

FORTIDEN I TRONDHEIM BYGRUNN:
FOLKEBIBLIOTEKSTOMTEN

MEDDELELSER NR. 5

MAGASINEKS. Må ikke fjernes!

AXEL CHRISTOPHERSEN OG SÆBJØRG W. NORDEIDE

STRATIGRAFISK ANALYSE

DELfelt FG-v, FM OG FK

FORTIDEN I TRONDHEIM BYGRUNN:
FOLKEBIBLIOTEKSTOMTEN

MEDDELELSER NR. 5

*Dette eksemplet
viser hvordan
fotografiet skal
monteres!*

*Axel Christophersen
Biksantikvarene
Kongens gt. 85
7000 Tr. he. -
Blf. 520224
100 eks*

AXEL CHRISTOPHERSEN OG SÆBJØRG W. NORDEIDE

STRATIGRAFISK ANALYSE

DELFELT FG-v, FM OG FK

M E D D E L E L S E R   N R   5

fra prosjektet

FORTIDEN I TRONDHEIM BYGRUNN:

FOLKEBIBLIOTEKSTOMTEN

Axel Christophersen og Sæbjørg Walaker Nordeide

STRATIGRAFISK ANALYSE:

DELFELT FG-v, FM OG FK

Riksantikvaren, Utgravningskontoret for Trondheim

Trondheim 1986

FORTIDEN I TRONDHEIM BYGRUNN: FOLKEBIBLIOTEKSTOMTEN

Et prosjekt i samarbeide mellom Riksantikvaren, UNIT/
Historisk Institutt og Trondheim kommune.

ISBN 82-90652-04-6   100 eks

Forsiden: FG-vest 1981: Bildet viser bygninger (K8-4, K8-2),
en passasje (K8-3) og trebrolegning i et strete
(K8-1) i fase 8 (ca 1225-1275). Lengst til høyre
sees nordsiden av de karakteristiske bygnings-
restene på FK: Stolper og stolpehull.

Publisert av: Riksantikvaren,
Utgravningskontoret for Trondheim,
Kongens gt. 85,
N-7000 TRONDHEIM

Skrifter i serien Meddelelser kan bestilles ved henvendelse
til kontoret. Pris Meddelelse nr.5, n.kr 50,-.

INNHALDSFORTEGNELSE:

Forord.....	s. 5
FELT FG-VEST og FM.....	s. 11
Innledning - kort historikk.....	s. 13
Kildekritiske betraktninger.....	s. 13
Stratigrafi og faseinndeling.....	s. 17
Anvendte prinsipper for den stratigrafiske analysen.....	s. 17
Allmenn (oversiktlig) beskrivelse og karakteristikk av bebyggelsesutviklingen på FM og FG-vest.....	s. 18
Symbolliste for tegninger.....	s. 20
Symbolliste for matrisene.....	s. 21
Fase 1.....	s. 23
Fase 2.....	s. 27
Fase 3.....	s. 33
Fase 4.....	s. 41
Fase 5.....	s. 48
Fase 6.....	s. 54
Fase 7.....	s. 64
Fase 8.....	s. 75
Fase 9.....	s. 89
Fase 10.....	s. 98
Fase 11.....	s.103
Laglister.....	s.111
FELT FK.....	s.121
Innledning - kort historikk.....	s.123
Kildekritiske betraktninger.....	s.125
Stratigrafi og faseinndeling.....	s.129
Anvendte prinsipper for den stratigrafiske analysen.....	s.129
Almen beskrivelse og karakteristikk av bebyggelses- utviklingen.....	s.132
Minimatisene - signaturforklaring.....	s.136
Fase 1.....	s.137
Fase 2.....	s.141
Fase 3.....	s.150
Fase 4.....	s.164
Fase 5.....	s.173
Fase 6.....	s.177
Fase 7.....	s.185
Fase 8.....	s.190

forts.

INNHALDSFORTEGNELSE: (forts.)

Fase 9.....	s.200
Fase 10.....	s.212
Fase 11.....	s.219
Fase 12.....	s.225
Fase 13 - oppsamlingsnivå.....	s.230
Laglister.....	s.241

FORORD

Den stratigrafiske analysen - målsetting.

Den foreliggende rapporten er en av i alt 7 delrapporter der det blir redegjort for resultatene av den stratigrafiske analysen av kulturlagene på Folkebibliotekstomten.

Målsettingen med den stratigrafiske analysen har vært å danne et grunnlag for

- a) å kunne sammenstille samtidig eksisterende konstruksjoner og anlegg fremgravd og dokumentert på de enkelte delfeltene,
- b) å kunne inndeles bebyggelsen i et antall faser (bebyggelses- sjikt som omfatter eksisterende bebyggelse innenfor et kortere eller lengre tidsrom), på en slik måte at fasene enkeltvis og samlet reflekterer signifikante trekk i bebyggelsens struktur under en gitt periode samt endringer i denne strukturen over tid.

Stratigrafirapportene - innhold og oppbygning.

Stratigrafirapporten er oppdelt i 7 delrapporter som hver inneholder en standardisert redegjørelse for den stratigrafiske analysen utført på de enkelte delfeltene (feltets inndeling: se nedenfor). Deretter vil følge en sammenfattende rapport som vil gjøre rede for den stratigrafiske sammenkjøringen av delfeltene, faseinndelingen og en generell beskrivelse av den samlede bebyggelsesutviklingen på Folkebiblioteksfeltet. I en egen rapport vil det bli redegjort for et første dateringsforsøk av bebyggelsesfasene.

Delrapportene er utformet med henblikk på å formidle

- a) basale stratigrafiske data (lagrelasjoner), samt forhold av ytre karakter som kan ha påvirket dokumentasjonen og tolkningen av kulturlagtilveksten i området,
- b) beskrivelser av de ulike konstruksjons- og anleggstypene og deres stratigrafiske tolkningsgrunnlag,

- c) anskueliggjøre og gi muligheten til kontroll av den stratigrafiske analysen og anleggsbeskrivelsene gjennom minimatriser og faseplaner,
- d) gi en generell innføring i bebyggelsesutviklingen på delfelt-nivå.

Hovedformålet med å utgi stratigrafirapportene er for det første at de samlet skal fungere som et funksjonelt hjelpemiddel, en håndbok for forskere som i fremtiden ønsker å benytte seg av det arkeologiske materialet fra Folkebibliotekstomten, for det andre at de skal fungere som et henvisningsgrunnlag for den type grunn-data som det ikke er nødvendig å belaste prosjektets syntese-dannende sluttpublikasjon med.

I hver enkelt delrapport vil det bli redegjort for hvordan den stratigrafiske analysen er utført i praksis. Variasjoner m.h.t. utgravningsteknikk, dokumentasjonsnivå og bevaringsforhold har gjort det nødvendig med en viss individuell tilpasning til de generelle prinsippene for den stratigrafiske analysen. Disse vil det bli redegjort for samlet i faserapporten.

Endel av rapportene er utformet før prosjektet var startet og hadde lagt faste retningslinjer for anvendt metodikk og rapport-utformning. Disse rapportene har det, i større eller mindre grad vært nødvendig å redigere for at de skal få et så enhetlig preg som mulig og dermed oppfylle deres tiltenkte funksjon på best mulig måte. Allikevel vil noen rapporter ha en noe avvikende detaljutformning. Endelig skal det opplyses at rapportene vil bli utgitt på det språk de opprinnelig er skrevet. Forfatterne står ansvarlige for delrapportenes innhold og språklige utformning.

Feltinndeling.

Gjennom undersøkelsesperioden (1973-85) har feltgrensene på Folkebibliotekstomten vært gjenstand for mange justeringer: Felte er utvidet og nye delfelt er tatt opp, samtidig som andre er slått sammen eller delt. Slike justeringer har skyldtes praktiske og tolkningsmessige forhold: Den vanligste årsaken til forskyvninger i delfeltenes feltgrenser har vært at man i mest mulig grad har villet ta hensyn til en samlet utgravning og dokumentasjon av

ulike anlegg. Hus, passasjer o.l. som har krysset delfeltgrenser har ofte vært årsak til at en del av et mindre felt er fraskilt og lagt til nabofeltet. Men store gjennomgående konstruksjoner, slik som f.eks. Krabugatas trebrolagte forløper, er utgravd og dokumentert på flere ulike delfelt. Dette har skapt både fordeler og ulemper i det senere sammenkjørings- og faseinndelingsarbeidet (mer om dette i faserapporten).

Da undersøkelsene startet i 1973, ble det bestemt å dele undersøkelsesområdet (UO) i mindre delfelt som fikk betegnelsen FA, FB, FC, osv. I perioden 1973-76 ble dette kjernefeltet utgravd i to etapper. Det besto da av delfeltene FA, FB, FC, FD (FB og FC kom senere til å inngå i FA, mens FD utgikk som eget delfelt), FE, FF, FH, FK og FL. På grunn av endringer i byggeplanene ble feltet senere utvidet i flere omganger: I 1978 ble UO utvidet mot nord med delfeltene FM, FP, FR og FS, samt mot vest med delfeltene FT og FU. I 1979 ble feltet utvidet mot øst med delfeltene FX, FZ, FY og FO, samt mot syd med delfelt FW. I 1981 ble en gjenstående del i nord undersøkt sammen med en mindre utvidelse mot nordvest (FG-øst og FG-vest). I 1984 ble feltet ytterligere utvidet mot syd med delfeltene FJ og FN. UO fikk da kontakt med Olavskirkens kirkegård i nord.

Delstratigrafirapportene vil omfatte redegjørelsen for 2-3 delfelt som stratigrafisk og tolkningsmessig har nære tilknytningspunkter.

Axel Christophersen
Prosjektleder

Summary.

This report is one of in all 7 fascicules which describe the stratigraphic analysis of the occupation deposits on Folkebibliotekstomten in Trondheim, excavated between 1973 and 1985.

Because of the size of the site it was originally divided into a number of smaller areas. Many of these have, for various reasons, during the course of the excavation moved their boundaries. Similarly the repeated expansion of the site has resulted in a series of new areas being added, in all the site was divided into

22 areas. The stratigraphy reports will follow these divisions.

Each fascicule will consist of 2-3 areas which, on the basis of stratigraphy and interpretation, are closely connected.

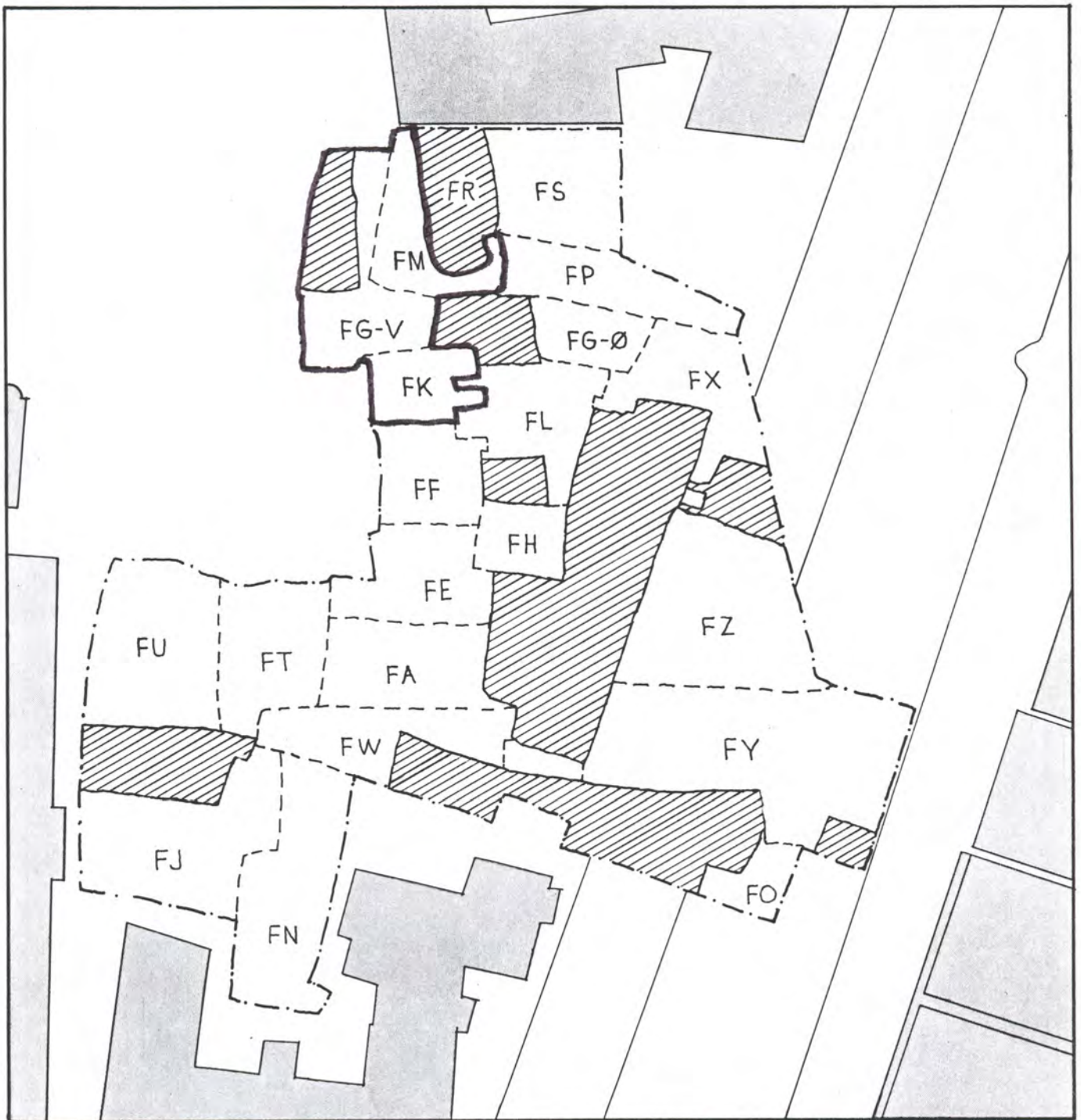
The aim of this stratigraphic analysis is to form a basis for 1) correlating all the features excavated and documented on the individual sites, and 2) dividing the buildings into a number of building levels which together reflect significant traits in the settlement development.

The reports contain an account of the results of the stratigraphic analysis, descriptions of the different types of buildings and constructions together with a general overview of the settlement development on each site.

The stratigraphy reports are intended to function as an aid to future researchers who wish to use the archaeological material from Folkebibliotekstomten.

The stratigraphy reports will be followed by a report describing the phasing and settlement development of the site as a whole.

Translation: Ian Reed.

Folkebibliotekstomten

Oversikt over delfelt

 Etterreformatorisk kjeller

1:500

 10m

Felt FG-vest og FM

av

Sæbjørg Walaker Nordeide

Page 1	Page 2	Page 3	Page 4	Page 5	Page 6
101	101	101	101	101	101
102	102	102	102	102	102
103	103	103	103	103	103
104	104	104	104	104	104
105	105	105	105	105	105
106	106	106	106	106	106
107	107	107	107	107	107
108	108	108	108	108	108
109	109	109	109	109	109
110	110	110	110	110	110
111	111	111	111	111	111
112	112	112	112	112	112
113	113	113	113	113	113
114	114	114	114	114	114
115	115	115	115	115	115
116	116	116	116	116	116
117	117	117	117	117	117
118	118	118	118	118	118
119	119	119	119	119	119
120	120	120	120	120	120
121	121	121	121	121	121
122	122	122	122	122	122
123	123	123	123	123	123
124	124	124	124	124	124
125	125	125	125	125	125
126	126	126	126	126	126
127	127	127	127	127	127
128	128	128	128	128	128
129	129	129	129	129	129
130	130	130	130	130	130
131	131	131	131	131	131
132	132	132	132	132	132
133	133	133	133	133	133
134	134	134	134	134	134
135	135	135	135	135	135
136	136	136	136	136	136
137	137	137	137	137	137
138	138	138	138	138	138
139	139	139	139	139	139
140	140	140	140	140	140
141	141	141	141	141	141
142	142	142	142	142	142
143	143	143	143	143	143
144	144	144	144	144	144
145	145	145	145	145	145
146	146	146	146	146	146
147	147	147	147	147	147
148	148	148	148	148	148
149	149	149	149	149	149
150	150	150	150	150	150

BUSKERUD BANK

BUSKERUD

BANK

Innledning - kort historikk.

FM ble undersøkt i 1978, først under ledelse av Ann Hayes (8/5-21/7), deretter tok Gerry Pratt over ledelsen (24/7-30/9). Ca. 4-6 personer deltok i arbeidet. Været var stort sett bra under feltarbeidet, men med en del regn de siste par ukene. FM ble ikke ferdig undersøkt i 1978, men ble fortsatt under FG. En kjeller som opprinnelig lå mellom FM og FR ble som helhet tilført FR (FM8=FR2). Deretter utgjorde kjellerene på FR Ø-grensen på FM, mens Kjøpmannsgt. 28 utgjorde N-grensen (fig.1).

FG ble undersøkt i 1981 + én uke i 1982. Feltet ble delt i 2 av en kjeller. De to delene ble ledet av hver sin feltleder og har ingenting felles bortsett fra at de deler en numerisk rekke med lagnr.. Lagnr. på FG-vest er derfor ikke fortløpende. Denne vestre delen av FG ble ledet av Clifford Long, og feltarbeidet foregikk i tiden 25/5-20/11 1981, samt 21/6-25/6 1982. Det er ikke ført oversikt over værforhold og arbeidsstab, men trolig deltok ca. 4 mennesker i arbeidet. Denne vestre delen av FG vil heretter bare bli kalt FG (fig.1).

Når FG nådde samme nivå som FM nådde i 1978, ble FM integrert i FG. Men heller ikke FG ble undersøkt helt til steril. Det ble gravd et par sjakter i forsøk på å få kontroll med lagene ned til steril.

Det ble registrert i alt 377 lagnr. på FM, 540 lagnr. på FG-vest.

Kildekritiske betraktninger.

Både i 1978 og 1981 ble toppmassene fjernet med maskin. I 1978 bestod toppmassene av et tykt lag med sandholdig jord og skrot (FM1). Dette ble fjernet ned til et lag som inneholdt treflis (FM2), hvor det var bygningsrester in situ. Det viser seg at maskinen trolig har gått for dypt, særlig i nordre deler av feltet. Ved sammenholding med toppnivåene på FG, må de øverste 2-3 nivåene i gaten være fjernet/delvis fjernet, særlig i de nordligste delene av feltet.

I 1981 brukte en også gravemaskin, men ikke i så stor utstrekning. Allikevel har maskinen gått litt dypt, slik at f.eks. kullag FG125 i rute H17 kan ha strukket seg over større deler av feltet enn det som er dokumentert.

Lacort.	Faenri.	Lacort.	Faenri.	Lacort.	Faenri.	Lacort.	Faenri.
201	281	201	281	201	281	201	281
202	282	202	282	202	282	202	282
203	283	203	283	203	283	203	283
204	284	204	284	204	284	204	284
205	285	205	285	205	285	205	285
206	286	206	286	206	286	206	286
207	287	207	287	207	287	207	287
208	288	208	288	208	288	208	288
209	289	209	289	209	289	209	289
210	290	210	290	210	290	210	290

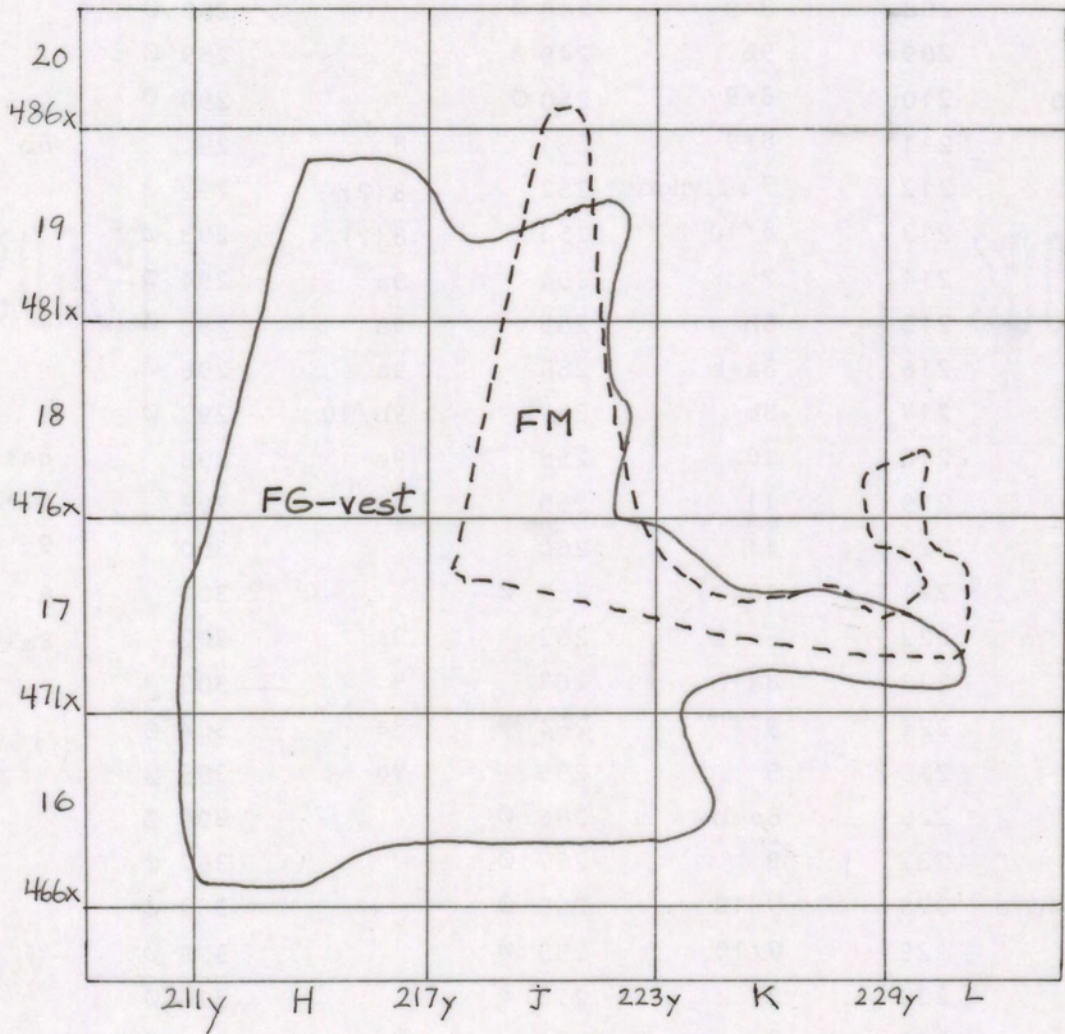

FIG. 1

Forøvrig ble feltene gravd manuelt, stratigrafisk.

Dokumentasjonen er i hovedsak basert på plantegninger i 1:20 med nivellementer, supplert med detaljtegninger, profiltegninger og fotos. Dette er knyttet sammen med dagboksnotater.

I 1978 ble det innført et lagkorts-system, hvor jordlagene ble tegnet på egne skjema i målestokk 1:100. Dette ble bare fylt ut i den tidligste fasen av utgravningen (t.o.m. lagnr. FM69 + 7 spredte lagnr. deretter).

I 1979 ble det innført et nytt lagkorts-system som var i bruk i 1981. Men disse kortene er svært mangelfullt utfylt i 1981. De har derfor ikke vært noe særlig tidsbesparende under rapportarbeidet, og mange relasjoner mangler.

Det ble ikke ført noen form for matrise eller foretatt noen annen stratigrafisk bearbeidelse for noen av feltene i tilknytning til feltarbeidet.

Dokumentasjonen på begge felt har foregått på engelsk, med unntak av noen få tegninger med norsk tekst.

Bevaringsforholdene på feltet er ganske bra, med unntak av topplagene. Dette kan skyldes at topplagene for en stor del består av sand, som bevarer tre dårlig.

Noen kjellere i V (K11-1 og K11-2) har forstyrret hele NV-del av feltet nesten ned til steril. Under K11-2 er det bevart et tynt lag med kulturlag. I tillegg til kjellerene har en del yngre grøfter forstyrret topplagene. En vannledningsgrøft med tre-ledninger har forstyrret lagene t.o.m. fase 9. Denne går NØ-SV langs V-siden av feltet. Forøvrig er feltet ganske uforstyrret av moderne forstyrrelser.

Gaten utgjør hele tiden et problematisk, stratigrafisk element, hvor relasjonene mellom gaten og omgivelsene sjelden er entydige.

Det er en hel del stolper/stolpehull som ikke har fått opplysninger om over- og underrelasjoner. Noen er heller ikke tegnet. Disse stolpene/stolpehullene har jeg prøvd å tids-plassere noenlunde utfra plantegninger. Men i.o.m. at stolper representerer et eget stratigrafisk problem, blir tidsrammene ofte svært grove. De stolpene/-hullene som jeg noenlunde trygt kan plassere i én fase, er tegnet på plantegning over fasene, men de er ikke tatt med i mini-matrisene. De øvrige er ikke tatt med på tegning i det hele tatt. De lagnr. det dreier seg om er følgende (FG-nr.): 92,93,94,95,99,100,101,103,126,138,140,

142,143,144,145,146,147,149,152,153,188,189,194,195,196,197,199,
200,201,209,212,213,214,258,271,372,373,378,472,473,632,705,714,
715,716,717,718,720,721,722,739,740.

I tillegg til disse stolpene, er det en del stolper/
stolpehull som ikke har fått lagnr.

142	143	144	145	146	147	149	152	153	188	189	194	195	196	197	199	200	201	209	212	213	214	258	271	372	373	378	472	473	632	705	714	715	716	717	718	720	721	722	739	740
142	143	144	145	146	147	149	152	153	188	189	194	195	196	197	199	200	201	209	212	213	214	258	271	372	373	378	472	473	632	705	714	715	716	717	718	720	721	722	739	740
142	143	144	145	146	147	149	152	153	188	189	194	195	196	197	199	200	201	209	212	213	214	258	271	372	373	378	472	473	632	705	714	715	716	717	718	720	721	722	739	740
142	143	144	145	146	147	149	152	153	188	189	194	195	196	197	199	200	201	209	212	213	214	258	271	372	373	378	472	473	632	705	714	715	716	717	718	720	721	722	739	740

STRATIGRAFI OG FASEINNDELING.

Anvendte prinsipper for den stratigrafiske analysen.

I det følgende vil FG og FM behandles som ett felt, med felles faseinndeling. Fase 1 er eldste fase - fase 11 yngst. Lagnr. på de ulike feltene er atskilt ved å sette feltbokstavene foran lagnr. Langs hele feltets lengde i N-S retning går en passasje/gate som jeg konsekvent vil kalle gate uten å ta hensyn til variasjon i bredde. Dette fordi dette "veiløpet" er så innarbeidet i terminologien som "gate" (=Krambugaten), og kan sannsynligvis ha vært en hovedgate i MA.

Til hjelp i faseinndelingen har jeg utarbeidet matriser som viser relasjonene mellom lagnr. i hver enkelt fase. I matrisen er konstruktive elementer angitt med en firkant, mens jordlag er angitt med en sirkel rundt nummeret (se forøvrig symbolliste). De konstruktive elementene som kan gis en mulig funksjonell sammenheng, er samlet sammen under et K-nr., som består av et fasenr. i tilknytning med et nr. som går nummerisk innen hver fase (f.eks.: K8-1=konstr.nr.1 i fase 8).

I faseinndelingen har jeg prøvd å sortere ut hovedskikt i bebyggelsen. Dvs. at bebyggelsen innen én fase er yngre enn bebyggelsen i den eldre fasen, men det er ikke nødvendigvis samtidighet mellom de ulike konstruksjonene i én fase. I en fase har jeg likevel prøvd å fange opp hovedbebyggelsens levetid, dvs. rester av konstruksjon, bruk og destruksjon av konstruksjonene utgjør én fase. Jordlagene er prøvd relatert til denne prosessen, og blir betegnet som konstruksjonslag (=K), brukslag (B), destruksjonslag (D) og avfallslag (A), der hvor det er mulig.

I én fase er det prøvd å fange opp hovedutviklingen på feltet i kronologiske skikt. Det medfører at det kan skje mindre endringer innen fasen. F.eks. danner det ingen ny fase hvis ett hus får nytt golv, eller gaten får ny brolegning én gang, men derimot hvis flere hus blir skiftet ut etc. Det er prøvd antydnet med tekst og eventuelt inndelt i a), b) for å prøve å fange opp slike mindre endringer innen fasen.

Allmenn (oversiktlig) beskrivelse og karakteristikk av bebyggelsesutviklingen på FM og FG-vest.

Et dominerende trekk på feltet er en gate som løper i retning NV-SØ over feltet f.o.m. fase 2 - t.o.m. fase 10 (11?). Ø for gaten er det bare fragmentariske rester bevart, men det er rester av en bebyggelse i alle fall i fase 2 og 9. Den stratigrafiske relasjonen mellom denne bebyggelsen og det øvrige feltet er imidlertid ikke helt entydig ettersom gaten utgjør et vanskelig stratigrafisk element. Det er vanskelig å fange opp relasjonene mellom gaten og omgivelsene.

På V-siden av gaten er det en bebyggelse som arter seg ganske forskjellig N og S for en linje ca. 468x212y - 470,5x224y. S for denne linjen er det ingen klare bebyggelsesspor, men en rekke stolper. Dette må kunne forstås bedre når det ses i sammenheng med FK. N for linjen er det regulær bebyggelse. På dette området kan det spores 2-3 hus, med passasjer imellom. I fase 4 utvides imidlertid hustypen til å strekke seg til det dobbelte av det som ellers er vanlig. Vi får dermed et ekstra langt hus langs med gaten.

Fase 5 er en slags mellomfase, der det ikke er regulære bebyggelsesspor.

I fase 1 er det bare gravd et par sjakter til steril grunn. Disse viser rester av ulike nedgravninger, men sjaktene er for små til å kunne sette nedgravningene inn i noen sammenheng. I fase 2 er det et godt bevart hus med moldbenk. Ildsteder finnes som hjørneildsteder i ett av husene i fase 7 og 8.

Gaten har i hovedsak langsgående trebrolegning, med tverrliggere under. Bevart bredde er ca. 3,25-3,5m i fase 2-9a, ca. 4m i fase 9b, ca. 5m i fase 10 og eventuelt maks. 6,2m i fase 11. Gaten ser ut til å ha vært vedlikeholdt av ulike parter på hver side av midtlinjen langs gaten. Et lignende skille kan spores langs den tidlige nevnte linje, hvor bebyggelsessporene er ulike på N- og S-siden. Dette gjenspeiler trolig eiendomsgrenser, eller i alle fall grenser for, hvor ulike parter hadde råderett.

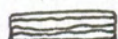
Ingen av bygningene kan klart funksjonsbestemmes uten at funnene tas i betraktning. Av mer spesielle funn vil jeg nevne planker med Urnesdekor i gaten (fase 4), vokstavler (i K6-4), dessuten tykke lag med avfall av bein/gevir/horn, uten klar sammenheng med bygninger.

Steril grunn er nådd i et par sjakter (se fase 1).
Den ligger her på 6,67 - 6,84m.o.h. Dessuten har en gravd
ned til steril ved K2-2 (6,05 - 6,52m.o.h.) og i K2-3 (6,45 -
6,72m.o.h.).

SYMBOLLISTE for tegninger.

rund stokk

flatt treverk

brent treverk

stolpe

stein

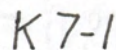
nedgravning

antatt vegglinje

lagnummer

konstruksjonsnummer

feltgrense

laggrense

yngre forstyrrelse

SYMBOLLISTE for matrisene.

 jordlag

 trerester

 steiner

 stolper og stolpehull

 noen ganger er lagnummer brukt som samlenummer for bygninger, passasjer etc.

 nedgravninger generelt: groper, grøfter, moderne grøfter etc.

 i tilfelle gjenstander har fått eget lagnummer

 nedsenkning

Usikre relasjoner stiples.

FASE 1Generell karakteristik.

Denne fasen er kun avdekket i 2 sjakter; én i J18 og én i J19. Det er ikke mulig å si noe om bebyggelsesmønster utfra disse sjaktene. Det er mulig at fordypningen i N-S retning, FG761, tilhører fase 2. Nivellementer tatt på steril grunn i søndre sjakt ligger på 6,67 - 6,84m.o.h.

Stratigrafisk beskrivelse.

Sjakten i J19 inneholdt nederst et lag med enten jord, eller grov sand og grus (FG752 motstridende opplysninger i dagbok og på lagkort). Dette er trolig over steril. En svak fordypning i N-S retning skjærer FG752; fylt med jordholdig treflis (FG751). Dette var igjen gjennomskåret av en grop/grøft FG750.

I den søndre sjakten ser det ut til å være et brannlag med brent leire og kullklumper over steril (ikke gitt lagnr.). Dette ser ut til å være gjennomskåret av en grop/et stolpehull FG772. Det er oppgitt at FG772 skjærer FG751 (lagkort 772), og altså trolig er samtidig med FG750. Men ettersom FG772 og FG751 ikke har direkte kontakt, er det vanskelig å basere seg på denne opplysningen.

En grunn fordypning går N-S i denne sjakten også, fylt med jord med løs treflis (FG761). Fyllet i fordypningen er yngre enn FG772.

Jordlag i fase 1:

FG-nr.

751

752

772 fyll i grop/stolpehull

Fase 1/2:

761 fyll i fordypning

Konstruksjonsbeskrivelse.

Det er ingen klare konstruksjoner i fasen. En smal grøft, fylt med sandholdig jord, har fått lagnr. FG750.

0=FG-vest

0=FG-vest

112

Passant

Passant

Passant

Passant

Passant

Passant

Passant

19

476x+

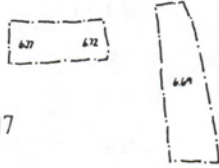

18

471x+

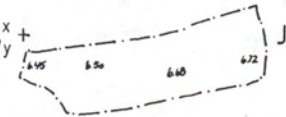
17

466x
217y+

223y+

K

FASE 1

(nivelementer på steril bakke i m.o.h.).

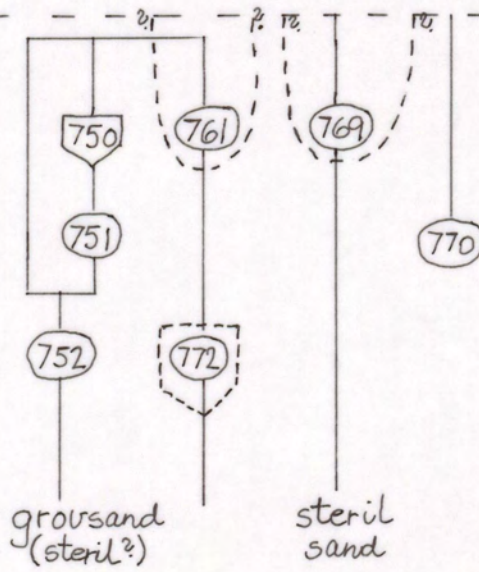
Felt FG-vest

Målestokk 1:100

FG-VEST FASE I

Ease 2
Fase 1

FASE 2Generell karakteristikk.

Det er rester av 5 (6?) konstruksjoner i denne fasen: 4 bygninger + eventuelt gaterester. 2 (3?) av bygningene er bare bevart med fragmenter av én vegg. Tilsammen danner restene et mønster av 1 gate (?) i N-S retning (K2-4 som det er få spor av), samt hus på begge sider av denne. Et hus (K2-3) er bevart i full størrelse, ca. 23m^2 , med lengste side langs gaten (?).

Stratigrafisk beskrivelse.

Dette er den eldste fasen som er utgravd over hele feltet. Hvordan disse lagene forholder seg til steril, er derfor ikke mulig å si. Men høyst sannsynlig er det ikke mye som gjenstår over naturbakken. Det ble gravd noen prøvehull for å konstatere steril, men det ble ikke påvist noe mer av betydning. Disse prøvehullene er bare delvis dokumenterte (se plantegning av fase 1, i J16+J17). Ettersom opprinnelig overflate ikke er fremgravd, er det usikkert hvordan denne har artet seg. Ved å samle bunnivellementene i eldste nivå, får en heller ikke noe entydig bilde. Nivået i K2-2 ligger mellom 6,60-6,70 m.o.h. Dette er blant de laveste verdiene på feltet, men steril bakke utenfor K2-2 er på 6,05-6,52m.o.h. Det kan derfor virke som om denne delen av feltet generelt ligger lavere enn den nordre halvdelen (steril på 6,67-6,77 m.o.h. - forøvrigt verdier over 7 m.o.h.), og dels hele østre delen (gaten). I K2-3 ser det ut til å gjenstå ca. 10-30cm over steril grunn.

K2-1 har ikke fått eget lagnr. og derfor er også relasjonene litt usikre. Den er plassert i fase 2 fordi den ifølge plantegninger nr. 5073 og 5067 er eldre enn de yngre fasene.

Under og mellom golvdragerene i bygningen K2-2 var det et hardpakket treflislag med nøtter. Dette er trolig konstruksjonslag for bygningen. Innslaget av nøtter kan tyde på at det er et eldre brukslag, men det er ingen andre funn fra dette laget.

I tilknytning til K2-4 er det et jordlag, FG767, som har uviss funksjon.

FG-vest i fase 2. Bygning K2-2 med moldbenk. Fra nord. I bakgrunnen sees K5-3, fase 5.

FG-vest i fase 4. Bygning K4-2 og gate K4-1. Gårdsplass K5-2 i bakgrunnen. Fra nord.

Jordlag i fase 2:

FG-nr.

753	768 K2-4
754	783 fyll i moldbenk K2-2
756	786 K? K2-2
757	787
762	794
763	795
765	798
767	K2-4

Fase 1/2:

FG-nr.

761 fyll i fordypning

769

Fase 2/3:

FG-nr.

743

781

Konstruksjonsbeskrivelse.K2-1 Bygning?

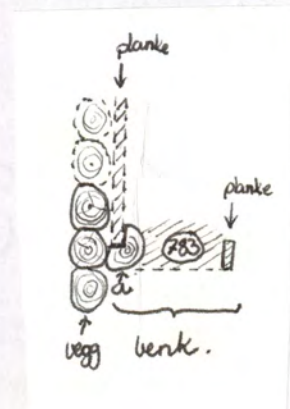
Består av: en stokk, uten lagnr.

Stokken ligger N-S. Etersom den ikke har fått lagnr. har den ikke oppgitte relasjoner, og den er usikker i fasen. Stokken har ikke spor etter laftehogg e.l. Et yngre stolpehull har imidlertid skadet N-enden. Hvis det virkelig har vært et gateløp/en passasje i denne fasen, må stokken representere Ø-veggen i en bygning.

K2-2 Bygning.

Består av (FG-nr.): 780, fyll i moldbenk 783, golv 784, golvdragere 785. Kanskje også 786 (K?).

Dette er en velbevart østlig del av laftet bygning. Bygningen har rester av golvbord i Ø-V-retning, med rester og avtrykk av N-S dragere under. Langs Ø- og N-veggen er det bevart en 60cm dyp moldbenk. Golvbordene går inn under benken. Huset er ellers bevart med 3 omfar i S-vegg-laftet sammen med 3 omfar i Ø-vegg. N-veggen er det ikke rester av.

Moldbenken: Langs innsiden av N-veggen er det en kantstilt tykk planke. Langs innsiden av Ø-veggen er det en stokk som er laftet sammen med veggen i SØ-hjørne. Stokken hadde fått en utsparring tilsvarende en kvadrant langs den siden som vendte opp innved veggen (a på skissen). Muligens kan det ha vært tilpasset vertikale bord i dette sporet

for å hindre trekk fra veggen (se skisse). Under NØ-hjørne av benken er det et stolpehull. Dette må passe sammen med en stolpe som har tatt i mot horisontale planker langs utsiden av benken i en sleppveggskonstruksjon. Planken langs N-siden er bevart. Langs Ø-veggen er den visstnok bevart, men bare antydningvis. Benken består ellers av bjørk/hassel? som er lagt parallelt med veggene; dekket med (einer?) kvister på tvers av benken (for moldbenken: se s.457 i dagbok FG).

K2-3 Bygning.

Består av (FG-nr.): 790, stakkene 791 (Ø-vegg), 792 (V-vegg) og 793 (S-vegg).

Denne bygningen er bevart i full størrelse, men bare med Ø- og V-vegg. V-veggen er bevart i full lengde med laftehogg i begge ender. I S-enden er enden av S-veggen bevart, og danner det SV-hjørnet i denne laftebygningen.

Det er bevart rester av trebrolagt golv, med planker i N-S retning. Men materialene i golvet ser ut til å være sekundært brukte, bl.a. båtdeler, og golvet har et nokså sjuskete preg. Bygningen har hatt følgende ytre mål: Ø-V 4,35m, N-S 5,25m.

K2-4 Gate(?)

Består av (FG-nr.): 2 stokker og fyllmasse mellom dem 768. Dessuten en del planker i N-S retning uten lagnr. Muligens også grøften (?) under 761, som drenering e.l., 761 kan også være eldre.

Dette er trolig de tidligste restene av gatedekke, mellom K2-3 og K2-5. Det er også rester av en del planker i N-S retning som delvis går over FG768A. Disse har ikke fått lagnr., men etter tegninger må de tilhøre denne fasen. Ifølge lagkort for FG767 skal dette laget ligge over små, firkantete planker i østre halvdel av gaten som skal korrespondere med FG768 i vestre halvdel. Vi har altså sannsynligvis rester av en gate med trebrolegning på langs av gatens løp, i.e. N-S.

I nordre del av feltet (J18 + J19) er det ikke spor av gaten. En serie nedskjæringer/en grøft løper langs det som kunne være Ø-siden av gaten (FG761). Dette kan være rester av drenering, men det er svært usikkert. Langs Ø-siden av gaten i K16 + K17 står en kantstilt planke som kan ha en funksjon

enten for gaten, eller for K2-5. Funksjon uvisst.

Bredde (Ø-V): 3,25m.

K2-5 Bygning.

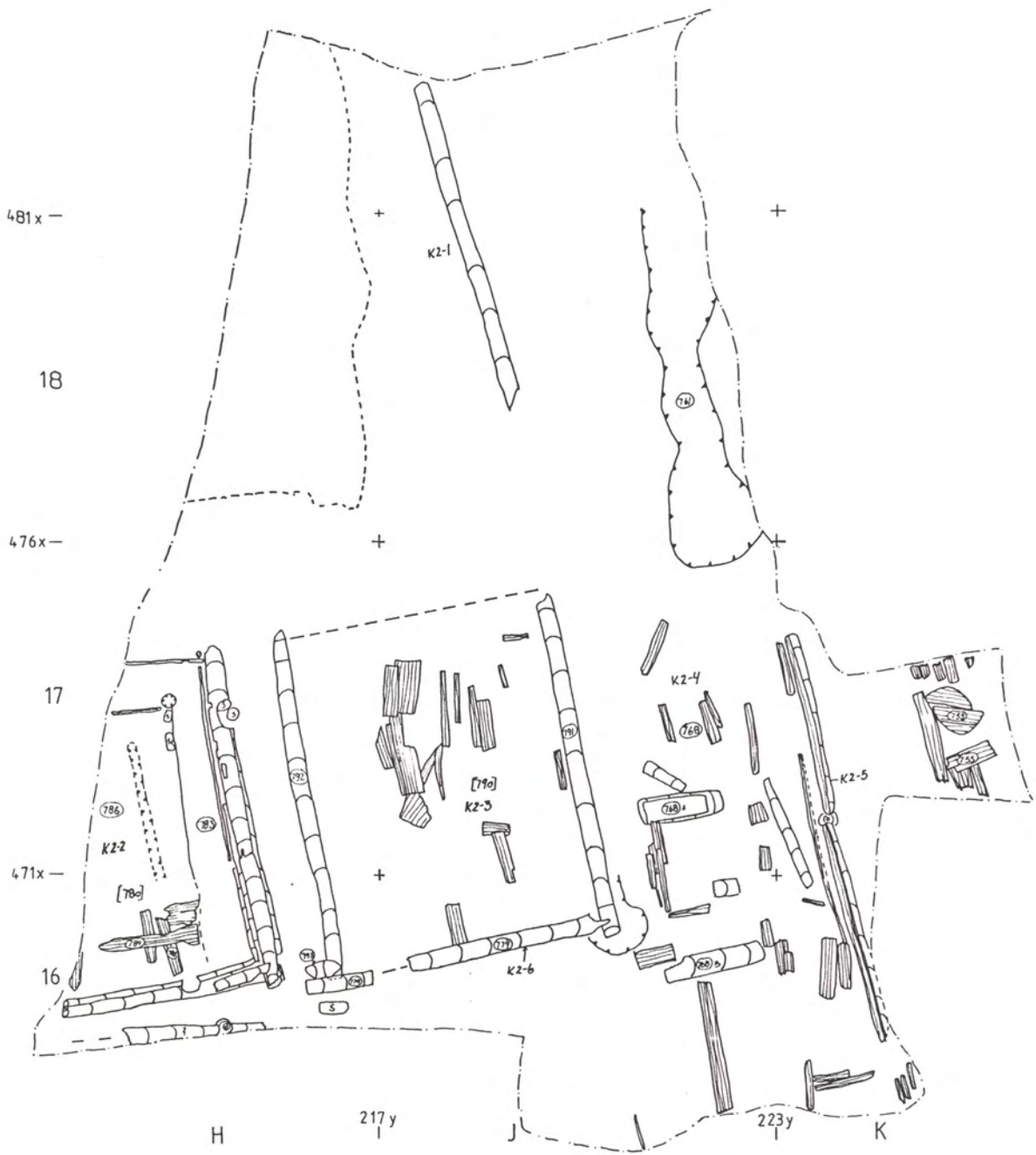
Består av (FG-nr.): syllstokker i V-vegg 742a+b, stolpe i V-vegg 748, diverse bearbeidet treverk 755.

Bygningen er bygget i stavverksteknikk. Bare svillen i V-veggen er bevart, men ikke i full lengde. Restene består av 2 syllstokker som er føyd sammen i en stolpe. Stolpen (FG748) har en vertikal slisse i hver side, én for hver av de to stukkene (se s.440 i dagbok). Stukkene (FG742) har en horisontal slisse for å motta stavene (se s.433 i dagbok, + detaljtegning nr.5088). Bevart lengde: 6,5m N-S. Noen planker Ø for veggen ligger N-S, og kan være rester av golv i bygningen. Her finnes også en tønnebunn og diverse bearbeidet tre (FG755).

K2-6 Bygning?

Består av (FG-nr.): stukk i S-vegg 779.

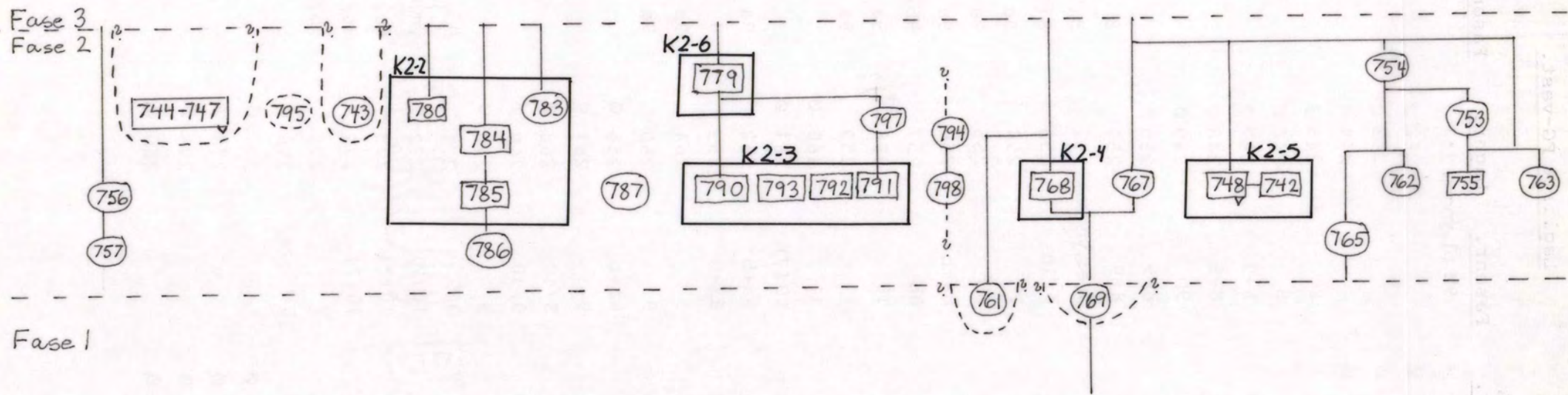
Stukken ligger på samme sted som S-veggen i K2-5 og K3-4, men ligger klart mellom disse bygningene. Trolig rester etter en bygning som har stått over K2-3, mens K2-2 fortsatt var i bruk (se s.455 i dagbok).

FASE 2
Felt FG-vest
Målestokk 1:100

FG-VEST FASE 2

FASE 3

Generell karakteristik.

I fase 3 er det relativt velbevarte rester av gaten (K3-1). Den ser ut til å være reparert minst én gang i løpet av fase 3. V for gaten er det rester av 2 bygninger på noenlunde samme sted som i fase 2. Den vestligste av dem (K3-3) har fortsatt golvbord Ø-V, men mangler moldbenk. I den østligste bygningen (K3-4) er det ikke rester av golv.

N for bygningene er det velbevarte rester av en Ø-V passasje som løper opp til gaten.

Ø for gaten er det rester av en stokk som er betegnet som "mulig veggstokk" (FM351). Men det er for usikre rester til å kunne si noe om bebyggelsen i dette området.

Forøvrig er det N for passasjen, i.e. i J18 og 19, noen stolper og muligens et stolpehull (FG744-747). Disse har ingen klar funksjon, og kan også tilhøre fase 2. Ø for gaten er det fragmenter av en N-S stokk (FM351) som ikke kan settes i noen klar sammenheng.

Stratigrafisk beskrivelse.

Det er noen brannspor på brolegningen i gaten. Spredt over bygningene K3-3 og K3-4 er det et lag med planker med brannspor (FG711). De er omgitt av et jordlag med mulige brannrester (FG710). Dette kan være materiale som er ryddet bort etter en brann, etter at K3-3 og K3-4 er gått av bruk. Men i.o.m. at de ligger nokså regelmessig N-S kan de også ha hatt en bevisst funksjon. De ligger imidlertid såpass usystematisk at det ikke er mulig å si noe om hvilken funksjon i så fall.

Fasen ser ut til å ha hatt relativ lang levetid, muligens avsluttet med at det har brent på deler av feltet, i hvert fall i SØ. Ettersom trebrolegningen i gaten FG698=FM373 er i bruk i fase 4 også, er det rimelig å tro at brannsporene på denne er kommet i løpet av fase 4. I SØ er imidlertid trebrolegningen skiftet fra fase 3 til fase 4 (i rute 16). Passasjen (FG728) er også delvis dekket av et kullholdig lag, muligens samme som FG727 (iflg. lagkort).

<u>Jordlag i fase 3:</u>			
FG-nr.			FM-nr.
666	725	738	337
700	726	741	344
701 K3-1	727	749	
702 K3-1	729	760	<u>Fase 2/3:</u>
710	730	764 B K3-4	FG-nr.
723	731 K3-1	766	781
724	734 K3-1	775 B? K3-3?	
	737	782 K? K3-3?	

Konstruksjonsbeskrivelse.

K3-1 Gate.

Består av (FG-nr.): plankedekke 698 = FM373 = FM360 (FM360 er en "fase" i gaten som også omfatter FG699 i fase 4), dragerene 706, 708, 732, 733.

706 og 708 omfatter også jorden mellom dragerene. Andre jordlag: 701 sandholdig/ren sand, 702, 731, 734 er fyllmasse mellom dragerene.

Den har langsgående brolegning (N-S), med tverrliggere under.

Gaten er først bygd med dragerene FG732 og brolegning FG698 = FM373. Den er så blitt reparert. Dragerene er blitt supplert med nye dragere: FG733, FG708, FG706. Plankelaget er trolig også fornyet, men det er ikke mulig å skille mellom ulike nivåer her. Brannspor på den søndre delen (rute 16) som blir fornyet i fase 4 tyder på at det har brent her i denne fasen.

Bevart bredde: ca. 4m S for ca. 473x, og ca. 3m forøvrig.

K3-2 Passasje.

Består av: planker 728.

Passasjen har langsgående trebrolegning, med tilsynelatende svært få dragere under. Den er bevart i ca. 2m's bredde.

K3-3 Bygning.

Består av (FG-nr.): hus, Ø- og S-vegg 773, golv 774, golvdragere 776. Muligens også stolpehull 758. Jordlag 775 B?, sandlag 782 K?.

Bygningen er bevart i SØ-hjørnet hvor Ø-veggen og S-veggen

er laftet sammen til et hjørne, støttet på en laftestein. Inne i bygningen er det rester av et regelmessig tregolv, med planker i Ø-V-retning. Golvplankene var lagt ned med leire i mellom dem. N-S dragere under golvet.

Under dette tregolvet - rundt og under dragerene - var det svart jord, som igjen lå over et sandlag med mørke skikt. Det er mulig at sandlaget ble lagt ut som utjevningsslag for bygningen, og at det svarte jordlaget representerer en fase før tregolvet. I.o.m. at golvet var tett med leire skulle en tro at det har vært for tett til at noen særlige mengder jord kan ha sluppet ned gjennom golvet. Det er også mulig at disse lagene er eldre enn bygningen.

Ingenting er bevart av N-veggen. Men S for passasjen og i flukt med Ø-veggen er det et stolpehull (FG758) som kan ha understøttet NØ-hjørne av bygningen. I tilfelle av at stolpehullet tilhører bygningen, har bygningen vært ca. 5m (innvendig mål) i N-S retning. Den er ellers bevart med minstemål 3m N-S og Ø-V (innvendig mål).

K3-4 Laftet bygning.

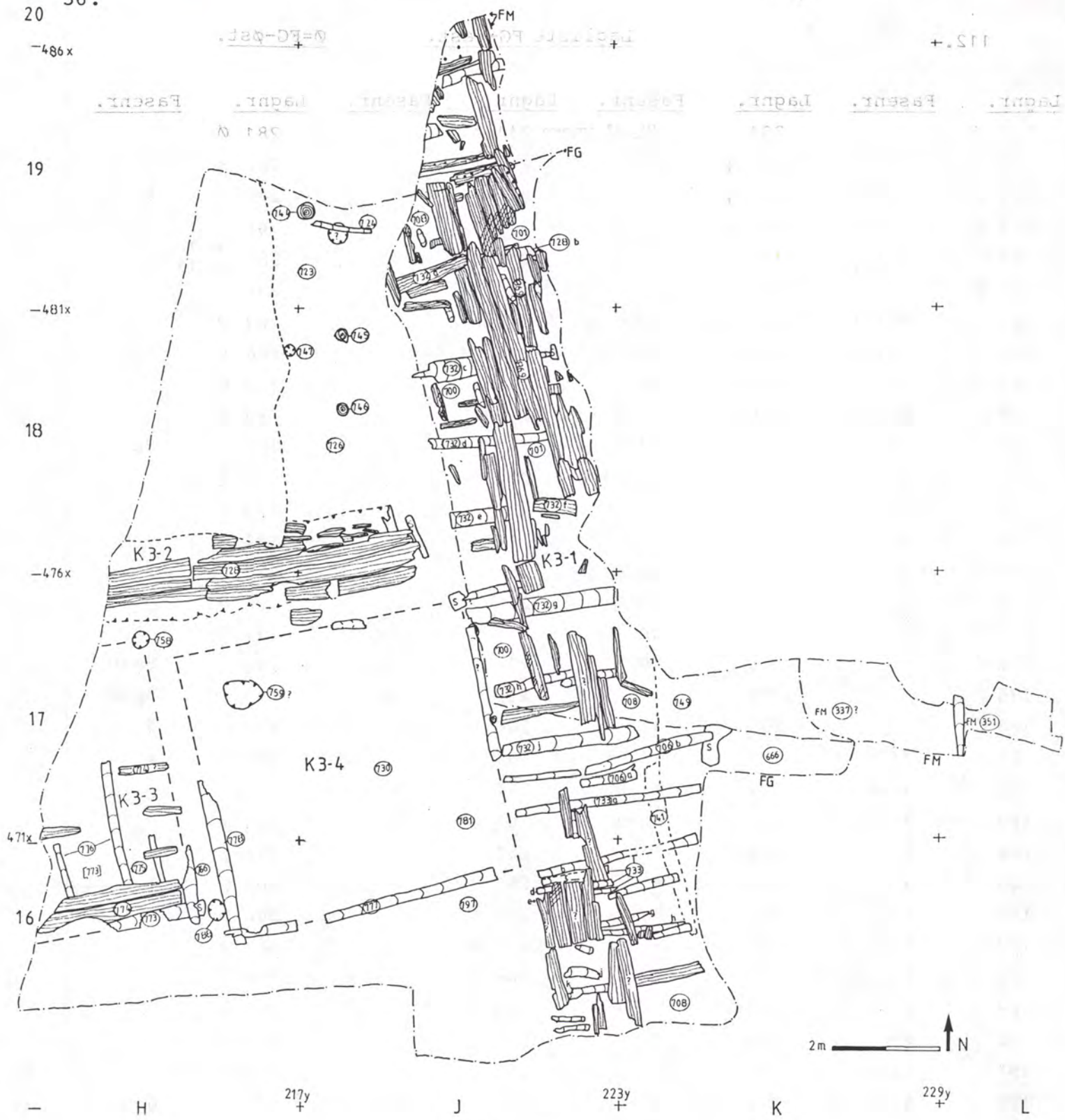
Består av (FG-nr.): stakkene 777 (S-vegg) og 778 (V-vegg), dessuten treflislaget 764 (B).

Bygning: bevart med (laftet) SV-hjørne. Ingen sikre spor av Ø- og N-vegg. Deler av en mulig stakk er tegnet langs S-siden av passasjen. Dette kan være deler av N-veggen hvis det er en stakk. Men ettersom stokken heller ikke har fått lagnr. eller annen beskrivelse, er relasjonene svært usikre.

Langs V-siden av gaten går en N-S stakk, støttet på Ø-siden av en stolpe. Dette kan være rester av Ø-veggen, men stokken kan også tilhøre gaten e.a.

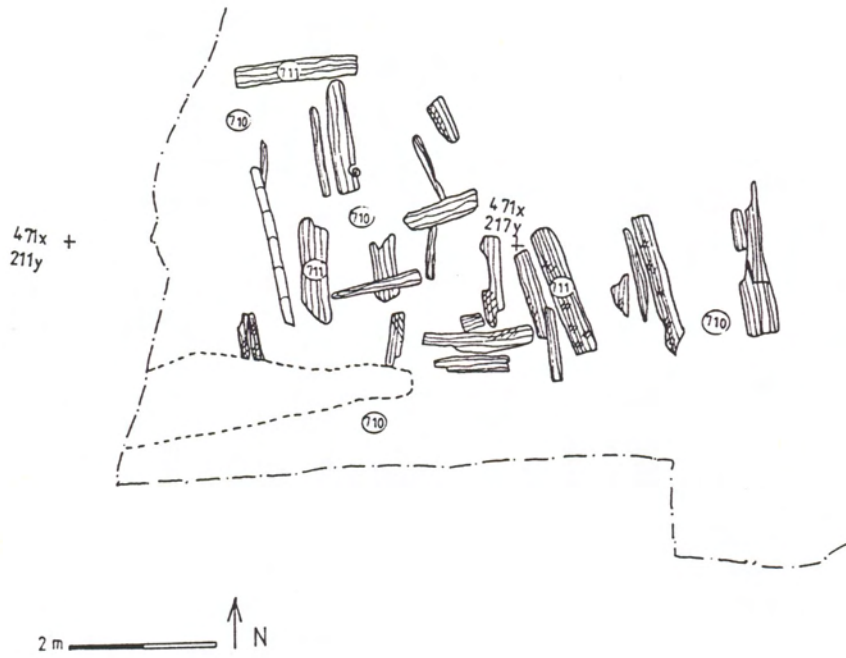
Nok et usikkert indisium for N- og Ø-vegg: en stein ligger i hjørnet av krysset passasje/gate. Denne steinen kan representere det NØ-hjørne i bygningen (laftestein). Den flukter i så fall med de usikre sporene av både N- og Ø-vegg, og det er rimelig å tenke seg at bygningen har strukket seg helt Ø til gaten, som i fase 2.

I tilfellet av at det virkelig er N- og Ø-vegg vi har spor av, har bygningen følgende mål (innvendig): N-S ca. 5m, Ø-V ca. 5,25m. Bevarte mål ellers (innvendig): N-S ca. 3m, Ø-V ca. 5m.

FASE 3
 Felt FM og FG-vest
 Umerkede lagnr. = FG-nr.
 Målestokk 1:100

FASE 3

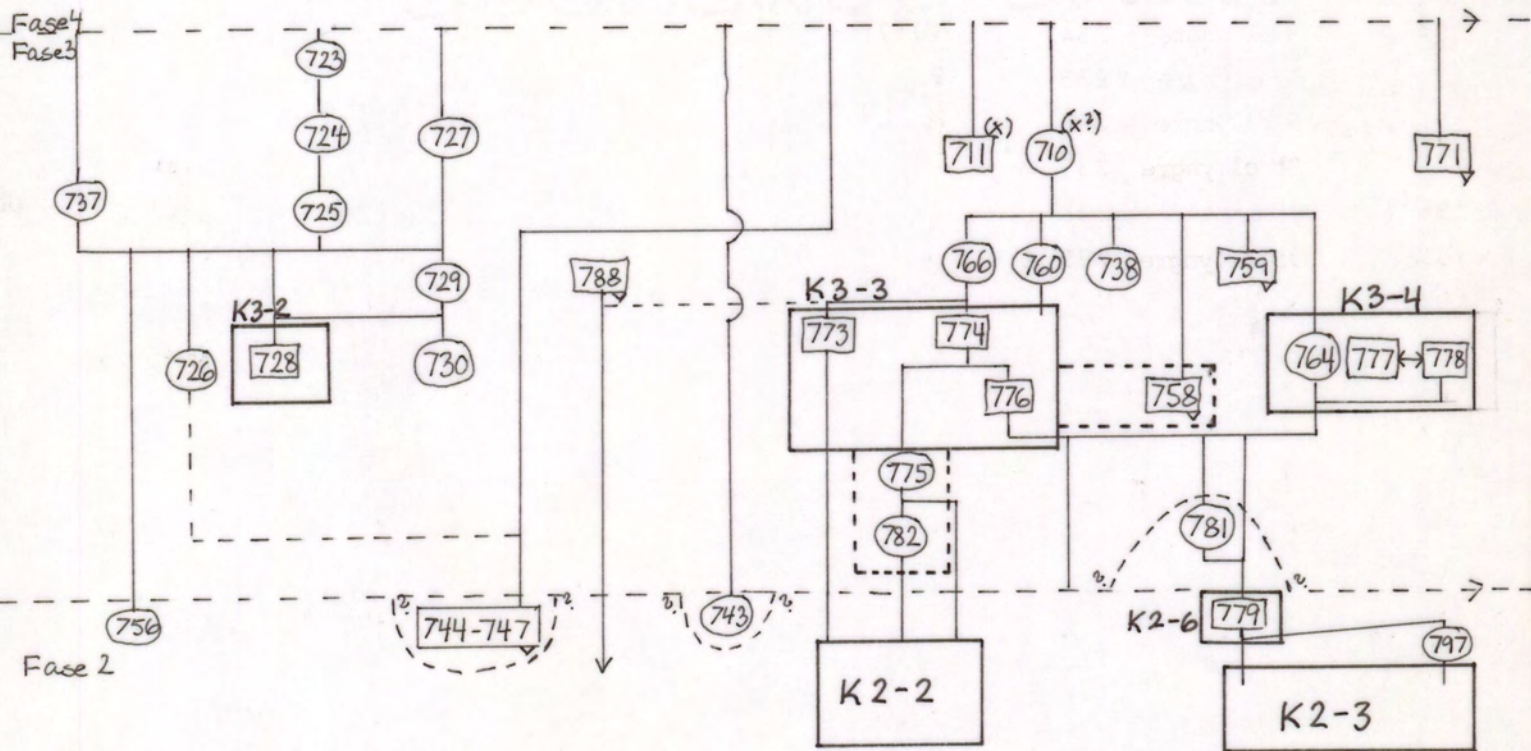
Felt FG-vest

Planker 711 over K3-3 og K3-4.

FG-VEST/FM FASE 3

Alle umerkede nr. = FG-nr.

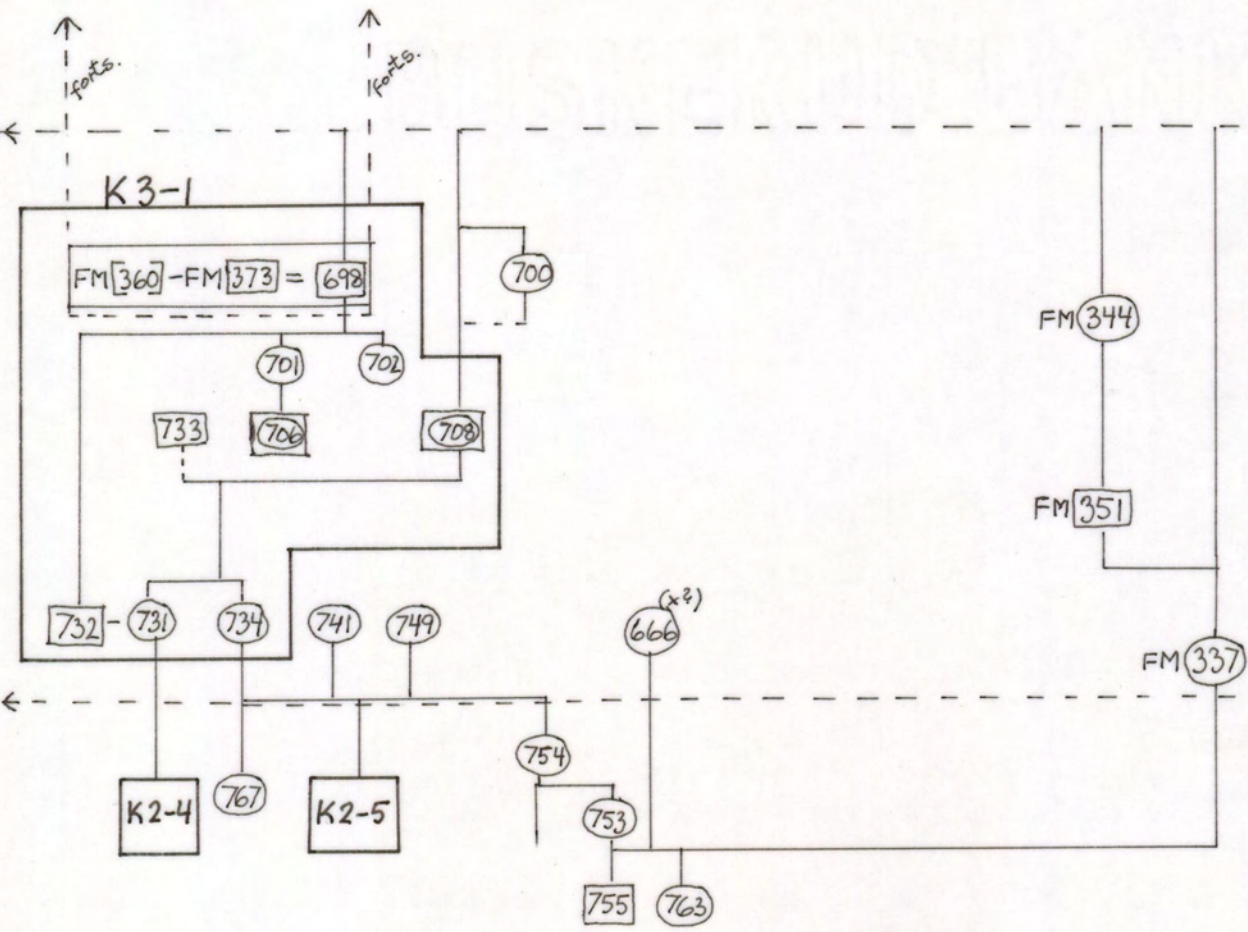
✓

FG-VEST/FM FASE 3

H

Alle unmerkede nr. = FG-nr.

FM i fase 4. Bygning K4-2 og gate
K4-1. Fra sørøst.

FM i fase 4. Planke FM332 med
urnesdekor, brukt sekundært som
gatebrolegning i K4-1. Fra øst.

FASE 4Generell karakteristik.

Gaten er i hovedsak den samme som i fase 3, men med reparasjoner i vestre del. Reparasjonen kom muligens samtidig som K4-2 ble bygd, og inneholder sekundært brukte planker med Urnesdekor.

Langs hele V-siden av gaten er en laftet bygning K4-2. Den er delt i min. 3 rom av indre skillevegger.

Bygningen virker helt utbrent innvendig, men brannen ser ut til å ha satt mindre spor på gaten. Brannspor finnes i det vesentligste i søndre halvdel av feltet.

I H16 er det deler av en Ø-V dreneringsrenne som ikke står i noen klar sammenheng, men drenerer mot V.

Utenom disse restene er det ikke tegn til noen særlige rester av bebyggelse, men i "gårds plass-/passasjeområdet" skal det ha vært et nokså sammenhengende, forkullet trelag, muligens golv. Dette er ikke tegnet (FG676).

Stratigrafisk beskrivelse.

Under golvet i midt- og S-rommet i K4-2 er det et lag med mose, iblandet jord og treflis (FG680, FG686, FM362). Dette kan være et utjevningsslag under rommet. Midtrommets golv ligger på treflisblandet jord, som kan være overflate før bygningen, eller eventuelt akkumulert ved byggearbeidet. Hele bygningen har brent; i alle fall innvendig, og har derfor et klart destruksjonsslag (FG628(?), FG646, FG647, FG659, FM301/302). Brannlaget strekker seg S til stolpene FG678, FG683, FG696, FG697.

I gaten er det få brannspor, og de finnes særlig i søndre del av feltet.

Jordlag i fase 4:

FG-nr.		FM-nr.
627	K4-2 opprenskings- lag fra 1978	678 fyll i stolpehull K4-2 680 (=FM362?) K? K4-2
628?	D K4-2?	271 301/302 D K4-2
642		681 336
643		686 K4-2 338
644		703 K4-1 362 (=FG680?)
646	D K4-2	707 K? K4-2
647	D K4-2	709 fyll i K4-3 655 K? K4-2?
659	D K4-2	735 736

Konstruksjonsbeskrivelse.K4-1 Gate.

Består av: plankene FG698 = FM373 (=FM360: FM360 omfatter både FG698 og FG699). Disse fortsetter fra fase 3. Dessuten plankene FG703, FG699, "Urnesplankene FM332 og FM361. FG703 omfatter også jord under plankene.

Gaten har fortsatt i stor grad samme bestanddeler som i fase 3. Men vestre del av gaten har fått fornyet/reparert brolegningen samtidig med at K4-2 ble bygd. Ved dette tiltaket ble det gamle laget med dragere supplert med noen nye (FG699). Til dette laget hørte noen planker med Urnes-dekor, så hvis vestre del av gaten vedlikeholdes av eiendommen V for gaten, så har kanskje "Urnes-plankene" vært i bruk her før K4-2 ble bygd? Den søndre delen av gatens vestre del har også fått nytt planke-dekke (i J16).

Det er mulig at C.Long har overvurdert grunnlaget for dette yngste plankedekket, ettersom han regner med at dette laget er fjernet i 1978. Ifølge plantegning er det imidlertid bare plankene med dekor som er fjernet. Men det som er sikkert, er at dragerene under disse plankene går under syllstokken i K4-2, og er altså trolig samtidige (iflg. lagkort).

Det er sporadiske spor av brann på gaten, mer konsentrert i SØ-del i J/K17 og i SV-del i J16 (FG703).

Gaten er bevart i 3-4meters bredde.

K4-2 Bygning.

Består av (FG-nr.): stolpene 635, 683, 685, 688, 690, 691, 692, 694, 695, 696, 697, golvdragere 661, 684, 693, golvplanker 654, 658, 660, veggstokk 687.

FM-nr.: stolper 329, 370, 371, laft 346, 347, 348, 349, 350, golvdrager 324, skille-vegg 326, 327, syllstokk 363, 366, 2.omfar 322, 325, samlenr. for huset: 333.

Jordlag FG-nr.: 627, 628? D?, 646 D, 647 D, 659 D, 678 fyll i stolpehull (?), 680 K = (FM362 K?).

FM-nr.: 301/302 D, 362 K = (FG680 K?), 655? K?.

Bygning med lengderetning langs gaten (N-S), laftet, usedvanlig lang. Bevart med 3 rom, delt ved 2 skillevegger som er laftet sammen med Ø-veggen. Ø-veggen er bevart med 2 omfar. Den fortsetter inn i profilen i N, hvor et fragment av en Ø-V gående stokk kan være rester av en N-vegg; eventuelt ny skillevegg. Denne stokken har imidlertid ikke lagnr., så relasjonene er usikre. V-veggen er det ingen spor av. I S er det en rekke stolper/stolpehull som kan representere S-veggen (FG678, FG683, FG696 og FG697). Laget med brente golvrester strekker seg S til disse stolpene.

Alle rommene har rester av golvplanker på langs av husets lengderetning (N-S). Golvet er understøttet av dragere i N- og S-rommet, som igjen er understøttet av stolper. Restene av golvplankene er helt forkullet.

Ø-veggen har en rettavskåret åpning, ca. 65cm bred. Dette skyldes en yngre stolpe, og ikke en døråpning. En døråpning ville ikke kutte grunnstokken, fordi dette ville svekke konstruksjonen betraktelig.

Det er ingen spor av ildsted.

Mål på bygningen (innvendige mål):

Hvis stolperekken regnes som S-vegg og stokken i profilen som N-vegg blir:

Lengden N-S	12m (l ₁)
Ø-veggens bevarte lengde (min. lengde)	10,75m (l ₂)

Bredde Ø-V:

Hvis stolpe FG683 er deler av S-(og V-?) vegg: ca. 4,25m (b_1)
 bevart bredde (min. bredde) ca. 3,25m (b_2)

N-rommet: N-S: $l_1=3m$ $l_2=2,5m$
 Midt-rommet: N-S: 2,75m
 S-rommet: N-S: $l_1=5,75m$ $l_2=ca. 5m$ } Ø-V: $b_1=4,25m$ $b_2=3,25m$

Bygningen har altså totalt vært min. $35m^2$ - $51m^2$
 fordelt på N-rommet med ca. $8-13m^2$, midtrommet med $9-12m^2$,
 og S-rommet med $16-24m^2$.

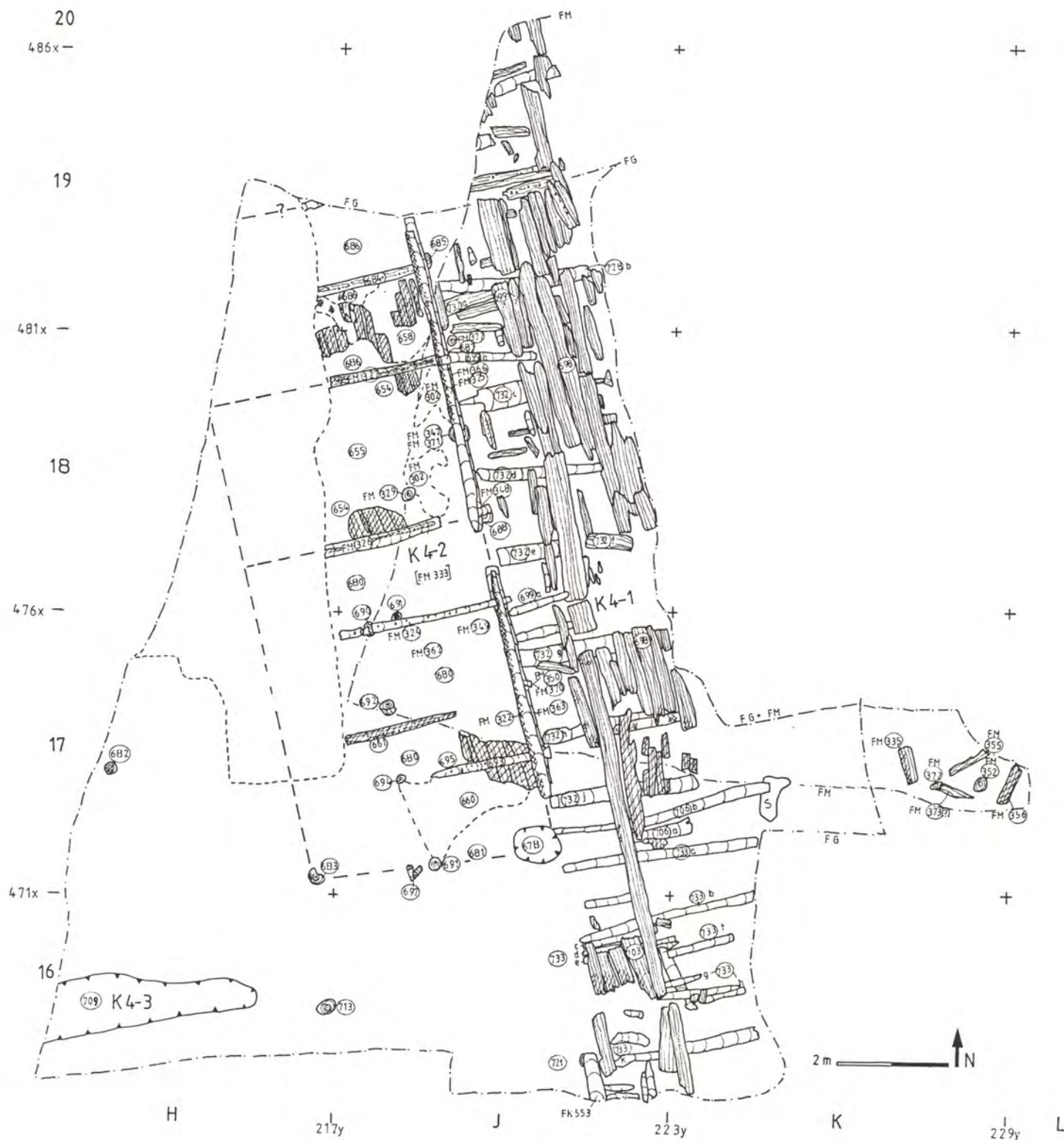
K4-3 Grøft/dreneringsrenne?

Består av grøft FG709.

Dreneringsgrøft? Ø-V, fylt med stein og treflis etc.

Den har uregelmessig form. Etter nivellementene dreneres den mot V. Det er ikke konstatert noen rester av stein-/trekonstruksjon i forbindelse med grøften. Den var ca. 10-30cm dyp.

FASE 4

Felt FM og FG-vest

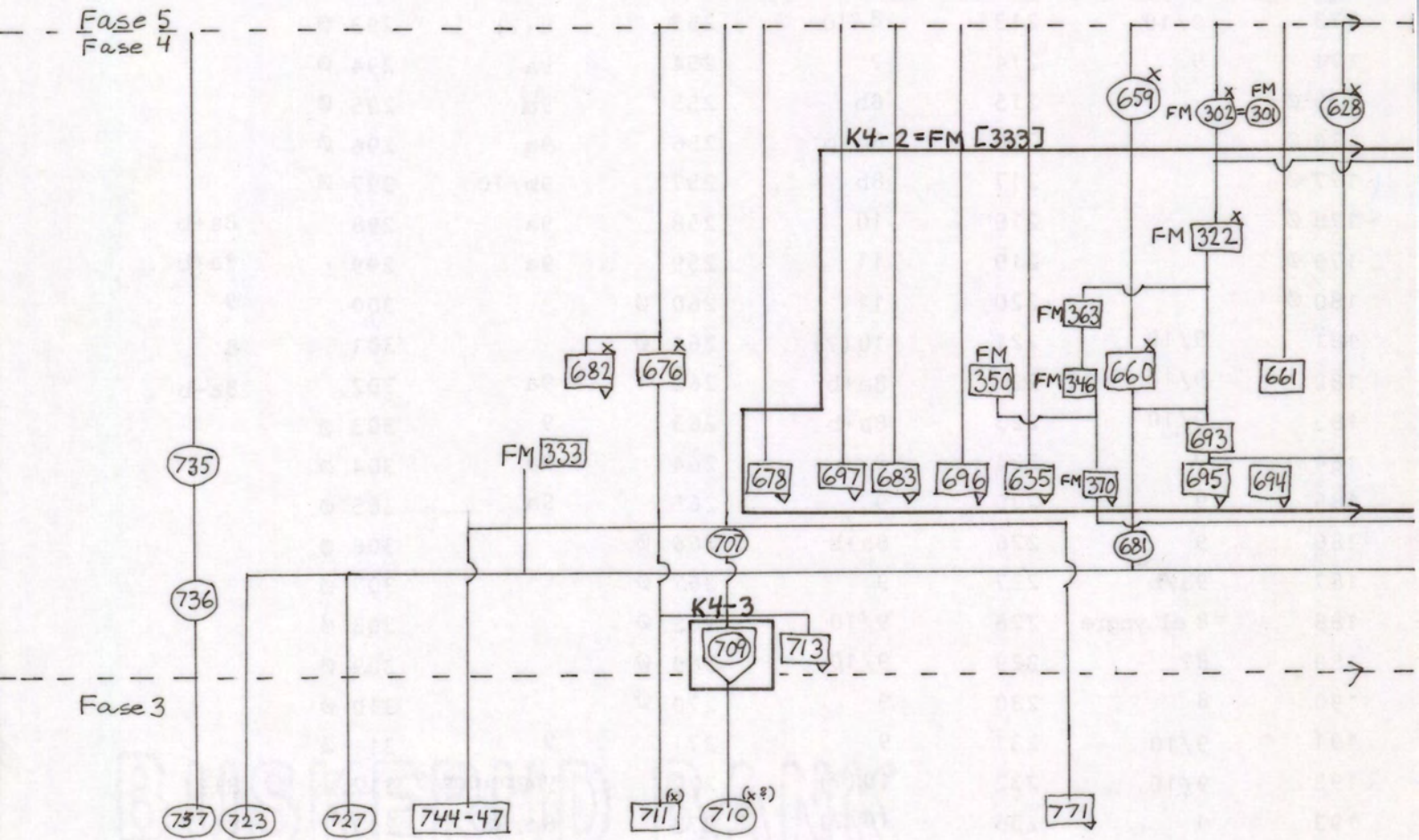
Umerkede lagnr. = FG-nr.

Målestokk 1:100

FG-VEST/FM FASE 4

V

Alle umerkede nr. = FG-nr.

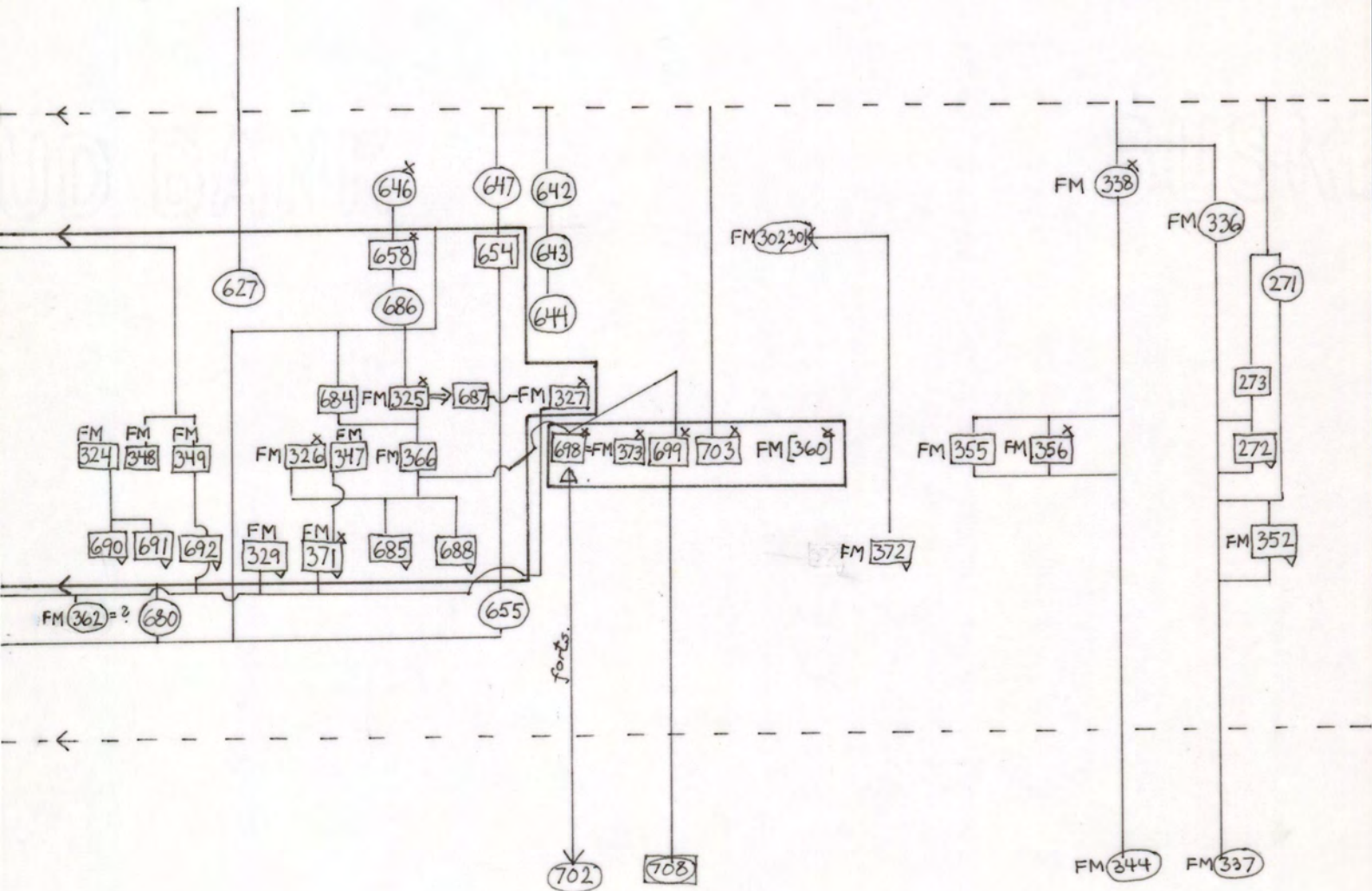

FG-VEST/FM FASE 4

H

Alle umerkede nr. = FG-nr.

(FG 627 er et opprenskingslag etter FM ved starten 1981)

FASE 5Generell karakteristikk.

Restene i denne fasen utgjør ikke noen klar, bebyggelsesmessig fase, men er heller mer uforklarlige strukturer mellom to klare faser (fase 4 og 6). Det eneste som er klart er at gaten fortsatt går hvor den har gått, med et nytt lag med trebrolegning (K5-1). Ø for gaten er det noen stolper, stein og plankerester som er rester etter aktivitet/bebyggelse. V for gaten er det rester av en dreneringsrenne, med tverrlliggere integrert i selve konstruksjonen, dvs. de er trolig samtidige. Dette har vært tolket som en passasje/gårdsplass under feltarbeidet (K5-2).

S for dreneringsrennen, i.e. lengst SV i feltet, er det rester etter en rekke stående planker og en stolpe som kan være rester av en husvegg e.l. (K5-3). Forøvrig ingen klare spor av huskonstruksjoner.

V for gaten og N for K5-2 er det noen stolper, dels brente (FM342, FM343, FG689), og dels ubrente (FM367). V for de brente stolpene er det avtrykk av en stokk (Ø-V) som er fjernet (FM340), og N for dem ligger en delvis brent stokk med laftehode. Dette kan være rester etter en bygning, men det er for små indisier til å kunne si noe mer konkret om. Stolpene kan også ha hatt en funksjon i tilknytning til f.eks. gaten.

Ø for gaten, i K17, er det også noen stolper og trerester, samt spredt steinlag. Også dette er for knapt til å kunne antyde noe om bebyggelse.

Iflg. plantegning nr. 5040 skal det være en eiendomsgrense langs ca. samme linje som FG669. Dette går ikke så klart fram av tegningene i denne fasen.

Stratigrafisk beskrivelse.

Forbindelsen mellom FM og FG er bl.a. knyttet via en stokk i gatens Ø-del, som overlapper mellom de to feltene. Stokken tilhører derfor både FM364 og FG664. Det er ellers en del rot i stratigrafien på FM.

FM363 er et dobbeltnr.: iflg. verbal dokumentasjon en del av FM333, iflg. plantegning er det også planker i V-del av gaten. De delene som har dette lagnr. har derfor usikre relasjoner, men er etter plantegning ført til denne fasen.

Treflislagene FM315 + FM316 er trolig akkumulert i løpet av fasen, i alle fall før FM339 (i/over K5-1).

Jordlag i fase 5:

FG-nr.		FM-nr.	
575	649	269	317
577	662	270	358
606	663 K5-1	290	359
607	664 K5-1	292	374? fyll i
623	665 K5-1	298	FM375/FG704.
624	667	299	
625 D K5-2	674 fyll i drener-	300	<u>Fase 3 eller yngre:</u>
626	ingsgrøft	305	FG-nr.
630 B? K5-2	675 K5-2	315 B? K5-1	535
648	677 K5-1 eller K5-2	316 B? K5-1	653
	712 D? K5-3		

Konstruksjonsbeskrivelse.

K5-1 Gate.

Består av (FG-nr.): dragere og fyllmasser 663, 664, 665, "tømmer" og fyllmasse 677? (kan også tilhøre K5-2).

FM-nr.: planker 309, 310, 311, 330, 339, 365, dragere (og planker?) 364.

Gaten er svært fragmentarisk i denne fasen, og lite av plankedekket er bevart. De bevarte restene av plankedekket virker litt tilfeldige, men ser ut til å ha vært langsgående N for ca. 471 - 472x, og muligens Ø-V gående S for dette.

Der finnes en del N-S gående stokker langs ytterkantene og midtlinjen av gaten. De langs ytterkanten kan også høre til andre konstruksjoner. F.eks. kan FG677 høre til K5-2. Forøvrig ser gaten ut til å være skilt langs midtlinjen, med ulike dragere på hver side.

Det er noen få brannspor både på dragerene og plankene, særlig i J19. Men gaten ser ikke ut til å være skikkelig brent. Det finnes heller ikke brannlag i tilknytning i N. I S er det et brannlag over Ø-del av gaten (FG626), men uten tilsvarende brente trerester.

Hvis FG677 hører med til K5-2, er gaten bevart i 3,5m's

bredde, hvis ikke er den ca. 3m bred i denne fasen.

K5-2 Gårds plass?

Består av (FG-nr.): "tømmer" 629, fyllmasse og trestokk for dendroprøve 675 (=629? mulig sammenblanding av nr. på plan-tegning), "tømmer" og fyllmasse 677? (kan også tilhøre K5-1). Dessuten fyllmasse i grøften: 674 B/D, 625 D, 630 B?

Et kompleks av Ø-V dreneringsrenne og tverrliggende (N-S) stokker. Det er rester av Ø-V planker over stakkene. Deler av rennen, stakkene og plankene er brent, og det er dekket av et brannlag.

Det er ingen tegn til at dette har vært en bygning. Trolig har det vært en trebrolagt gårds plass, med drenering under. Bredden (N-S) er for stor til at det kan være snakk om passasje.

Restene blir mer sporadiske Ø for 216y, og her slutter også sporene av dreneringsrenne. Trolig har den likevel fortsatt helt Ø til gaten, hvor muligens FG677 hører til K5-2. Den bevarte bredden N-S er ca. 5,25m.

K5-2 har trolig brent samtidig som K5-3 brente.

K5-3 Bygning/gjerde e.l.?

Består av vertikale bord FG669. Muligens FG712 D?. N-vegg i bygning eller stakittgjerde? består av en ca. 4m lang rekke staver, med en stolpe midt i rekken. Begge deler er brente på toppen. Et sandaktig, kullholdig lag (FG712) begrenses nordover av denne rekken, og er på samme nivå som de brente delene av stavene. Dette laget og veggen er altså samtidige. Om FG669 representerer et gjerde (eiendomsgrense) eller N-vegg i bygning er imidlertid usikkert. Det er ingen avgrensning mot Ø hverken av FG712 eller FG669.

FASE 5

Felt FM og FG-vest

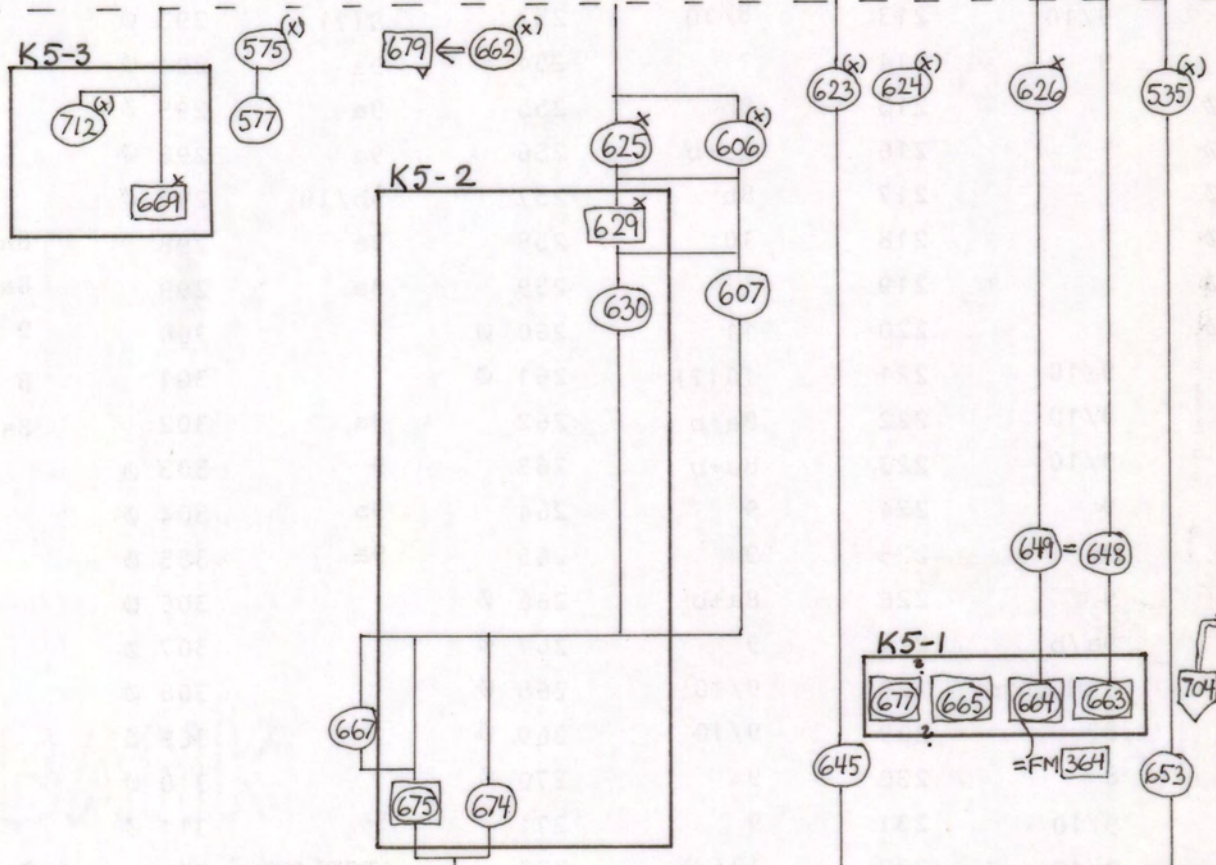
Umerkede lagnr. = FG-nr.

Målestokk 1:100

FG-VEST/FM FASE 5

V

Fase 6
Fase 5

Fase 4

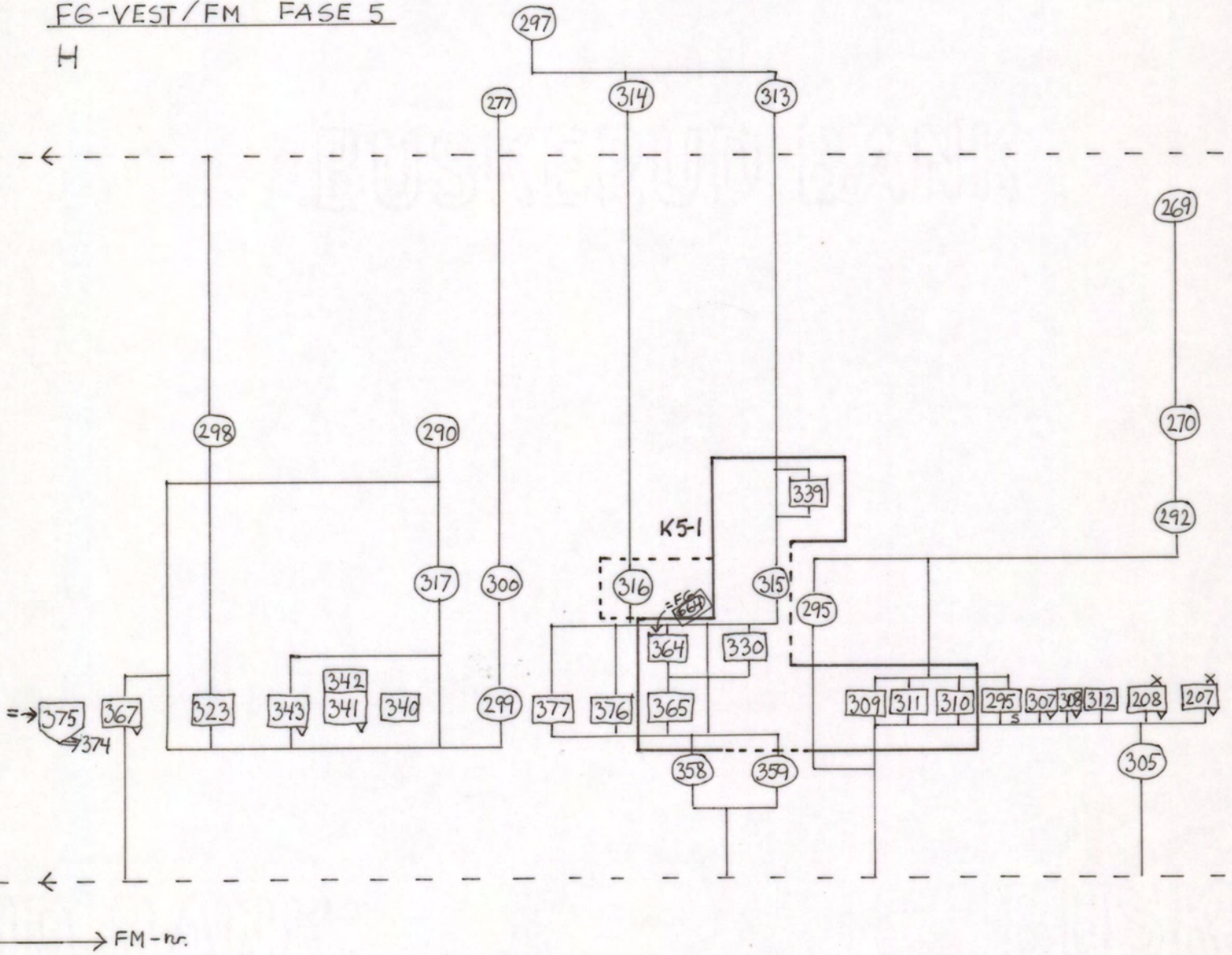
K4-2

FG-nr. ←

FG-VEST/FM FASE 5

H

FASE 6.Generell karakteristikk.

Området er igjen fullt utbygd med bygninger, gater og passasjer, som er relativt godt bevarte.

Bebyggelsesmønsteret er nå mer likt situasjonen i fase 2 og 3: lengst i S er det trolig et åpent område i form av passasje/gårdsplass (K6-7). N for dette ligger 2 bygninger, skilt av en N-S gående passasje (K6-4, K6-5, K6-6). Den vestligste bygningen har langsiden langs gaten (N-S), og den danner en del av en sannsynlig bygningsrekke langs gaten. N for denne bygningen (K6-4) er det nemlig en bygning til, hvor bare Ø-delen er bevart. Disse to bygningene (K6-4 og K6-2) er skilt av en Ø-V passasje (K6-3) som munner ut i gaten.

Alle de 3 bygningene det er rester av, er laftet. Passasjene har langsgående trebrolegning. Gaten har langsgående trebrolegning i N, men kan ha hatt tverrgående i S.

Det er særlig to linjer (grenser?) som holder seg stabile på feltet, helt fra fase 2: 1) En Ø-V linje som svarer til S-veggen i bygningene K6-6 og K6-4 (ca. 468x212y - 470,5x221y). 2) En N-S gate som svarer til Ø-veggen i bygningene K6-2, K6-3, K6-4, samt V-kant av gaten (ca. 467,5x221,5y - 483x218y).

Forøvrig ser det ut til at de kunne være svært fleksible i tomteutnyttelse.

Stratigrafisk beskrivelse.

Forbindelsen mellom FM og FG er sikret ved bygningene K6-2 og K6-4, samt passasje K6-3. Stratigrafien i gaten er derimot litt uklar i denne fasen; dels p.g.a. en del inkonsekvent nummerering på FM-feltet: dobbeltnummerering, inkonsekvent bruk av nr. i tekst og på tegning, samt sirkelstratigrafi. Dette gjelder f.eks. FM253/FM232 (+FM191?): samme trestykke har fått ulike nr. (se plantegning 3818, 3845, 3888 i J18). FM286/FM318: samme trestykke har fått ulike nr. (se plantegning 3943, 3976 i J17). FM286: lagrelasjonene stemmer ikke (sirkelstratigrafi). Dette gjør at jordlagsstratigrafien heller ikke er entydig. Til tross for dette mener jeg at det kan ha vært 2 lag med dragere i bruk i gaten i denne fasen (tilsv. 6a og 6b). Det éne laget er imidlertid bare dokumentert på FM. Dette skyldes nok heller metode enn reelle forhold (se diskusjon

under K6-1).

Det finnes en del lag med avfall av gevir/horn/bein. Disse kan tilhøre fase 6, men kan også tilhøre fase 7. Ett av disse lagene (FG534) kan bare med sikkerhet sies å være yngre enn fase 2.

Jordlag i fase 6.

FG-nr.		FM-nr.	<u>Fase 5/6:</u>
360	582 K K6-5	157	FG622
395	585	176	FM269
421	586 K K6-5	192	
425	602	236	<u>Fase 6/7:</u>
499	603	241	FG-nr.
506	604	242	360
520 K K6-6	605	250	391A
525	620 K/B K6-1	251	395
539A	656 K/B K6-1	277	396A
553	668	278	426A
554		279	430A
561		283	
563		297	<u>Usikkert i fase 6,</u>
574		313	<u>(yngre enn fase 2):</u>
576		314	FG534A

Konstruksjonsbeskrivelse.

K6-1 Gate.

Består av FG-nr.: dragere, inklusive fyllmasser, 620 og 656. FM-nr, fase 6a: dragere 306, 318, 319, 321, planker 320, 354, "tømmer" 304, 331, 345.

Fase 6a/b (FM-nr.): "tømmer 253 (=232?), drager? 286.

Fase 6b (FM-nr.): planker 285, 293, dragere 280, 282, 284, 294, "tømmer 274, 281, 287, 288, 296.

I denne fasen er gaten blitt fornyet 2 ganger, og jeg har skilt dem ved å kalle dem 6a (eldst) og 6b (yngst). Dette kan bare spores på FM-feltet, og sannsynligvis er det dokumentasjonsmetode som gjør forskjellen (se stratigrafisk beskrivelse). Både 6a og 6b er dårlig bevart. Plankene er fjernet, og i 6a er det også få dragere bevart i V-del av gaten.

Det er litt brannspor både i 6a og 6b. Dette kan være årsaken til at de har måttet reparere gaten. Iflg. profiltegning (FM-profil mot S), strekker brannlag FM242 seg over østlige deler av feltet, til ca. midten av gaten i V. Det kan bety at brannen har stoppet i gaten, noe som stemmer med at bygningene V for gaten er ubrente.

I 6a, vestre halvdel av gaten, har en brukt N-S dragere langs V- og midtlinjen (FM321 + 345), med tverrliggende dragere over dette igjen (FM318). Det er lite bevart av plankedekket, men det kan ha vært langsgående (N-S) i nordre deler (FM321) og tversgående i søndre deler (FG620). Dette laget antas av C.Long å være samtidig med anleggelsen av K6-4 (iflg. lagkort FG620), noe som også stemmer overens med matrisen.

I 6a, østlig halvdel, har gaten bare tverrliggende dragere (Ø-V) (FM318, FM319) og plankedekket ser ut til å ha vært langsgående (FM320, FM321).

I 6b er det litt mer bevart i vestre halvdel, og de har fremdeles brukt et lag langsgående dragere i V-kant av gaten (FM284, FM288), med tverrliggende dragere oppå (FM280), mens det i øst bare er tverrliggende dragere (FM282, 294). Planke- dekket ser ut til å ha vært langsgående.

Mål på gaten: maks. bevart bredde i 6a: ca. 3,5m

6b: ca. 3,25m

K6-2 Bygning.

Består av (FG-nr.): 500 (nr. på bygningen), veggstokk, 3.omfar 368, stolpe 633?. FM-nr.: veggstokker 156 (3.omfar=FG368?), 190 (2.omfar), 215 (1.omfar), 213, 216, stolpe/stolpehull 178/177?.

(FM156 + FM190 + FM215 + FG368 = FG500c).

Bevart deler av S-,Ø-,og skillevegg. I SØ hjørne er det en stolpe (FM178) som trolig har støttet SØ-hjørnet, men stratigrafien er litt usikker. I.o.m. at stolpen står igjen, har veggstokkene trolig rotnet vekk over stolpen. Høyst sannsynlig har bygningen vært laftet, og det er bevart delvis 3 omfar i S-veggen. En Ø-V syllstokk for en vegg i stavkonstruksjon, representerer trolig en indre skillevegg (FG500b). Et stykke tre (uten lagnr., uvisst om det er planke eller stokk) kan være en nordlig fortsettelse av Ø-veggen.

Det nordre rommet har 2 N-S stokker med plugg hull som tyder på at de er dragere for et golvdekke i Ø-V retning (FG425). I S-rommet ligger en stokk langs innsiden av S-veggen (FM213). Den kan være rester av dragere for et golvdekke (i så fall trolig N-S planker), eller kanskje heller en nedrast veggstokk. Det er forøvrig ingen rester av golvet.

En stolpe (FG633) i S-siden av skilleveggen er usikker i fasen, ettersom den ikke har noen opplysninger om lagrelasjoner. Den har også uviss funksjon.

Bygningen er ubrent.

Bevarte indre mål (maks.): bredde (Ø-V): 2,25m.

lengde (N-S): ca. 6m.

fordelt på S-rom med 2,5m, N-rom med 3,25m.

K6-3 Passasje. (fortsetter i fase 7).

Består av: drager FG573 (FG573a = FM212a). (FM-nr.): drager 231, planker 212a+b, 199 (nr. på konstruksjonen), 235 er kanskje konstruksjonslag for passasjen.

Denne passasjen (FM199) har gått Ø-V fram til gaten, med langs-gående (Ø-V) planker (FM212) over N-S dragere (FM231 + FG573). Det er en del forvirring i nummereringen på FM. Bl.a. med en del planker/stokker som jeg har valgt å tolke som tilhørende gaten istedenfor passasjen. Men det er tydelig at denne passasjen har eksistert samtidig med K6-2 og K6-4, og er trolig lagt ut samtidig med dem. Det er litt brannspor på den ene drageren, men ikke på plankedekket, så dekket kan være skiftet.

Mål: bredde (N-S) = 1m.

K6-4 Bygning. (fortsetter i fase 7)

Består av FG-nr.: fundamentsstolpe (?) 719, stokker 482=FM205 (Ø-vegg, 2.omfar), 483 (S-vegg), 484 (V-vegg) og 601 støtte under golvdragere, nr. for bygning 412=FM200,. FM-nr.: stokker 217 (dragere), 188 (N-vegg, 2.omfar), 205=FG482 (Ø-vegg, 2.omfar), 237 (Ø-vegg, syllstokk), 239 (N-vegg, syllstokk), 240 (fund. for laft), steiner 275 (fund. for Ø-vegg), laft 238 og 267, golvplanker 198, nr. for bygning 200=FG412. Brukslag 216 med funn av vokstavle 230.

Bygningen er laftet, og bare NV-delen mangler. Bygningen ligger med lengderetning langs gaten. Det er bevart 2 omfar i N- og Ø-vegg, og 1 omfar i V- og S-vegg. I det SØ-hjørnet har

veggstokkene trolig råtnet vekk over stolpen som har understøttet laftet (FG719). Det SV hjørnet er også skadd, men her er laftehodet fra V-veggen bevart.

Golvets har Ø-V golvbord, altså på tvers av husets lengderetning. Disse hviler på N-S dragere som er felt inn i veggene. Dragerene har også små horisontale stokker som støtter under.

Mål (indre) N-S: 5,75m
Ø-V: 3,75m = ca. 22m²

K6-5 Passasje.

Består av (FG-nr.): drager 546, planker 538. Konstruksjonslag 586 (sand), og 582 (diverse "skrotlag").

Passasjen har langsgående plankedekke ((N-S) (FG538)), over Ø-V dragere (FG546). Før den ble bygd ble trolig området preparert først med sand (FG586), deretter et skrotlag som kan være jevnet utover fra områdene omkring (FG582). Sørlig avslutning er uklar. Trolig munner den ut i K6-7, altså en åpen gårds plass.

Mål: bredde = 1,5m.

K6-6 Bygning.

Består av (FG-nr.): nr. for bygningen 555, dragere 556, konstruksjonslag 520.

Bygningen er laftet. Østlige deler er bevart, med NØ og SØ hjørne. Veggene bevart med 1 omfar. Golvplankene ligger Ø-V med N-S dragere under. Under NØ hjørne er en laftestein. Byggegrunden er trolig preparert med sand, som inneholder råstoff fra byggeprosessen, som treflis, mose og never (FG520).

Indre mål N-S: 3,5m

Ø-V (bevart min.): 3m

K6-7 Gårds plass/passasje?

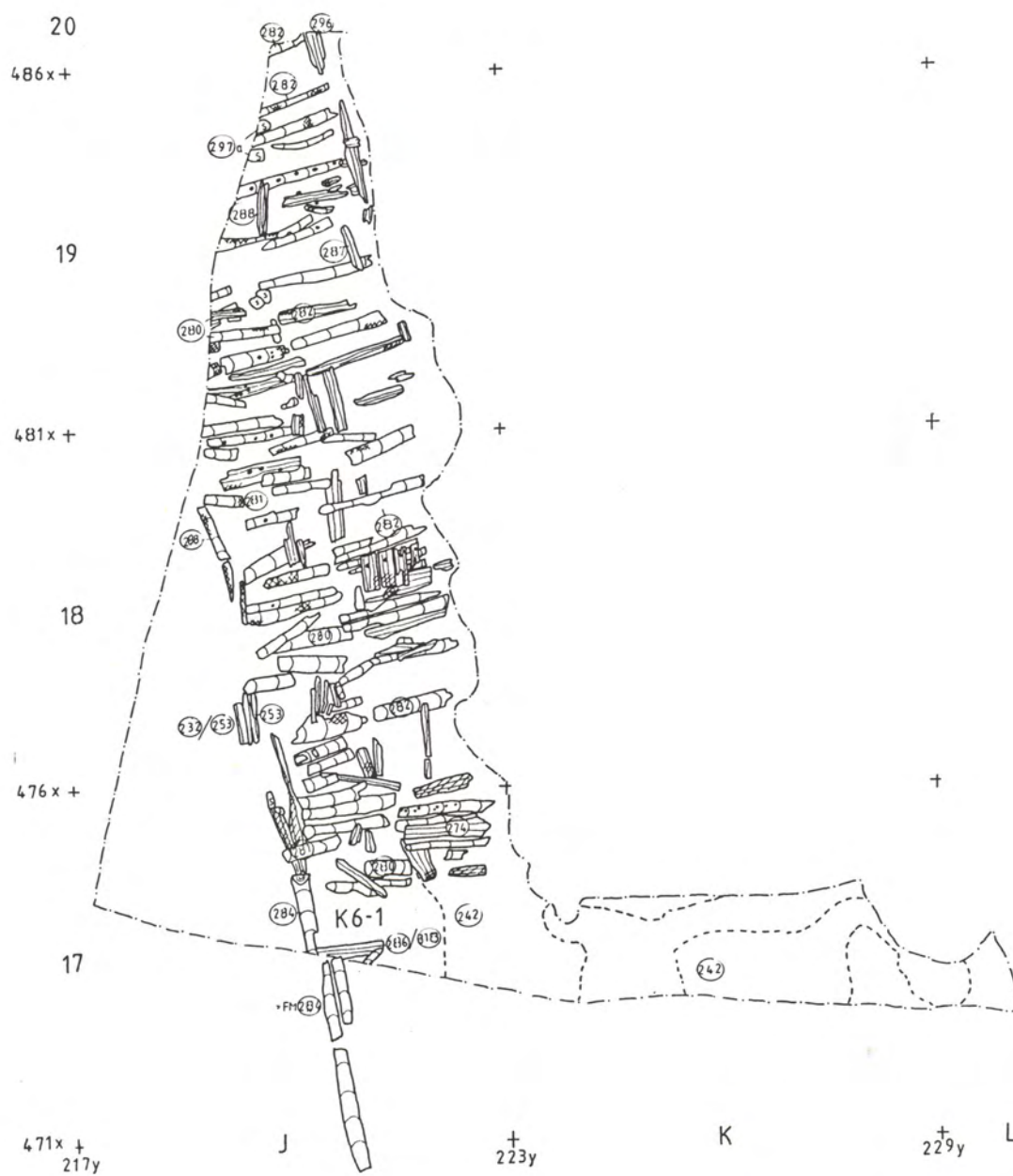
Består av (FG-nr.): dragere (?) 547, 548, 549, planker 550, "tømmer" 551, fundamentstolper (?) 543, 544(?), 545(?), (usikre relasjoner), 552.

Langs S-profilen, mellom profilen og S-veggen i K6-6, stikker det ut ender på en rekke N-S stokker (FG547-49), med planker over (FG550). S for K6-5 er det også en del stolper, hvorav noen i usikker kontekst (FG543-45, FG552). Det er ingenting som tyder på rester av bygninger i dette området, og restene

minner mest om en passasje eller gårds plass. S for K6-4 er det trolig et åpent gårds plassområde, men her er det ikke rester etter trebrolegning. Det er for lite avdekket av stakkene til å kunne avgjøre om disse stammer fra passasje eller gårds plass.

FASE 6b

Felt FM og FG-vest.

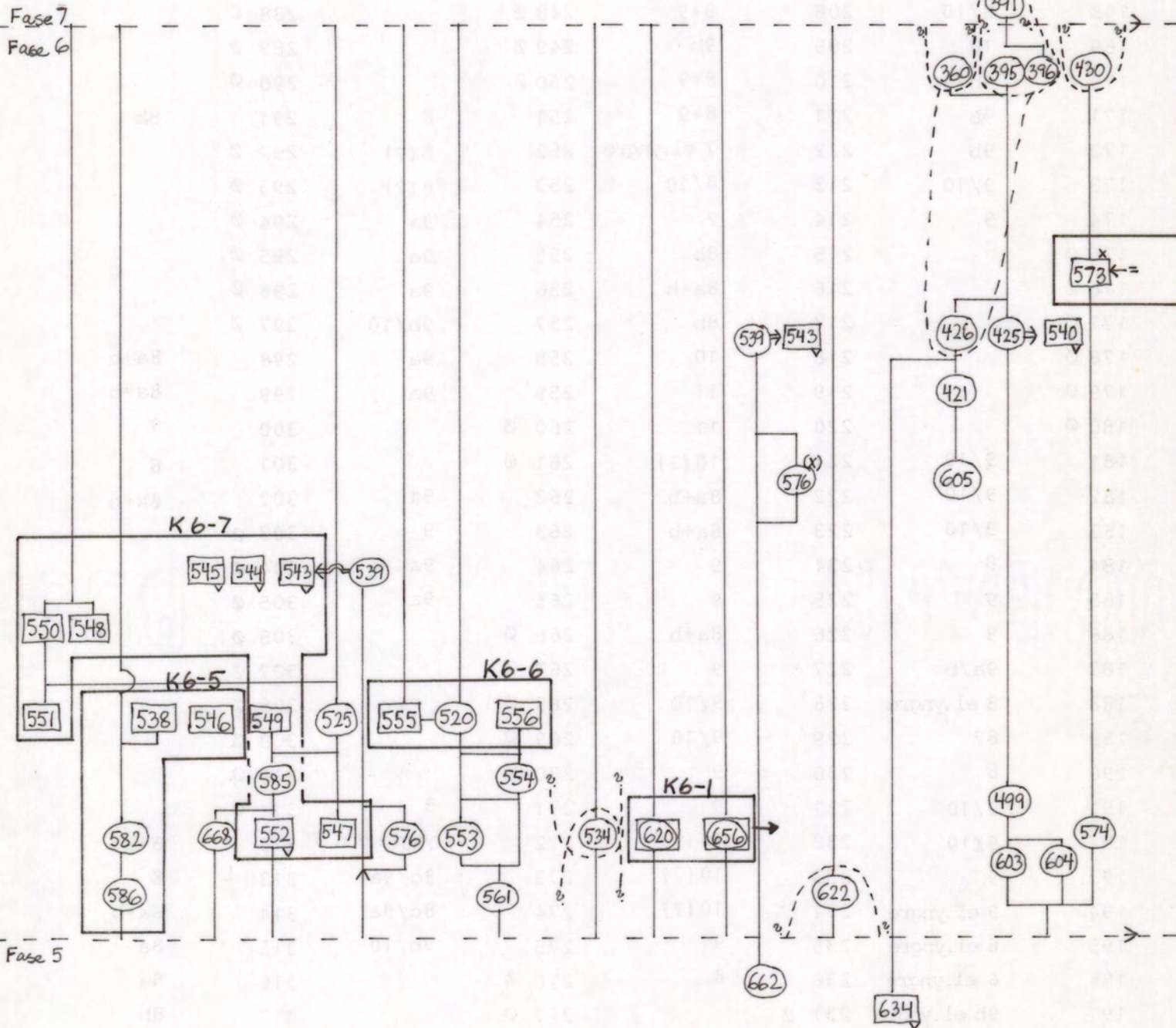
For øvrige deler av feltet: se fase 6a.

Alle lagnr. = FM-nr.

Målestokk 1:100

FG-VEST / FM FASE 6

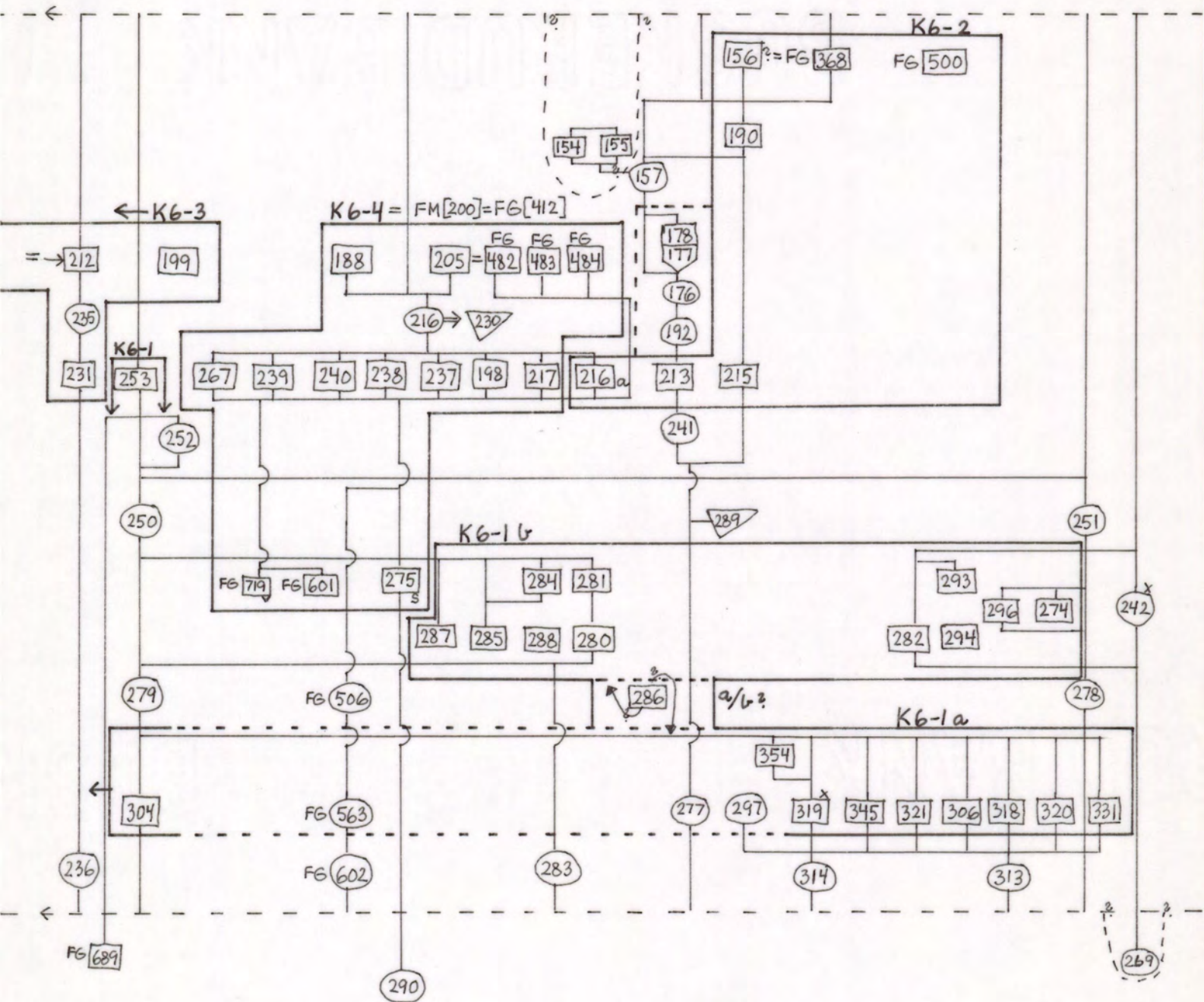
V

FG-rr. ←

FG-VEST/FM FASE 6

H

→ FM - nr.

FASE 7.Generell karakteristikk.

Bebyggelsen i fase 6 får en yngre fase. Lengst SV i feltet kommer det også et nytt hus oppå det gamle. Det er litt usikkert om K7-2 er en ny fase i den gamle bygningen, eller om det nå bare er en åpen gårds plass over K6-2. Hvis det er en yngre fase i den gamle bygningen, da er bebyggelsesmønsteret i fase 7 nokså identisk med fase 6. Men den nye bygningen i SV (K7-6) har ildsted, og den har fått en svalgang langs V-veggen på bekostning av passasjens (K7-5) bredde.

Gaten er i hovedsak som den har vært før, men nå har den fått en dreneringsrenne under vestre halvdel, S for 470x. N-enden på dreneringsrennen korresponderer med den antatte eiendomsgrensen, som også er synlig i form av lagskifte og stolper mot VSV fram til passasjen K7-5.

Stratigrafisk beskrivelse.

De stratigrafiske problemene m.h.t. dobbelt nummerering av lag forfølger oss fra fase 6 til fase 7. Men forhold som er sikre er at K7-6 blir bygd oppå K6-6, at K7-4 får en ny fase med nytt golv og romavdeling, at K7-3 får nytt plankedekke som er tilpasset (altså senere eller samtidig med) veggene i K7-4 og K7-2, idét dragerene i K7-3 er kilt mellom 2 omfar. K7-1 har også et ganske enhetlig preg i vestre halvdel, mens østre halvdel er litt mer uklar.

N for K7-2 er det noen stokker uten lagnr., og disse har derfor usikre lagrelasjoner.

Det er ingen brannspor i fasen.

Samkjøring FG-FM: plankedekket i K7-1, K7-2, K7-3 og K7-4 er grunnlaget for å hefte de to lagene sammen i denne fasen. Mer presist bygger dette på at FG487=FM214, FG489? (stokk uten nr. på tegning) =FM227 (K7-1), FG367=FM146 (+FM139, 168, 169), FG382=FM141 (K7-2), FG369=FM173 (K7-3) og FG476=FM189 (K7-4).

Jordlag i fase 7:

FG-nr.

Fase 6/7:

359	502 K? K7-5?	580 K7-1	FG-nr.
382 B/K K7-2	503 K? K7-5?	581 K7-1	360
384 D K7-6	504 K? K7-6?	587 K7-1	391
394	505 K? K7-6?	588 K7-1	395
420 D K7-4	521	589 K7-1	396 A
427 A? dass?	522	590 K7-1	FM220
448 B K7-4	523		
468 D	524 K7-1	FM-nr.	<u>Fase 7/8:</u>
469 B? K7-6	536	184 K/B K7-3	FG456
480 K/B K7-4	537	186 K/B K7-4	FG471
481 (=FM186?) K/B K7-4	557 K7-1	187 K/B K7-3	FM172?
488 B/K K7-1	558 K7-1	193	
489 B/K K7-1	559 K7-1	195A	<u>Fase 7?</u>
490 B/K K7-1	560 K7-1	205	<u>yngre enn 2:</u>
492 B/K K7-1	578 K7-1	206	FG-nr.
496?	579 K7-1	226 K/B K7-1	531 A
		260 K/B K7-1	533

Konstruksjonsbeskrivelse.K7-1 Gate.

Består av (FG-nr.): jord og dragere under plankedekket 488, 489, 490, 492, planker 487 (=FM214).

FM-nr: planker 85, 214 (=FG487), 221, 228, 233, 264, stokker 224, 254?, 255, 265, 266, dragere 209, 210, 222, 223, 227, 245, 246, 247, 248, 258, 263, "tømmer" 191?, 229, 249, 256, 257, 262, "pakking" under plankedekket 243, "fase" i gaten 102. FG 488, 489, 490, 492 og FM226, 260, er brukslag eller konstruksjonslag i gaten.

Gaten er velbevart og ganske entydig med et enhetlig preg i vestre halvdel N for ca. 470,5x. I østre halvdel samt S for 470,5x er stort sett bare dragerene bevart, og stratigrafien er litt mer uklar. Her har plankene trolig vært fjernet og brukt sekundært.

S for ca. 470,5x er det bevart dragere i en bredde på 3,25m, i hovedsak delt langs en midtlinje. Under den vestlige halvdel er det lagt en dreneringsrenne som dreneres mot S.

N for ca. 470,5x vestlig del er det et regelmessig lag

av N-S planker (FM214=FG487) over dragere som ligger N-S langs ytterkantene, og ellers Ø-V. I den østlige delen er det et mer uregelmessig lag av Ø-V dragere, hvorav noen trolig er fjernet. Den østre kanten er skadet, men det har trolig også vært N-S dragere langs Ø-kanten. Hvis FM224 representerer Ø-kanten, er gaten her bevart med en fullstendig bredde=3,75m.

Ytterkantene på gaten er litt uklar, dels p.g.a. manglende og doble lagnr., og derfor problematisk stratigrafi (f.eks. FM191, FM232), dels p.g.a. manglende opplysninger, om det dreier seg om runde eller flate trematerialer (kalt "timber") (f.eks. FM262), og FM254 kan trolig tilhøre både gaten og (eventuelt) bygningen V for gaten. I de nordlige delene J19/20 (og dels de østlige?) kan en også mistenke at det er sammenblandet flere ulike nivåer i feltsituasjonen, hvor planker og stokker ser ut til å stokkes om hverandre etter plantegning å dømme.

K7-2 Gårdsplass/bygning? (trolig forts. bruk av K6-2).

Består av (FG-nr.): golvplanker 367 (=FM146), "tømmer" 358?, drager+treflis 382 (=FM141), drager eller del av S-vegg 368 (=FM156) fase 6+7.

FM-nr.: planker 139, 140, 146 (=FG367), 168 (kantstilt), stolpe 170, drager 141 (=FG382), treplugg 145, fester FM146 til FM141, golvrester 169. Dessuten muligens deler av vegg (?) 190, 215. 216a, alle fase 6+7. 156 (=368), fase 6+7, er del av S-vegg eller drager.

Et golv med planker i N-S retning er bevart. Plankene går over 3. omfar i S-veggen i K6-2 (FG368/FM156?), som er antatt brukt sekundært for K7-2. Om den fortsatt er i bruk som a) vegg, eller nå som b) drager for en plankelegning er uklart.

Alternativ a) er aktuelt utfra bl.a. s.116 i FM-dagboken: FM203 som drager for plankene i K7-3, er klemt mellom 1. og 2. omfar i S-veggen i K6-2. K7-3 har vært i bruk samtidig med K7-2 (s.290-91 i FG-dagbok), så har trolig 2. og 3. omfar i S-veggen i K6-2/K7-2 vært blottlagte og i funksjon fremdeles i fase 7. Dette kunne tyde på at K6-2 som helhet var i bruk i fase 7 også, men med et nytt golvnivå i S-rommet, slik at golvnivået nå ligger over 3. omfar i bygningen. Det at plankene i K7-2 og K7-3 har forskjellig retning og nivå, tyder også på at det ikke er et sammenhengende, åpent område, altså gårdsplass.

Alternativ b) vil jeg likevel holde for en mulig (om enn mindre sannsynlig) tolkning. Kanskje mest fordi det ikke er klare beviser for at bygning K6-2/K7-2 fortsatt står. Heller ikke at det er bygget en helt ny bygning oppå den gamle. Stratigrafisk ser i allefall eldste omfar i veggene ut til å ligge under jord/golvnivå i hus/passasje. 1.omfar i Ø-veggen (i K6-2) ser ut til å være dekket av jord når 2.bruksfase i K7-3 og K7-4 tas i bruk.

Det er ingen klar avslutning av den eventuelle bygningen mot N. Det regelmessige plankelaget stopper imidlertid ganske, entydig, langs noenlunde samme linje som den indre skilleveggen i K6-2. Liksom i fase 6 er det noen N-S stokker N for dette, som kan være dragere for et plankelag. Men disse stukkene har ikke fått påført lagnr., og har usikre lagrelasjoner.

K7-3 Passasje. (forts. av K6-3)

Består av planker FG369=FM173, FM-nr.: dragere 186a, 203(?), planker 232? (=353?), "tømmer" 191? FM184 og 187 er bruks- eller konstruksjonslag under plankedeckket. Passasjen har nå et plankelag med Ø-V retning langs passasjens lengderetning. Plankene ligger på N-S dragere som ligger på 1.omfar i henholdsvis N- og S-vegg i K6-4 og K6-2 (s.116 i FM-dagbok).

I den østre delen hvor passasjen tilsluttes gaten, er stratigrafien uklar. Det kan se ut som om FM232 er identisk med FM253. Det er derfor uklart om den skal føres til fase 6 eller 7. FM191 kan både tilhøre passasjen og gaten.

Passasjen er bevart med samme bredde som i fase 6, =ca. 1m.

K7-4 Bygning. (2.bruksfase i K6-4, se s.327 i FG-dagbok)

Består av (FG-nr.): dragere 476, 477, 479, syllstokk i skillevegg 478.

FM-nr.: planke 202, dragere 189, halvkløyving(?) 197, stein 230a. Fase 6+7: FG412=FM200 (nr. på bygningen), stokker 188 (N-vegg) og 205 (Ø-vegg).

FG420 er destruksjonslag, FG448 er brukslag, og FG480, 481 (=FM186?) FM186 (=FG481?) er konstruksjons- eller brukslag i bygningen.

Denne bygningen som ble bygd i løpet av fase 6, får nå et nytt golvnivå. Det blir lagt ut N-S dragere, og øvrige trerester

tyder på at golvplankene har lagt i Ø-V retning som før. Nå blir imidlertid huset avdelt med en Ø-V skillevegg, i et N- og S-rom. Skilleveggen er bygd av staver nedfelt i en svillstokk.

Husets indre mål er som i K6-4, men fordelt med en bredde (N-S) på ca. 2,75m på hvert av de to rommene.

K7-5 Passasje. (forts. av K6-5)

Består av plankene FG501 (fase 7 eller 8?).

FG502 og 503 kan være K-lag for passasjen.

Passasjen har fremdeles et plankelag i N-S retning, dvs. langs med lengderetningen. FG501 tilhører trolig denne fasen, men kan også tilhøre fase 8. Også her er det uklarerhet i lagnr. Noen av plankene har fått et nr. som ellers er beskrevet som jordlag, det er altså usikre stratigrafiske forhold. I alle fall er det sannsynlig at denne passasjen har vært plankelagt, og har i alle fall eksistert samtidig med K7-4 og K7-6.

Bevart bredde Ø-V = ca. 0,75-1m.

K7-6 Bygning.

Består av (FG-nr.): 402 (nr. på bygning), flettverksgjerde 486?, veggstokker 516 (S- og Ø-vegg), hjørneildsted 447. FG384 er destruksjonslag og FG469 er konstruksjonslag eller brukslag i svalgangen. FG504 og 505 kan også være K-lag for bygningen.

De SØ-delene av bygningen er bevart med et laftehjørne mellom S-vegg og en N-S-vegg. S-veggen strekker seg ca. 0,75m (indre mål) Ø for N-S-veggen, hvor den har et laftehogg. Det har altså trolig vært en Ø-vegg Ø for den det er bevart rester av. Disse N-S-veggene har tilsammen dannet et 0,75m bredt rom i Ø, som trolig har vært mer enn en svalgang ut mot passasjen K7-5. I svalgangen har det vært plankelagt golv med planker i N-S retning, langs med rommets lengderetning.

I SØ-hjørnet i det vestre rommet, opp mot veggen til svalgangen, er det rester av et hjørneildsted. Et stolpehull ved 470x 213y, kan godt ha sammenheng med ildstedet, men mangler lagnr. og relasjoner. Trerestene i rommet forøvrig tyder på en plankelegning i Ø-V-retning. Nordre og vestre avgrensning av bygningen mangler.

I ytterkant/veggflukt av Ø-veggen, eller mellom Ø-veggen og passasjen K7-5, er det rester av et/to grovt/grove flett-

verksgjerde(r), FG486. Det er usikkert om gjerdet/-ene har en direkte relasjon til bygningen, i så fall også om det er en konstruktiv del eller eiendomsmarkering, drenering e.l.

Bevarte, indre mål: N-S: 3,75m

Ø-V: ca. 4m

fordelt på rommene med 2,75m + ca. 0,75m (svalgang)

K7-7 Ukjent funksjon.

Består av (FG-nr.): planker 495, "tømmer" 497.

Planker ligger i et regelmessig lag i Ø-V retning over N-S dragere. Dragerene ser ut til å gå såvidt under grunnstokken i K7-6 (tegn. 4979), og K7-6 og K7-7 ser ut til å være oppgitt samtidig. Ø for plankene, i flukt med Ø-veggen i K7-6, ligger en N-S stukk (FG497) som har en uviss funksjon, men som kan ha en sammenheng med plankelaget (FG495). I feltet er dette tolket som passasje.

I området mellom K7-6 og feltkant i S (og trolig fra ca. FG497), er det utbredt et lag som går over plankelaget. Dette laget er tolket som et mulig avtrede, og kan ha en sammenheng med K7-7, men kan også være yngre og sekundært i forhold til den.

Plankene er bevart i en bredde Ø-V på ca. 1,5m.

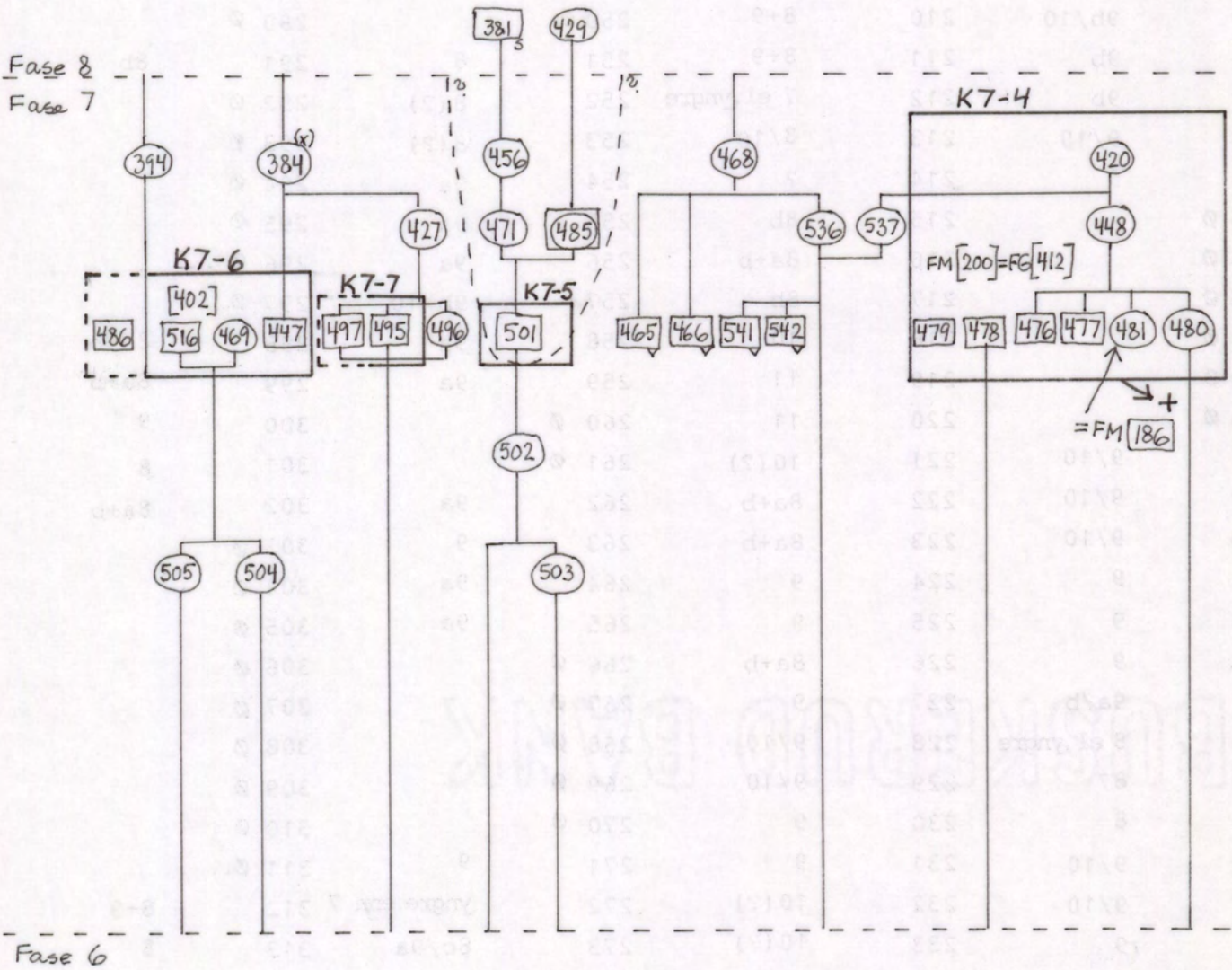
FM i fase 6 og 7. Bygningene K7-4,
K6-2, passasjen K6-3 og gaten K7-1.
Fra nord.

FG-vest i fase 6 og 7. Bygningene
K6-4 (eldre fase i K7-4), K7-6 og
gate K7-1. Samtidig en oversikt
over FG-vest- og FM-feltet. Fra
nord.

FG-VEST / FM FASE 7

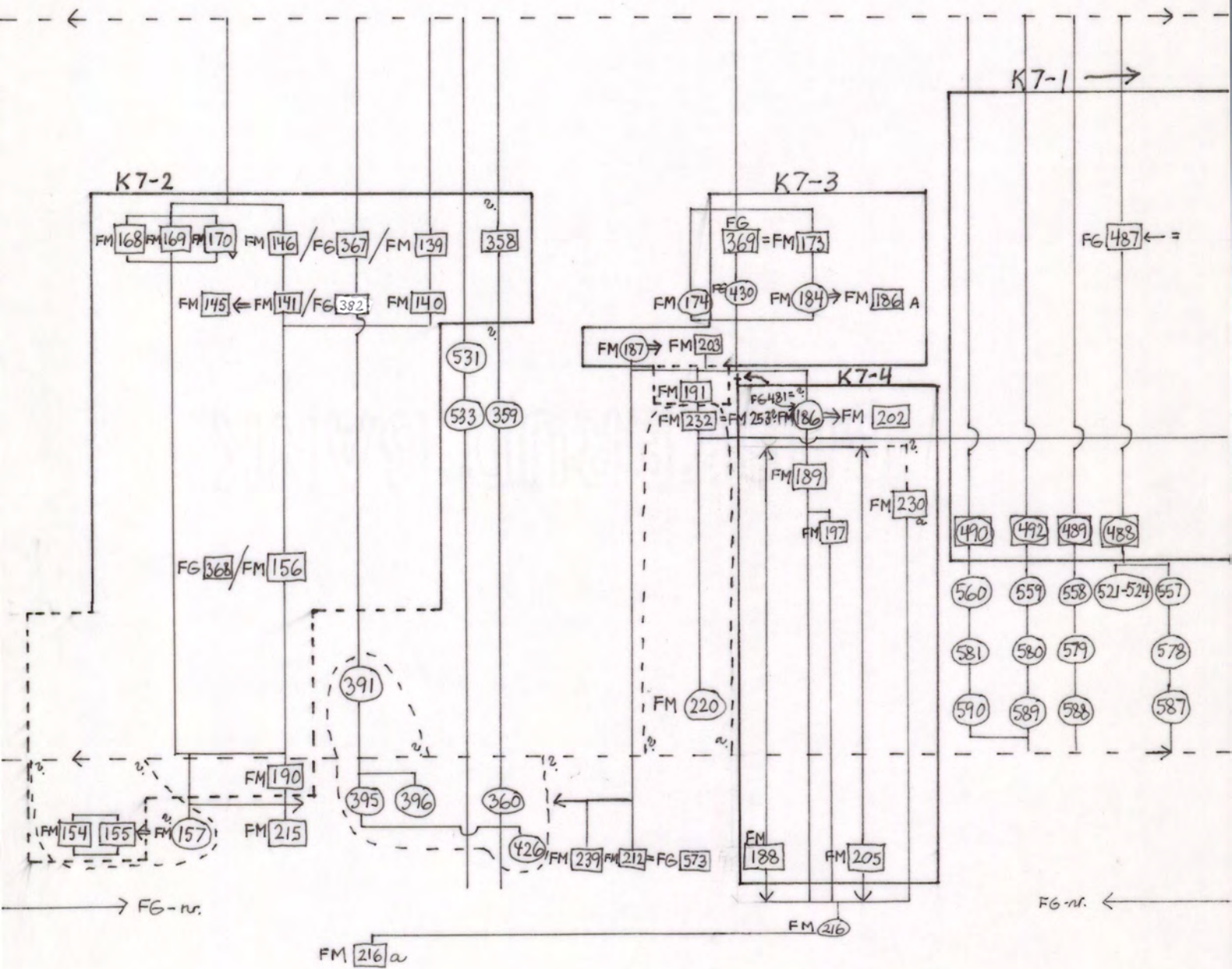
V

FG-nr. ←

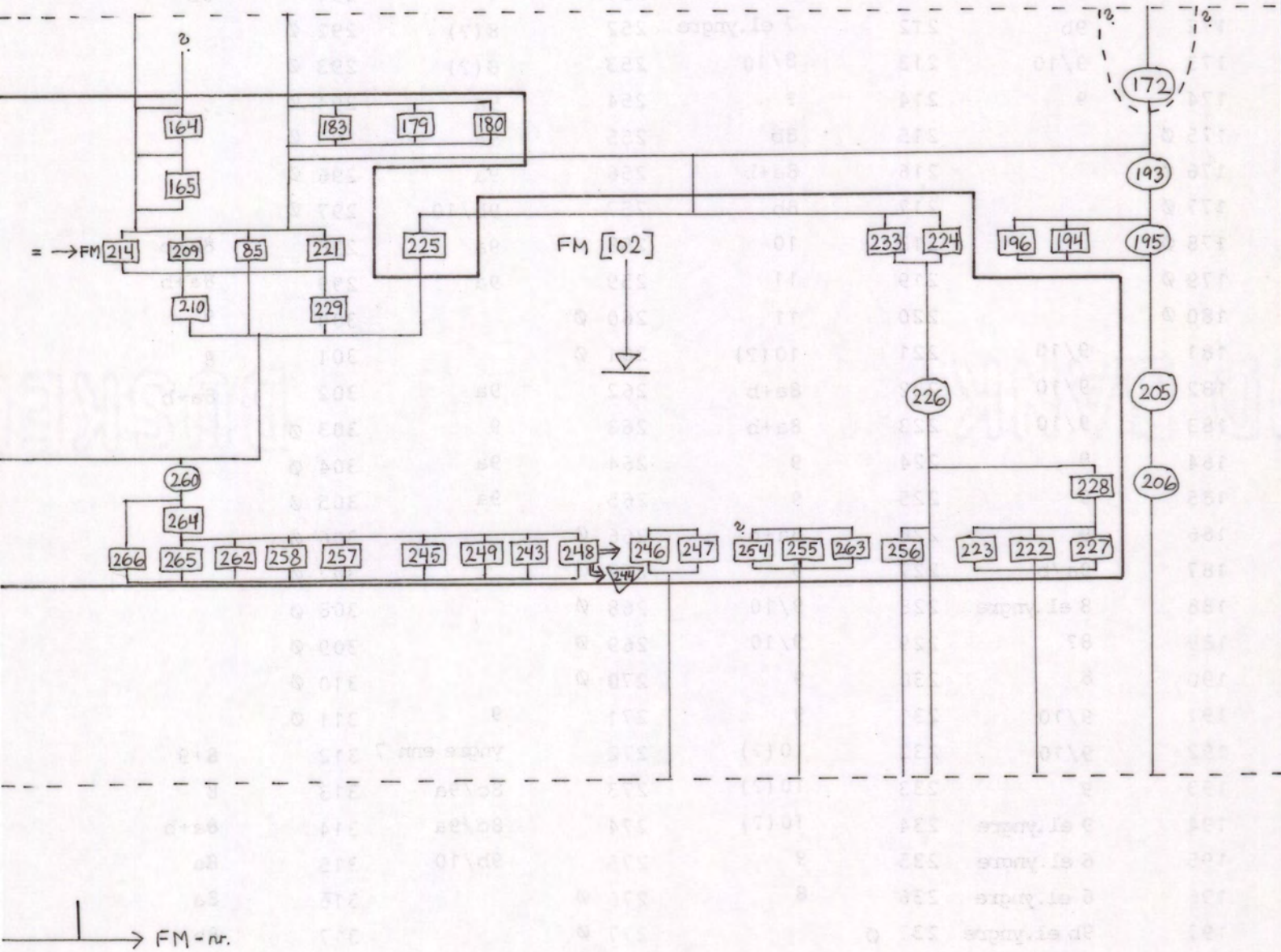
FG-VEST / FM FASE 7

M

FG-VEST/FM FASE 7

H

FASE 8.Generell karakteristikk.

Det er bevart rester av gaten, 2 bygninger V for gaten med mellomliggende passasje, samt mulige rester av bygninger eller annet S for dette. Passasjen og den østligste av bygningene har spor av 2 byggeperioder, gaten kanskje 3 byggeperioder. Der hvor det er grunnlag for å påvise 2 byggeperioder, har jeg delt i 8a (eldst) og 8b.

Situasjonen i fase 8 er svært lik fase 7 m.h.t. tomte-disponering. Bygning K8-4 over K7-6 har hjørneildsted og trolig svalgang etter samme mønster som sin forgjenger. Bygning K8-2 følger også i store trekk samme mønster som sin forgjenger K6-4/K7-4, med en mulig romoppdeling i 2.byggefase, og ingen spor av ildsted. Området S for disse bygningene er fortsatt uklart.

Restene av gaten er ikke entydige i denne fasen, og det er ikke helt sammenfall i dokumentasjonen mellom FM og FG. Men det ser ut til at gaten er vedlikeholdt i hver sin vestlige og østlige halvdel, liksom tidligere, og brolegningen har vekslet mellom langsgående og tversgående planker i både 8a, b og c.

Stratigrafisk beskrivelse.

Bygningen K8-2 og passasjen K8-3 har 2 bruksfaser, og gaten K8-1 har hele 3 bruksfaser i fase 8. Dette har gjort at jeg har delt inn disse konstruksjonene i a-, b- og c-faser. Dvs. at fase 8b er i en senere del av fasen enn 8a. Men det er ikke grunnlag for å si at 2.bruksfase i K8-3 er samtidig med 2.bruksfase i K8-1 og K8-2. Bruksfasene i gaten må ha hatt kortere levetid enn i de øvrige konstruksjonene dersom disse har vært i funksjon i hele fasens levetid. Jeg har likevel valgt å under-inndeles i a, b og c for å antyde skiktning i tid innen fasen.

Det er mange uklarheter i stratigrafien i gaten på FM i fase 8c. Det er dels sirkelstratigrafi, og dels er det feile/mangelfulle lagnr. på plantegningene. Dette gjør at de enkelte lagnr. kan være vanskelige å identifisere.

I løpet av at passasje K8-3 var i bruk, har det akkumulert seg et jordlag under plankelaget (FG364 i fase 8a, FG326 i

fase 8b): Disse lagene kan stamme dels fra bruken og dels fra byggingen av passasjen. Det er ikke identifisert noe klart destruksjonslag over K8-3.

S for K8-2 er det et brannlag som trolig korresponderer med brannspor på en rekke stolper i området. Her har det trolig vært en konstruksjon som har brent (K8-6), uten at ilden har spredt seg til de andre bygningene på feltet.

Samkjøring mellom FM og FG er hovedsakelig basert på planker i gaten.

Jordlag i fase 8: (8a/b/c ref. til faser i gjeldende K-nr.)
FG-nr.

152 K8-1 8a	352A K8-1 8b	88 K8-1 8b
215 D? K8-4 8b	355 fyll i SH?	90 K8-1 8a/b?
216 B K8-4 8a+b	356	99 fyll i FM100
217 D K8-4 8b	362	101
223 B/D? K8-4 8a+b	364 B/K K8-3 8a	144
236 B? K8-3?	366 K K8-4 8a	152 K8-1 8a
274 K8-1 8c	370 K K8-4 8a	185 K8-1 8a/b?
283 K8-1 8c	383 K? K8-4 8a	
284 K8-1 8c		<u>Fase 7/8:</u>
286	410 K8-1 8a/b?	FG357
298 B K8-4 8a+b	429 K8-1 8a/b?	FG385 B? K8-6
300 D K8-6	441 A K8-1 8a/b?	FG390 K? K8-2? 7/8?
301	442 K8-1 8a/b?	FG470 K8-1
316 K? K8-2 8a	446 K8-1 8a	FM172
317 B K8-2 8b	449 K8-1 8a	
320 B/K? K8-2 8a/b?	450 K8-1 8a	<u>Fase 8/9:</u>
326 B/K K8-3	452=440 K8-1 8a	FM73
329 K K8-4 8a	454 K8-1 8a	
331 B/K? K8-4 8a		<u>Fase 8?</u>
345 B? K8-3?	FM-nr.	FG455 A (yngre enn fase 2)
347 K8-1 8b	67 (=FM72?) 8b+c	FG530 (yngre enn fase 2)
349 K8-1 8b	72 (=FM67?) 8b+c	FM128 (kan være yngre)
350 K 8-1 8b	73 8a/b?	FM147 A (kan være yngre)
351 K8-1 8b	74 K8-1 8a/b?	FM148 (kan være yngre)
		FM159 (kan være yngre)

Konstruksjonsbeskrivelse.K8-1 Gate.

Består av:

Fase 8a: FG-nr.: planker 411 (=FM87), 445, 451, 453, dragere (og jord) 449, 450, 452=440, 454. FM-nr.: planker 70, 87 (=FG411), 92, 160, 163, "tømmer" 150, 151, 164 (=FG439+FM164), 165, 166, 167, 171, 179, 180, 183, stokk 162.

Fase 8?: FM-nr.: planker 93, 94, 104 (kantstilt).

Fase 8a+b: planke FM91.

Fase 8b: FG-nr.: planker 346, 348 (=FM66), 371, dragere (og jord) 347, 349, 350, 351. FM-nr.: planker 63 (også stokk), 64 (også stokk), 66 (=FG348) (også stokk), 81, 95, 96, 97, 115, 116, 119, 122, 123, 124, 129, 132, stokk 117, 118, 133, 134, 135, 136, pæle 120, 121.

Fase 8?: planker FM93.

Fase 8c: dragere og planker FG273, FM-nr.: planker 71, 82, 83, planke eller stokk 61,62.

Det er også en hel del jordlag i gaten, som imidlertid ikke kan funksjonsbestemmes nærmere.

Gaten har den vanlige, langsgående trebrolegningen i søndre del av feltet (til ca. 475x). I nordre del legges trebrolegningen på tvers, dvs. Ø-V i fase 8a, mens i fase 8b er det bare de midtre delene, og derav vestre halvdel som har Ø-V brolegning. I fase 8c er det svært uklare opplysninger på FM, både m.h.t. stratigrafi og lagnr. på plantegning. Men det ser ut til å ha vært en N-S brolegning i N, og Ø-V i midtre deler av feltet (S-del av FM).

Gaten er fornyet 2 ganger i løpet av fase 8 (8a, b og c). I tillegg er den reparert S for ca. 476x. Det er ganske klart at gaten har vært delt langs midten m.h.t. vedlikehold. I tillegg er det er klart skille i vedlikehold ca. langs 475-476x. Dette svarer trolig til eiendomsgrenser. Gaten er bevart i ca. 3 - 3,25m bredde. Det er ingen spor av brann. Men deler av gaten er fjernet, trolig for gjenbruk, brensel etc. De delene som er fjernet korresponderer stort sett med det som kan være eiendomsgrenser, f.eks. østre eller vestre halvdel, N eller S for 475-476x.

K8-2 Bygning.

Består av (FG-nr.): stolpe 97, 98, 190, 206, 251, 313, 334,

335, 422, 428, drager 324, 333, stokk 321, 322, 323, 325 (drager?), "tømmer" 392. FM-nr.: stolpe 18?, 22?, stolpehull 153?, 204?, stokk 108.

Fase 8a: FG-nr.: drager 333, planke 315 (golv?), 332.

Fase 8b: FG-nr.: drager 319, planker (golv?) 318. FM-nr.: stolpe 16?, 17?, stolpehull 89?, 98?, steiner 125, planke, kantstilt 68?, planke og stein, kantstilt 114?

FG317 er brukslag i bygningen, FG390 og FG316 er kanskje konstruksjonslag, og FG320 er brukslag eller konstruksjonslag.

Bygningen ligger med langsiden langs gaten. Den har bestått av i alle fall 2 rom, i hvert fall i eldste fase, 8a. Golvet har hatt plankedekke på tvers av bygningen, men på langs av rommet, dvs. Ø-V. Under dette ligger N-S golvdragere, understøttet av stolper. I fase 8a har kanskje golvplankene lagt N-S.

I fase 8b får i alle fall sørligste del av bygningen nytt golv (FG318, FG319). Trolig samtidig med dette blir stolpene FM16 og FM17 satt ned, samt noen kantstilte bord FM68 og FM114. Etersom denne delen trolig hører med til bygningen, kan dette være i forbindelse med at de legger inn nytt golv også i denne delen av bygningen. Dette golvet blir i så fall understøttet av dragere og stolper, hvorav dragerene er forsvunnet. De kantstilte plankene kan ha forbindelse med benker eller annet innretninger/møbler i rommet. Steinkonsentrasjonen FM125 kan jeg ikke gi noen forklaring.

Hjørnene er skadet, så det er ikke bevart laftehogg, men bygningen har trolig vært laftet.

Det er ikke spor av ildsted i bygningen. Bygningen ser heller ikke ut til å være skadet av brann.

Under bygningen er det et treflislag som kan stamme fra oppføringen av huset (FG316). FG316 er også tolket som et mulig utjammingslag for bygging av huset. Dette er imidlertid mer usikkert.

Mellom golvlagene i fase 8a og 8b er det et jordlag som må stamme fra bruken av bygningen (FG320). Dette laget er trolig akkumulert dels under 8a, dels under 8b. Over golvlaget i 8b er det et jordlag, FG317, som må stamme fra bruken av bygningen i 8b. Det er ikke noe klart destruksjonslag over bygningen.

Bevarte ytre mål: Ø-V: ca. 4,3m

N-S: ca. 6,2m eller ca. 8m (inkl. FM 22)

Bevarte indre mål på S-rom: ca. 4x2,8m

N-rom: ca. 4x2,5m

K8-3 Passasje.

Består av:

Fase 8a: FG-nr.: steiner 381, planker 363, "tømmer" 327.

Fase 8b: FG-nr.: planker 291, "tømmer" 336.

236 og 345 er muligens brukslag, 326 og 364 er brukslag eller konstruksjonslag i passasjen (FG-nr.).

Passasjen løper mellom husene K8-2 og K8-4. I fase 8a har den en trebrolegning som går langs passasjens lengderetning, N-S, i søndre halvdel, mens den i nordre halvdel har brolegningen på tvers. I fase 8b er den bare bevart i nordre halvdel, og har da langsgående trebrolegning med tverrliggere under.

Passasjens bredde: 1 - 1,1m.

K8-4 Bygning.

Består av (FG-nr.): 302 (nr. på bygning), ildsted 222, golvplanker 299, 314, golvdragere 328, 330, stokk i S-vegg 226. 329, 366, 370 er K-lag, 383 er muligens K-lag, 331 er K- eller B-lag, 216 og 298 er B-lag, 223 er B- eller D-lag, 217 er D-lag, og 215 er muligens D-lag.

Bygningen er laftet, med bevarte laftehogg i S-veggen, FG226. Den samme stokken har tjent som S-vegg både i smårommet, og i rommet med ildsted. Det er rester av skilleveggen som er laftet sammen med S-veggen, derimot er det ingen rester av Ø-veggen. Laftehogget tyder på at den har vært laftet som resten av bygningen, og skiller i jordlagene FG236, 328, 329, 345, 356 bekrefter at det har stått en eller annen form for vegg her.

Golv i bygningen er godt bevart. Det består av et regelmessig plankedekke som er lagt Ø-V i rommet med ildsted, og N-S i smårommet. Ildstedet består av en steinhop, som igjen delvis består av store, flate heller. Dette ildstedet var rast innover golvet i bygningen (FG215, 217).

Det små-rommet er bare 1,15m bredt, målt som indre mål mellom laftehoggene. Dette gir det mer karakter av en svalgang enn et egentlig rom. Men dette passer ikke helt med definisjonen

av svalgang, som forutsetter at den skal følge en yttervegg. Dvs. at hvis Ø-veggen her har vært laftet, må skilleveggen mellom de to rommene karakteriseres som en innervegg. (Def. "svalgang": overdekket åpen eller lukket gang langs utsiden av yttervegg. Byggeteknisk fagleksikon 1980).

Bevarte mål Ø-V: 4m

N-S: 4m

Ildstedet: 1,3m x 1,7m

K8-5 Bygning?

Består av stakk med laft FG386.

Det er bare én stakk i Ø-V retning. Grunnen til at jeg mener dette kan være N-vegg i et hus, er at den har laftehogg og ser ut til å ligge in situ. Det er i så fall ca. 0,7m's avstand mellom K8-4 og K8-5. Resten av den eventuelle bygningen er sør for FG.

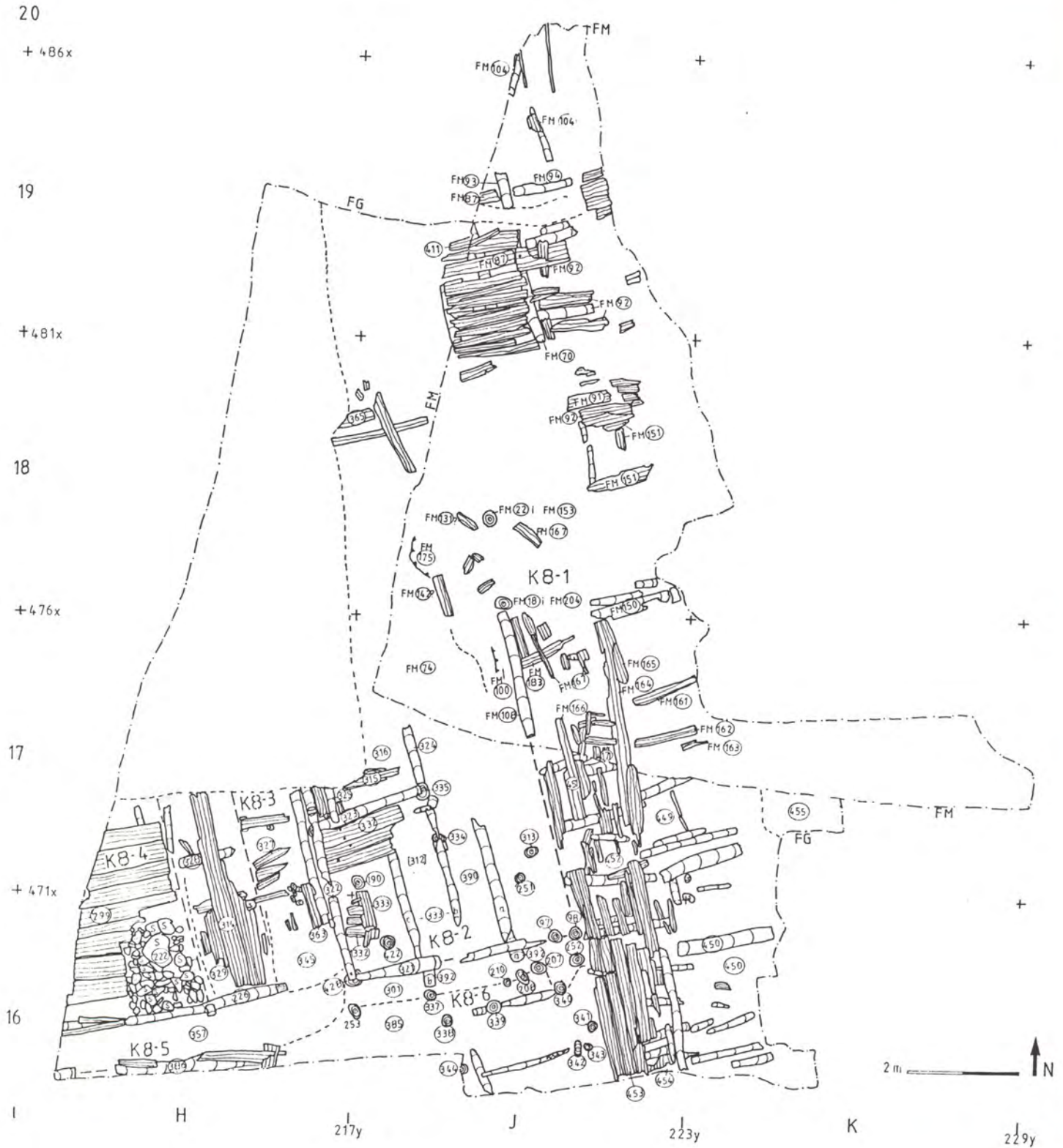
K8-6 Bygning?

Består av (FG-nr.): stolper 207, 208, 210, 252, 253, 337, 338, 339, 340, 341?, 342, 343?, 344.

385 er muligens B-lag, mens 300 er D-lag over konstruksjonen.

S for og parallelt med K8-2 er det en rekke stolper. Disse korresponderer med et lagskifte, FG300/301. Disse stolpene er trolig fundamentstolper for en konstruksjon, kanskje en bygning. FG385 kan representere et brukslag for denne konstruksjonen, men det kan også være eldre. Over stolpene er det et brannlag. Ettersom noen av stolpene er brente i toppen, må dette trolig være destruksjonslaget etter den eventuelle bygningen.

Konstruksjonen må ha avslutning ved gaten i Ø, men mot V er det ingen klar avslutning. Stolperekken er ca. 0,5m fra S-veggen i K8-2, og har en bevart lengde på ca. 4 eller 3,7m Ø-V.

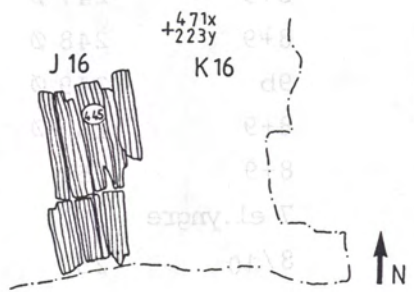
FASE 8a

Felt FM og FG-vest

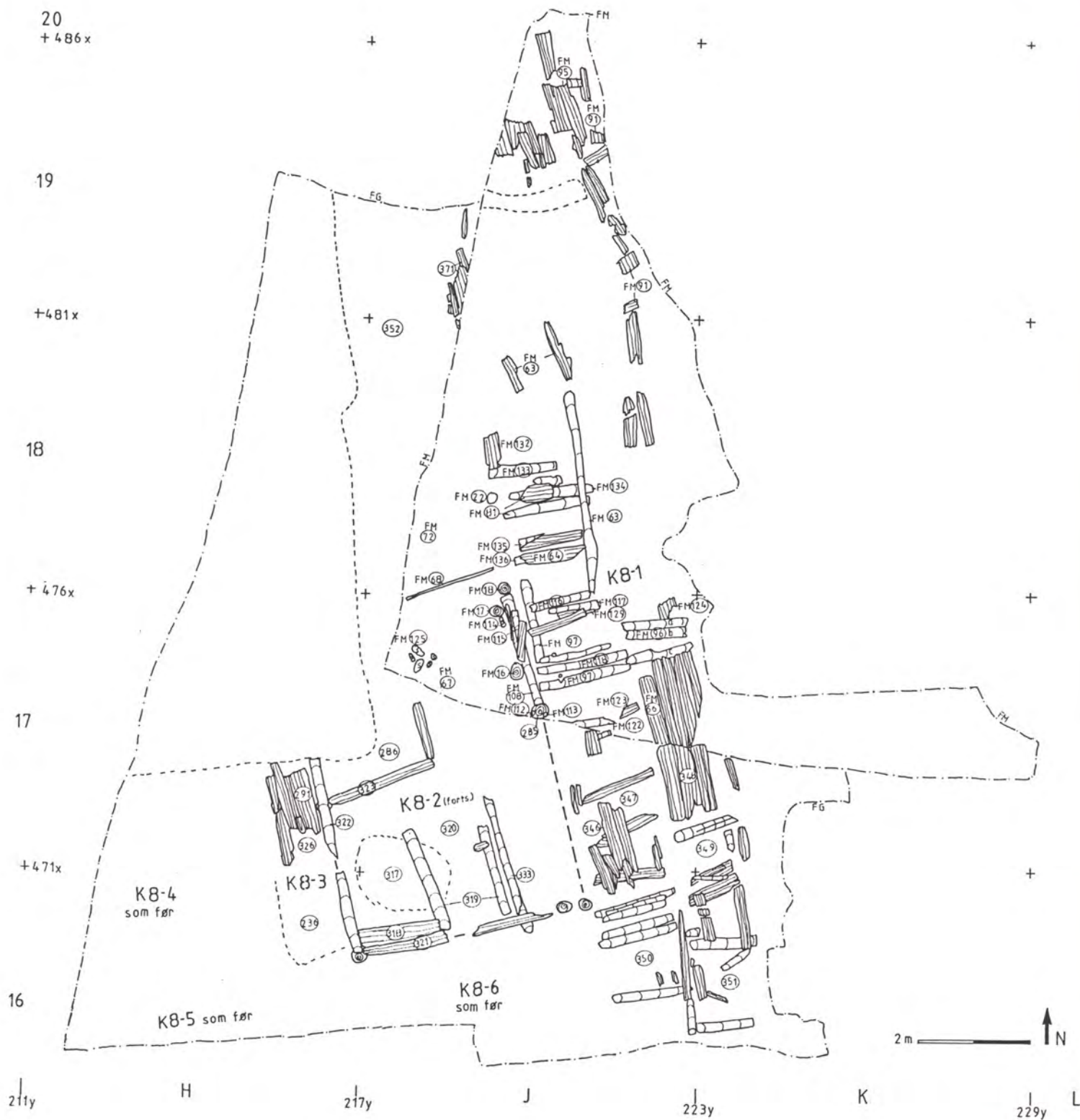
Alle umerkede lagnr. = FG-nr.

Målestokk 1:100

Plan nr.	Plan nr.	Plan nr.	Plan nr.	Plan nr.	Plan nr.	Plan nr.
281	281	281	281	281	281	281
282	282	282	282	282	282	282
283	283	283	283	283	283	283
284	284	284	284	284	284	284
285	285	285	285	285	285	285
286	286	286	286	286	286	286
287	287	287	287	287	287	287
288	288	288	288	288	288	288
289	289	289	289	289	289	289
290	290	290	290	290	290	290
291	291	291	291	291	291	291
292	292	292	292	292	292	292
293	293	293	293	293	293	293
294	294	294	294	294	294	294
295	295	295	295	295	295	295
296	296	296	296	296	296	296
297	297	297	297	297	297	297
298	298	298	298	298	298	298
299	299	299	299	299	299	299
300	300	300	300	300	300	300
301	301	301	301	301	301	301
302	302	302	302	302	302	302
303	303	303	303	303	303	303
304	304	304	304	304	304	304
305	305	305	305	305	305	305
306	306	306	306	306	306	306
307	307	307	307	307	307	307
308	308	308	308	308	308	308
309	309	309	309	309	309	309
310	310	310	310	310	310	310
311	311	311	311	311	311	311
312	312	312	312	312	312	312
313	313	313	313	313	313	313
314	314	314	314	314	314	314
315	315	315	315	315	315	315
316	316	316	316	316	316	316
317	317	317	317	317	317	317
318	318	318	318	318	318	318
319	319	319	319	319	319	319
320	320	320	320	320	320	320

Reparasjon av gaten (K8-1) i fase 8a.
 Felt FG-vest
 Målestokk 1:100

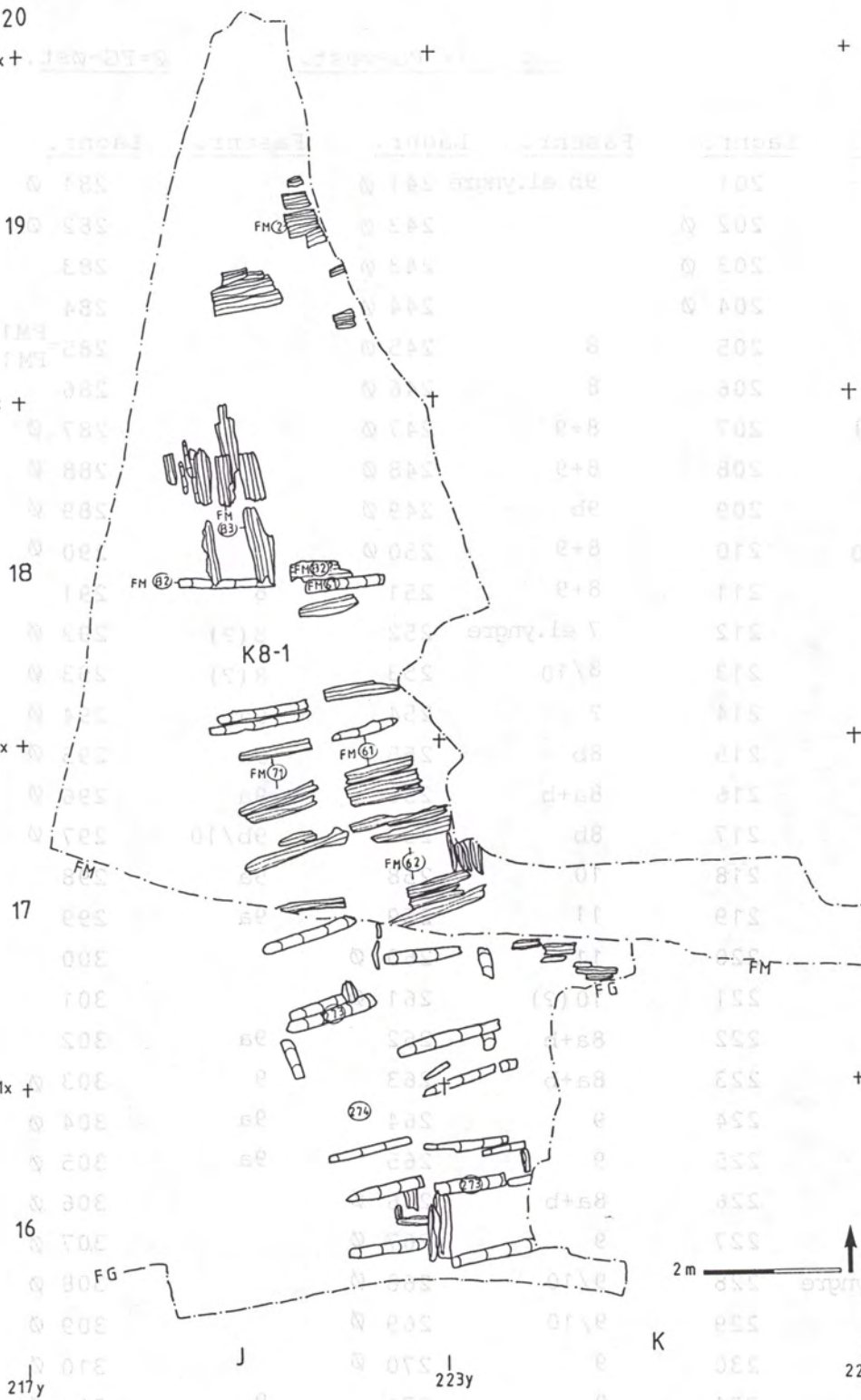

FASE 8b

Felt FM og FG-vest

Alle umerkede lagnr. = FG-nr.

Målestokk 1:100

FASE 8c

Felt FM og FG-vest: K8-1

De øvrige delene av feltet er uendret siden fase 8b.

Umerkede lagnr. = FG-nr.

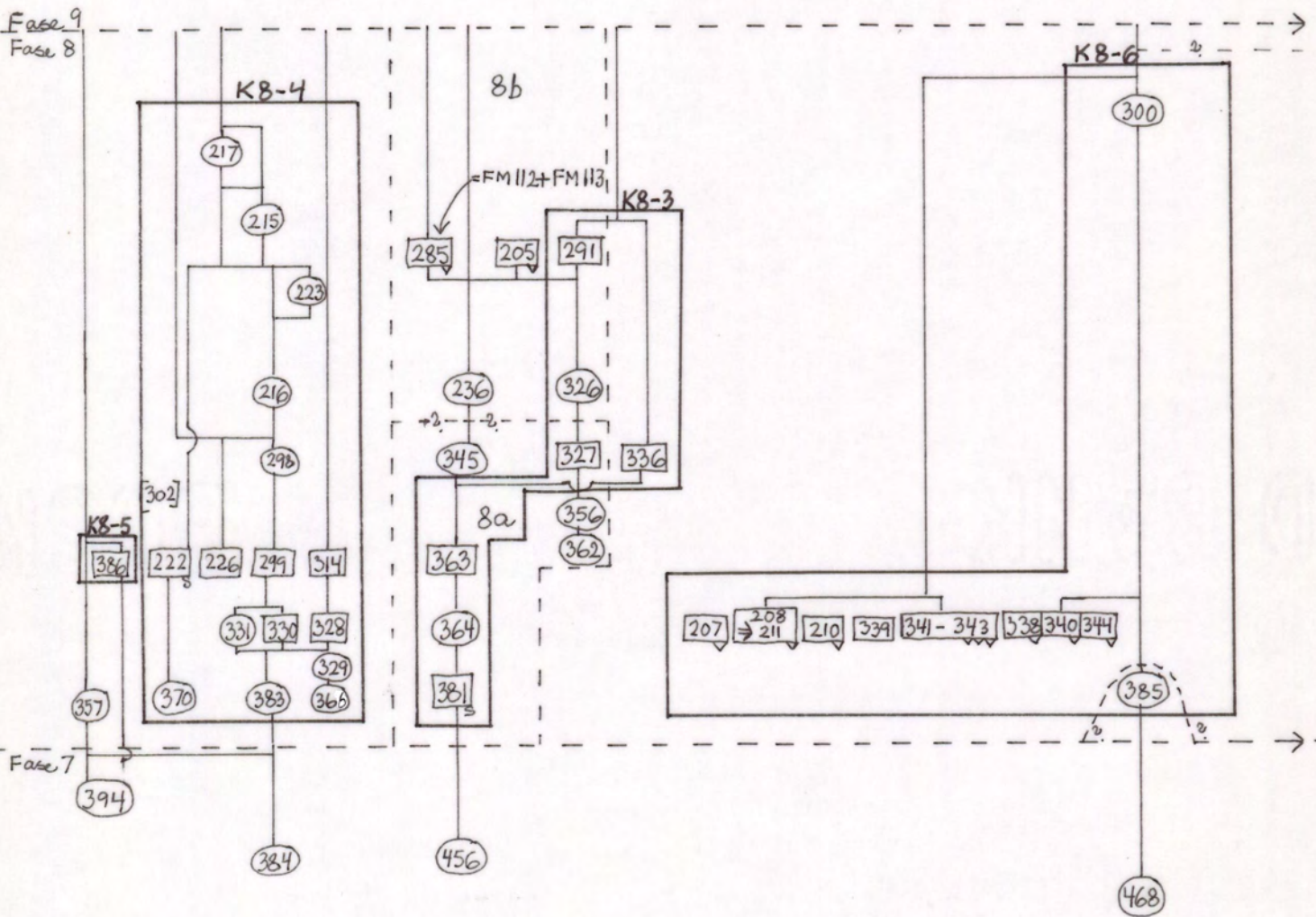
Målestokk 1:100

FG-VEST/FM FASE 8

V

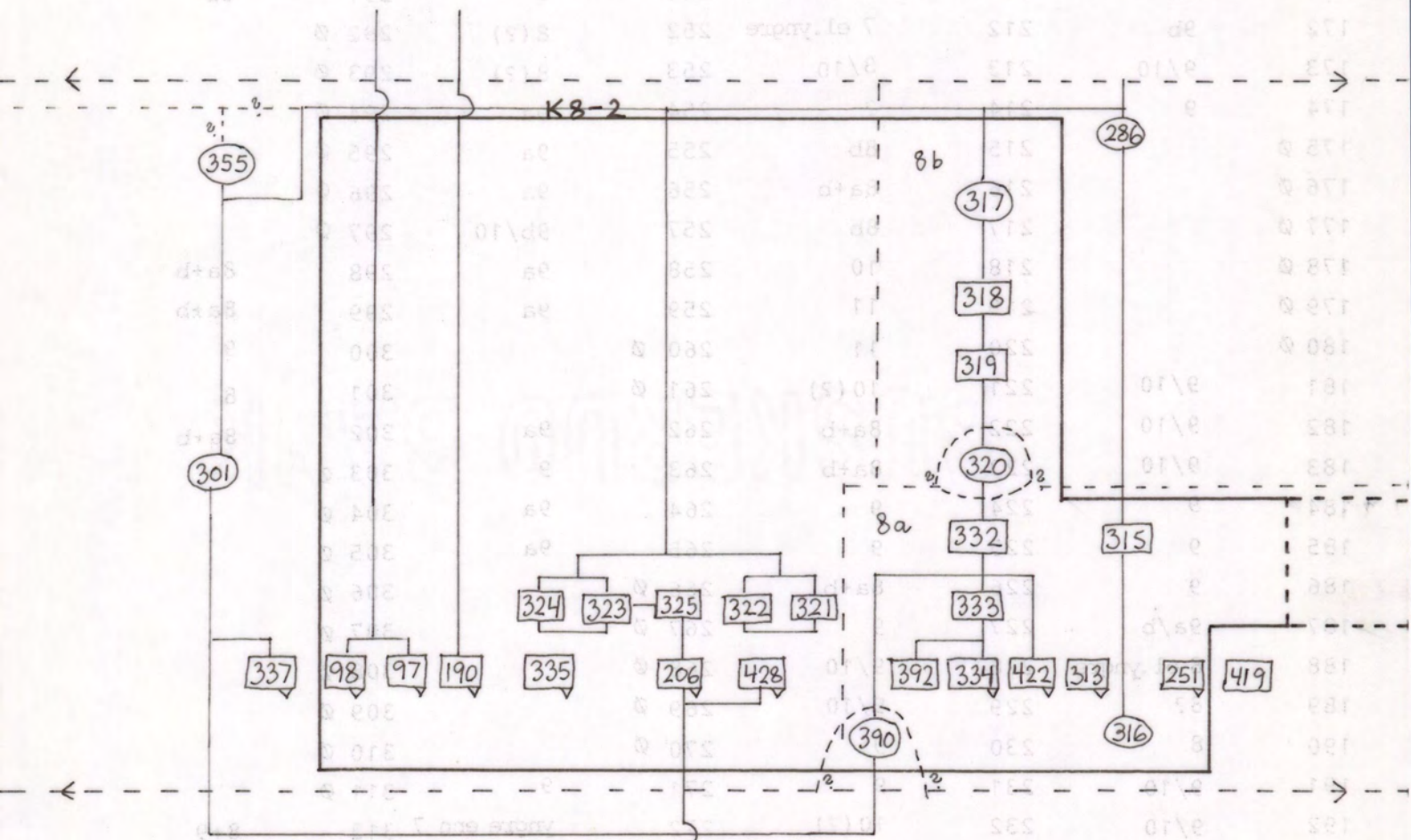
Alle umerkede nr. = FG-nr.

FG-VEST / FM FASE 8

M (mot venstre)

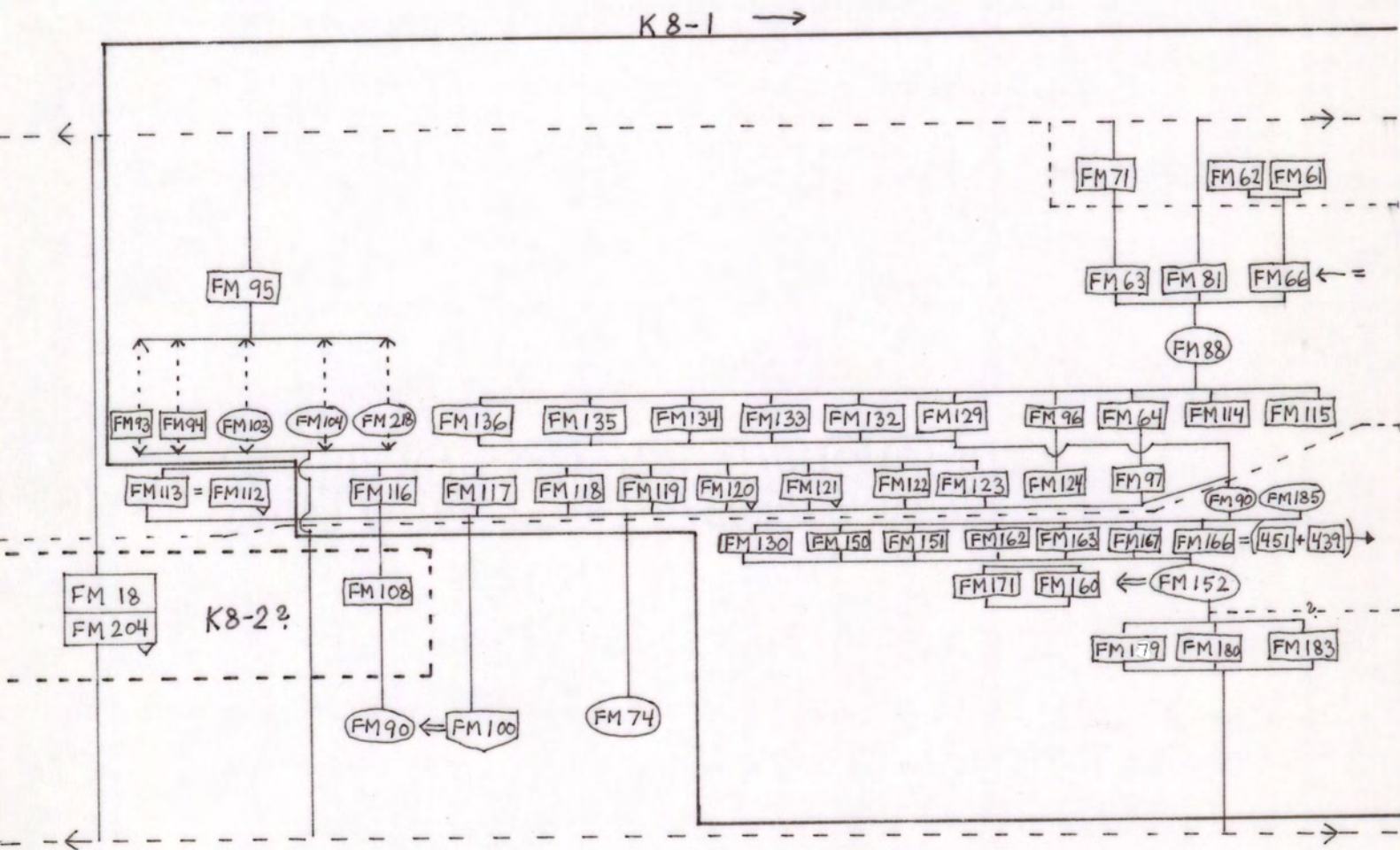
Alle umerkede nr. = FG-nr.

FG-VEST/FM FASE 8

M (mot høyre)

Alle umerkede nr. = FG-nr.

FASE 9.

Generell karakteristik.

Gaten (K9-1) fortsetter som før langs hele feltet, men nå svært fragmentarisk i de nordre delene av feltet. Det er en mulig trebrolagt gårds plass i SV-del av feltet (K9-2), som er forstyrret av en yngre vannledning (FG12). Mellom gaten og gårds plassen er det noen planker og stolper som kan stamme fra en bygning (K9-3). Dette er imidlertid svært fragmentariske rester. Ø for gaten er det rester etter en (trolig) bygning (K9-4). Det er en del avfallslag med bein- og hornavfall strødd i deler av feltet, uten klar kontekst til noen bygning. Disse lagene kan være kastet hit fra et annet område, og da i områder som jeg har tolket som utendørs. K9-4 er bygd oppå et slikt 5-10cm tykt avfallslag, FM147. Disse lagene kan også for en stor del være yngre enn fase 9, men en del produksjon av horn/bein/gevir har funnet sted i løpet av fase 9.

Gaten er delt inn i en a- og b-fase i FG-delen av feltet. De øvrige delene er det ikke så godt grunnlag for å inndele, dertil er stratigrafien for usikker.

Stratigrafi.

F.o.m. denne fasen begynner relasjonene mellom de ulike delene på feltet å bli svært usikker. De fleste lagnr. har det felles at de er yngre enn fase 8, men mange kan godt være yngre enn fase 9 også. Det er altså ikke noe øvre "lokk" som sier at de må være "eldre enn" rent stratigrafisk, men jeg har skjønnsmessig plassert dem i denne fasen.

Det er enkelte sporadiske spor av brann i denne fasen, men det er usikkert om det virkelig har brent her, eller om brannmassene kan være påførte. Noen brannspor kan også tilhøre en yngre fase. Ettersom det ikke er brannspor på de faste konstruksjonene, men bare på materiale i sekundært leie, er det vanskelig å plassere dem i tid.

På FG har jeg delt inn gaten i fase a og b ettersom det er to svært enhetlige trebrolegninger som følger på hverandre uten at jeg kan spore noe skifte i bebyggelsen. Dvs. at de restene som finnes etter en eventuell bebyggelse er for fragmentarisk til å tidsplasseres nærmere. Dessuten har en yngre vannledning FG12 avskåret de stratigrafiske relasjonene mellom

V og Ø på FG.

På FG er det tegnet en rekke stolper/stolpehull som ikke har fått lagrelasjoner og som derfor ikke kan plasseres i tid. Disse stolperestene har jeg utelatt fra behandlingen.

FM-FG: F.o.m. denne fasen er flere ulike faser i gaten blandet sammen. Mens det kan skilles ut 3 ulike faser på FG, kan en bare få ett på FM. Dette må skyldes metodiske forskjeller, og ikke reelle forskjeller i MA. På FG ble bare litt av toppmassene fjernet med maskin, mens selve gaten ble gravd fram manuelt. På FM ble alle toppmassene fjernet med maskin. I fase 7 er gaten nærmest plan, med en høydeforskjell ca. fra 7,81m i N til ca. 7,76m i S (FM85, FM214, FG487). I den yngste fasen i gaten skråer den fra ca. 7,70 - 7,90m i N, til ca. 8,30m i S (FM2, 24, 91, 92 og FG85). Det virker altså som om maskinen har gravd dypere jo lengre N den er kommet. Dette stemmer med at restene blir færre og dårligere bevart jo lengre N en kommer.

I tillegg til dette forholdet ligger de øverste fasene i gaten ganske tett; 3 faser innenfor ca. 15cm. Det er imidlertid ikke mulig å skille ut ulike faser i de restene som er tegnet på FM, fordi opplysninger i dagbok og på tegning m.h.t. over- og underrelasjoner stemmer ikke overens. Dessuten har trerester i mange ulike faser fått ett og samme lagnr. FM2 og FM24 er slike samlenr. Jeg har derfor valgt å tegne gaten slik den er tegnet i felt (tilnærm.) og lar dette representere i alt 3 ulike nivåer på FG (fase 9a, 9b og 10).

Det finnes en del lag med avfall av bein/horn/gevir. Men ingen av disse lagene er i klar kontekst med noen bygning. Tvert imot ser de ut til å være i områder som er ubebygde (FG165, 170, 173, 256, 275), eller i område som har vært ubebygde når laget ble dannet (FM147, under K9-4).

Det virker som om disse lagene er tilført området, eller at de stammer fra en utendørs aktivitet. Det første alternativet blir mest sannsynlig ettersom det også er en del andre lag som må være tilført området (FG137, 181, 186, 229, muligens også kleberlaget FG183). Beinavfallet er lagt ut i flere omganger (FG17, 173 over 256).

Jeg må imidlertid ta forbehold om området har vært bebygde eller ikke, ettersom en del fragmenter og stolper V for gaten kan stamme fra en eller flere bygninger.

Ad. K9-4: Relasjonene mellom FM79 og de øvrige delene av feltet er hovedsakelig basert på profiltegning, ettersom de ikke har kryssende relasjoner. FM79 er muligens litt yngre enn de vestlige områdene, - ikke eldre.

Det er nokså markant skille i jordlagene langs en grense langs ca. 468,5x i V, - skrånende mot NØ til ca. 470x. Disse lagskillene korresponderer f.eks. nokså godt med søndre utstrekning på K9-2, og dessuten med stolpe FG89 og FG259, som kan representere en bygning (K9-3).

Jordlag i fase 9:

FG-nr.						FM-nr.
107 D?	174 D	187	255	275 A	68	
108	181 A?	224	256 A	283	72	
137	183 A?	225	257	284	78 D?	
165 A	184	229	262		128	
170 A	185	230	263		147 A	
173 A	186	235	274		159	

Konstruksjonsbeskrivelse.

K9-1 Gaten.

Består av:

Fase 9a: FG254.

Fase 9b: FG171, FG172.

Mellom fase 9a og 9b: jordlag FG187.

Fase 9 generelt: FM-nr.: 2, 24, 65, 84, 86, 91, 181, 182.

Til denne fasen kan også muligens FG273 høre, og i så fall også jordlag FG262 mellom FG273 og FG254. Stolpene FG259, FM16 og FM17 kan kanskje tilhøre K9-1, men disse kan like sannsynlig tilhøre en bygning på V-siden av gaten.

Over den yngste trebrolegningen i fasen (FG172/FG171), ligger noen spredte, brente planker i et kullag, men med usikker lagrelasjon. Disse kan stamme fra gaten, men ettersom det ikke er brannspor på gaten forøvrig, er de høyst sannsynlig havnet der etter opprydning et annet sted.

FM-delen av gaten er et eneste virvar i denne fasen. Ulike faser i gaten er dokumentert under samme lagnr. (se Stratigrafi). Jeg har tegnet restene av det som må være 3

ulike faser (jfr. FG) sammen med fase 9a. På grunn av de usikre relasjonene kan jeg ikke si noe generelt om gaten i denne delen av feltet. På FG delen er det imidlertid to svært regelmessig, godt bevarte trebrolegninger på hverandre (FG254, FG172). Plankene er langsgående; N-S. Men også på denne delen av feltet er det usikkerheter. I rute K16 er samme planker delvis merket FG254, FG172 og FG66. Også i rute J16 er det vanskelig å skille hva som er FG172 og FG254. FG171 er ikke tegnet overhodet.

Bredden på gaten i denne fasen er bevart ca. 3,5m i 9a, og ca. 4m i 9b. Dersom FM16 og FM107 representerer bygninger på hver sin side av gaten, kan den reelle bredden ikke ha vært større enn ca. 4m.

K9-2 Gårdsplass?

Består av et plankelag, FG168.

Plankene ligger med samme lengderetning som gatedekket, dvs. ca. N-S. Det er ikke spor av noen understøttelse under plankene. Plankene er lagt over et brannlag, FG174, som må være eldre enn denne konstruksjonen. Det er ingen brannrester på K9-1. Ettersom plankene ikke har noen form for understøttelse og heller ingen klar tilknytning til stolper, virker det som om dette er et utendørs område, altså en trebrolagt gårdsplass e.l. Over plankene ligger lag som må betraktes som påførte, nemlig et gruslag FG137. Det er altså ikke akkumulert noe lag mens K9-2 var i bruk. Det at en har dumpet et gruslag her, tyder også på at området har vært utendørs.

K9-3 Bygning?

Består av: FM-nr.: plankene 41, 45 og 46. Dessuten muligens stolpe 80. FG-nr.: stolpe 89, 141, 259 og plankene 264.

Restene er svært sparsomme, og relasjonene mellom dem er usikker. P.g.a. dokumentasjonsnivået på FM i denne fasen (se "Stratigrafi"), er det usikkert forhold mellom FM- og FG-nr. I tillegg er det usikkert forhold mellom de ulike FG-nr. En del stolper kan være yngre enn fase 9.

Hvis det allikevel er samtidighet mellom de ulike restene, så kan det altså være en bygning som har lagt med langsiden langs gaten. Plankene kan være rester etter golvet. Veggene

er det ingen spor etter bortsett fra en del stolper. Dessuten er det et lagskille i S som korresponderer med FG89 og FG259. Dette kan altså representere søndre utstrekning. Stolpe FG141 kan representere V-veggen, og FM80 og FG259 kan representere Ø-veggen. Både FG141, FG89, FG90 og FG91 kan være yngre enn fase 9. Etter nivået på stolpene, samt korrespondanse med skiller i jordlagene vil jeg tro at FG141 og FG89 kan høre til denne fasen og altså denne bygningen, men at FG90 og FG91 kan være yngre.

K9-4 Bygning?

Består av. FM-nr.: dragerene 126,137, veggstokk 127, plankelag 79, 111, samt muligens 75, stolpehull 107, jordlag m/kull 78(D?), 77(D?).

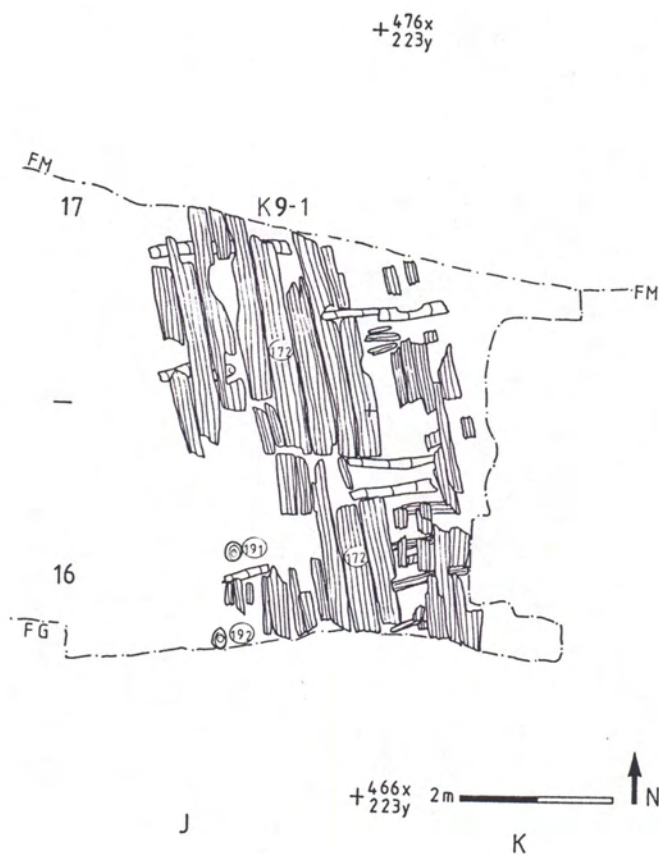
Dette er tolket som en bygning i feltsituasjonen, med rester av to rom: golv FM79 skilt fra golvet FM111 ved en (antatt) veggstokk FM127. Golvplankene går N-S i V-rommet, og de dårlig bevarte plankene i Ø-rommet tenderer til å gå Ø-V. FM75 er antatt å være samme som FM111 (se s.92 i dagbok om dette). Golvplankene er i begge rom understøttet av Ø-V-dragere (FM126 og FM137). En stolpe i FM107 ser ut til å representere V-veggen ut mot gaten, men dette er eneste spor av yttervegger. Med dette får V-rommet en indre bredde (eventuelt lengde?) på 4m. Hvis FM75 = FM111, er Ø-rommet bevart i min. 2,5m bredde.

Over golvet ligger et lag med jord og kull, med planker med brannspor over dette igjen (FM78 og FM77). Disse restene kan være rester etter bruk og destruksjon av bygningen. Siden bygningen ikke inneholder brannspor, tyder det imidlertid på at de brente plankene kan være kastet dit fra et annet sted, og tilhører kanskje en yngre fase. Jordlaget kan være kommet dit i samme omgang, men dette kan like gjerne være akkumulert i løpet av bygningens brukstid. Laget forekommer bare flekkvis.

Bygningen er forstyrret av kjellere i N og S, og en brønn (FM27, FM30) i NØ. Øvrig fortsettelse mot Ø må søkes på FG-Øst.

FASE 9a
 Felt FM og FG-vest
 Alle umerkede lagnr. = FG-nr.
 Målestokk 1:100

FASE 9b

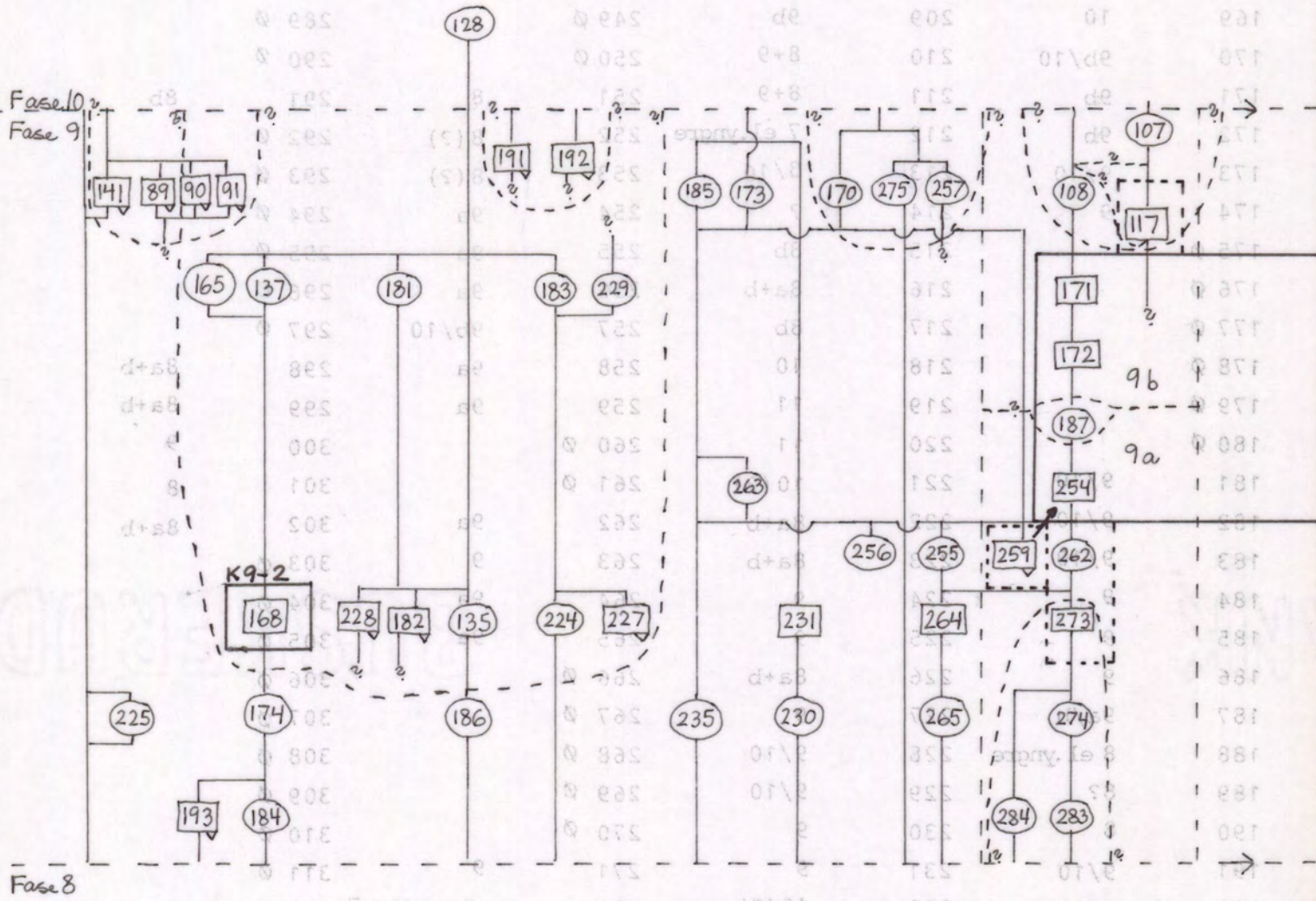
Felt FG. K9-1

De øvrige delene av feltet er
uendret siden fase 9a.

Målestokk 1:100

FG-VEST / FM FASE 9

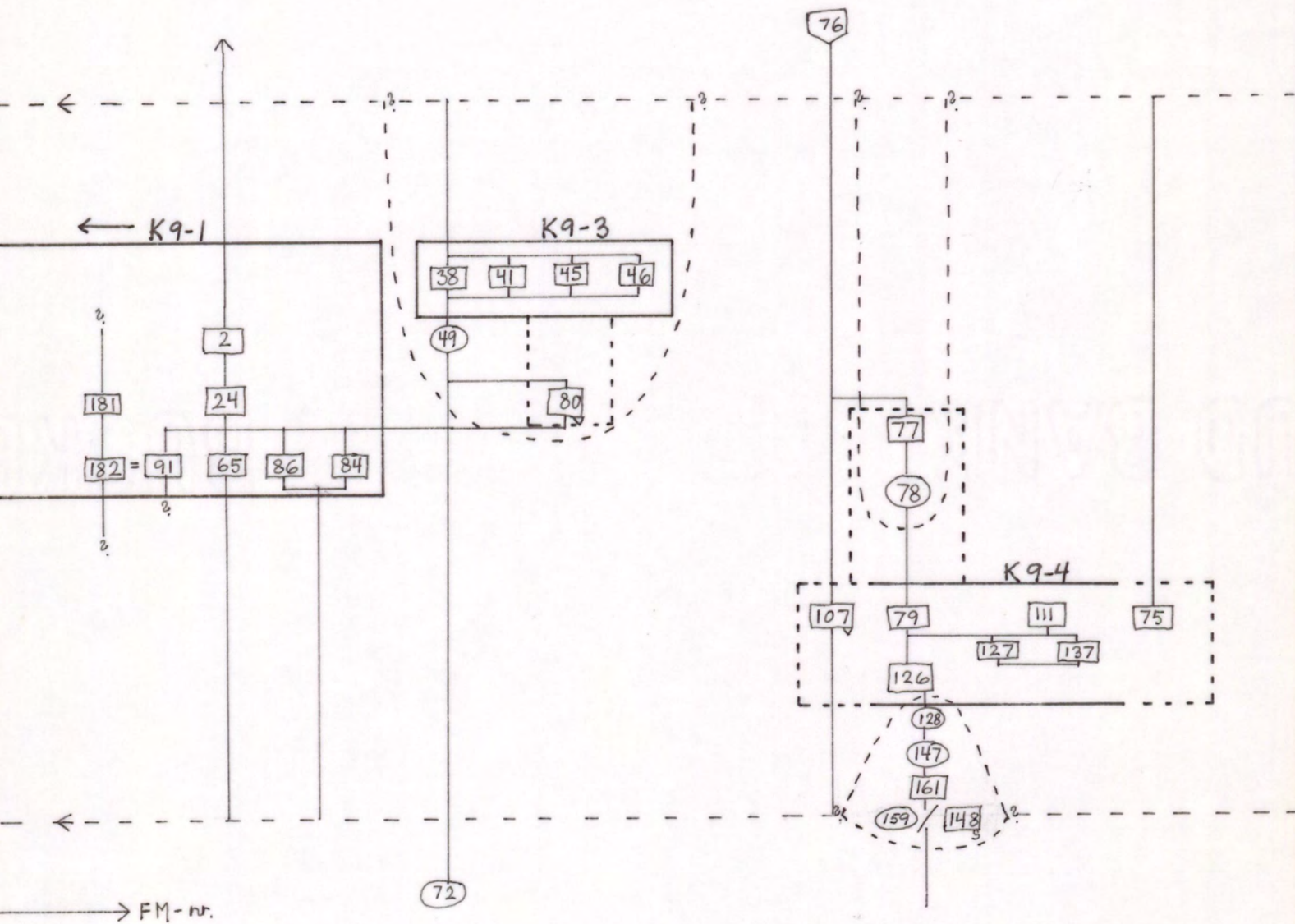
V

FG-nr. ←

FG-VEST / FM FASE 9

H

FASE 10.Generell karakteristik.

Det er bare 2 konstruksjonsrester i denne fasen: K10-1, gaten, og K10-2, pølefundament(?). Av disse to er K10-2's faseplassering usikker, - den kan være både eldre og yngre. I forhold til fase 9 er gaten utvidet ca. 1,5m mot V. (For FM-delen av gaten: se fase 9).

Stratigrafi.

Ettersom det er svært få og fragmentariske konstruksjonsrester, er det mange usikre relasjoner. Det er fortsatt spredte brannlag bl.a. i SV del av FG i K17, og dessuten flekkvis i SV-del av FM. Dette siste (FM35) kan imidlertid godt være yngre. Fortsatt er det ingen klare brannspor på konstruksjonene. Noen få brannspor over gaten i fase 9 kan eventuelt høre til diverse brannspor i fase 10 (FG117, FG107). I så fall er gatedekket FG85 yngre enn mange av de akkumulerte jordlagene i fasen.

Dette er den yngste trebrolegningen av gaten. Over dette er det sandlag og jordlag, som kan representere gaten fortsatt. I så fall ikke brolagt. Relasjonene til kjellerene er ikke klar. Jeg har valgt å plassere denne yngste trebrolagte gaten i en eldre fase enn den eldste kjelleren p.g.a. inntrykk av funn i lagene over. Men dette kan være helt feil, og må korrigeres ved gjennomgang av funnene. Det kan altså skje at kjellerene blir skjøvet ned i tid, til å være samtidig med de yngste gatenivåene.

Jordlag i fase 10:

FM-nr.	60	86	128	169	218	234
23=32						
35	109	107?	137?	170?	221	257?
58	110	108?	139 148	173?	232	275?
59		127	165?	181?	233	

Konstruksjonsbeskrivelse.

K10-1 Gaten.

Består av: FM2 og FM24 (samlenr.), plankelag FG85 og FG66? Stolpene FG191 og FG192 kan være støttestolper for plankelaget, eller de kan stamme fra en eldre bygning, før gatens utvidelse. Stolpe FG96 kan også være en støttestolpe i gaten, men kan like gjerne være yngre.

Det kan ikke skilles ut noe eksakt nivå på FM-feltet i denne fasen (se fase 9, "Stratigrafi", K9-1), men deler av det som er kalt FM2 og FM24 må trolig høre til her. Det er bare gravemetodene som gjør den store forskjellen fra FM til FG.

Også på FG er det litt uklarheter omkring gaten. Det er ikke påført lagnr. på tegningene, så jeg har via omveier kommet fram til hva som må være FG85. FG66 kan plasseres i fase 10 etter de stratigrafiske opplysningene som foreligger. Men samtidig er dette også et samlenr. for ulike faser i gaten (se s.225 i dagbok).

Det gjenstår altså med FG85 som kan plasseres sikkert i fasen. Men dette laget var svært fragmentarisk og vanskelig å definere i feltsituasjonen. De dårlige bevaringsforholdene kan delvis skyldes at det har lagt ganske store sandmengder over gaten, som slipper vannet lett gjennom.

Det er ikke indikert forskjell på flate og runde trerester, noe som kanskje ikke er mulig p.g.a. bevaringsforholdene. Men det ser ut til at trebrolegningen i hovedsak har ligget Ø-V, altså på tvers. Det er også tegnet et N-S gående treverk. Disse ligger i passe avstand fra hverandre til at det kan dreie seg om dragere under plankelaget. Langs V-siden av gaten er det noen N-S-gående stokker, forbundet med en stolpe. Dette ser ut til å danne vestre kant på gaten, men siden disse heller ikke har fått lagnr. er det litt usikkert.

K10-2 Pælefundament?

Består av: en stor gruppe pælehull FG103.

Pælehullene grupperer seg delvis i felles nedskjæringer. Ellers står de i en konsentrasjon som kan se ut til å danne et hjørne. Stratigrafisk kan de plasseres som yngre enn fase 8. Dvs. at de kan være både eldre og yngre enn fase 10. Når jeg har

Faseri. Faseri. Faseri. Faseri. Faseri. Faseri. Faseri.

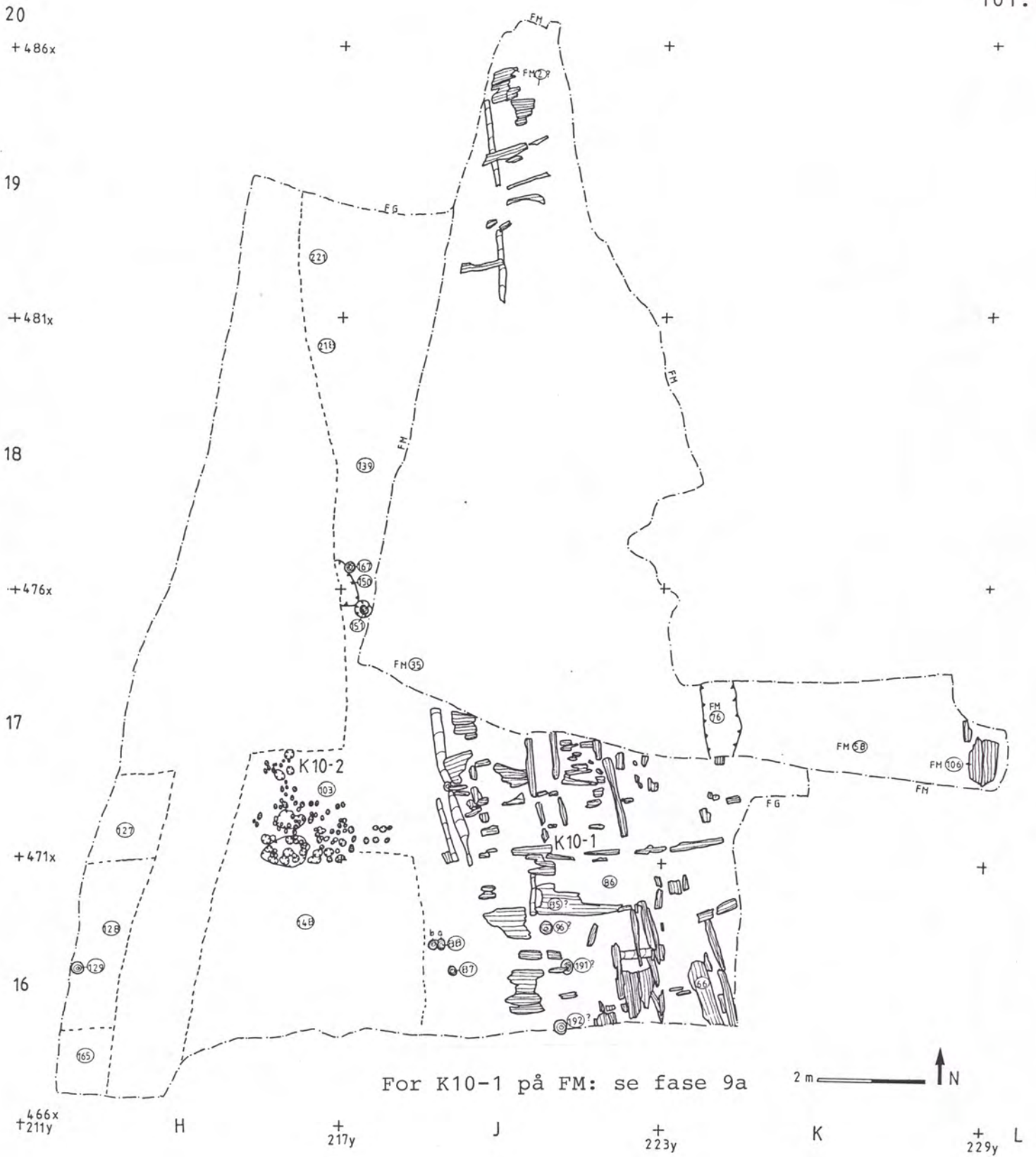
plassert dem i fase 10, er det på grunnlag av forholdet til andre spor i øvrige faser. Også fordi at den eneste logiske funksjon jeg kan tenke meg, er spor at et pælefundament, som altså må ha fungert for en bygning der pælene er slått ned i eldre nivåer, og altså vil forekomme i eldre kontekster enn det de har fungert i.

161	10(2)	207	8+a	241	287
162	9\10	208	8+a	248	288
163	10	209	9b	249	289
164	9b\10	210	8+a	250	290
165	9b	211	8+a	251	291
166	9b	212	7 el. yngre	252	292
167	9\10	213	8\10	253	293
168	9	214	9	254	294
169	9b	215	9b	255	295
170	9b\10	216	8a+b	256	296
171	9b	217	9b	257	297
172	9b	218	10	258	298
173	9\10	219	11	259	299
174	9	220	11	260	300
175	9\10	221	10(2)	261	301
176	9\10	222	8a+b	262	302
177	9\10	223	8a+b	263	303
178	9	224	9	264	304
179	9	225	9	265	305
180	9	226	8a+b	266	306
181	9a\p	227	9	267	307
182	8 el. yngre	228	9\10	268	308
183	8?	229	9\10	269	309
184	8	230	9	270	310
185	9\10	231	9	271	311
186	9\10	232	10(2)	272	312
187	9	233	10(2)	273	313
188	9 el. yngre	234	10(2)	274	314
189	6 el. yngre	235	9	275	315
190	6 el. yngre	236	8	276	316
191	9b el. yngre	237	9b	277	317
192	10	238	9	278	318
193	9b el. yngre	239	9b	279	319
194	9b el. yngre	240	9b	280	320

BANK

BANK

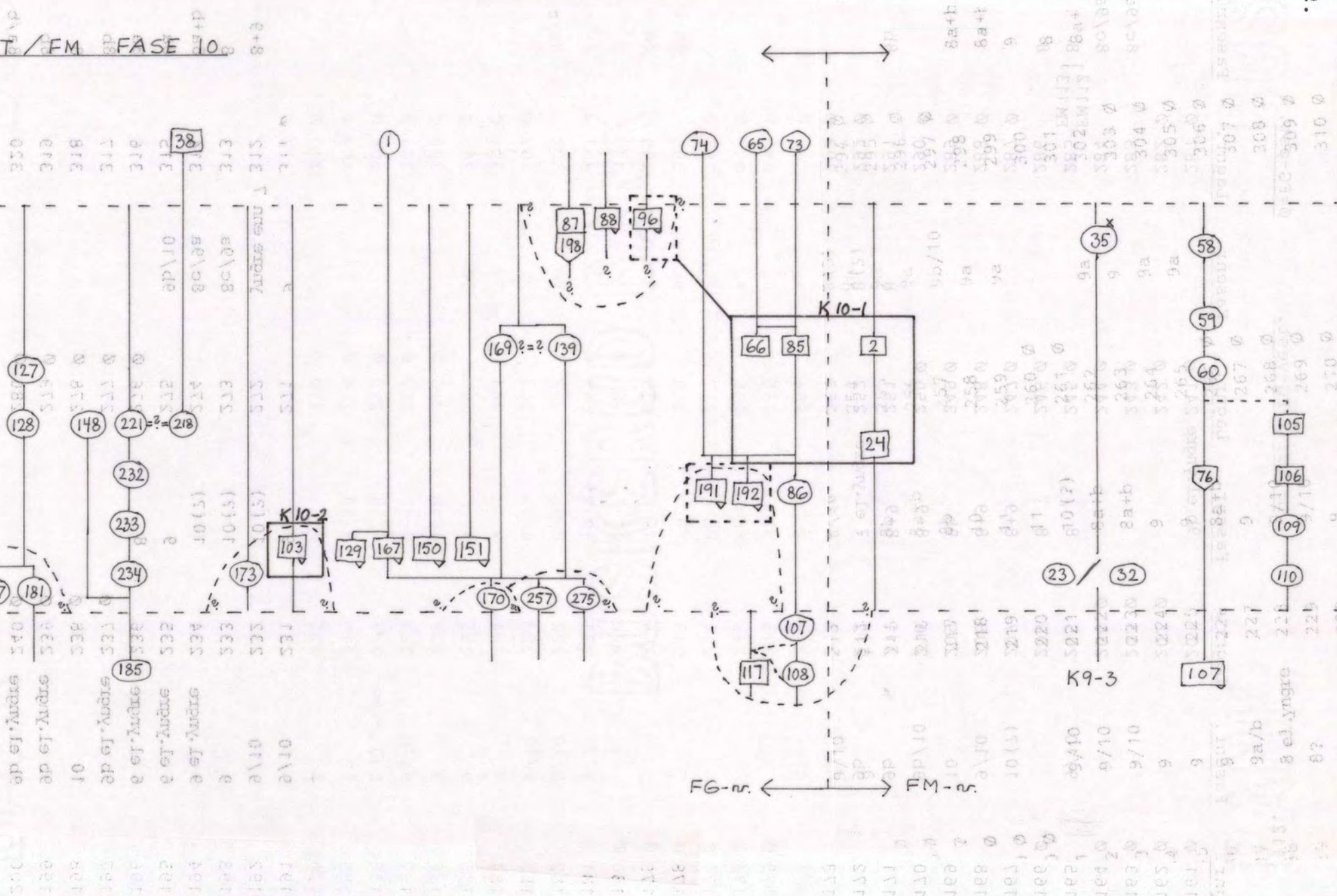

FASE 10
 Felt FM og FG-vest
 Alle umerkede lagnr. = FG-nr.
 Målestokk 1:100

FG-VEST / FM FASE 10

Fase II
Fase 10

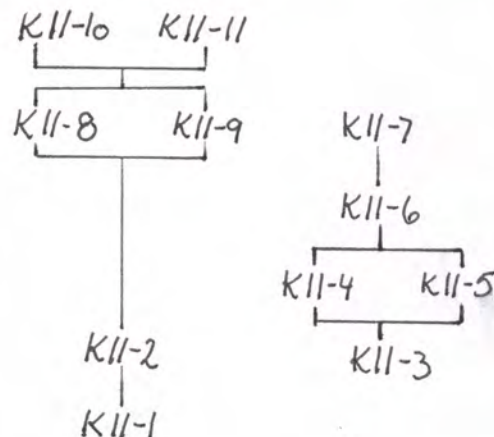
Fase 9

FASE 11.Generell karakteristikk.

Restene i denne fasen består hovedsakelig av kjellere, brønner og moderne grøfter. K11-1 er eldst, og har brent. Deretter er K11-2 bygd, som skjærer K11-1. Disse to kjellerene skjæres igjen av en tre-vannledning (K11-8), en gassledningsgrøft(?) (K11-9) samt en moderne grøft (K11-10). N for dette er nok en moderne grøft, K11-11, som trolig er nedskjæring for Kjøpmannsgaten 28.

Gaten er det ikke spor av i denne fasen, annet enn sandlag i det området hvor traséen har vært før. Ø for denne traséen er det flere kjellere, som ikke kan settes i noen klar stratigrafisk sammenheng med kjellerene på V-siden. Men hvis brannlagene FM53, FM47 og FM35 stammer fra samme brann som da K11-1 brente, er alle K-nr. på Ø-siden av den nå forsvunne/ikke-brolagte gaten yngre enn K11-1. Det er tre kjellere på Ø-siden, hvorav to er tegnet her (K11-3, eldst, K11-4, nest eldst). Den tredje er yngre enn de to andre. Disse kjellerene ble etter kort tid overført til FR-feltet, noe som gjør at kjellerene ikke er noe særlig dokumentert på FM. Ø for kjellerene er rester etter en brønn (K11-5). Denne er eldre enn en annen brønn (K11-6). Denne er igjen eldre enn en koblingsboks for vannledninger i tre (K11-7, nedre del), som igjen er eldre enn en steinsjakt (K11-7, øvre del). Forholdet mellom de ulike K-nr. i fasen blir forslagsvis som følger:

Fasen er fra etterreformatorisk tid. Etersom middelalder har prioritet, vil ikke konstruksjonene i denne fasen

bli så grundig redegjort for i forhold til det som er mulig. Det lar jeg utstå til dette har større aktualitet.

Det er likevel interessant å peke på arealdisponeringen i denne fasen. Kjellerene følger retningen til det gamle gate-løpet, mens vannledningsgrøften og de yngre grøftene følger gatens senere orientering. Maksimum gatebredde på "kjellerenes tid" er ca. 6,2m. Iflg. Øivind Lunde(1977:181) ble Krabugt. utvidet fra 10 til 14 alen, dvs. 6,3 - 8,8m etter bybrannen i 1708. Dvs. at hvis den ikke-brolagte traséen fortsatt representerer gateløpet, så må kjellerene være eldre enn 1708. Men Krabugt. har på et tidspunkt fått et mer vestlig leie; V for disse kjellerene, og med samme retning som K11-8, 9, 10 og 11. Hvis det har skjedd samtidig med gateutvidelsen, så kan kjellerene være yngre enn 1708.

Stratigrafi.

I denne fasen gjør steinbygningene seg gjeldende i lagene. Det er flere lag med tegl-/stein-/mørtelrester i. Disse lagene stammer nok dels fra konstruksjon, dels fra destruksjon av steinbygninger. Slike K.lag finnes under K11-2 (FG517, delvis FG34?). D-lag finnes i K11-2 (FG30, FG34). Forøvrig er kjellerene fylt delvis med slike raseringslag (FG38 i K11-1, FG33, FG10 i K11-2). Lagene som danner fyllmasser i kjellerene på FM er ikke beskrevet.

Foruten K-/D-lag, er det en rekke lag som er påført i fasen. Dette dreier seg om leirlag, lag med sand/grus/stein, og dessuten lag som inneholder elementer av både sand, leire, tegl, treflis etc. De ulike lagene står ikke i noe klart innbyrdes stratigrafisk forhold, men iflg. profiltegning på FM er det påført sandlag ved minst 3 anledninger. Det eldste markerte sandlaget har utstrekning over gaten og Ø-over til ca. 225,5y. Den yngste strekker seg også over gaten, fra ca. 217y til ca. 227y. Det finnes fremdeles "rene" jordlag, og jordlag med treflis, men hovedparten av lagene har altså karakter av å være påførte, heller enn å være avsatte som brukslag under bosetning.

Det er et par brannlag i fasen: FM53 og FM47. Disse kan stamme fra brannen da K11-1 brente, ettersom dette er den yngste konstruksjonen med brannspor i området. FM35 kan også

stamme fra denne brannen, men kan også være eldre.

Jordlag i fase 11:

FM-nr.

1	47	26 K11-2	61
11	48	27 K11-2	62
12	50	28 K11-2	63
14	51	29 K11-2	64
15	52	30 D K11-2	65
19	53	31	72
20	56	32 B K11-2	73
26	57	33 K11-2	74
28	69	34 D(/K?) K11-2	84
33		38 K11-2	105
35	FG-nr.	39 K K11-2	106
39	1	51	109
40	10 K11-2	52 D K11-2	136
42	12	53 K K11-2	517 K K11-2
44	15	54	

Konstruksjonsbeskrivelse.

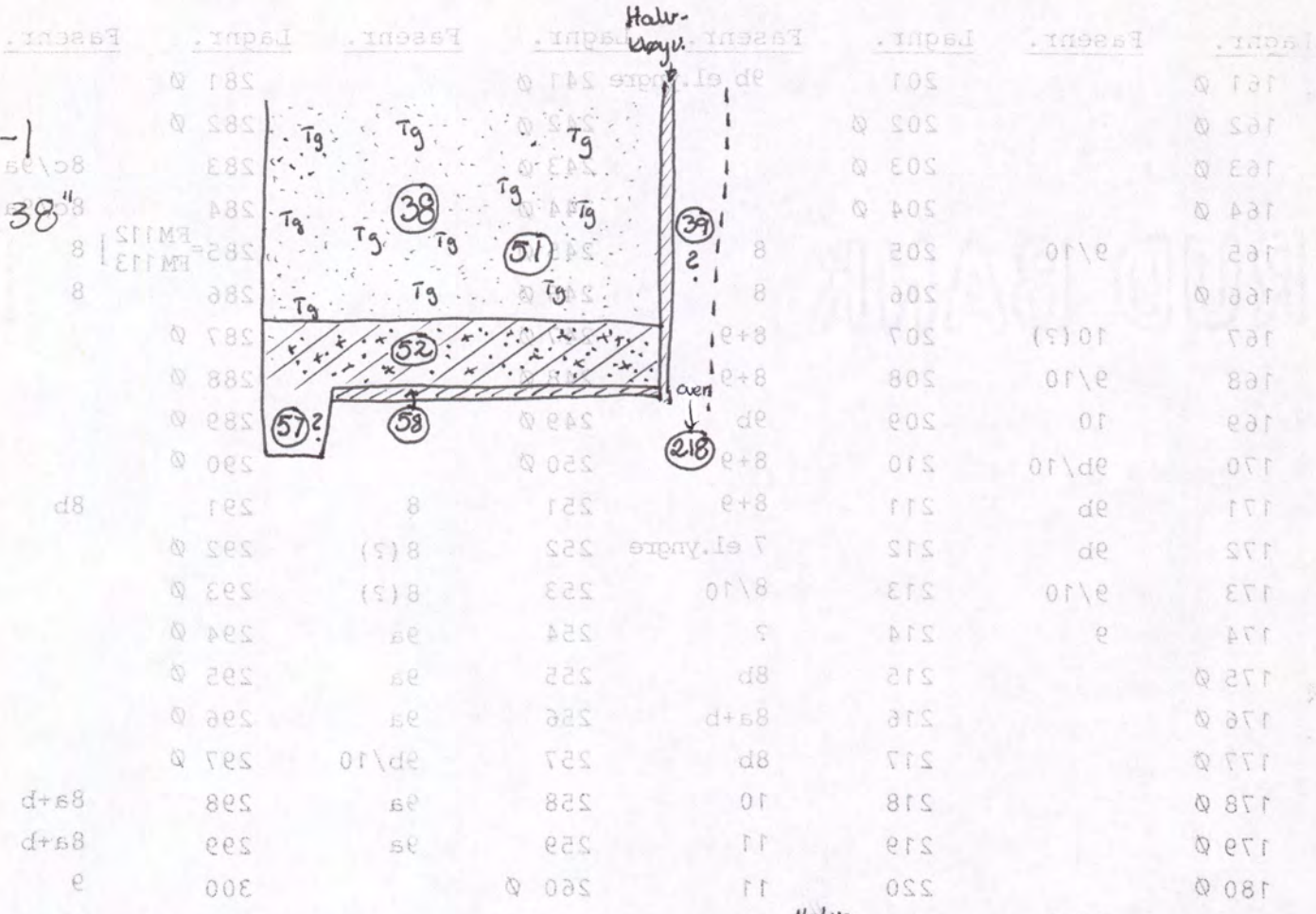
K11-1 Kjeller. (se fig.)

Består av: FG-nr.: konstruksjonsgrøft 39, golv 58, kum? 57, destr.-lag 52, fyll og benevnelse på kjelleren 38, fyll i kjelleren 51.

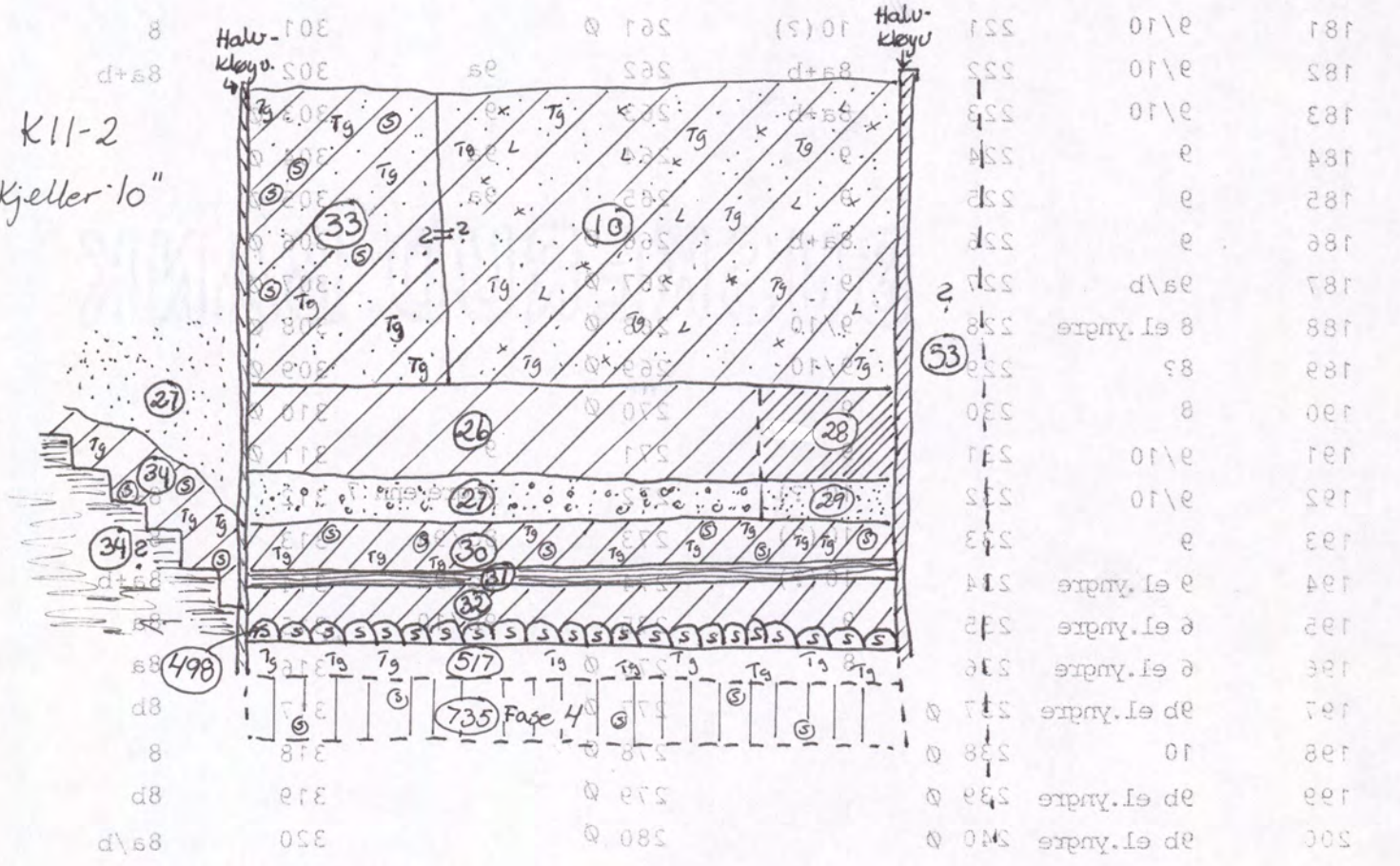
Kjelleren er godt bevart, bortsett fra yngre nedskjæringer. Veggene består av vertikale halvkløyvinger satt ned i en fundamentsgrøft. Golvet består av planker som ligger dels N-S, men for det meste Ø-V. I golvet er det utspart plass til en liten kum e.l. med vertikale planker til vegger. En stolpe og et stolpehull kan ha takbærende funksjon. I S er det en rundstokk som kan være en stokk fra skillevegg. Den søndre delen er ellers borte fra K11-2 ble bygd. V-delen ble gravd vekk da en moderne grøft ble gravd.

Kjelleren er brent.

K11-1
"Kjeller 38"

K11-2
"Kjeller 10"

Skjematisk oversikt av lagfølgen i kjellere på FG.

K11-2 Kjeller. (se fig.)

Består av: FG-nr.: 517 (K), 498 kuppelsteinsgolv, 31 plankegolv, 32 (B), 53 konstruksjonsgrøft, 34 og 30 (D), 33, 10, 26, 28, 29, 27 fyllmasser.

Kjelleren har trappenedgang i V. Denne hadde først et kuppelsteinsgolv, men fikk senere tregolv. Veggene består av vertikalt treverk. Langs S-veggen var det rester av to tønner, som har inneholdt ren sand..(28?, 29). Lagnr.10 er delvis brukt for å benevne kjelleren, og delvis om fyllmasser i kjelleren i dagboken. Størrelsen er ca. 5 x 3,25m (indre mål).

K11-3 Kjeller.

Består av: FM-nr.: 10 vegg, 36 golv, 34 konstruksjonsgrøft, 20 fyllmasser.

Veggene består av vertikale planker, golvet av kuppelstein. Kjelleren er skadet i N av den yngre kjelleren K11-4. Dessuten av brønnen K11-5. Innvendig mål Ø-V: ca. 5m.

K11-4 Kjeller.

Består av: FM-nr.: vegg 5, konstruksjonsgrøft 21, fyllmasser 19.

Bare svært lite, og bunnen av veggene er bevart. Den består av vertikalt treverk.

K11-5 Brønn.

Består av: FM-nr.: fyllmasser 15, vegger 27, fyllmasser 28 og konstruksjonsgrøft 30.

Selve brønnveggene er av tre; med liggende planker. Konstruksjonsmåten er uklar.

K11-6 Brønn.

Består av: FM-nr.: fyllmasser 11 og 12, brønnvegger 13, konstruksjonsgrøft 43, fyll i konstruksjonsgrøft 44.

Brønnen er bygd av horisontale bord som er laftet sammen.

K11-7 a) koblingsboks for vannledninger b) steinsjakt.

Består av: FM-nr.:

a) trekonstruksjon 6

b) steinkonstruksjon 7

a) koblingsboksen fungerer for vannledninger av tre.

Den er formet som en kasse, med planker i bunnen og kantstilte planker som vegger. Dette er holdt sammen med trenagler og hjørnestolper (se skisse i dagbok s.5).

b) oval steinkonstruksjon lagt direkte oppå koblingsboksen. Den har ukjent funksjon. Størrelse: ca. 1,00 x 1,75m (innv. mål).

K11-8 Vannledningsgrøft.

Består av: FG-nr.: grøft med tre-vannledninger 12.

Grøften går tvers over feltet, over kjellerene K11-1 og K11-2, i retning NØ-SV. Denne retningen avviker altså fra gatens orientering.

K11-9 Gassledningsgrøft?

Består av: FG-nr.: fyllmasser 15.

Grøften løper parallelt med vannledning K11-8, langs Ø-siden av denne. Fjernet av gravemaskinen i H18 og H19. Derfor bare dokumentert S for K11-2.

K11-10 Moderne grøft.

Består av: har ikke fått noe lagnr.

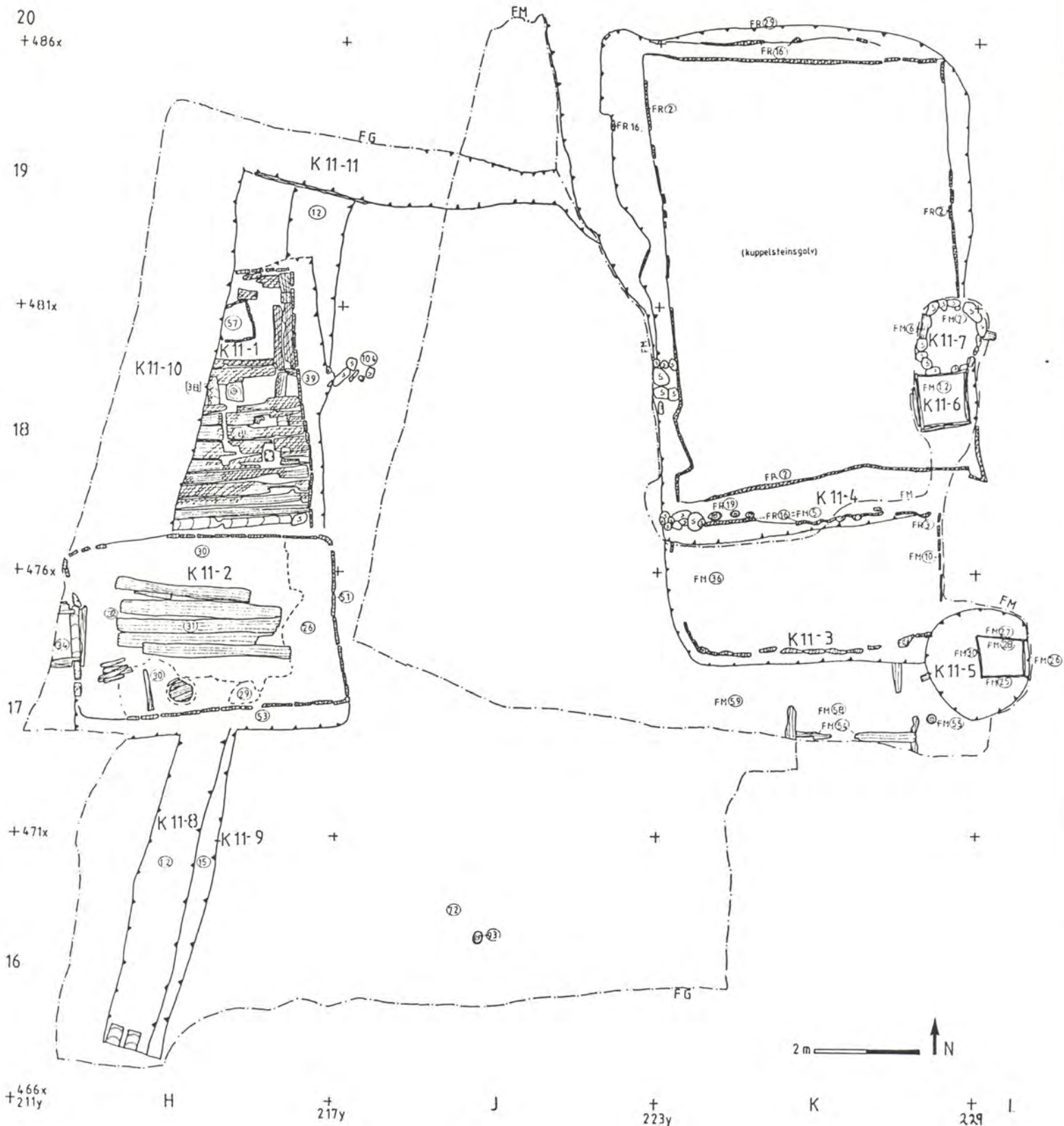
Løper langs V-siden av feltet, og forstyrrer kjellerene K11-1 og K11-2. Danner V-grense til feltet.

K11-11 Moderne grøft.

Består av: har ikke fått eget lagnr.

Grøften løper langs N-siden av feltet, og danner N-grensen for feltet. Grøften er kanskje konstruksjonsgrøft for Kjøpmannsgt. 28?

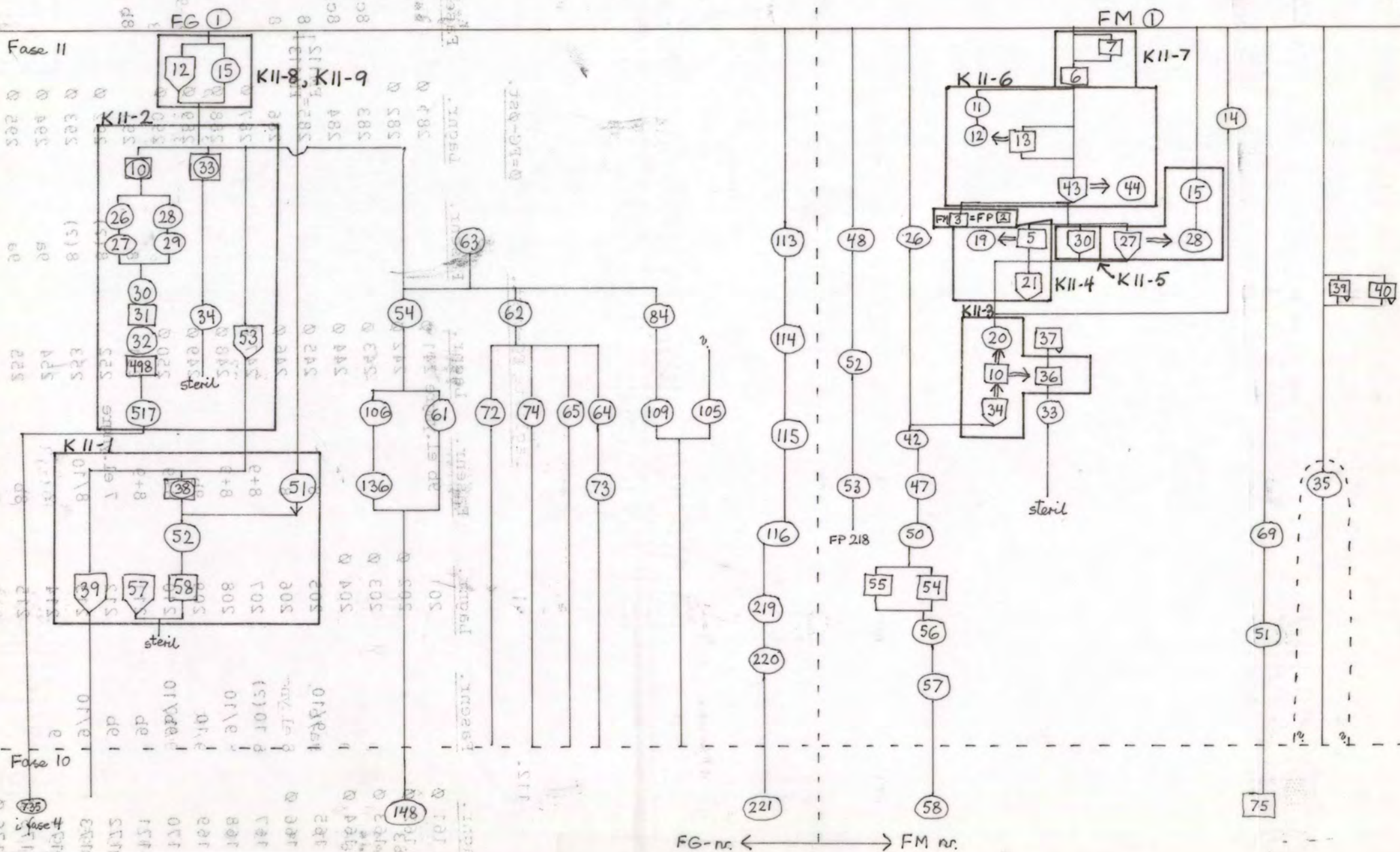
FASE 11

Felt FM, FG-vest (og FR)

(Kjellererene på FR vil ikke bli behandlet i andre rapporter, og det tas derfor med en oversikt her.)

Alle umerkede lagnr. = FG-nr.

Målestokk 1:100

FG-nr. ← → FM nr.

x/y=kan tilhøre f.o.m. fase x - t.o.m. fase y.

(se egen delrapport)

<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>
1	Toppmasser	41	Ø	81	Ø	121	Ø
2	Ø	42	Ø	82	Ø	122	Ø
3	Ø	43	Ø	83	Ø	123	Ø
4	Ø	44	Ø	84	11	124	Ø
5	Ø	45	Ø	85	10	125	10/11
6	Ø	46	Ø	86	10	126	9/10
7	Ø	47	Ø	87	10	127	10
8	Ø	48	Ø	88	10	128	10
9	Ø	49	Ø	89	9 el.yngre	129	10
10	11	50	Ø	90	9 el.yngre	130	Ø
11	Ø	51	11	91	9 el.yngre	131	Ø
12	11	52	11	92	9 el.yngre	132	Ø
13	Ø	53	11	93	8 el.yngre	133	Ø
14	Ø	54	11	94	?	134	Ø
15	11	55	Ø	95	?	135	9/10
16	Ø	56	Ø	96	10	136	11
17	Ø	57	11	97	8	137	9/10
18	Ø	58	11	98	8	138	8b el.yngre
19	Ø	59	Ø	99	?	139	10
20	Ø	60	Ø	100	8 el.yngre	140	11 el.eldre
21	Ø	61	11	101	8 el.yngre	141	9 el.yngre
22	Ø	62	11	102	9 el.eldre	142	9 el.yngre
23	Ø	63	11	103	10(9el.yngre)	143	9 el.yngre
24	Ø	64	11	104	11	144	9 el.yngre
25	Ø	65	11	105	11	145	7 el.yngre
26	11	66	10?	106	11	146	9 el.yngre
27	11	67	Ø	107	9b/10	147	9 el.yngre
28	11	68	Ø	108	9b/10	148	10
29	11	69	Ø	109	11	149	9 el.yngre
30	11	70	Ø	110	Ø	150	10(?)
31	11	71	Ø	111	Ø	151	10(?)
32	11	72	11	112	Ø	152	9 el.yngre
33	11	73	11	113	11	153	8 el.yngre
34	11	74	11	114	11	154	Ø
35	Ø	75	Ø	115	11	155	Ø
36	Ø	76	Ø	116	11	156	Ø
37	Ø	77	Ø	117	9b/10	157	Ø
38	11	78	Ø	118	Ø	158	Ø
39	11	79	Ø	119	Ø	159	Ø
40	Ø	80	Ø	120	Ø	160	Ø

<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>
161	Ø	201	9b el.yngre	241	Ø	281	Ø
162	Ø	202	Ø	242	Ø	282	Ø
163	Ø	203	Ø	243	Ø	283	8c/9a
164	Ø	204	Ø	244	Ø	284	8c/9a
165	9/10	205	8	245	Ø	285	FM112 FM113] 8
166	Ø	206	8	246	Ø	286	8
167	10(?)	207	8+9	247	Ø	287	Ø
168	9/10	208	8+9	248	Ø	288	Ø
169	10	209	9b	249	Ø	289	Ø
170	9b/10	210	8+9	250	Ø	290	Ø
171	9b	211	8+9	251	8	291	8b
172	9b	212	7 el.yngre	252	8(?)	292	Ø
173	9/10	213	8/10	253	8(?)	293	Ø
174	9	214	?	254	9a	294	Ø
175	Ø	215	8b	255	9a	295	Ø
176	Ø	216	8a+b	256	9a	296	Ø
177	Ø	217	8b	257	9b/10	297	Ø
178	Ø	218	10	258	9a	298	8a+b
179	Ø	219	11	259	9a	299	8a+b
180	Ø	220	11	260	Ø	300	9
181	9/10	221	10(?)	261	Ø	301	8
182	9/10	222	8a+b	262	9a	302	8a+b
183	9/10	223	8a+b	263	9	303	Ø
184	9	224	9	264	9a	304	Ø
185	9	225	9	265	9a	305	Ø
186	9	226	8a+b	266	Ø	306	Ø
187	9a/b	227	9	267	Ø	307	Ø
188	8 el.yngre	228	9/10	268	Ø	308	Ø
189	8?	229	9/10	269	Ø	309	Ø
190	8	230	9	270	Ø	310	Ø
191	9/10	231	9	271	9	311	Ø
192	9/10	232	10(?)	272	yngre enn 7	312	8+9
193	9	233	10(?)	273	8c/9a	313	8
194	9 el.yngre	234	10(?)	274	8c/9a	314	8a+b
195	6 el.yngre	235	9	275	9b/10	315	8a
196	6 el.yngre	236	8	276	Ø	316	8a
197	9b el.yngre	237	Ø	277	Ø	317	8b
198	10	238	Ø	278	Ø	318	8
199	9b el.yngre	239	Ø	279	Ø	319	8b
200	9b el.yngre	240	Ø	280	Ø	320	8a/b

<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>
321	8	361	Ø	401	Ø	441	8a/b
322	8	362	8	402	7	442	8a/b
323	8	363	8a	403	Ø	443	Ø
324	8	364	8a	404	Ø	444	Ø
325	8	365	8	405	Ø	445	8a
326	8	366	8	406	Ø	446	8a
327	8a	367	7	407	Ø	447	7
328	8a+b	368=FM156?	6 (+7?)	408	Ø	448	7
329	8	369=FM173	7	409	Ø	449	8a
330	8a+b	370	8a	410	8a/b	450	8a
331	8	371	8b	411=FM87	8a	451= ^{FG439} _{FM164}]	8a
332	8a	372	6/10	412=FM200	6+7	452=FG440	8a
333	8a	373	4/10	413	Ø	453	8a
334	8	374	Ø	414	Ø	454	8a
335	8	375	Ø	415	Ø	455	8
336	8b	376	Ø	416	Ø	456	7/8
337	8	377	Ø	417	Ø	457	Ø
338	8+9	378	4/10	418	Ø	458	Ø
339	8+9	379	Ø	419	8? (7?)	459	Ø
340	8+9	380	Ø	420	7	460	Ø
341	8+9	381	8a	421	6	461	Ø
342	8+9	382	7	422	8	462	Ø
343	8+9	383	8	423	Ø	463	Ø
344	8+9	384	7	424	Ø	464	Ø
345	8	385	8	425	6	465	7
346	8b	386	8	426	6/7	466	7
347	8b	387	Ø	427	7	467	Ø
348=FM66	8b	388	Ø	428	8	468	7
349	8b	389	Ø	429	8a/b	469	7
350	8b	390	8a?	430	7	470	7/8
351	8b	391	7	431	Ø	471	7/8
352	8b	392	8	432	Ø	472	3/7
353	Ø	393	Ø	433	Ø	473	?
354	Ø	394	7	434	Ø	474	Ø
355	8	395	6/7	435	Ø	475	Ø
356	8	396	6/7	436	Ø	476	7
357	7/8	397	Ø	437	Ø	477	7
358	7	398	Ø	438	Ø	478	7
359	7	399	Ø	439 =451	8	479	7
360	6/7	400	Ø	440 =452	8	480	7

Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.
481	7	521	7	561	6	601	6,7
482	6(?) +7	522	7	562=561		602	6
483	6+7	523	7	563	6	603	6
484	6+7	524	7	564 Ø		604	6
485	7/8	525	6	565 Ø		605	6
486	7	526 Ø		566 Ø		606	5
487	7	527 Ø		567 Ø		607	5
488	7	528 Ø		568 Ø		608 Ø	
489	7	529 Ø		569 Ø		609 Ø	
490	7	530	8	570 Ø		610 Ø	
491 Ø		531	7?(3el.yngre)	571 Ø		611 Ø	
492	7	532 Ø		572 Ø		612 Ø	
493 Ø		533	7?(3el.yngre)	573	6	613 Ø	
494 Ø		534	6?(3el.yngre)	573A=FM212A 574	6 6	614 Ø	
495	7	535	5?(3el.yngre)	575	5	615 Ø	
496	7	536	7	576	6	616 Ø	
497	7	537	7	577	5	617 Ø	
498	11	538	6	578	7	618 Ø	
499	6	539	6	579	7	619 Ø	
500	6	540	6	580	7	620	6
501	7/8	541	6/7	581	7	621 Ø	
502	7	542	6/7	582	6	622	5/6
503	7	543	6	583 Ø		623	5
504	7	544	6?	584 Ø		624	5
505	7	545	6	585	6	625	5
506	6	546	6	586	6	626	5
507 Ø		547	6	587	7	627	4
508 Ø		548	6	588	7	628	4
509 Ø		549	6	589	7	629	5
510 Ø		550	6	590	7	630	5
511 Ø		551	6	591 Ø		631 Ø	
512 Ø		552	6	592 Ø		632	6/10
513 Ø		553	6	593 Ø		633	6?
514 Ø		554	6	594 Ø		634	5
515 Ø		555	6	595 Ø		635	4
516	7	556	6	596 Ø		636 Ø	
517	11	557	7	597 Ø		637 Ø	
518 Ø		558	7	598 Ø		638 Ø	
519 Ø		559	7	599 Ø		639 Ø	
520	6	560	7	600 Ø		640 Ø	

<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>
641 Ø		681	4	721	3/5	761	2 (1?)
642	4	682	4	722	?	762	2
643	4	683	4	723	3	763	2
644	4	684	4	724	3	764	3
645	5	685	4	725	3	765	2
646	4	686	4	726	3	766	3
647	4	687	4	727	3	767	2
648	5	688	4	728	3	768	2
649	5	689	5	729	3	769	2 (1?)
650 Ø		690	4	730	3	770	1
651 Ø		691	4	731	3	771	3
652 Ø		692	4	732	3	772	1
653	5?(3el.yngre)	693	4	733	3	773	3
654	4	694	4	734	3	774	3
655	4	695	4	735	4	775	3
656	6	696	4	736	4(?)	776	3
657 Ø		697	4	737	3	777	3
658	4	698	3	738	3	778	3
659	4	699	3	739	3/7	779	3
660	4	700	3	740	4el.eldre	780	2
661	4	701	3	741	3	781	2/3
662	5	702	3	742	2	782	3
663	5	703	4	743	2(3?)	783	2
664	5	704 x)	5-7	744	3(2?)	784	2
665	5	705	5el.eldre?	745	3(2?)	785	2
666	3?(el.yngre)	706	3	746	3(2?)	786	2
667	5	707	4	747	3(2?)	787	2(3?)
668	6	708	3	748	2	788	3
669	5	709	4	749	3	789	?
670 Ø		710	3	750	1	790	2
671 Ø		711	3	751	1	791	2
672 Ø		712	5	752	1	792	2
673 Ø		713	4	753	2	793	2
674	5	714	4/5	754	2	794	2??
675	5	715	?	755	2	795	2
676	4	716	3el.yngre(6/7)	756	2	796	1/2
677	5	717	?	757	2	797	2
678	4	718	6?(el.eldre)	758	3	798	2??
679	5	719	6+7	759	3	799	
680=FM362?	4	720	3/5	760	3	800	

x) (704 =bl.a.FM177-78, FM367, FG689)

1912-1913

Account No.	Balance	Debit	Credit	Balance
1001	100.00			100.00
1002	200.00			200.00
1003	300.00			300.00
1004	400.00			400.00
1005	500.00			500.00
1006	600.00			600.00
1007	700.00			700.00
1008	800.00			800.00
1009	900.00			900.00
1010	1000.00			1000.00
1011	1100.00			1100.00
1012	1200.00			1200.00
1013	1300.00			1300.00
1014	1400.00			1400.00
1015	1500.00			1500.00
1016	1600.00			1600.00
1017	1700.00			1700.00
1018	1800.00			1800.00
1019	1900.00			1900.00
1020	2000.00			2000.00
1021	2100.00			2100.00
1022	2200.00			2200.00
1023	2300.00			2300.00
1024	2400.00			2400.00
1025	2500.00			2500.00
1026	2600.00			2600.00
1027	2700.00			2700.00
1028	2800.00			2800.00
1029	2900.00			2900.00
1030	3000.00			3000.00
1031	3100.00			3100.00
1032	3200.00			3200.00
1033	3300.00			3300.00
1034	3400.00			3400.00
1035	3500.00			3500.00
1036	3600.00			3600.00
1037	3700.00			3700.00
1038	3800.00			3800.00
1039	3900.00			3900.00
1040	4000.00			4000.00
1041	4100.00			4100.00
1042	4200.00			4200.00
1043	4300.00			4300.00
1044	4400.00			4400.00
1045	4500.00			4500.00
1046	4600.00			4600.00
1047	4700.00			4700.00
1048	4800.00			4800.00
1049	4900.00			4900.00
1050	5000.00			5000.00

BUSKERUD BANK

BANK

BUSKERUD

x/y=kan tilhøre f.o.m. fase x - t.o.m. fase y.

F=funn

Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.
1	Toppmasser	41	9(10?)	81	8b	121	8b
2	9+10	42	11	82	8c	122	8b
3=FR2	11	43	11	83	8c	123	8b
4=FR20	11	44	11	84	9	124	8b
5	11	45	9(10?)	85	7	125	8b/c
6	11	46	9(10?)	86	9	126	9/10
7	11	47	11	87=FG411	8a	127	9/10
8=FR2	11	48	11	88	8b	128	8/9
9=FR2	11	49	9(10?)	89	8b/c	129	8b
10	11	50	11	90	8a/b	130	8a/b
11	11	51	11	91	9	131	8
12	11	52	11	92	8a	132	8b
13	11	53	11	93	8a/8b	133	8b
14	11	54	11	94	8a?	134	8b
15	11	55	11	95	8b	135	8b
16	8b/c	56	11	96	8b	136	8b
17	8b/c	57	11	97	8b	137	9/10
18	8	58	10	98	8b/c	138	utgått
19	11	59	10	99	8	139=FG367	7
20	11	60	10	100	8	140	7
21	11	61	8c	101	8	141=FG382	7
22	8	62	8c	102	7	142	8
23=32	10	63	8b	103	8b/c	143	11
24	9+10	64	8b	104	8a?	144	8
25	11	65	9	105	10	145	7
26	11	66	8b	106	10	146=FG367	7
27	11	67	8b/c	107	9	147	8/9
28	11	68	8b/c	108	8?	148	8/9
29	?	69	11	109	10	149	8
30	11	70	8a	110	10	150	8a
31	?	71	8c	111	9/10	151	8a
32=23	10	72	8b/c	112 eldre em	8b/c	152=158	8a
33	11	73	8a/b	113 eldre em	8b/c	153	8
34	11	74	8a/b	114	8b	154	6/7
35	10/11	75	9/10	115	8b	155	6/7
36	11	76	10	116	8b	156=FG368?	6+7
37	11	77	9/10	117	8b	157	6/7
38	9(10?)	78	9/10	118	8b	158=152	8a
39	11	79	9/10	119	8b	159	8/9
40	11	80	9(10?)	120	8b	160	8a

Lagnr.	Fasnr.	Lagnr.	Fasnr.	Lagnr.	Fasnr.	Lagnr.	Fasnr.
161	8/9	201	7	241	6	281	6b
162	8a	202	7	242	6	282	6b
163	8a	203	7	243	7	283	6a
164 = FG451 FG439	8a	204	8	244 F i K7-1	7	284	6b
165	8a	205	7	245	7	285	6b
166	8a	205A=FG482 206	6+7 7	246	7	286=318?	6a/b
167	8a	207	5	247	7	287	6b
168	7	208	5	248	7	288	6b
169	7	209	7	249	7	289 F	6
170	7	210	7	250	6	290	5
171	8a	211	7 el.yngre	251	6	291=302,301	4
172	7/8	212	6	252	6	292	5
173=FG369	7	212A=FG573a 213	6 6	253=232?	6b?	293	6b
174	7	214=FG487	7	254	7	294	6b
175	8(?)	215=FG500c	6	255	7	295	5
176	6	216	6	256	7	296	6b
177	6	216A 217	6 6	257	7	297	6
178	6	218	8a/b	258	7	298	5
179	8a	219 utgått=220		259	7 el.yngre	299	5
180	8a	220	7 (6?)	260	7	300	5
181	9	221	7	261	6 el.eldre	301=302,291	4
182	9	222	7	262	7	302=301,291	4
183	8a	223	7	263	7	303	6
184	7	224	7	264	7	304	6a
185	8a/b	225	7	265	7	305	5
186	7	226	7	266	7	306	6a
186A	7	227	7	267	6	307	5?
187	7	228	7	268	6 el.eldre	308	5?
188	6	229	7	269	5/6	309	5
189	7	230 F i 216 230A	6 7	270	5	310	5
190=FG500c	6+7	231	6	271	4	311	5
191	7	232=253?	7 (6?)	272	4	312	5
192	6	233	7	273	4	313	6
193	7	234	7	274	6b	314	6
194	7	235	6	275	6	315	5
195	7	236	6	276	6 el.yngre	316	5
196	7	237	6	277	6	317	5
197	7	238	6	278	6	318=286?	6a
198	6	239	6	279	6	319	6a
199	6-7	240	6	280	6b	320	6a
200=FG412	6-7						

<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>
321	6a	361	5 el.eldre	401		441	
322	4	362	4	402		442	
323	5	363	4	403		443	
324	4	364=FG664	5	404		444	
325	4	365	5	405		445	
326	4	366	4	406		446	
327	4	367	5	407		447	
328=371	4	368 utgått		408		448	
329	4	369	3/4	409		449	
330	5	370	4	410		450	
331	6a	371=328	4	411		451	
332	4/5	372	4	412		452	
333	4	373=FG698	3-4	413		453	
334	4/5	374 F i 375	5	414		454	
335	4	375=FG704	5	415		455	
336	4	376	5	416		456	
337	3	377	5	417		457	
338	4	378	5	418		458	
339	5	379		419		459	
340	5	380		420		460	
341	5	381		421		461	
342	5	382		422		462	
343	5	383		423		463	
344	3	384		424		464	
345	6a	385		425		465	
346	4	386		426		466	
347	4	387		427		467	
348	4	388		428		468	
349	4	389		429		469	
350	4	390		430		470	
351	3	391		431		471	
352	4	392		432		472	
353 utgått		393		433		473	
354	6a	394		434		474	
355	4	395		435		475	
356	4	396		436		476	
357 utgått		397		437		477	
358	5	398		438		478	
359	5	399		439		479	
360	3-4	400		440		480	

Year	Month	Day	Particulars	Debit	Credit	Balance
1911	Jan	1	Balance			100.00
1911	Jan	2	...	5.00		95.00
1911	Jan	3	...		10.00	105.00
1911	Jan	4	...	15.00		90.00
1911	Jan	5	...		20.00	110.00
1911	Jan	6	...	30.00		80.00
1911	Jan	7	...		40.00	120.00
1911	Jan	8	...	50.00		70.00
1911	Jan	9	...		60.00	130.00
1911	Jan	10	...	70.00		60.00
1911	Jan	11	...		80.00	140.00
1911	Jan	12	...	90.00		50.00
1911	Jan	13	...		100.00	150.00
1911	Jan	14	...	110.00		40.00
1911	Jan	15	...		120.00	160.00
1911	Jan	16	...	130.00		30.00
1911	Jan	17	...		140.00	170.00
1911	Jan	18	...	150.00		20.00
1911	Jan	19	...		160.00	180.00
1911	Jan	20	...	170.00		10.00
1911	Jan	21	...		180.00	190.00
1911	Jan	22	...	190.00		0.00
1911	Jan	23	...		200.00	200.00
1911	Jan	24	...	210.00		90.00
1911	Jan	25	...		220.00	110.00
1911	Jan	26	...	230.00		80.00
1911	Jan	27	...		240.00	100.00
1911	Jan	28	...	250.00		90.00
1911	Jan	29	...		250.00	100.00
1911	Jan	30	...	260.00		90.00
1911	Jan	31	...		260.00	100.00
1911	Feb	1	...	270.00		90.00
1911	Feb	2	...		270.00	100.00
1911	Feb	3	...	280.00		90.00
1911	Feb	4	...		280.00	100.00
1911	Feb	5	...	290.00		90.00
1911	Feb	6	...		290.00	100.00
1911	Feb	7	...	300.00		90.00
1911	Feb	8	...		300.00	100.00
1911	Feb	9	...	310.00		90.00
1911	Feb	10	...		310.00	100.00
1911	Feb	11	...	320.00		90.00
1911	Feb	12	...		320.00	100.00
1911	Feb	13	...	330.00		90.00
1911	Feb	14	...		330.00	100.00
1911	Feb	15	...	340.00		90.00
1911	Feb	16	...		340.00	100.00
1911	Feb	17	...	350.00		90.00
1911	Feb	18	...		350.00	100.00
1911	Feb	19	...	360.00		90.00
1911	Feb	20	...		360.00	100.00
1911	Feb	21	...	370.00		90.00
1911	Feb	22	...		370.00	100.00
1911	Feb	23	...	380.00		90.00
1911	Feb	24	...		380.00	100.00
1911	Feb	25	...	390.00		90.00
1911	Feb	26	...		390.00	100.00
1911	Feb	27	...	400.00		90.00
1911	Feb	28	...		400.00	100.00
1911	Feb	29	...	410.00		90.00
1911	Feb	30	...		410.00	100.00
1911	Feb	31	...	420.00		90.00
1911	Mar	1	...		420.00	100.00
1911	Mar	2	...	430.00		90.00
1911	Mar	3	...		430.00	100.00
1911	Mar	4	...	440.00		90.00
1911	Mar	5	...		440.00	100.00
1911	Mar	6	...	450.00		90.00
1911	Mar	7	...		450.00	100.00
1911	Mar	8	...	460.00		90.00
1911	Mar	9	...		460.00	100.00
1911	Mar	10	...	470.00		90.00
1911	Mar	11	...		470.00	100.00
1911	Mar	12	...	480.00		90.00
1911	Mar	13	...		480.00	100.00
1911	Mar	14	...	490.00		90.00
1911	Mar	15	...		490.00	100.00
1911	Mar	16	...	500.00		90.00
1911	Mar	17	...		500.00	100.00
1911	Mar	18	...	510.00		90.00
1911	Mar	19	...		510.00	100.00
1911	Mar	20	...	520.00		90.00
1911	Mar	21	...		520.00	100.00
1911	Mar	22	...	530.00		90.00
1911	Mar	23	...		530.00	100.00
1911	Mar	24	...	540.00		90.00
1911	Mar	25	...		540.00	100.00
1911	Mar	26	...	550.00		90.00
1911	Mar	27	...		550.00	100.00
1911	Mar	28	...	560.00		90.00
1911	Mar	29	...		560.00	100.00
1911	Mar	30	...	570.00		90.00
1911	Mar	31	...		570.00	100.00

Felt FK

av

Axel Christophersen

Year	Month	Day	Event	Location	Notes
1900	Jan	1	...	...	...
1900	Jan	2	...	...	...
1900	Jan	3	...	...	...
1900	Jan	4	...	...	...
1900	Jan	5	...	...	...
1900	Jan	6	...	...	...
1900	Jan	7	...	...	...
1900	Jan	8	...	...	...
1900	Jan	9	...	...	...
1900	Jan	10	...	...	...
1900	Jan	11	...	...	...
1900	Jan	12	...	...	...
1900	Jan	13	...	...	...
1900	Jan	14	...	...	...
1900	Jan	15	...	...	...
1900	Jan	16	...	...	...
1900	Jan	17	...	...	...
1900	Jan	18	...	...	...
1900	Jan	19	...	...	...
1900	Jan	20	...	...	...
1900	Jan	21	...	...	...
1900	Jan	22	...	...	...
1900	Jan	23	...	...	...
1900	Jan	24	...	...	...
1900	Jan	25	...	...	...
1900	Jan	26	...	...	...
1900	Jan	27	...	...	...
1900	Jan	28	...	...	...
1900	Jan	29	...	...	...
1900	Jan	30	...	...	...
1900	Jan	31	...	...	...
1900	Feb	1	...	...	...
1900	Feb	2	...	...	...
1900	Feb	3	...	...	...
1900	Feb	4	...	...	...
1900	Feb	5	...	...	...
1900	Feb	6	...	...	...
1900	Feb	7	...	...	...
1900	Feb	8	...	...	...
1900	Feb	9	...	...	...
1900	Feb	10	...	...	...
1900	Feb	11	...	...	...
1900	Feb	12	...	...	...
1900	Feb	13	...	...	...
1900	Feb	14	...	...	...
1900	Feb	15	...	...	...
1900	Feb	16	...	...	...
1900	Feb	17	...	...	...
1900	Feb	18	...	...	...
1900	Feb	19	...	...	...
1900	Feb	20	...	...	...
1900	Feb	21	...	...	...
1900	Feb	22	...	...	...
1900	Feb	23	...	...	...
1900	Feb	24	...	...	...
1900	Feb	25	...	...	...
1900	Feb	26	...	...	...
1900	Feb	27	...	...	...
1900	Feb	28	...	...	...
1900	Feb	29	...	...	...
1900	Feb	30	...	...	...
1900	Mar	1	...	...	...
1900	Mar	2	...	...	...
1900	Mar	3	...	...	...
1900	Mar	4	...	...	...
1900	Mar	5	...	...	...
1900	Mar	6	...	...	...
1900	Mar	7	...	...	...
1900	Mar	8	...	...	...
1900	Mar	9	...	...	...
1900	Mar	10	...	...	...
1900	Mar	11	...	...	...
1900	Mar	12	...	...	...
1900	Mar	13	...	...	...
1900	Mar	14	...	...	...
1900	Mar	15	...	...	...
1900	Mar	16	...	...	...
1900	Mar	17	...	...	...
1900	Mar	18	...	...	...
1900	Mar	19	...	...	...
1900	Mar	20	...	...	...
1900	Mar	21	...	...	...
1900	Mar	22	...	...	...
1900	Mar	23	...	...	...
1900	Mar	24	...	...	...
1900	Mar	25	...	...	...
1900	Mar	26	...	...	...
1900	Mar	27	...	...	...
1900	Mar	28	...	...	...
1900	Mar	29	...	...	...
1900	Mar	30	...	...	...
1900	Mar	31	...	...	...
1900	Apr	1	...	...	...
1900	Apr	2	...	...	...
1900	Apr	3	...	...	...
1900	Apr	4	...	...	...
1900	Apr	5	...	...	...
1900	Apr	6	...	...	...
1900	Apr	7	...	...	...
1900	Apr	8	...	...	...
1900	Apr	9	...	...	...
1900	Apr	10	...	...	...
1900	Apr	11	...	...	...
1900	Apr	12	...	...	...
1900	Apr	13	...	...	...
1900	Apr	14	...	...	...
1900	Apr	15	...	...	...
1900	Apr	16	...	...	...
1900	Apr	17	...	...	...
1900	Apr	18	...	...	...
1900	Apr	19	...	...	...
1900	Apr	20	...	...	...
1900	Apr	21	...	...	...
1900	Apr	22	...	...	...
1900	Apr	23	...	...	...
1900	Apr	24	...	...	...
1900	Apr	25	...	...	...
1900	Apr	26	...	...	...
1900	Apr	27	...	...	...
1900	Apr	28	...	...	...
1900	Apr	29	...	...	...
1900	Apr	30	...	...	...
1900	Apr	30	...	...	...

Innledning - kort historikk.

Delfelt FK ble undersøkt gjennom to feltsesonger, i periodene 4.juni - 3.august 1974 og 20.mai - 12.september 1975. Feltledere har vært Anders Andrén (S) i perioden 4.juni - 23.juli 1974, Johan Siegfred Helberg (N) i periodene 24.juli - 3.august 1974 / 20.mai - 30.juni 1975 og Axel Christophersen (N) i perioden 1.juli - 11.september 1975.

A.Andrén har stått for dokumentasjonen av bebyggelsen i fase 11-13, J.S.Helberg i fase 8/9-10 og A.Christophersen i fase 1-8/9.

Delfelt FK omfattet rutene J 14-16, K 14-16 samt i en kortere periode rute L 15 (se fig.1).

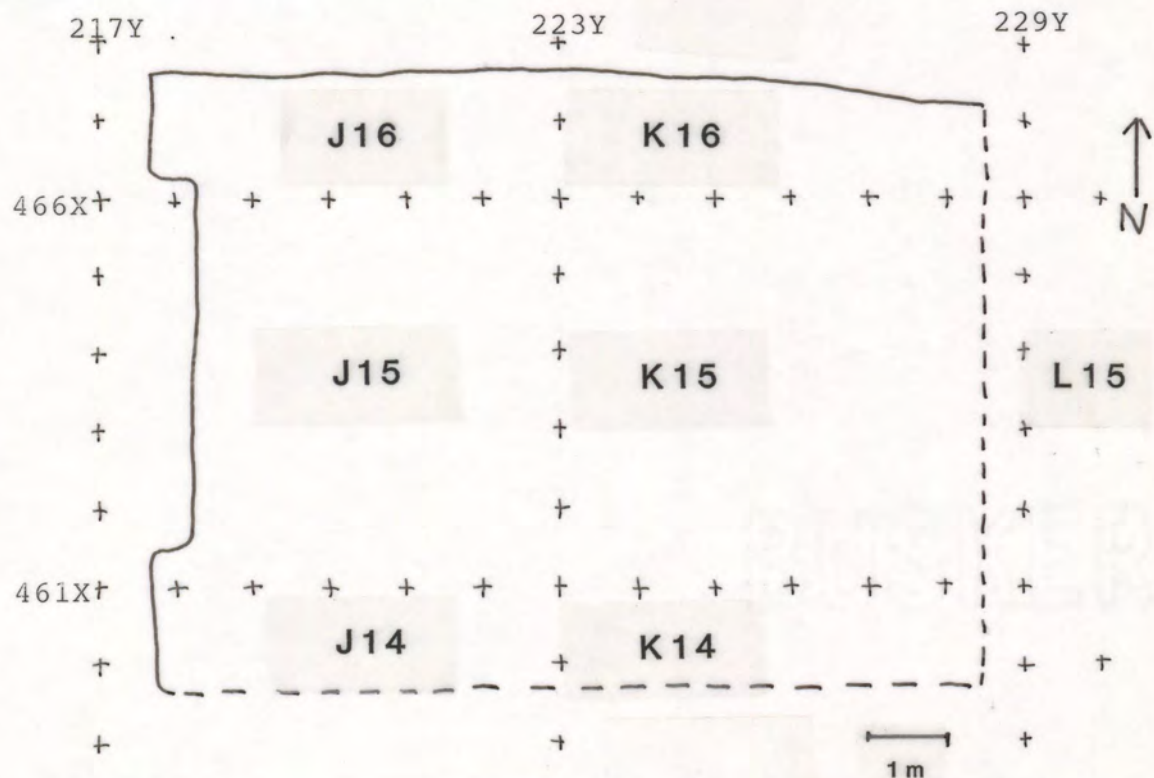

Fig.1

Delfeltets grenser har vært gjenstand for større og mindre justeringer i alle himmelretninger. Grensen mot delfelt FL i øst var hele tiden flytende. Dette skyldtes at den formelle grensen mellom FL og FK fulgte skillet mellom rute K 15 og L 15, men p.g.a. to avfallsbinger som ble liggende på feltgrensen (gravd under FK), oppsto det her en "gråson", hvor ansvarsforholdet ble oppfattet som uklart. I perioden 05.07 - 28.07.74 ble rute L 15 lagt under FK og gravd sammen med det øvrige feltet.

Mot syd gikk den opprinnelige grensen ca 50 cm nord for rute-sketlet mellom rute J 14 og J 15. Den 04.07.75 ble feltet utvidet mot syd til også å omfatte ca 120 cm av rute J 14. Den 27.08.75 ble feltgrensen igjen justert i syd, idet den del av rute J 14 som inntil da hadde ligget under FK, ble tillagt FF, slik at konstruksjoner på FF som strakk seg inn i rute J 14 kunne undersøkes i sammenheng med disse. Disse justeringene har i praksis medført at dokumentasjonen av rute J 14 særlig syd for passasjen i fase 4-10 er dårlig dokumentert p.g.a. uklare ansvarsforhold i "gråsonen".

Mot vest er feltet utvidet ved at profilen bak steinkjelleren K 51 er flyttet noe mot vest. Justeringen fant sted 13.08.75 (i fase 5). Mot nord justeres feltgrensen to ganger ved at nordprofilen i etapper rykkes sydoover: Den opprinnelige nordgrensen (som i undersøkelsesperioden også var hovedfeltets nordre avgrensning) lå langs koordinat 467,8x. Ved sesongstart i 1975 ble profilen av hensyn til rasfare trukket ned til koordinat 467,6x, og samme år (18.08) ytterligere sydoover til 467,3x.

Se iøvrig videre under "kildekritiske betraktninger", der det blir redegjort for de tolknings- og bearbeidningsmessige problem som de skiftende feltgrensene har medført.

Mellom 2-4 personer arbeidet kontinuerlig på feltet i løpet av de 2 sesongene. Været under utgravningsperioden var svingende. Endel regnværsperioder i 1975 - sesongen hindret effektiv utnyttelse av arbeidsstokken, og gjorde observasjons- og dokumentasjonsarbeidet tidvis besværlig.

I 1975-sesongen ble det mot slutten arbeidet under tidspress, da feltet etter planen skulle være ferdiggravd dette året. På del-felt FK ble tidsfristen overholdt og arbeidet avsluttet innenfor de oppsatte tidsfrister.

Kildekritiske betraktninger.

Nedenfor følger en redegjørelse for de faktorer som har påvirket dokumentasjons- og tolkningsarbeidet i feltet, samt de problem av tolkningsmessig art som har oppstått under bearbeidingen av dokumentasjonsmaterialet for denne stratigrafirapporten. I den kildekritiske vurderingen har det vært en fordel at rapportøren selv har stått ansvarlig for undersøkelses- og dokumentasjonsarbeidet gjennom 2 måneder av siste feltsesong.

De faktorer som i særlig grad har betydning for tolkningen av materialet fra delfelt FK kan inndeles i a) materialets bevaringsgrad, dvs. grad av forstyrrelser/ødeleggelser in situ og materialets konserveringstilstand, b) de fysiske og ressursmessige rammebetingelsene (vær, tid, arbeidskraft) samt c) faglige forutsetninger knyttet til kompetanse/erfaring, faglig ledelse og oppgaveprioritering.

Samtlige av disse forholdene har dannet rammebetingelsene for utarbeidelsen av foreliggende stratigrafirapport. Her skal bare nevnes de viktigste kildekritiske forholdene:

Ad a) materialets bevaringsgrad:

Generelt var bevaringsforholdene for organisk materiale gode. Best var forholdene i de dypere lagene, dårligst i de øverste. De dårlige forholdene for tre har skapt noen tolkningsproblemer i fase 11-12, men disse har mer gått på detaljer enn på hovedtrekkene i bebyggelsesstrukturen. Feltet var dessuten ganske ødelagt av et nettverk av moderne grøfter. Særlig fase 10-13 er forstyrret av dette grøftesystemet, som utgår fra en koblingsbrønn i stein, plassert midt i feltet (se fig.2). Koblingsbrønnen har ødelagt store deler av strøtet lengst syd i feltet i fase 10-12, men det har fortsatt vært nok igjen til å sammenkoble trebrolegningen på FK med fortsettelsen på delfelt FF.

Andre forstyrrelser har vært avfallsbingene K 46 og K 47 i feltets østre del. Disse gikk rett ned til steril bakke. Bingenes plassering påvirket mulighetene til sikkert å avgrense strøtet i øst. Verre er det at kontaktpunktene til delfelt FL på denne måten ble betydelig arealmessig redusert, idet kontaktpunkt bare fantes mellom bingene, samt i et smalt område syd for bingen K 47 (se plan-skisse, fase 13). Kontakten med FL i syd etableres først fra fase 8 og nedover.

Bingene fungerte dessuten som en praktisk feltgrense, selv om denne i realiteten lå ca 1 m lenger øst. Dermed oppsto det en dokumentasjonsmessig "gråsoner" som ikke ble viet særlig oppmerksomhet,

særlig ikke fordi de fysiske levningene her så godt som utelukkende var isolerte, avbrutte stokker, planker etc. Det stratigrafiske grunnlaget for en sammenkobling av bebyggelsesfasene på delfelt FK og FL er dermed blitt tynt, med sikre relasjoner i FK fase 2, 3, 6, 7 og 8.

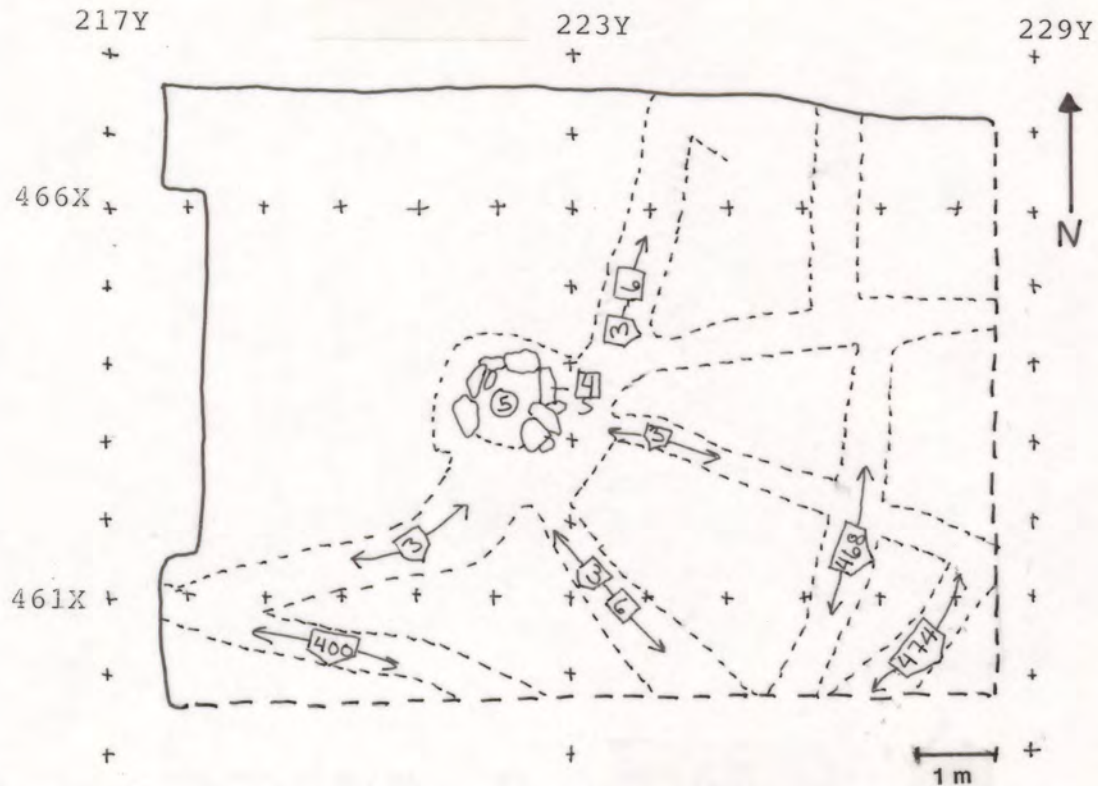

Fig.2

Ad b) fysiske og ressursmessige forhold:

Dette er berørt innledningsvis. Minst gunstig falt avslutningssesongen 1975 ut (som omfattet fasene 1-8). Den planlagte avslutningen av hovedfeltet gjorde at arbeidet hele sesongen var satt under tidspress. Dette ble ytterligere forsterket av perioder med dårlig vær. Fase 1-4 ble således undersøkt og dokumentert under dårlige værforhold, stort tidspress og med bare 2-3 feltarbeidere. I denne situasjonen ble undersøkelse og dokumentasjon av bebyggelsesrester prioritert til fordel for oppsamling av artefaktmaterialet. Det ble gravd mye med hakke og spade, hvilket formodentlig har ført til at endel gjenstandsmateriale er tapt. Til gjengjeld ble det lagt vekt på en konsekvent og systematisk beskrivelse og dokumentasjon av stratigrafiske forhold og bebyggelsesrester. Tykke møkk/treflislag gjorde en forsiktig bruk av hakke og spade formålstjenlig og forsvarlig. Alternativet var å ikke komme til bunns og dermed

miste mulighetene til undersøkelse av de viktige eldste kulturlagene i området.

Ad c) faglig forutsetninger:

Da undertegnede fungerte som feltleder i sesongen 1975 forelå det ingen direktiv eller retningslinjer for hvordan utgravnings- og dokumentasjonsarbeidet skulle foregå. En praksis hadde opparbeidet seg med dagbokføring og lagnummerering uten at det fantes nærmere instruksjoner om hvordan dagboken skulle føres eller etter hvilke prinsipper lagnummereringen skulle skje. Derfor viser dagbøkene for delfelt FK betydelige variasjoner m.h.t. terminologi, bruk av lagnummer, beskrivelse av lagrelasjoner, osv. Det overordnede prinsippet synes å ha vært å dokumentere alt så godt som mulig i felt, slik at man siden kunne tolke det som ble fremgravd. Resultatet har blitt et svært ujevnt dokumentasjonsnivå, hvor ulike feltledere har lagt vekt på dokumentasjonen av ulike fenomen (stratigrafi, bebyggelsesrester, løsfunn osv.). Det er også tildels betydelige variasjoner m.h.t. bruken av lagnummer både hva angår frekvens og m.h.t. konsekvente opplysninger om over-/underrelasjoner. Særlig problematisk i utarbeidelsen av foreliggende rapport har det vært at det ikke på noe tidspunkt er lagt vekt på en konsekvent dokumentasjon av relasjonene mellom strøtet og bebyggelsen vest for denne. Problematiske har det også vært at stolper ikke er nivellert konsekvent i topp og bunn, og det er gjort få forsøk på å relatere stolpene til lagene. Det har også vært problematisk at man i perioder har gitt et og samme lag ulike numre etterhvert som man har gravd seg ned i laget. Dette gjelder særlig tykke lag, der man på denne måten har skilt på ulike nivåer i laget av hensyn til løsfunnmaterialet. Denne horisontale oppdelingen av samme lag i ulike lagnummer har, om enn ikke så ofte, også foregått i vertikallplanet: Da er det vanskelig å vite om det er samme lag eller forskjellige depositionsjoner som ligger på samme nivå. Samme lagnummer er undertiden dessuten gitt både på kulturlaget og på de bygningsrestene som laget overleiret.

Andre forhold av faglig art som har påvirket undersøkelses- og dokumentasjonsarbeidet er at arbeidet skjedde uten regelmessige diskusjoner med den sentrale utgravningsledelsen eller med andre delfeltledere. Dette medførte at arbeidet fant sted uten annet enn sporadisk og tilfeldig innsikt i hva som skjedde på det øvrige feltet. Dette gjorde at undersøkelses- og dokumentasjonsarbeidet på delfelt FK fant sted uten å kunne vurdere de tolkningsmessige

implikasjonene av materialet i et større historisk-topografisk helhetsperspektiv. Dette har på en helt fundamental måte påvirket de mulighetene som nå foreligger til en samlet helhetsanalyse: Data-innsamlinger er preget av store inkonsekvenser, som strekker seg fra helt bortfall av data til opphopninger av inadekvate data.

De forholdene som det nå er redegjort for, har på ulike måter påvirket de muligheter som foreligger til å gjennomføre en sikker stratigrafisk analyse. Det kan således være tvil om endel tolkninger, særlig i koblingen mellom trebrolegninger i strøtet og bebyggelsen vest for denne. Disse problemene, som analysemessig har voldt de største problemene i fase 7-9, er det redegjort for under gjennomgangen av de enkelte fasene.

Når det gjelder hovedtrekkene i bebyggelsesutviklingen er denne allikevel relativt klar: Størst er problemene i fase 1, som er en oppsamlingsfase av spor i steril bakke. Disse kan omfatte bebyggelsesaktivitet av ulik art og omfang før bebyggelsesmønsteret ligger noenlunde klart i fase 2/3. Se videre "allmen beskrivelse og karakteristikk av bebyggelsesutviklingen på delfelt FK".

STRATIGRAFI OG FASEINDELING.

Anvendte prinsipper for den stratigrafiske analysen.

Den stratigrafiske analysen er basert på opplysninger om lagenes over-/underrelasjoner samt relasjonene mellom lag og konstruksjoner. Opplysninger om lagrelasjoner fins i "Dagbok for felt FK 1974" og "Dagbok for felt FK 1975" I-III. I dagbøkene er betegnelsen "lagnummer" brukt som en samlebetegnelse for nummer brukt som referanser både til jordlag, isolert trevirke og hele anlegg/konstruksjoner. En "grop" kan f.eks. ha nr.500 som betegnelse for selve gropen, 501 for trevirke i gropen og 502 for fyllmasser i gropen. Konsekvent gjennomført er allikevel ikke dette. Noen ganger er det bare gitt nummer på selve fyllmassen, f.eks. slik: "en grop fylt med 502".

I den stratigrafiske analysen har alle anlegg/konstruksjoner av kompleks karakter fått helt nye "konstruksjonsnumre" (K-numre), uansett om anlegget/konstruksjonen har fått et eget "lagnummer" i felt. I denne rapporten er det gitt et nytt konstruksjonsnummer for hvert anlegg som på stratigrafiske grunner kan isoleres i tid og rom. Dvs. at trebrolegningen i strøtet har fått nytt konstruksjonsnummer for hver gang en ny trebrolegning er lagt. Dersom det er to nivåer i strøtet innenfor samme fase, opereres det følgelig med to konstruksjonsnumre på strøtet i samme fase.

I dagboken er det ikke konsekvent opplyst om lagenes over-/underrelasjoner. Endel ganger omtales bare lagenes relasjoner til andre lag innenfor dokumentasjonssituasjonen indirekte, f.eks. "... den grå beinrike sanden FK 436 strakk seg mer eller mindre tydelig over hele østre halvdel av strøtet. Vest i strøtet ligger FK 430..." (sitat fra dagbok for FK 1975/I, s.65). I slike tilfeller er det, om ikke andre forhold direkte eller indirekte peker på noe annet, valgt å tolke opplysningen som om laget ligger på nivå med, dvs. avsatt samtidig som de øvrige lagene i dokumentasjonssituasjonen.

I noen tilfeller opplyses det at anlegg eller deler av anlegg/konstruksjoner ligger i jordlagene, f.eks. "En mengde nytt tømmer kommer opp, bl.a. underlag for plankene i nivå D. Alt tømmeret ligger i FK 367" (sitat fra "Dagbok for FK 1975"/I, s.42). I slike tilfeller er opplysningen tolket som at laget ligger omkring anlegget/konstruksjonsdetaljene, hvilket betyr at laget er avsatt samtidig med, eller snarere etter at konstruksjonen/anlegget er tilkommet.

Når det gjelder anlegg av kompleks karakter, f.eks. deler av strætets brolegning, er slike opplysninger konsekvent tolket som at laget er avsatt etter brolegningens tilkomst (dvs. avsatt mens brolegningen var i funksjon). Opplysninger om anlegg eller konstruksjonsdetaljer i et lag må bero på at det av ulike årsaker ikke har vært mulig å observere noe lagskille mellom det lag anlegget er anlagt på, og det lag som er avsatt omkring (dvs. samtidig med) anlegget.

Den stratigrafiske analysen er det grafisk gjort rede for i de "minimatriser" som er utarbeidet for hver fase. Hovedlagene i fasen over og under er tatt med for å illustrere sammenhengen med eldre og yngre faser. Minimatrissene omfatter alle lagnummer som på stratigrafiske grunner er definert som tilhørende en fase. En fase er definert som "en kronologisk sekvens som omfatter perioden fra en (eller flere) bygninger anlegges til den/de destrueres, ved brann, nedrivning eller forfall". Alle andre hendelser, f.eks. bygging/omlegning av stråter eller passasjer/gårdsplasser, tilbygning eller ombygning av hus osv. utgjør hendelser i det tidsforløp som fasen omfatter. I slike situasjoner er fasen inndelt i to eller flere nivåer for bedre å redegjøre for ulike byggeaktiviteter innenfor fasen.

På FK har det ikke vært problematisk å bestemme prinsipielt hvor faseskillet skulle dras gjennom en stratigrafisk sekvens, all den stund FK bare omfatter et N-S-orientert stråteløp, samt et bebygd areal vest for stråtet, hvor det bare har stått et hus. Generelt er det svært lite bevart av huskonstruksjonene på FK, så nær som selve fundamentstolpene, men disse kan i mange tilfeller ikke relateres til et definert lag som kan formidle overgang fra/til ny fase. Problemet er i stort monn avhjulpet ved at lagdeposisjonene vest for stråtet nesten uten unntak består av sammenhengende, 10-20 cm tykke humus(bruks-)lag eller treflis-(konstruksjons-)lag som følger på hverandre etter prinsippet konstruksjonslag-brukslag. Disse lagene dekker eller har dannet overflater som bygningene må være bygd på. Ofte er det spredt endel løst trevirke ut over fasens opprinnelige markoverflate. I endel tilfeller danner brannlag eller lag som er svidd i overflaten avslutningen på en fase, da de kan settes i forbindelse med brente bygningsrester. Brann må i ulike tilfeller ha destruert bebyggelsen i området.

I de eldste fasene er relasjonene mellom stråtet og området vest for dette fastlagt p.g.a. sikre opplysninger om relasjonene

mellom lag i strøtet og området vest for dette. I andre faser er relasjonene mellom strøtet og bebyggelsen basert på opplysninger om at lagene i strøteregeionen fortsetter ut i området i vest, eller omvendt, at lag i det bebygde arealet strekker seg inn i strøtet. I noen faser, særlig de yngste (9-12), er det usikre opplysninger om lagrelasjonene. Da er relasjonene tolket ut fra opplysninger om sammensetningen av lagene i og utenfor strøteregeionen. I flere tilfeller har det kunnet konstateres at lag i og utenfor strøteregeionen kan være sammenhengende/identiske. Informasjon om sikre- usikre relasjoner mellom lag i og utenfor strøtet fins grafisk fremstilt i minimatrisene.

Det stratigrafiske analysearbeidet har bare i mindre grad støttet seg på opplysninger om lagfølge hentet fra den dokumenterte nordprofilen. Denne lå langs 464,6x og strakte seg fra 218y - 228y. I forhold til den registrering av lagfølgen som fant sted i horisontalplanet, har dokumentasjonen av lagfølgen i nordprofilen vist seg ufullstendig. Dessuten viser den samlede stratigrafiske analysen at de stratigrafiske forholdene som er dokumentert i nordprofilen bare har aktualitet for det området profilen gjennomskjærer. Profilen har vært til størst hjelp i arbeidet med å relatere nivåer i strøtet til det bebygde området i vest, der andre opplysninger ikke er gitt, eller er ufullstendige.

Almen beskrivelse og karakteristikk av bebyggelsesutviklingen.

Fase 1:

"Samlefasen" for spor i steril bakke. Ubrent fase.

Meget usikre rester etter et hus med jordgravde stolper og syllstokker i feltets vestre del. Nord for huset (?) en konsentrasjon av små pålehull og rester etter en opprinnelig veksthorisont. Ingen spor etter strøtet.

Fase 2:

Ubrent fase i 2 nivåer.

I feltets østre del, der hvor strøtet siden ble anlagt, løper en smal grøft i N-S-retning. Lengst i syd et flettverksgjerde som løper litt skrått inn mot grøften. Grøften ser ut til å passere gjennom en åpning i gjerdet, som har fortsatt i en skigard på østsiden (FL601 og FH871). Ett eller flere små hus på fundamentstolper anlagt på vestsiden av grøfta, omtrent der huset (?) i fase 1 sto. I nivå 2 blir grøfta overdekket av et plankedekke, av hvilke bare 3 korte tverrdragere (80-90 cm), lagt opp på stein, er bevart i nord.

Fase 3:

Ubrent fase i 3 nivåer.

I nivå 1 er fortsatt den smale brolegningen i strøtet i funksjon. Vest for strøtet anlegges et hus på syllsteiner lengst i nord, mens det syd for huset, mellom dette og flettverksgjerdet er en åpen plass oppfylt av gjødsel og avfall. Et gjerde har muligvis skilt den søndre og nordre halvdel. Et flettverksgjerde ser ut til å ha gått mellom husveggen og strøtet. Fra øst kommer en grøft (FL452a-b) som danner forlengelsen av "gropa" FK K12.

I nivå 2 utvides strøtet fra opprinnelig 0,9 - 1,0 m til ca 3 m. Utvidelsen finner sted mot øst, ved at et ca 2 m bredt belte legges til det opprinnelige strøtearealet. Denne bredden holder strøtet frem til fase 12.

I nivå 3 skiftes trebrolegning i strøtet.

Fase 4:

Ubrent fase i 1 nivå.

Meget velbevart strøte i 3 m's bredde. Strøtet er konstruert av gjennomgående tverrdragere og N-S-orientert plankedekke. 3 reparasjonslag.

Flettverksgjerdet forsvinner i syd, og der hvor det tidligere var et åpent areal anlegges nå en passasje umiddelbart nord for det eldre flettverksgjerdet. Passasjen er laget av tre paralleltliggende halvkløvnings. Passasjen ser ut til å ha ledet opp til et hus lengst vest i feltet. Området umiddelbart vest for strøtet kan ha ligget åpent i denne fasen.

Fase 5:

Ubrent fase i 1 nivå.

Ingen endring fra foregående fase, bortsett fra at strøtet får skiftet ut trebrolegningen. Strøtet er delt i to halvdelar ved at tverrdragerne bare går fra midten av strøtet og ut til kanten.

Fortsatt et åpent område vest for strøtet, som nå er oppfylt av gjødsel.

Fase 6:

Brent fase i 1 nivå.

Strøtet skifter brolegning. Tverrdragerne går fra midten og ut til kantene.

Passasjen i syd anlagt på nytt, denne gangen med en dreneringsrenne under det Ø-V-orienterte (forsvunne) plankedekket.

Området vest for strøtet er oppfylt av et stort hus på fundamentstolper. Huset har langsiden vendt mot strøtet mens sydgavlen ligger langs passasjen.

Fase 7:

Brent fase i 1 nivå.

Brolegningen i strøtet skiftes ut. Fins nå bare i strøtets vestre del som enkelte tverrdragere. Passasjen i syd som før. Ingen bebyggelsesrester vest for strøtet. Området ser ut til å ha ligget ubebygd (?).

Fase 8:

Brent fase i 2 nivåer.

Ny brolegning i strøtet, som i denne fasen viser store variasjoner i den østre og vestre delen: I øst tverrdragere fra midten og ut til kanten, i vest rester etter en dreneringsrenne.

Passasjen i syd nyanlagt med tverrdragere som understøtter et Ø-V-orientert (forsvunnet) plankedekke. Ikke lenger noen dreneringsrenne. Vest for strøtet er anlagt et nytt hus på fundamentstolper. Huset har samme orientering og størrelse som i fase 6.

I nivå 2 får stråtet ny brolegning. Tverrdragere fra midten og ut til kantene. Samme bredde som tidligere.

Fase 9:

Ubrent fase i 2 nivåer.

Stråtet skifter brolegning, som nå består av et meget velbevart N-S-orientert plankedekke, som ligger på tverrdragere fra midten av stråtet og ut.

Passasjen i syd nyanlegges etter samme konstruktive prinsipper som i fase 8. Vest for stråtet anlegges et hus på fundamentstolper med langsiden mot stråtet og sydgavlen langs passasjen.

Øst for stråtet rester etter en passasje som går vinkelrett inn på stråtet.

I nivå 2 får stråtet ny, midtdelt brolegning.

Fase 10:

Brent fase i 2 nivåer.

Stråtet får ny brolegning og utvides ca 20-30 cm mot vest. Passasjen i syd nyanlegges med tverrdragere og Ø-V-orientert plankedekke. Et hus på fundamentstolper anlegges i området vest for stråtet. Samme form og orientering som i foregående fase.

I nivå 2 skiftes brolegningen i stråtet. Plankedekket er velbevart.

Fase 11:

Ubrent fase i 1 nivå.

Stråtet får ny brolegning. Anlagt etter samme prinsipper med tverrdragere inn til midtlinjen og overliggende N-S-orientert (velbevart) plankedekke.

Nytt hus anlegges vest for stråtet. Form og orientering som i foregående fase.

Ingen sikre spor etter passasje i syd.

Fase 12:

Ubrent fase i 1 nivå.

Stråtet får ny brolegning. Brolegningen har på et tidspunkt skiftet orientering fra N-S til Ø-V. Dessuten utvides stråtet mot vest fra tidligere ca 3 m til nå ca 4 m. Vest for stråtet et hus som er anlagt på korte, liggende kubber under syllstokken. Huset er orientert med langsiden mot stråtet.

Ingen spor etter passasjen i syd.

Fase 13:

Oppsamlingsfase (etterreformatoriske anlegg).

Oppsamlingsfase bestående av anlegg fra etterreformatorisk tid: To brente kjellere på hver side av strøtet, som nå er kraftig utvidet mot vest. Bredden er ca 6,5 m. Ikke lenger trebrolegning i strøtet, men sand (og kuppelstein?). Strøtet identisk med "Krambugata".

Foruten en brent trekjeller vest for strøtet en steinkjeller fra nyere tid som følger trekjellerens orientering. I øst ligger foruten den brente trekjelleren to avfallsbinger. Over disse ligger en koblingsbrønn i tre med to trevannledninger. Vannkoblingsbrønnen må være fra 1777 års ledningsnett eller noe yngre. Avfallsbingene i tre er eldre, og eldst er antagelig de to brente trekjellerene på hver side av "Krambugata".

MINIMATRISENE - SIGNATURFORKLARING.

- brent
- = samme lag
- lag på samme nivå
- ?—? mulig identiske lag
- fasegrense
- jordlag
- tre
- ₃ stein
- ◡ grop, renne
- stolpe, påle, stolpehull
- K konstruksjonsnummer
- △ gjenstand/løsfunn
- [ ] samlenummer gitt i felt for konstruksjon/anlegg

FASE 1.Generell karakteristikk.

Fasen består av nedgravninger i steril grunn samt trerester som ligger direkte på steril bakke under tynne treflislag (852 og 854).

Disse lagene er ikke sammenhengende, men fins bare flekkvis bevart i nord og syd. Endel nedgravninger og trerester i steril kan derfor ikke direkte relateres til fase 1. Disse er beskrevet under fase 2, horisont 1 (se denne for nærmere opplysninger om lagnummer).

Fasen er vanskelig å tolke, fordi sporene i og på steril bakke er få, og en viss sammenblanding med neste fase kan ha funnet sted. Stolpehull og sekundært anvendt tømmer tyder imidlertid på at det har stått en eller annen form for bygning på området før de tynne treflislagene 852 og 854 er avsatt.

Stratigrafisk beskrivelse.

Det ble gravd ned til steril bakke over hele feltet. I øst ligger den sterile overflaten mellom 6,60 og 6,66 m.o.h. Terrenget heller svakt mot SV, og i SV-hjørnet ligger laveste punkt på +6,27 m.o.h.

Den sterile bakken 831 besto i SV av grov, gulgrå grus, i NV av finere gul sand.

Umiddelbart over steril bakke lå i nord tre små flekker av et cm-tykt brunt, humusaktig lag, 855. Disse flekkene er tolket som rester etter en opprinnelig veksthorisont. Dette laget fantes det ikke spor av i feltets søndre del. Er det slitt vekk her?

Jordlag i fase 1:

831 steril bakke

855 veksthorisont (?)

Konstruksjonsbeskrivelse.

Det kan ikke påvises noen sikker sammenhengende konstruksjon i fase 1. Diverse groper, stolper(stolpehull) i steril bakke kan muligvis tolkes som rester etter en bygning.

K1 - Bygning med jordgravd syll? Bygningen kan ha bestått av rennen 893, nedgravningen 895 samt stolpehullet 883. Et eventuelt stolpehull i SØ ville være gravd vekk (stolpehull fra høyereliggende nivåer).

Gropen 887 kan ikke være et stolpehull, men muligvis en grunn nedgravning for en hjørnesyllstein.

Dette gir en tilnærmet kvadratisk bygning på ca 2,5 x 2,5 m.

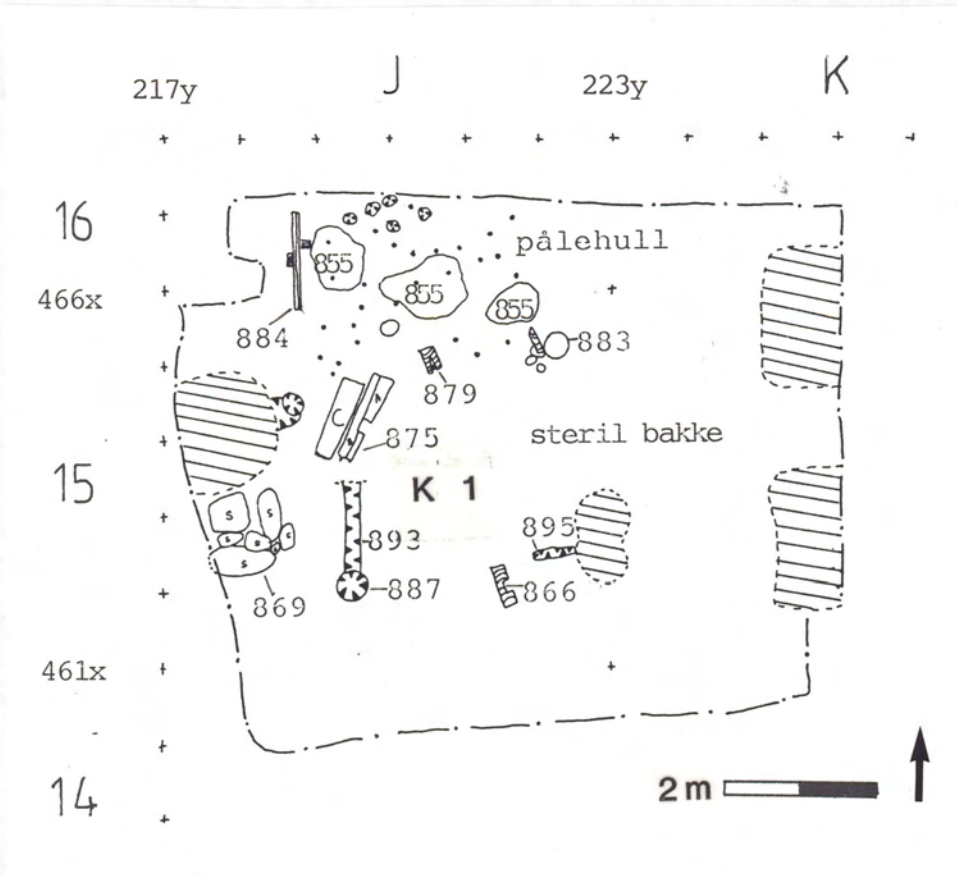
Et parti med flate steiner i vest kan ha vært brolegning foran inngangspartiet til huset.

De korte trekubbene 866, 881 og 877 kan muligvis ha utgjort fundamenter under syllstokkene til et yngre tilsvarende hus som har ligget på nøyaktig samme sted. I 866 er et primitivt laft. Kan dette komme fra det opprinnelige huset (?) med jordgravd syll?

Den nordre vegglinjen i disse hypotetiske huskonstruksjonene er ikke direkte påvisbar, idet det ikke er funnet noe som kan tyde på et NV-hjørne. Indirekte kan vegglinjen fastlegges fordi det bare er nord for denne linjen at den opprinnelige veksthorisonten er bevart: Kan denne være gravd vekk innenfor huset?

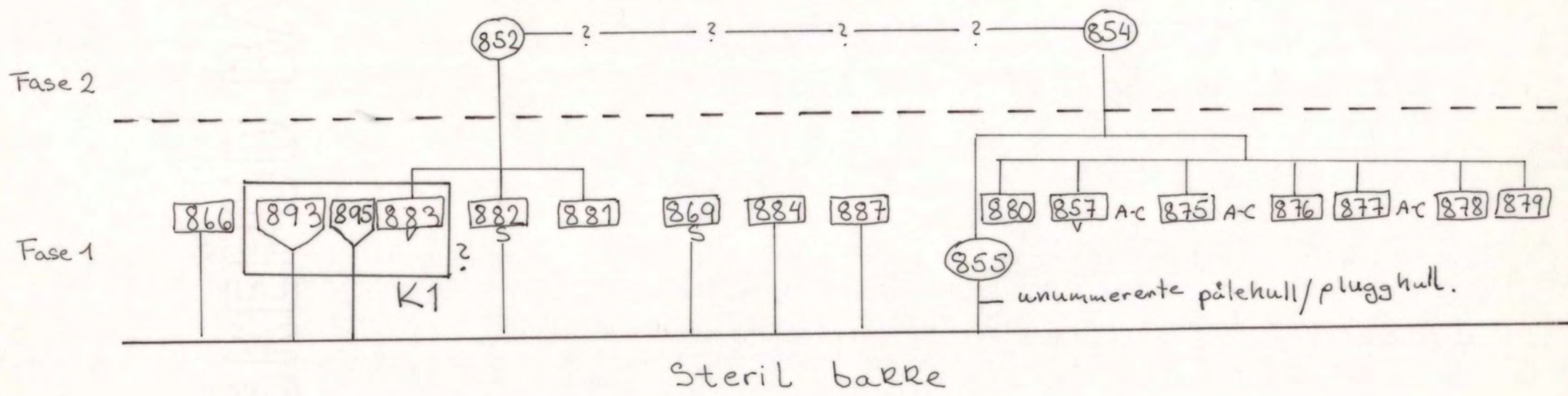
En annen indikasjon på at man nord for den tenkte vegglinjen befinner seg i et "uteområde", er det store antall små plugg hull og grunne groper som er konsentrert til dette området: Disse er delvis bevart under veksthorisonten (pluggene/pålene er selvfølgelig drevet ned gjennom denne), delvis under 852.

Konsentrasjonen av plugg/pålehull må være resultatet av en aktivitet i området nord for K1. Muligvis kan de store mengdene små plugg hull ha kommet av at man har benyttet området til strekking av huder og skinn ved å plugge disse fast til jorda under tørkeprosessen.

FK fase 1

1:100

FK

minimatrise fase 1

FASE 2.Generell karakteristikk.

Fasen kan inndeles i to nivåer. Til nivå 1 kan knyttes bygningskonstruksjoner samt en grøft i steril bakke. I nivå 2 kommer det over grøften en trekonstruksjon av tverrgående korte bjelker lagt på stein, K4. Konstruksjonen er den første regulære brolegning av det areal som senere opptas av et N-S-orientert stråte. P.g.a. at de tynne treflislagene 852 og 854 ikke var sammenhengende over steril bakke, er det endel trerester og stolpehull i og på steril overflate som ikke sikkert kan relateres til fase 2. De kan også tilhøre fase 1. Disse groper og stolpehull er: 870, 871, 888, 890, 891 samt 860 med fyllmassen 861.

Stratigrafisk beskrivelse.

Fasen starter med tilkomsten av de to tynne treflislagene 852 og 854. Lagene var flekkvis bevart i nord (854), hvor de delvis lå over en like flekkvis bevart "veksthorisont", og i syd (852), hvor det lå direkte på steril overflate.

Treflislaget må ha tilkommet som følge av bygningsaktivitet på området, men da laget var tynt og ikke hadde samme konsentrerte treflis karakter som i de yngre fasene, kan ikke denne aktiviteten ha vært særlig omfattende eller langvarig. Laget kan settes i forbindelse med oppføringen av det eller de hus som kan belegges på grunnlag av stolpehullgruppene 888, 844 (i syd) og 842A-B, 890 (i nord).

Over treflislaget 854 lå i nordre del av feltet et tynt lag grå sand, 853. Sanden kan tyde på at området har ligget åpent og urørt et stykke tid, men med bebyggelsen fortsatt stående.

Treflislaget 854 overlages i syd av et nytt grått sandlag, 886. Dette sandlaget ligger i en ca 1 m bred stripe langs hele grøften K2's vestre side, og sluttet der K2 også sluttet i nord. Sandstripen er tilkommet ved at masse fra grøften K2 er kastet opp langs den vestre siden. I og med at sanden ligger over treflislaget 854, må grøften være tilkommet etter at treflislaget er avsatt. Grøften er altså yngre enn den eldste bebyggelsen i området.

Over sanden 886 og K2 lå et brunt, homogent humusaktig lag, 826, uten innblanding av noen art. Materialet var findelt. Øst for K2 lå laget direkte på steril bakke. Steinene og treet som tilhører

K4 lå i dette laget, men de vestre stenene i konstruksjonen lå delvis på 826. Dvs. at 826 må være avsatt før steinen i K4 ble lagt. På østsiden derimot lå steinene direkte på steril bakke. Laget 826 har dekket grøften K2. Dette må ha skjedd før steinene i K4 ble lagt.

I feltets vestre del ligger endel trevirke, antagelig sekundært anvendt, fordi det er huggspor i flere av stakkene. Endel av dette trevirke ligger på steril bakke (868), og kan derfor tilhøre fase 1. Trevirket dekkes av enten det treflisblandete møkk-laget 821, eller det meget organiske "torvstrølaget" 822 (fase 3). Under 821/822 kom dessuten endel større og mindre stolpehull umiddelbart i kanten av sandlaget 886. NB! Det kan ikke avgjøres helt sikkert om disse stolpehullene tilhører fase 1 eller 2. Strati-grafisk tilhører de nivået under 821/822, dvs. enten fase 1 eller 2. Men det er slående å se hvordan sandstripen 886 stopper i en rett linje mellom stolpehullgruppen 844/888 (i syd) og 842A-B/890 (i nord). Det ser ut som om stolpene har understøtte eller inngått i en vegg, mot hvilken sanden har lagt seg, da den ble kastet opp av grøften K2. Om dette er riktig har den bygningen(e) som stolpene har inngått i stått da grøften ble gravd. Heller ikke 826 brer seg lengre vest enn til disse stolpehullene, hvilken kan antyde at den eventuelle bygningen har stått i alle fall mens laget 826 dekker grøften K2, slik at denne på et tidspunkt helt forsvant og ble avløst av K4.

Jordlag i fase 2:

826	854
845	859 fyll i gropa 858 (K6).
852	861 fyll i de grunne gropene 860A-B.
853	886 grå sand. Antagelig oppkastet masse fra grøfta 826A (K2).

Konstruksjonsbeskrivelse.

K2 (nivå 1) - grøft i steril bakke. Grøften 826A ligger i feltets østre del, og løpet litt skrått over feltet i NNV-SSØ retning. I nord var grøften naturlig avsluttet. Grøften ble snittet på to steder: I nord hadde den en uregelmessig bunn (i snitt som en liggende B) og bare 7 cm dyp. I syd hadde den et distinkt V-formet snitt,

og var 7 cm dyp. Grøften hadde en total helning mot syd på 2 cm, hvilket utelukker at grøften har hatt noen dreneringsfunksjon. Den har snarere hatt funksjon som en grense/tomtemarkering?

Til anlegget av grøften kan antagelig knyttes sanden 889. Denne lå i en ca 1 m bred stripe langs hele grøftens vestsida. NB! Dette sandlaget er ikke fullstendig dokumentert på tegningen 2322, da store deler av det ble fjernet før tegning fant sted (se skisse i dagbok 1975/III, s.29b).

K3 (nivå 1 og 2) - flettverksgjerde. Flettverksgjerdet er konstruert av pålene 721-721A samt grenene 820. Grenene var flettet tett omkring de ca 3-5 cm tykke pålene.

Gjerdet sto i ca 0,6 m's høyde. De nederste flettverksgrenene lå nesten ned på den sterile bakken. Det må bety at gjerdet er laget før det startet noen vesentlig kulturlagtilvekst. I øst er gjerdet avbrutt av yngre stolpehull, men kan ha fortsatt helt inntil K4. I vest er gjerdet også ødelagt av yngre stolpehull, men her markerer pålen 721A (som hadde rester av grenverk omkring seg) forlengelsen mot vest. Det er usikkert om K3 er tilkommet i løpet av fase 1 eller 2 (se også K7).

K4 (nivå 2) - brolegning. K4 består av 9 hodestore steiner, parvis lagt med ca 0,8 m's innbyrdes avstand og med varierende avstand mellom parene. Steinene har nr.828A-I. Lengst i nord ligger det en kraftig halvkløvning, 95 cm lang og hviler med endene på steinparet 828A-B. Lenger syd kom det ytterligere to stokker til. Stokkene har nr.827A-C. 827A var plagget fast til den underliggende jorda 826, hvilke viser at denne jorda i det minste delvis må ha vært avsatt før K4 anlegges. 827B var også en halvkløvning på samme lengde som 827A. Den lå med sin østre ende på steinen, 828C. Steinene 828B og F ser ut til å være delvis gravd ned i den sterile undergrunnen, for det ble observert noen grunne groper under disse.

K4 må tolkes som tverrdragere for et N-S-orientert planke-dekke. K4 er det første spor etter det trebrolagte stråtet, som fra nå av og gjennom alle yngre faser dominerer østdelen av feltet. Sammenlignet med det areal stråtet senere dekket, omfatter K4 ganske nøyaktig det senere stråtet's vestre halvdel.

K5 (nivå 1 og 2) - grop øst for "stråtet". K5 er en liten grop, 858, fylt med svart jord, 859. Gropen var i syd skåret av den søndre avfallsbingen, den østre delen fortsatte inn på FL. Den bevarte delen på FK hadde målene 0,5 x 0,6 m.

K6 (nivå 1 og 2) - gjerde (?) I det SØ hjørnet av feltet står tre påler i steril bakke, 862A-C. Stolpe 862A-B står noe forskutt i forhold til hverandre, og danner en "dobbeltpåle" slik som man i flere tilfeller kan se i "skigarden" FL601(=FH871). FK862A-B ligger i den direkte forlengelsen av denne skigarden på FL.

Umiddelbart vest for K4 stikker nok en "dobbeltpåle", 837C-D, opp gjennom 826. Det kan ikke sikkert avgjøres om denne tilhører fase 2 eller 3, men den dobbelte pålekonstruksjonen har store likheter med 862A-B osv. Dersom 837C-D tilhører samme "skigard" som den ovenfor beskrevet, betyr det at skigarden på et eller annet tidspunkt har fortsatt over K2/K4. I forlengelsen av denne linjen ligger i vest flettverksgjerdet K3.

K7 (nivå 1 og 2) - stolpehull. K7 er en samlingsbetegnelse på et antall større stolpehull vest for K4. Stolpene står langs kanten av sanden 886. Stolpene kan tilhøre et eller flere etter hverandre liggende hus langs gaten, og de stammer uten tvil fra ulike byggeperioder. Det kan ikke sikkert avgjøres om stolpehullene tilhører fase 1 eller 2, men de tilhører ikke noen yngre bebyggelse, idet de alle var dekket av enten 821 eller 822.

I K7 inngår stolpehullene 842A-C, 844, 888, 890 og 891. Stolpehullene 888 og 844 utgjør en "søndre gruppe", mens 842A-B og 890 utgjør en "nordre". At det fins to "stolpehullgrupper" kan tyde på at det er hjørnestolper det dreier seg om, siden disse hyppigere skiftes ut enn andre. Stolpehull 890 har en utvidet kant av bortgravd jord på vestsiden. Det ser nesten ut som om man har fjernet endel jord (steril sand) for å kunne trekke stolpen opp av jorda. Noe lignende kan man se i stolpehull i steril bakke på delfelt FU (i FU K4).

Husets/-enes størrelse og øvrige konstruksjon fremgår ikke av de bevarte levningene. At lagene 252 og 253 stopper i en rett linje (langs 465,5x), kan tyde på at det her har stått en vegg.

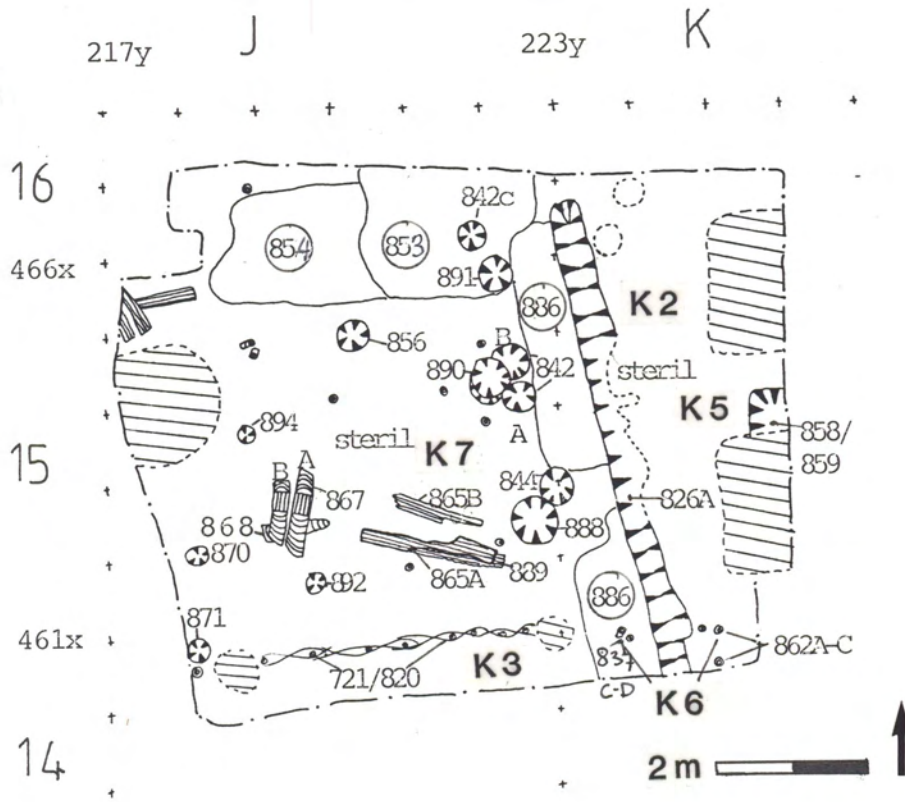
Men det er ingen av stolpehullene som passer inn i en vegglinje på dette stedet.

Øvrig.

Under lagene 821 og 822 lå det vest for K2/K4 endel sekundært anvendt tømmer og planker. Endel påler stakk også opp fra steril bakke, uten å danne noe tolkbart mønster. Unntaket er 3 unummererte påler i feltets NV-hjørne, bl.a. en "dobbeltpåle" ved 219y - 465x.

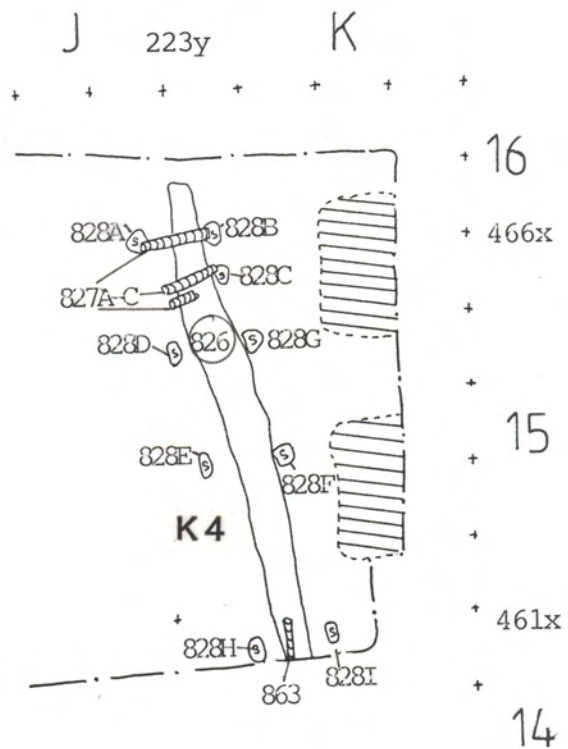
Det doble bjelkeparet 867 hadde et parallelt uthugd spor i oversiden av stokkene. 867A var dessuten plagget fast til jorda, men pluggen var satt i stokken fra undersiden, og den gikk bare halvveis opp i stokken. Det er derfor uvisst om stokken med hensikt var plagget fast til jorda, eller om det bare er en plugg som satt igjen fra stokens opprinnelige bruksområde. Plankene 865 og 889 lå over hverandre, men de lå ikke på steril bakke. Et tynt treflislag 854 lå under. Plankene har således intet med den underliggende bjelkestumpen 866 (fase 1) å gjøre.

Konklusjon: Trevirket vest for K2/K4, under lagene 821/822 er tilfeldige etterlatenskaper, antagelig etter et nedrevet hus. NB! Ingen brannspor på treet.

FK fase 2 nivå 1

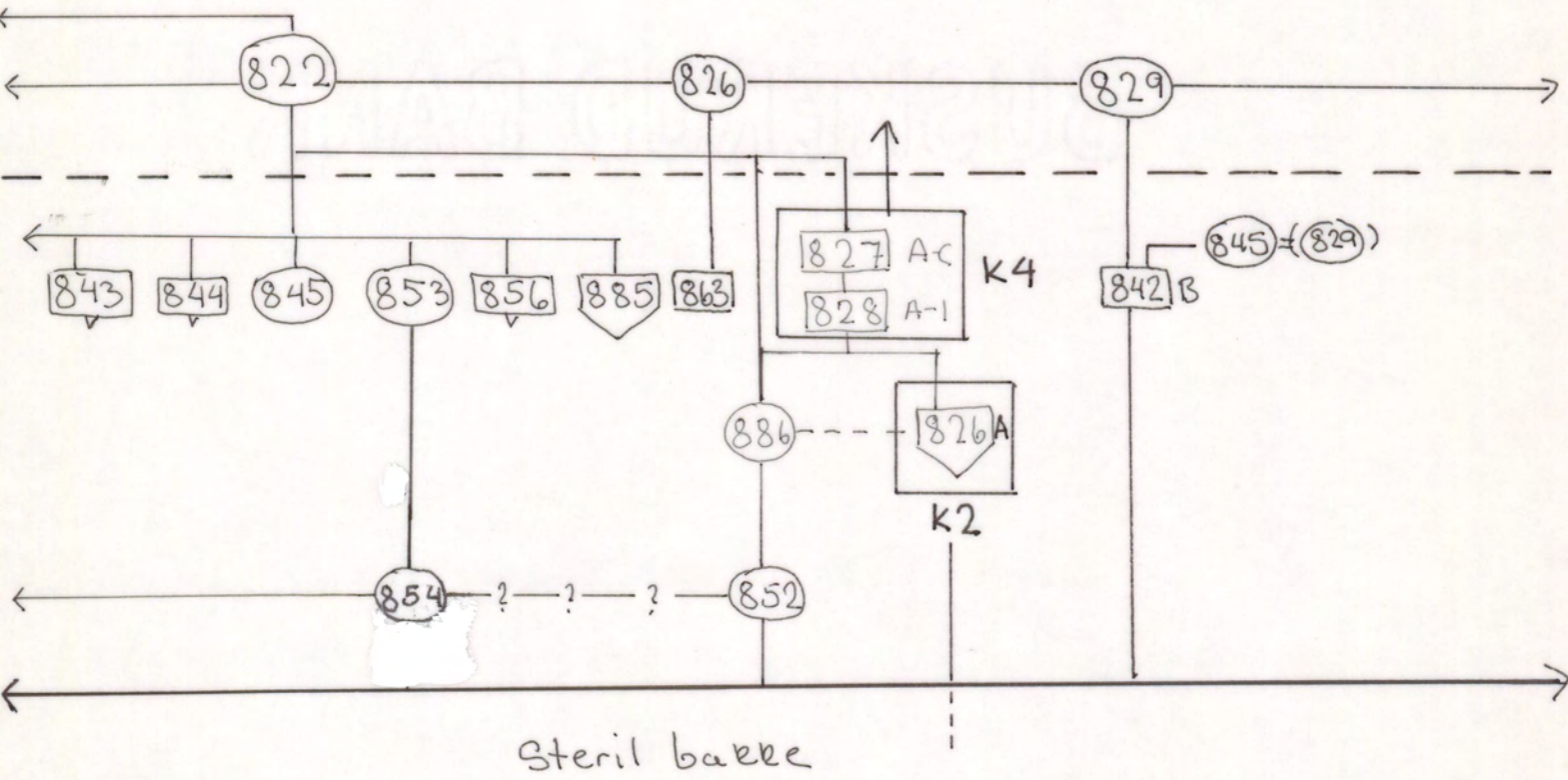
1:100

FK fase 2 nivå 2

1:100

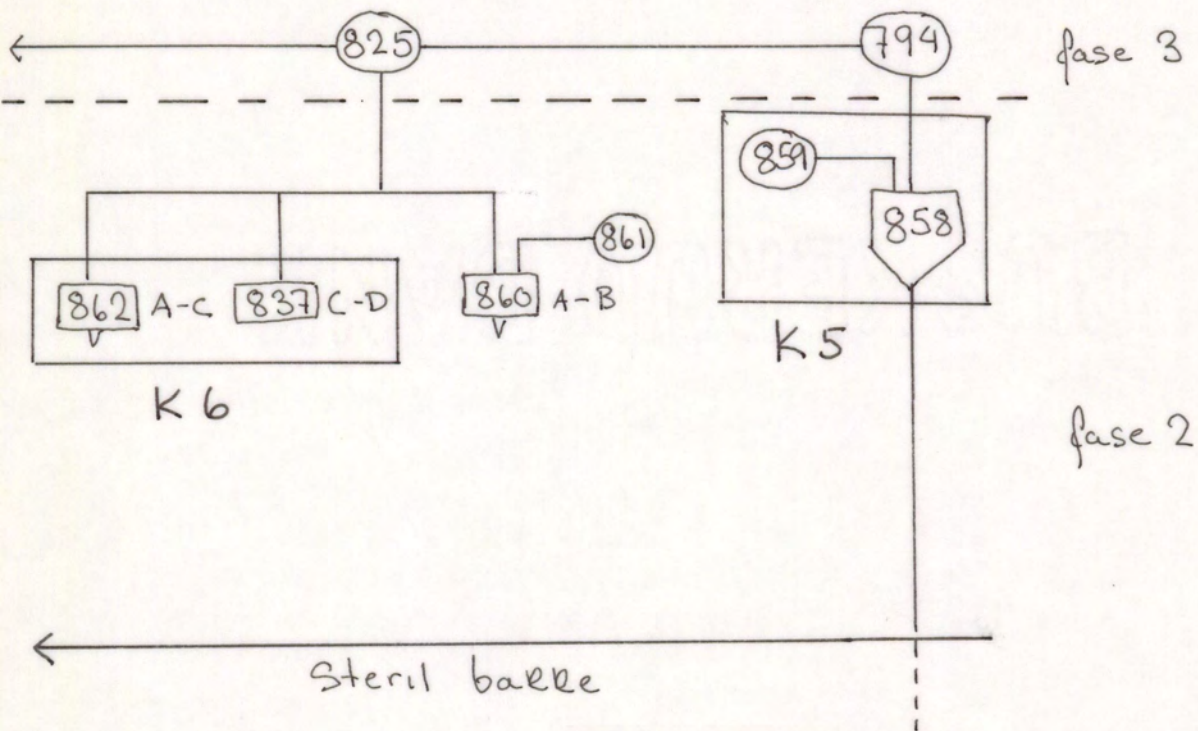

FK

Minimatrise fase 2

FK

minimatrise fase 2

FASE 3.Generell karakteristikk.

Fase 3 kan inndeles i 3 nivåer: I nivå 1 er fortsatt flettverksgjerdet K3 i bruk. En grøft anlegges tvers over tomta i retning Ø-V, kanskje som fundamentgrøft for et plankegjerde som har delt tomta i to. I nord anlegges et lite hus på steinsyll, ennå mens K4 er i bruk. I syd er en åpen plass. Lengst i øst er det gravd noen store groper, ødelagt av de yngre avfallsbingene K46 og K47. "Gropa" K12 viste seg å være avslutningen på grøfta FL K15. I feltets SV kvadrant er det tomt for konstruksjoner, men her fins mye gjødsel og avfall.

I nivå 2 fortsetter muligvis flettverksgjerdet K3 i bruk. Også det lille huset på steinsyll i nord fortsetter, og i SV er det stadig en åpen plass. I strøtet skjer det store endringer: Den smale trebrolegningen K4 overlages nå av et mose og treflisblandet humuslag med en hard og gruset overflate. Over dette ligger spredte trerester, bl.a. enkelte tverrgående, korte bjelker og endel lengre langsgående planker. Plankene ligger i bredde av ca 3 m, som er den bredde strøtet hadde fra nå av og frem i nyere tid. Utvidelsen av strøtet skjer ved at en ca 1,5 m bred stripe legges til det opprinnelige strøtearealet. I vest skjer det ingen utvidelse av strøtet.

Nivå 3 er en omlegning av brolegningen i strøtet.

Fase 3 avsluttes ved at huset på steinsyll K8 går ut av bruk (se videre K8).

Stratigrafisk beskrivelse.Nivå 1:

I bunnen ligger et kraftig treflisblandet møkklag, 821, som dekker den søndre delen av feltet vest for strøtet. I nordre halvdel av tomta vest for strøtet danner det seg over sandlaget 853 (fase 2) et "torvstrøaktig", kompakt, mørkt og svært organisk lag, 822.

På overflaten av 822 anlegges et lite hus K8 på steinsyll, 733 og 739. Umiddelbart syd for huset graves det en renne ned i steril bakke, 851. Rennene graves ned fra overflaten av 822, men den sand- og treflisblandete fyllmassen i diket, 872, var dekket av treflislaget 821. 821 er m.a.o. tilkommet etter at grøfta er

gravd og gjenfylt igjen. Men lagene 821 og 822 lå på samme nivå, og grensen mellom dem var meget klar, bl.a. lå det greiner og endel opprettstående skiferheller i skillet. Dette klargjør rekkefølgen av lagtilveksten vest for K4 i overgangen mellom fase 2, nivå 2 og fase 3, nivå 1: Først har det torvstrøaktige laget 822 dannet seg over sanden 853: I dette nordlige området har det antagelig alltid vært et åpent areal. At laget har en utbredelse som fullstendig motsvarer eldre forhold, kan tyde på at lag 822 er tilkommet mens huset(-ene) K7 ennå sto på den søndre delen. På et tidspunkt (mellom fase 2 og 3) ble K7 revet, og en ØV-orientert grøft graves ned i steril bakke mellom boligarealet i syd og den åpne plassen i nord. Hensikten med en slik grøft er uklar, men den kan neppe ha fungert som dreneringsgrøft, for helningen fra øst mot vest er ikke påfallende (7 cm på 3,5 m). Nå flytter bebyggelsen fra syd på tomte til nord, der det før var et åpent areal: På overflaten av torvstrølaget 822 anlegges et lite hus på steinsyll. Aktivitetene på overflaten av 822 bevirker at det organiske materialet presses sammen, slik at laget i utgravningssituasjonen virker kompakt. Det må etter all sannsynlighet være i forbindelse med byggingen av steinsyllhuset, at møkk- og treflislaget 821 dannes i den søndre delen av feltet, som nå lå fritt og åpent: Samtidig gjenfylles antagelig grøfta 851, for fyllmassene 872 består bl.a. av treflis. Lag 821 skal m.a.o. betraktes som et blandet konstruksjons- og brukslag i forbindelse med oppføringen av og bruken av steinsyllhuset.

Etter anlegget av steinsyllhuset i nord dannes det i det frie arealet i syd et tykt lag konsentrert møkk, 819, over treflis/møkklaget 821. Mest konsentrert er møkklaget langsmed flettverksgjerdet K3, og det inneholdt store mengder sko og tregjenstander. To C₁₄-prøver fra sko fra lag 819 gir en (kalibrert) datering på 1080 ± 100 (N-32673) og 1075 ± 95 (N-32671). Lag 819 kan settes i forbindelse med steinsyllhusets bruksperiode.

Trebrolegningen K4 er hele tiden i funksjon. Lag 826 vokser og blir tykkere og mer utflytende. Det støter opp mot 821 i syd og 822 i nord. Øst for stråtet anlegges det en grop, 816 og 818 (som viser seg å være avslutningen av grøften FL K15).

Langs vestsiden av stråtet ser det ut til å ha stått et spinkelt flettverksgjerde, av hvilket pålene 830A-B og grenene 837A-B er svake spor. Gjerdet ser ikke ut til å ha gått lenger mot syd enn til og med grøften K11. Tett inntil syllsteinsrekken 733 er det fire tydelige pålehull. Disse kan antyde at gjerdet mot gaten på et tidspunkt er rykket noe nærmere huset.

Nivå 2:

Steinsyllhuset er fortsatt i funksjon, muligvis også flettverksgjerdet K3. Hele feltets søndre del vest for stråtet ligger fortsatt åpent, og her har det over møkklaget dannet seg et sandblandet treflislag, med endel sand i og en gruset fast overflate, 787. Den grusete overflaten er ytterligere et tegn på at arealet har ligget åpent. På overflaten av 787 har det samlet seg mindre flekker av avfallsmateriale: Lengst i SV ligger det en haug små planker og bjelkebiter i en konsentrasjon treflis, 735. På nordsiden av flettverksgjerdet ligger en konsentrasjon horn- og beinavfall, 737. Rett syd for samme gjerdet ligger det en grusflekk. Endel trevirke og småstein ligger tilfeldig spredt omkring. I 787 ble det funnet en Harald Hårdråde penning (N-32367). Det stemmer godt overens med C_{14} -dateringene av skomaterialet fra 819. I selve huset og i stråtetets vestre halvdel har det dannet seg et lag grus, 732. Dette kan være påført. Grusen er brent på overflaten, men på overflaten av grusen ligger endel ubrent materiale (740, 741).

I den østre delen av stråtet har det på nivå med gruslaget dannet seg et moseblandet humuslag, 788, med en hard og gruset overflate. Gruslaget 732 og humuslaget 788 overleirer K4 som nå definitivt går ut av bruk. Overflaten av 788 virker som om den har stått åpen og vært utsatt for slitasje. Dette kan tyde på at man i løpet av fase 3 har bestemt seg for å utvide det opprinnelige stråtet mot øst ved å tillegge det en ca 1,5 m bred stripe jord av tomta øst for stråtet. En U-formet renne, 793, anlegges antagelig som fundamentgrøft for et opprettstående plankegjerde. Til å begynne med har dette utvidete stråtet (ca 2,6 m) antagelig ikke vært trebrolagt, for 788 er slitt og hardtrampet på overflaten. På et tidspunkt, fortsatt i fase 3, har man så trebrolagt stråtet i full bredde. Det er bare fragmentariske rester igjen av denne trebrolagningen.

Lag 788 i stråtetets østre halvdel er avsatt samtidig som lag 787 inne på tomta. Gruslaget 732 er påført over dette nivået.

Idet stråtet ble utvidet mot øst gikk diket 793 og gropa 818 ut av funksjon, mens gropa 816 antagelig fortsatt har stått åpen. Den ligger umiddelbart i østkanten av stråtet.

Jordlag i fase 3:

732	794
734=736	798
735	803 fyllmasse i 818, løs jord med
736=734 syd for flettverksgjerdet (K3).	store treflisbiter.
737 horn og beinavfall (A).	815 mose i grop 816.
742	817 kullag i 816.
784	819
787	821
788	822
789	825
790	826
792	829
	872

Konstruksjonsbeskrivelse.

K8 - Lite hus på steinsyll. Huset består av syllsteinrekka 733 samt steinkonsentrasjonen 738 og 739. Begge disse ligger direkte på 822. Steinsamlingen 738 kan eventuelt tilhøre husets syllsteinramme, men denne steinsamlingen ligger på gruslaget 732 og er altså stratigrafisk noe yngre.

Syllsteinsrekka er orientert N-S og består av 5 avlange 20-25 cm lange steiner. Rekka ligger ca 1 m vest for stråtets vestside. Det er fristende å foreslå steinsamlingen 738 som hjørnesyllstein. De korresponderer i alle fall godt med steinen 739 som etter all sannsynlighet har dannet underlag for husets SV-hjørne. Det er ikke bevart syllstein langs husets syd- og vestvegg. Stolpehullene 834A-C, som står midt i/under den tenkte sydveggen, kan ha utgjort fundamentstolper for denne. Husets nordvegg ligger nord for feltgrensen.

Husets mål etter denne rekonstruksjonen blir: Bredde 2,5 m, lengde (min.) 3 m. Husets totale lengde kan ikke rekonstrueres, for nordveggen er ikke gjenfunnet på felt FG (hvor det ikke ble gravd ned til dette nivået). Huset har ligget tett opp til gaten, med langsiden mot denne. Et flettverksgjerde (K9-K10) har formentlig dannet avgrensningen mot veien.

Inne i huset har man på et tidspunkt påført et tykt lag sand og grus på gulvet, 732. Dette har skjedd etter at treflislaget 787 har tilkommet på tomten utenfor. Det er mulig at gruslaget 732

i og utenfor huset er to ulike gruslag, selv om de er registrert under samme nummer. Grusen var brent på overflaten, men ellers er det ikke spor av brann. Tvert imot: Inne i husets SØ-hjørne lå nemlig i grusen, 732, 9 ubrente vevlodd av leire (741A-I), sammen med noen tildannede, ubrente planker, 740A-B, hvorav 740B må ha inngått i en eller annen møbelkonstruksjon (se dagbok 3/1975, s.2).

Risflettningen 835, plugget fast med små pinner til jorda, er vanskelig å forstå hensikten med. Den ligger innenfor huset, direkte på 822. Men den trenger ikke ha noe med huset å gjøre, idet den kan ha ligget der før huset ble anlagt, kanskje for å stabilisere, eller danne en bæreflate på det organiske laget 822.

Til K8 kan knyttes konstruksjons- og brukslag 821, brukslaget 819 og det påførte gruslaget 732. Samtidig som K8 er i bruk, dannes konstruksjons- og brukslaget 787, kanskje ved at K8 ombygges. 787 kan imidlertid ha sammenheng med andre hus på eiendommen vest for K8.

K9 - Rester etter et flettverksgjerde langs strætets vestsida. K9 består av grenene 830A-B og pålene 837A-B. Grenene lå under grusen 732, og konstruksjonen er m.a.o. gått ut av bruk på den tid grusen ble påført.

Grenen og de to pålene kan ha inngått i et flettverksgjerde som er blitt oppført mellom K8 og strætet. Gjerdet er meget dårlig bevart, hvilket nok skyldes at store stolpehull fra yngre konstruksjoner har skåret gjennom gjerdet, som således bare er bevart lengst i nord og rett øst for renna 851.

K10 - pålehullrekke - gjerde langs strætets vestsida. Pålehullene 833 danner en rekke parallelt med, og tett inntil syllsteinsrekka i K8. Pålehullene var fylt med "sand", muligvis med 732.

Pålehullene må uten tvil være rester etter et gjerde, kanskje av samme art og funksjon som K9, nemlig som en avgrensning av tomta mot strætet. I og med at disse pålehullene står så tett opp til syllsteinene 733, er det fristende å tro at dette gjerdet hadde gått ut av funksjon da de bygde huset, og at et nytt gjerde K9, nå ble plassert tett inntil strætets vestsida, slik at det dannet seg et lite åpent areal mellom husvegg og gjerde.

K11 - Ø-V-gående grøft/renne. K11 består av grøften/rennen 851, fylt med grus, møkk og treflislaget 872. Rennen går fra strætets vestside, hvor den har en naturlig avslutning, og fortsetter uten påtagelig helning mot vest, hvor den skjæres av en etterreformatorkisk brønnsjakt.

Rennen er V-formet, men lengst nede er kantene helt loddrette. Dens største bredde er 0,7 m (i overflaten), mens den i bunnen er knapt 20 cm. Ved koordinat 220,85y ble den snittet. Der var den 34 cm dyp. I overflaten lå et lag fin grå sand (u.nr.).

Rennens nordside var lett synlig, idet det sto stein og kvister opp langs kanten, som samtidig markerte grensen mellom lagene 822 og 821. Rennens sydside kunne imidlertid ikke iakttas på samme nivå, hvilket skyldtes forhold som tidligere er beskrevet (se s.150-151).

Rennens funksjon er uklar. Noen særlig drenerende effekt kan den ikke ha hatt, for helningen mot vest var bare 7 cm på 3 m. Det er mulig at grøften istedenfor skal oppfattes som en slags fundamentgrøft, f.eks.for et gjerde bestående av opprettstående planker gravd ned i undergrunnen. Om dette er tilfelle, vil det forklare det markerte skille mellom 821 og 822 og den ulike lagtilveksten nord og syd for rennen: Et jordgravd plankegjerde er oppført (i fase 2?) langs den ene halvdel av tomta, f.eks. for å skille mellom boligareal i syd og en åpen plass i nord. I syd har det hurtig bygd seg opp et tykt lag med organiske rester, men i nord er tilveksten av lag mindre p.g.a. at det her står bygninger. Når man beslutter seg for å anlegge K8 på den åpne plassen i nord, har man fjernet gjerdet, og kulturlagene på hver side har fått kontakt. Det søndre partiet av tomta ligger noe lavere og når syllsteinshuset bygges, avsettes det et møkk og flislag i området. Dette laget dekker grøfta 851.

K12 - Grop (?) øst for strætet. K12 omfatter gropa 818 samt noen mindre fordypninger i bunnen av denne (steinavtrykk i leira (?)), 895 og 896.

Gropa er avskåret i øst av den etterreformatorkiske avfallsbingen (K47). Mål 1 x 1 m i N-S retning. Dybde: 35 cm. Gropa var fylt med 803. Bunnen har rette sider som om det har stått vann og erodert sidene.

Gropa gjenfylles senest i forbindelse med utvidelsen av strætet

mot øst.

"Gropa" ser ut til å danne vestre avslutning av rennen FL K15.

K13 - Nord-sydorientert renne øst for stråtet. K13 omfatter en grunn, 8-10 cm dyp og ca 40 cm bred U-formet renne, 793, ca 1 m øst for K4. I og med utvidelsen av stråtet mot øst, blir rennen liggende umiddelbart i kanten av stråtet. Kan rennen være anlagt som en østre grense mot stråtet? I bunnen og langs sidene er avsatt et grusblandet humuslag 794, som ligger på samme nivå som 788. Rennene er m.a.o. samtidig eller yngre enn 788.

I rennen lå noen trerester, bl.a. en påle (796). På østsiden lå to hodestore steiner, 797, på kanten av rennen. I vestkanten ble det observert to 6 cm brede og 15-20 cm lange og ca 10 cm dype spor. I disse kan det ha stått oppreiste planker. Lenger mot nord, også på vestsiden av rennen, står det igjen en tynn planke, 796, stikkende skrått opp av jorda. Kanskje har det også på østsiden av stråtet stått et gjerde, liksom på vestsiden.

Hvor langt rennen har gått er umulig å si: Både i nord og syd er den skåret av de yngre avfallsbingene. Lenger nord har gropa 816 kanskje gravd vekk rennen, om den har gått så langt. Syd for den sydlige bingen kunne den ikke iakttas.

K14 - grop. Mellom nordprofilen og den nordlige avfallsbingen ligger en grop, 816. I bunnen av gropa ligger et kraftig kullag, 817, under et kompakt moselag, 816. Over mosen ligger nok et kullag, 786, som markerer den endelige oppfyllingen av gropa.

Gropa er en "mosegrop", en fordypning hvor man har oppbevart mose (til husbygging?). Kullaget i toppen er en isolert brannflekk.

Gropa har fortsatt vært i bruk etter utvidelsen av stråtet mot øst, for kullaget i toppen av gropa overlages av laget 723 som utgjør bunnlaget i fase 4.

K15 - trebrolegning, nivå 2. K15 utgjør den første egentlige trebrolegning i stråtetets fulle bredde. Trebrolegningen er fragmentarisk bevart, sikkert fordi alt brukbart materiale er brukt om igjen. Det trevirke som ligger igjen er formodentlig bare "avfallstre" og tilfeldige stokker og planker etter opprydding.

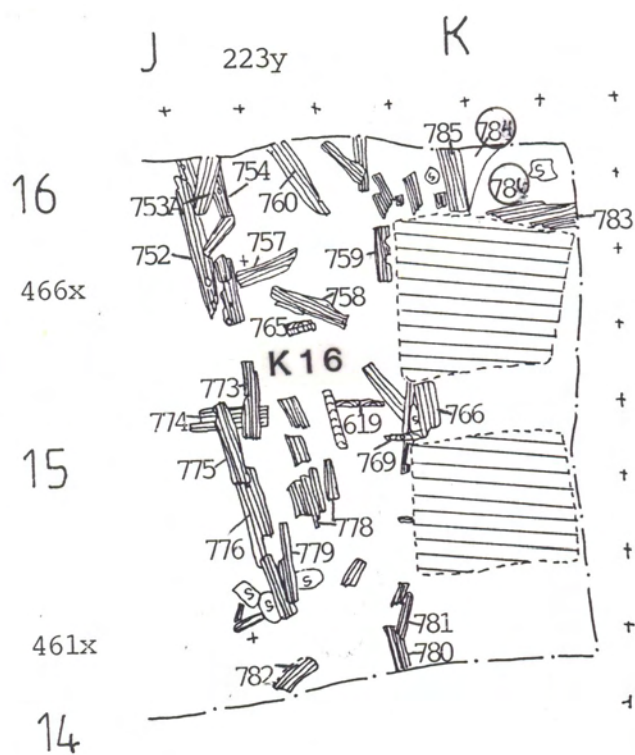
Derfor gir K15 ingen reell oppfatning av hvordan den eldste trebrolegningen var konstruert.

Trevirke som inngår i "brolegningen": 799, 802, 804->806, 807A-B->814, 791. Trevirket ligger enten over gruslaget 732 eller over det hardtrampete mose-humuslaget 788.

Endel stein ligger under plankene. Det kan tyde på at stein har inngått i brolegningen, antagelig i en underkonstruksjon, eventuelt som fundament for denne.

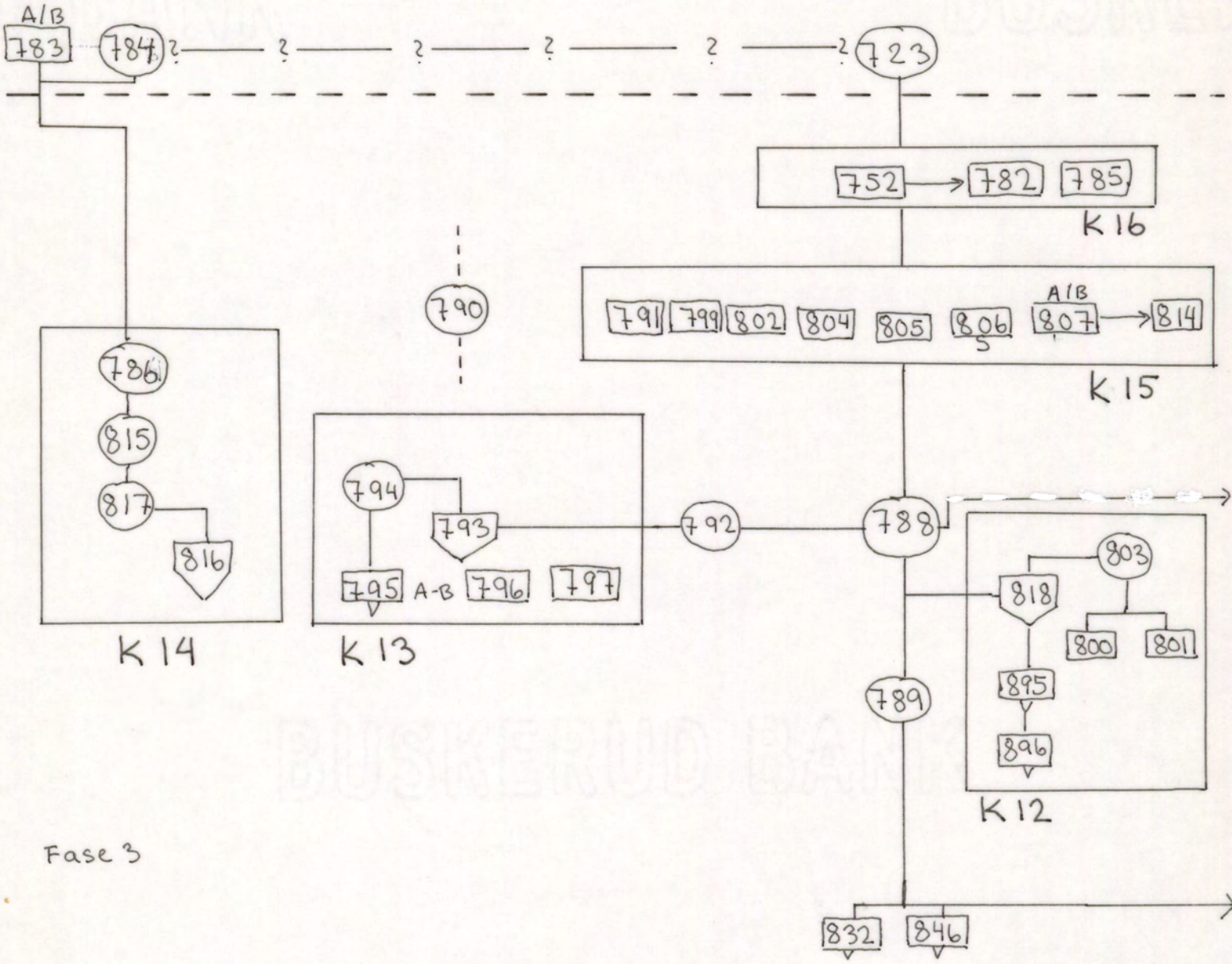
K16 - trebrolegning, nivå 3. K16 utgjør det andre nye nivået i strøtet. Nivå 3 består av spredte småplanker og bjelkestumper 752->782, samt 785, og de ligger alle under laget 723 og over 788, men på et høyere nivå enn plankene i nivå 2. Plankedekket ligger ikke i noe system, det virker mer som rester etter en større opprydding. Verdt er det imidlertid å merke seg at bjelken 776, planken 752 sammen med bordbitene 773, 775 og 779 ligger på linje og markerer klart strøtets vestre avgrensning. Er plankene med hensikt blitt liggende igjen? Også den østre grensen for strøtet er klart markert gjennom den kraftige, delvis brente plankebiten 785. Strøtets samlede bredde i horisont 2, nivå 2 er ca 3,5 m.

FK fase 3 nivå 3 1:100

Fase 4

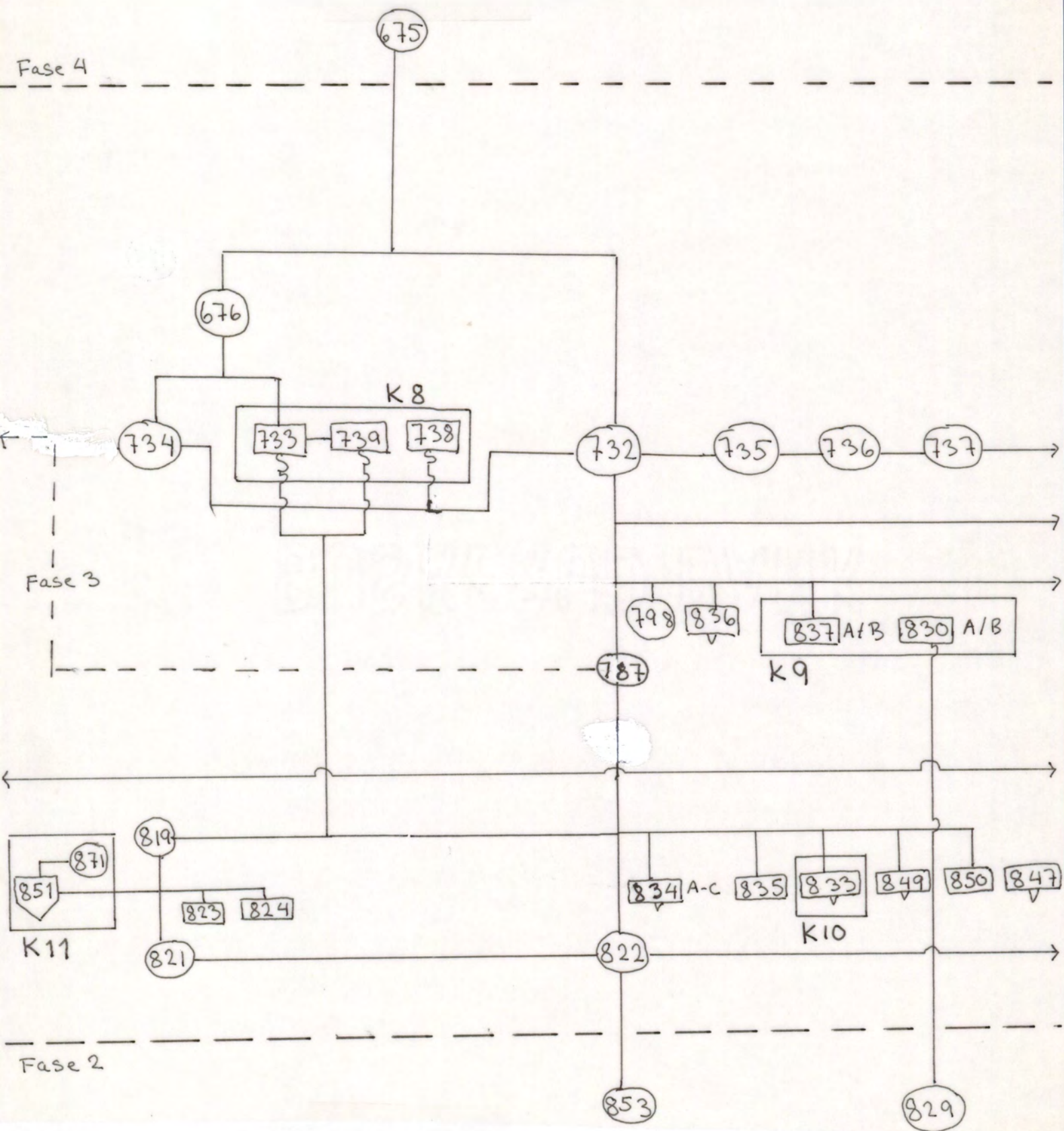

Fase 3

Fase 2

FK

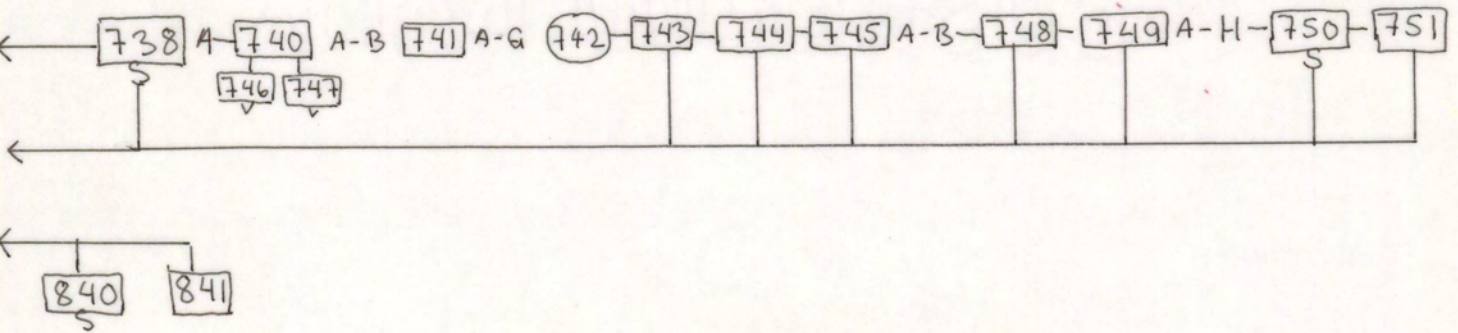
minimatrise fase 3

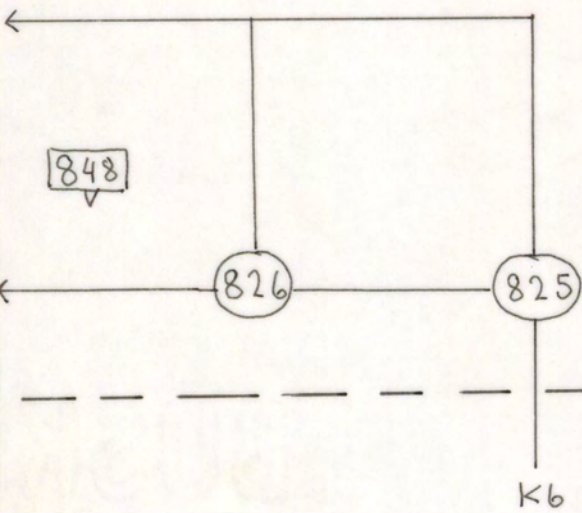
FK

minimatrise fase 3

Fase 4

Fase 3

Fase 2

FK

minimatrise fase 3

Fase 3. Strøtet K4, bygning K8 og flettverksgjerde K3, sett fra nord. Legg merke til den klare Ø-V laggrensen midt gjennom området vest for strøtet, fra nord.

Fase 4. Strøtet K17 med reparasjonslag 1-3. I bakgrunnen passasjen K18, fra nord.

FASE 4.Generell karakteristikk.

I fase 4 skifter feltet karakter: Strøtet, K17, er nå blitt til en kraftig, velbevart trekonstruksjon bestående av gjennomgående underliggere med et velbevart plankedekke over. I fase 4 er strøtet reparert/ombygd 3 ganger (1.-3.-reparasjonslag).

Flettverksgjerdet K3 går ut av bruk. Samtidig legges en passasje bestående av 3 kraftige halvkløvninger langs nordsiden av flettverksgjerdet. Passasjen leder troligvis mot et hus som har stått litt lenger vest i området. Spor av hus i området umiddelbart vest for strøtet er meget uklare, men fins muligvis i form av enkelte veltede stolper og korte kubber. Disse kan ha fungert som underlag for gulvdragere.

Stratigrafisk beskrivelse.

Over grusen 732 (fase 3) ligger et møkkblandet treflislag, 676/685, over mesteparten av tomta. Laget er identisk med 682 og 683 som ligger omkring og under passasjen K18, samt muligvis 723 som tverrdragerne i strøtet K17 ligger oppå. Laget er også identisk med 705, som kom under fyllmassene 55 i steinkjelleren 53. På overflaten av 676 ligger endel mindre lag, bl.a. et tynt sandlag vest for strøtet i nord, 675, samt en konsentrasjon av bein og møkk i/over 676, 686.

Passasjen K18 samt strøtet K17 og alt spredt trevirke og småstein vest for strøtet ligger i eller over de nå nevnte hovedlag.

Fase 4 avsluttes ved at det kompakte treflisblandete møkklaget 596-597 avsettes over trevirket vest for strøtet. Samtidig overlages strøtet K17 av et humuslag som i bunnen blir mer og mer oppblandet med treflis, 594. Disse lagene tilhører fase 5. Derimot er det uklart om 597 overlager halvkløvningene i passasjen K18. Det er mulig passasjen fortsatt er i bruk i neste fase.

Jordlag i fase 4:

640	683=682	705=676, under fyllmassene 55
675	684	i steinkjelleren 53.
676=685=705	685=676	723
682=683	686	724
		784 kan tilhøre fase 3

Konstruksjonsbeskrivelse.

K17 - trebrolegning. Trebrolegningen er bygd opp av en rekke gjennomgående tverrleggere, 647A-Q. Disse består av kraftige rundstokker og halvkløvninger, noen med avflatet topp. Lengde: 3 m (endel stokker var avkortet i øst p.g.a. avfallsbingene).

Flere av stukkene hadde store mengder plugg hull, og endel av de overliggende plankene var direkte plagget fast til underliggerne. Den store mengde plugg hull, f.eks. 647C, som var forsynt med 52 plugg hull, viser klart at underliggerne er brukt flere ganger for plankedekker som er skiftet ut, mens underliggerne har fått lov å ligge igjen.

Av det opprinnelige plankedekket er bare deler bevart, over større arealer mest i stråtets søndre del: Plankedekket: 646A-B, 648A-K til 673. Samtlige planker i stråtets midtlinje var iøvrig bevart, som en slags markering av midtlinjen.

Det originale plankedekket var i syd dekket av sanden 640. Over dette kom et lag fõring eller reparasjonslag, bestående av noen korte underleggere og korte N-S liggende plankebiter, 641A-E, 631A-C til 637. Dette "1.reparasjonslag" ser ut til å være rester etter en utbedring av stråtet i den søndre delen, men plankene som har utgjort selve forbedringen er fjernet. Det er bare den underliggende fõringen som ligger igjen.

Over dette fõringslaget i syd kommer to nye reparasjonslag, 2.reparasjonslag, bestående av korte plankebiter og rundstokker, 620 til 630A-C og 638 A-B, og 3.reparasjonslag, bestående av tilsvarende korte planke- og stokkebiter 614-618A-B. Disse to reparasjonslagene dekker hovedsakelig midtre og nordre del av stråtet, og utgjør bare den underliggende fõringen for et N-S-gående planke-dekke. Plankene 627A-B fra 2.reparasjonslag utgjør de eneste egentlige rester etter selve plankedekket. 3.reparasjonslag ligger delvis over disse plankene (nemlig 614, 616 og 617), og viser at plankedekket over 2.reparasjonslag har gått helt eller delvis ut av bruk når 3.reparasjonslag er tilkommet.

De gjentatte utskiftingene av plankedekket kan ikke tyde på annet enn at slitasjen har vært stor. Kan dette komme av at fasen er lang, eller at ferdselen i stråtet har vært særlig intens i fasen?

K18 - Trebrolagt Ø-V-gående passasje. Trebrolegningen består av tre kraftige, på undersiden brente halvkløvninger 598A-C. Halvkløvningene lå med rundsiden ned. De var mellom 30-40 cm tykke, og utgjorde en samlet bredde på 1 m. I øst korresponderte halvkløvningene med K17's plankedekke i høyden, hvilket indikerer at passasjen er utlagt samtidig med K17. Dette stemmer også med de stratigrafiske iakttagelsene.

Halvkløvningene var brent på undersiden. Det er imidlertid ikke rimelig å tro at de noen gang har ligget med rundsiden opp, og så bare blitt snudd i forbindelse med brann. Halvkløvningene er antagelig sekundært anvendt tømmer fra en helt annen, nedbrent konstruksjon, formodentlig fra et på tomta tidligere stående hus. (I foregående fase fins spredte rester etter brann.)

Under halvkløvningene var det lagt endel plankebiter og korte rundstokker for å stabilisere dem. Særlig var det lagt rundstokker i skjøtene mellom halvkløvningene, 712A-B, 713, 716 og 718, og på langs av disse. Dette antagelig for at halvkløvningene skulle unngå å vippe sidelengs på den runde undersiden. I hver ende av halvkløvningene var det lagt tverrstokker, 719 og 633A-C, hvorav 633C på undersiden var forsynt med et uthugd spor som halvkløvningen 598B lå å hvilte i.

Passasjen er lagt umiddelbart nord for det tidligere flettverksgjerdet, og ser ut til å ha erstattet dette som tomtas grense mot syd.

Passasjen slutter naturlig ca 1 m øst for vestprofilen.

K19 - Et hus på stolper? Rett vest for passasjen K18's avslutning ligger en bjelke, 605 i N-S retning. Denne ligger delvis over en stolpe 514. Litt lenger nord, også i tilknytning til bjelken står en ny, noe mindre stolpe, 632A. Lengst i nord, og på linje med de nå omtalte stolpene står nok en stolpe 703A, og rett vest for denne igjen stolpen 704. Disse stolpene kan ha inngått i en stolpebåret huskonstruksjon, som også bjelkene 605 og 699 kan ha inngått i. I så fall ligger den i et sekundært leie, da den ingen konstruktiv sammenheng har med stolpen 514. Det virker dessuten urimelig å anta at denne stolpen skal ha tilhørt et hus på tomten syd for passasjen, bl.a. fordi den står nord for flettverksgjerdet som markerer grensen mellom de to tomtene på henholdsvis FK- og FF-feltet. Stratigrafien over de stolpene som inngår i K19 er

usikker, men de overlages av 463, og kan derfor godt ha fortsatt vært i bruk i neste fase.

Situasjonen vest for strøtet - tomta.

Situasjonen ute på tomta er meget uklar. Ingen konstruksjoner kan påvises, hvilket formodentlig skyldes at området er meget godt ryddet. Noen karakteristiske trekk fins:

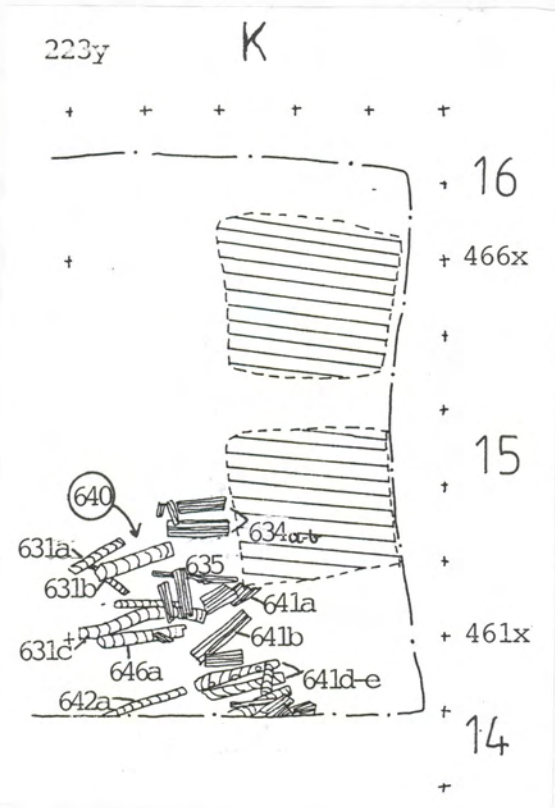
For det første ligger det en rekke mindre, noen ganger tilspissede stolper eller kubber spredt rundt omkring på feltet (570, 680, 681, 678, 691, 694, 690). Dessuten ligger det endel annet trevirke spredt rundt, 687 og 679 (med et hogg i), samt et oppnevndt trau, 695. En stolpe 612 ligger halvt veltet med ene enden fortsatt i stolpehullet 612A. Helt inne ved strøtet i nord står de to eneste opprettede stolpene in situ i fasen, 731 og 674.

Spredt rundt på overflaten av 676 ligger store mengder små, nevestore steiner, 677, men mest i en større konsentrasjon omtrent midt i feltet.

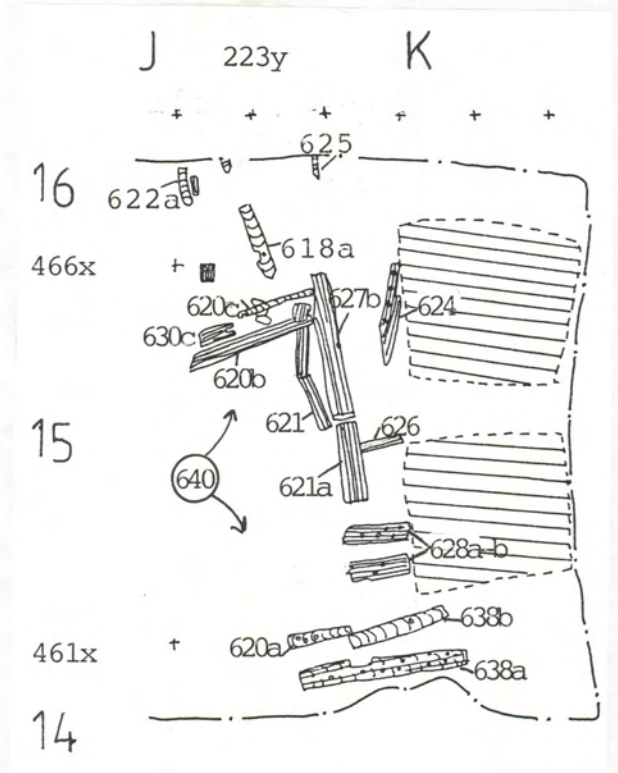
Det virker som om det tømmer som ligger på overflaten av 676 kommer fra en nedrevet bygning, men sekundært anvendt som underliggere for f.eks. gulvdragere. Det gjelder f.eks. 678, 679, og 680, som ligger på linje rett ut fra strøtets vestsida. Det samme gjelder for 695 og 687. Det kan også bare være tilfeldig at de ligger slik.

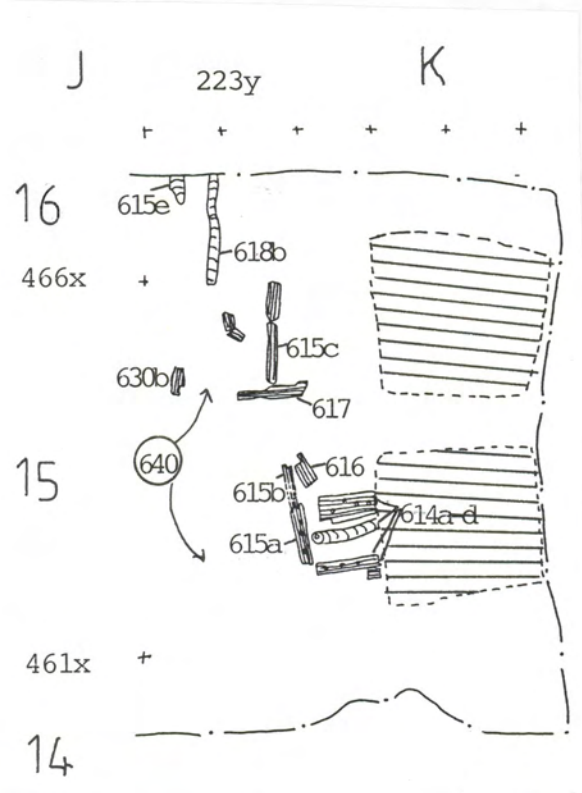
FK Reparasjonslag i stretet K 20, fase 4

1. reparasjonslag

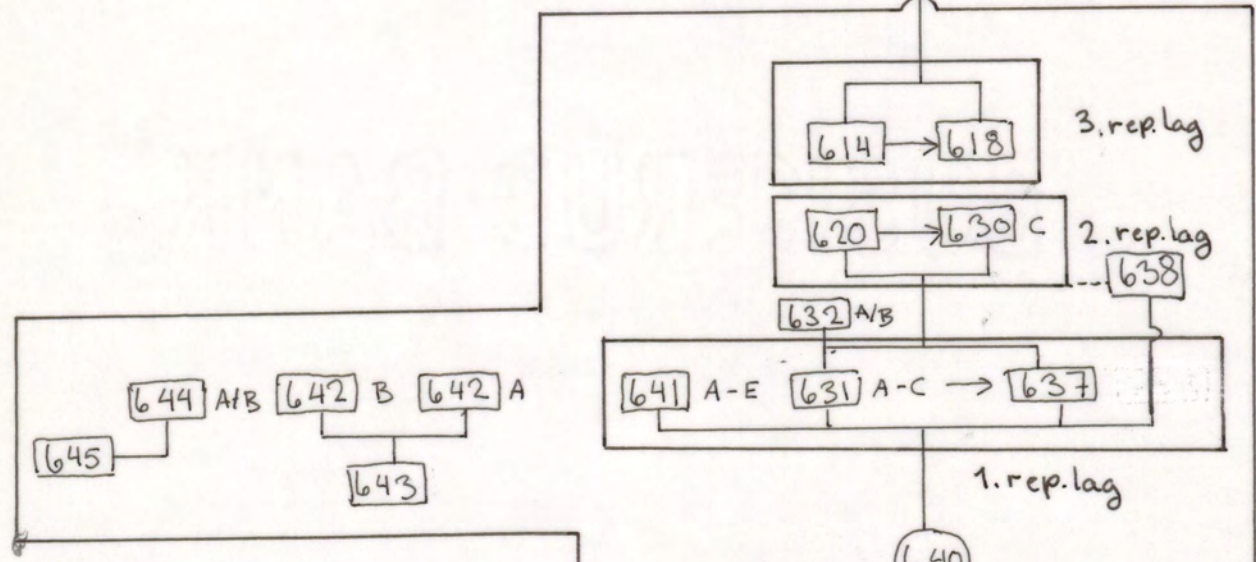
2. reparasjonslag

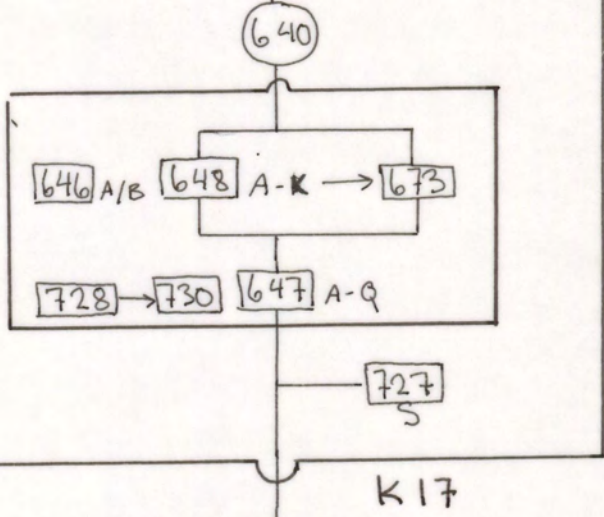
3. reparasjonslag

Fase 5

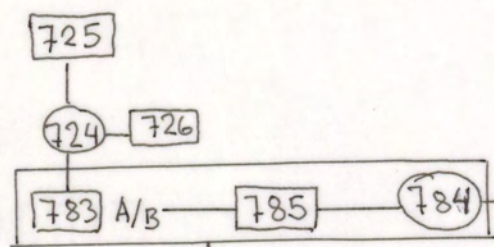
594

Fase 4

K17

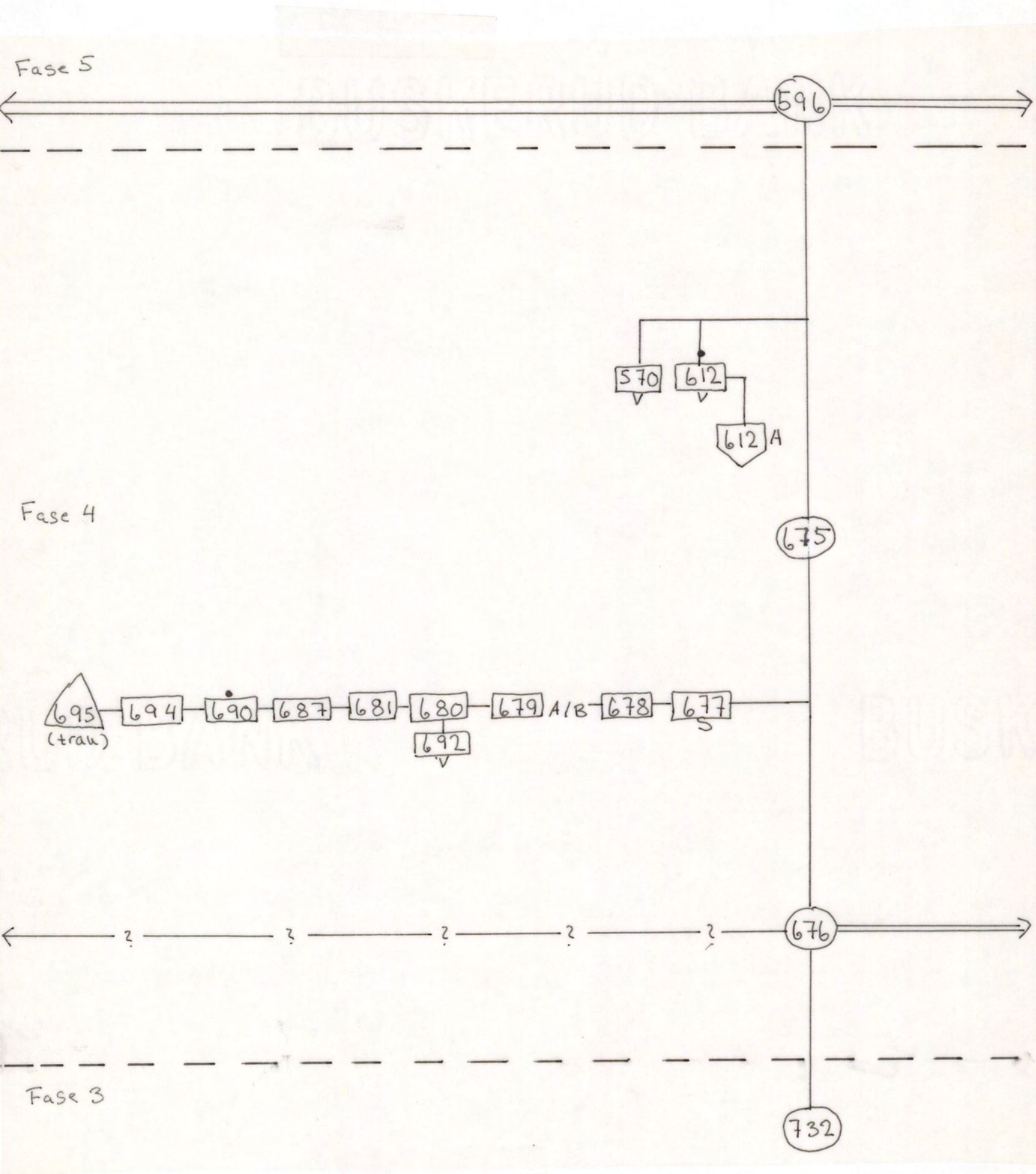

Inntegnet på plan over fase 3

Fase 3

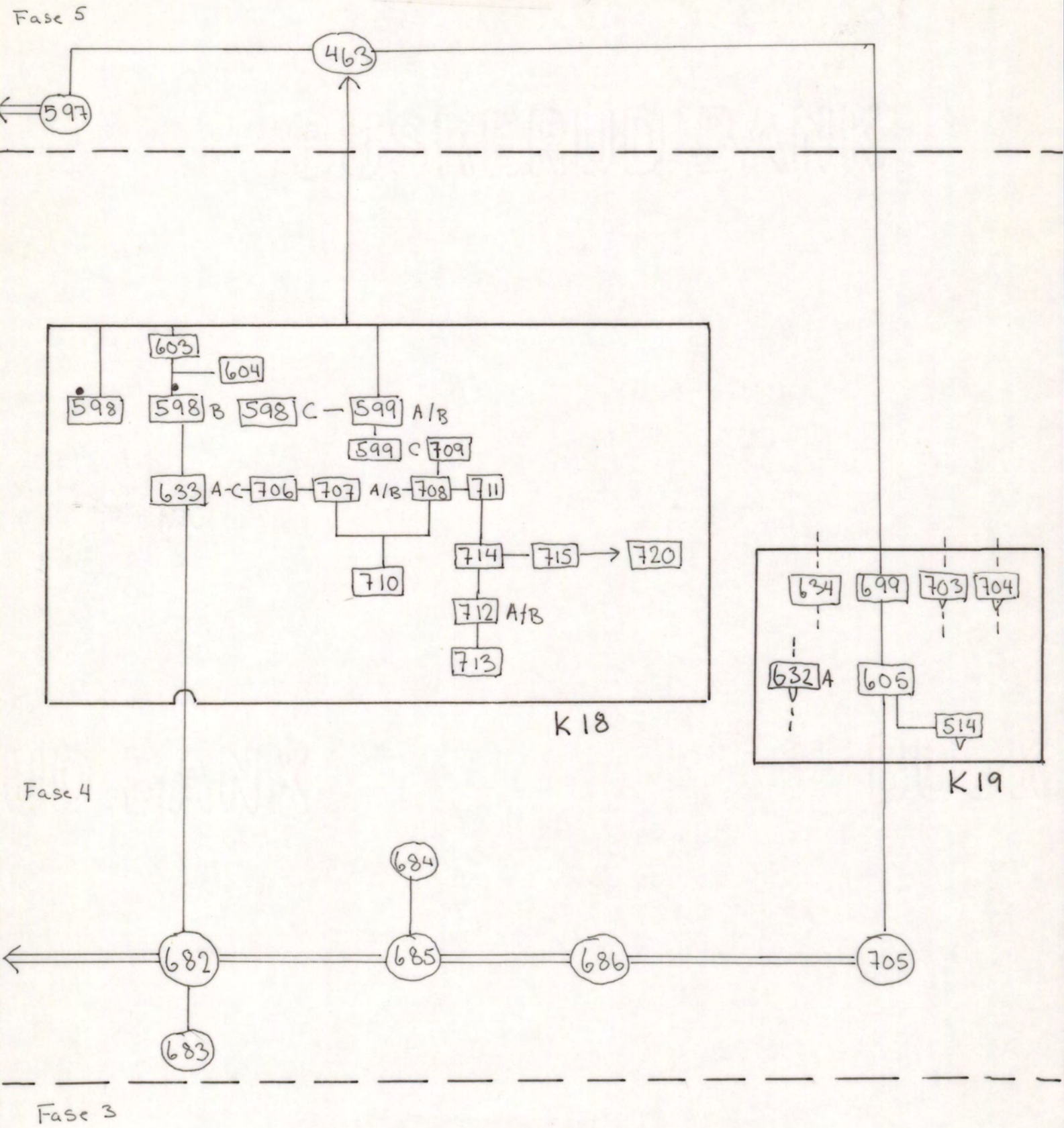
723

788

FK

minimatrise fase 4

FK

minimatrise fase 4

FASE 5.Generell karakteristikk.

Ingen endringer fra foregående fase, bortsett fra at trebrolegningen i stråtet, K20, helt er skiftet ut. Passasjen K18 er fortsatt i bruk, troligvis også huset K19. Området mellom stråtet og K19 ser ut til å ligge som et ubrukt, åpent areal, som i fase 4.

Stratigrafisk beskrivelse.

I det åpne arealet vest for stråtet har det dannet seg et lag med gjødsel, mose og treflis, 596, over lag 676 (fase 4). På overflaten av 596 lå det ingenting, bortsett fra noen brente plankebiter, 606, lengst i nord. Dessuten lå det to velte stolper, 608 og 609. 608 hadde et kvadratisk tverrsnitt, og var brent i toppen. Omkring plankene 606 lå endel stein, bl.a. endel brent kleberstein og en digel, 607. Omtrent midt i feltet lå det i/på 596 en gjødsel-konsentrasjon. I utkanten av gjødselen sto en liten tilhugd påle, 613, skrått ned i jorda. Det kan tyde på at gjødselen er lagt ned i en grop.

596 er samme lag som 597, som ligger omkring og syd for passasjen K18.

Over treverket i stråtet K17, har det samtidig med 596/597 dannet seg et "humusaktig lag blandet med treflis", 594. På overflaten av 594 ligger treverket i stråtet K20.

Jordlag i fase 5:

594

596=597

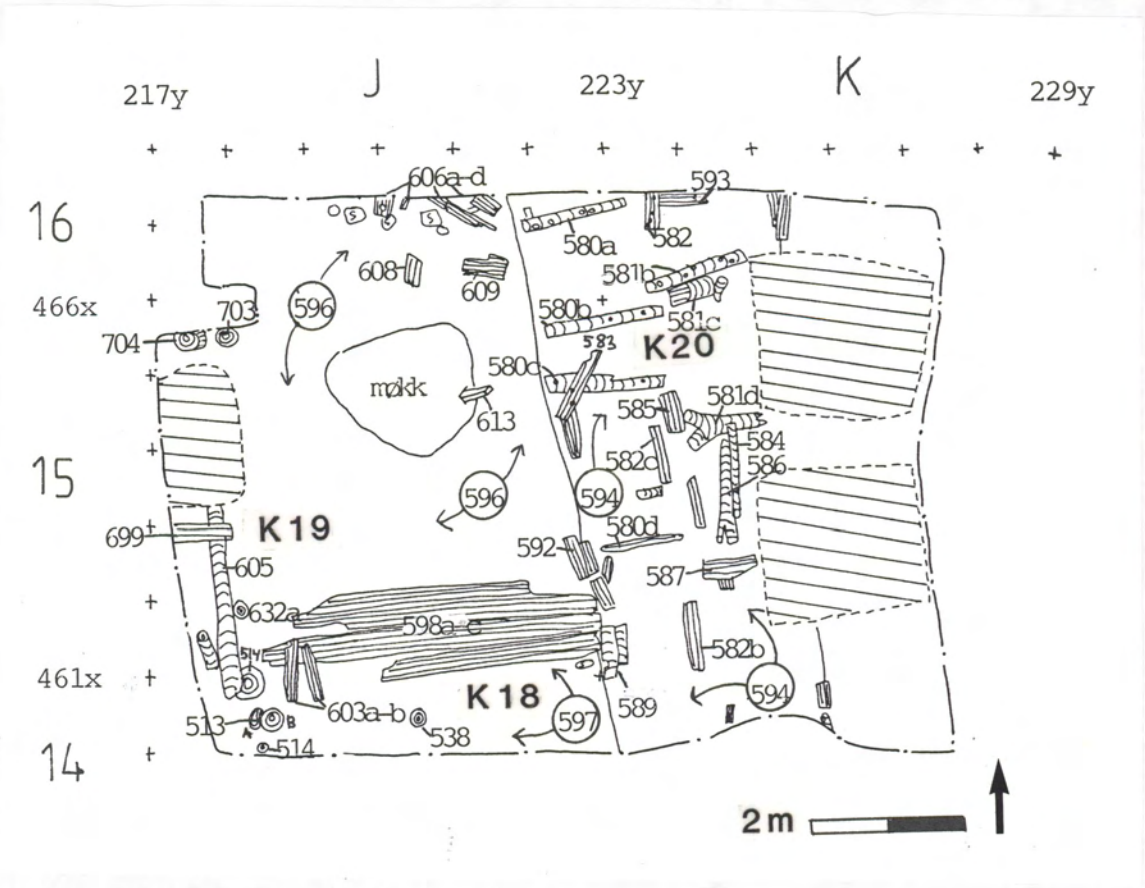
597=596

Konstruksjonsbeskrivelse.

K20 - trebrolagt stråte. Treverket som inngår i K20: 580A-D (underliggere på vestsiden), 581A-D (underliggere på østsiden), 582A-D, 583 til 589A-B og 591 til 593 (plankebiter).

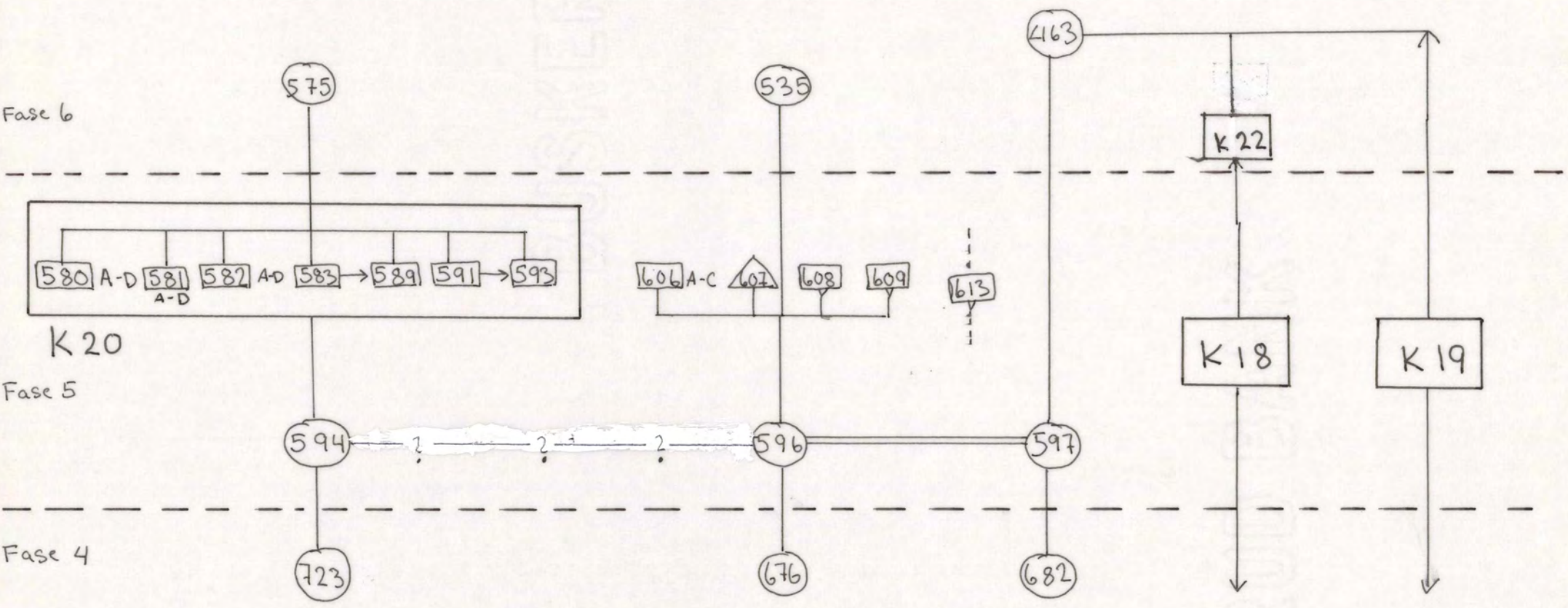
Trebrolegningen er bare bevart i form at underliggende tverrdragere. All opprinnelig plankebelegning er fjernet. Bredde på stråtet: Ca 3 m.

Underliggerne skiller seg fra de i forrige fase ved at de bare rekker fra ytterkant og inn til midten av strøtet. De er også spinklere og tilvirket av mer tilfeldig trevirke, som f.eks. 581D, som er en tvedelt, ubarket bjørkestamme. Underliggerne hadde plugg-hull, men det var relativt få av dem (på 581B, 5 stk.), så det ser ikke ut til at de har vært brukt som underliggere for flere ut-skiftede plankedekk.

FK Fase 5

1:100

FK
Minimatrise fase 5

FASE 6.Generell karakteristikk.

Fase 6 kan bestå av et brent, "forsvunnet" nivå, samt et øvre ubrent nivå. (Se videre under konstruksjonsbeskrivelse, K23.)

I fase 6 får strøtet en helt ny trebrolegning i en bredde av ca 3 m, K21. Passasjen K18 går ut av bruk, og erstattes av en ny og bredere passasje, K22, som iøvrig er forsynt med en underliggende dreneringsrenne av skråttstilte planker. Den største endringen fra foregående fase er at hele tomten vest for strøtet og nord for passasjen er bebygd med et stort, stolpebåret hus, K23. Langsiden ligger mot strøtet. Huset forsetter inn på felt FG.

Syd for passasjen er rester av et hus på stabber, K25.

Stratigrafisk beskrivelse.

Over trevirket i strøtet K20 (fase 5) har det dannet seg humuslag blandet med treflis og noen "linser" av sand, 575.

Laget 575 kan henge sammen med et tykt humuslag, 535, blandet med treflis og litt trekull som har dannet seg i området vest for strøtet. Laget 535 er brent på overflaten, og det inneholder noe gjødsel. 535 er likesom 575 et blandet konstruksjons- og bruslag.

Direkte over plankene i passasjen K18 kom trerenna i passasjen K22. Laget 535 har bygd seg opp omkring den komplekse passasjekonstruksjonen. (Se videre under konstruksjonsbeskrivelse, K22.)

Jordlag i fase 6:

461 fyll i renna 459A-D (i K22)	574 løsere masser i 535. Grop?
525 fyll i gropen 524 (K24)	575
535	576 stolpehull?

Konstruksjonsbeskrivelse.

K21 - Trebrolegning i strøtet. Av trebrolegningen fins nesten bare underliggerne igjen. Av disse fins det noen lange gjennomgående, ubarkede bjørkestokker, 545A-J, dels noen kortere som bare rekker inn til midten av strøtet, 546A-F. Samtlige rundstokker var forsynt med store mengder plugg hull for å holde et overliggende plankedekke på plass. Flere av underliggerne 545A-J var avflatet i vestenden og hadde tydelige brannspor. Disse var stukket inn

under syllen i huset K23. Trebrolegningen K21 kan være lagt enten samtidig med huset K23, eller også etter at huset var bygd.

Øvrig trevirke som inngår i K21: 542→552 og 561.

K22 - Passasje med underliggende trerenne. Passasjen er en kompleks konstruksjon, som i det fremgravde området består av 6 Ø-V-orienterte korte bjelkekubber 509-511, 529A-B og 536. Disse har dannet "fundament" for passasjens tverrdragere, av hvilke 3 lå in situ, nemlig 458, 464A og 464B. Tverrdrageren 458 var forsynt med et større antall plugg hull. Den var brent i ene enden. Tverrdragerne har båret et Ø-V-gående plankedekke, som det ikke fins noe igjen av.

Under tverrdragerne gikk en renne, bygd opp av kantstilte planker, 459A-F. I plankenes overkant var det hugd ut spor som tverrdragerne lå i. Plankene var på innsiden støttet av to små påler. Renne var fylt opp av 461.

Mot K21 var passasjen avsluttet med et opprettstående brett, 527, som hvilte på to treklosser, 601A og B. Brettet, som var smalest mot endene, sto mellom fundamentstammen 519 og en mindre stolpe med rektangulært tverrsnitt, 528, men det var ikke forankret i noen av disse stolpene. Tverrbjelkene 545H-I ute i strøtet K21 lå tett opptil brettet 527, og de fluktet i overkant.

Hvilken funksjon har dette opprettstående brettet hatt? Antagelig er det satt der for å hindre at løsmassene under K21 gled ut og fylte igjen dreneringsrennen under passasjen. Dette kunne skje p.g.a. at rennen lå noe dypere enn underliggere for plankedekket i K21.

K22 fortsetter i bruk inn i neste fase. Se også beskrivelse K29, fase 8.

K23 - Hus på fundamentstolper. Det er stort sett bare fundamentstolpene som står tilbake av huset. Stolpene 519, 559, 558, 556, 555 og 554 står på rad langs K21's vestsida. Stolpene 554-558 understøtter syllstokken 553. I denne er det hogd to spor med 160 cm's mellomrom for innfelling av gulvdragere. Stolpene 558, 559 og 519 understøtter en tynnere og kortere stokk, 557. Denne lå direkte i forlengelse av 553, og nordenden hvilte på samme fundamentstamme, 558, som hovedsyllstokken 553. I syd var skjøtstokken følt inn i stammen 519 (det stykket som satt igjen i stokken har nummer 557A).

Stabben 519 kan ha stått under husets SØ-hjørne. Husets søndre gavlvegg har gått langs passasjen K22. En liten ende av søndre gavlveggenes syllstokk satt igjen i stabben 519, kalt 595. Stokken har vært felt inn i stabben. Ingen fundamentstolper markerer iøvrig den søndre gavlveggen. Husets vestre langvegg er det ikke rester etter, hvilket skyldes at den må ha ligget der kjelleren K51 har fjernet alle kulturlagene mellom 462-466x.

Det var ikke noe igjen av husets gulvkonstruksjon, men enkelte fundamentstolper som kan ha støttet gulvdragerne, står igjen: I nord har stolpene 570, 573 og kanskje også den firkantede stolpen 568 fungert som støtter for gulvdragerne. I syd, rett ut for stabben 556, står stolpen 572, og lenger vest står et stolpepar 505 og 571, som heller svakt inn mot hverandre. Også disse stolpene har antagelig understøttet husets gulvdragere.

Huset fortsetter inn på FG, men syllstokken 553 har ikke fått noe nummer her (se delfelt FG, fase 4).

Fundamentstabben 559 var den eneste av stabbene under syllstokken 553 som var svidd, og det var heller ikke spor etter brann på syllstokken 557. At huset ikke er brannskadd står i motsetning til de øvrige klare rester etter brann i fasen. Overflaten av lag 535 er kraftig svidd. På toppen av 535 ligger det endel brent tre, bl.a. bjelken 502: Denne hadde et rektangulært tverrsnitt, og var forsynt med en mengde plugg hull. Den var svidd i ene enden. Den andre enden lå tett inntil syllstokken 553. Stokken lå dessuten vinkelrett ut for syllstokken og umiddelbart utenfor et hugg i syllstokken. Dette er tidligere tolket som en innfelling for en gulvdrager.

Det kan være at bjelken 502 har vært en av husets gulvdragere som er blitt liggende igjen etter opprydding. Om dette er riktig, er det en indikasjon på at huset allikevel er brent. Men 502 kan også ha tilhørt et eldre hus.

En annen bjelke, 537, har samme dimensjoner og tverrsnitt som 502. Bjelken stikker skrått ned i laget 535. Også denne bjelken kan opprinnelig ha vært en gulvdrager i et hus, enten i K23, eller et eldre, nedbrent og helt forsvunnet hus.

På den brente overflaten av 535 ligger det brente trevirket, 565A-C, men også endel ubrent, 503-506. I NV-hjørnet ligger endel ubrente stein, bl.a. en del av en kvernstein, hvis andre del ble funnet under syllstokken 553.

Denne sammenblandingen av brent og ubrent trevirke på over-

flaten av 535, brannspor på noe av trevirket i passasjen K22, rester av brente bygningsdetaljer, samt det ubrente huset K23, kan tyde på at det i fase 6 har funnet sted en omfattende brann som man har ryddet så godt opp etter, at nesten alle spor etter bebyggelse i området er borte. Etter denne brannen har man så bygd huset K23. Stolpene 571 og 572, samt fundamentstabben 559, kan være rester etter et eldre, nedbrent hus som er brukt om igjen i K23.

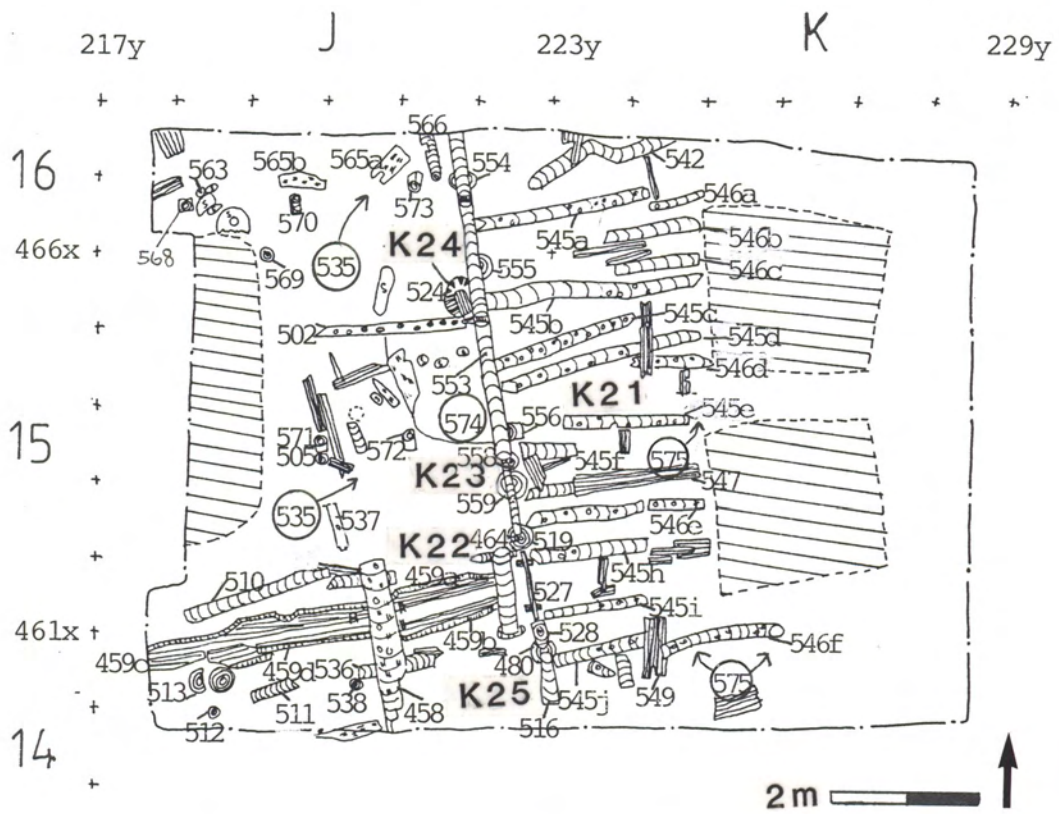
K24 - grop (524). K24 er en ca 50 x 60 cm vid grop (524) som delvis ligger under syllstokken 553. Den må ha gått ut av bruk før K23 ble bygd. (Gropen er kanskje anlagt i fase 6' brente nivå?) Gropen var fylt med et lag 525 bestående av treflis, bein, mose og et torvstrøaktig materiale. I gropen lå endel rester etter båtbord, 534 og 639, lagt ned på kryss og tvers.

Gropen har tydeligvis skapt problemer for senere bebyggelse, for rett over gropen har man i senere faser lagt endel planker (i fase 7/8, plankene 483, og i fase 9, plankene 352).

K25 - Del av hus på stabber syd for passasjen K21. På sydsiden av K22, helt inne ved K21, står en kraftig stabbe, 480, som er brent på toppen. Over stabben ligger en brent, kort bjelke-stubb, 516. Denne ligger parallelt med K21. Stabben kan ha utgjort en fundamentstabbe under et hjørne i et hus som strekker seg inn på FF. Langs K22 står ytterligere to mindre stolper på linje med 480. Disse stolpene, 538 og 512, kan ha fungert som fundamentstolper for den nordre gavlveggen på dette huset.

Stabben 480 og bjelken 516 er vanskelig å plassere stratigrafisk. De kan tilhøre fase 6-8. At den i første omgang er plassert i fase 6 henger sammen med at stabben 480 ligger på nivå med det øverste trevirket i K21 og K22. Se videre delfelt FF, fase 6, K11.

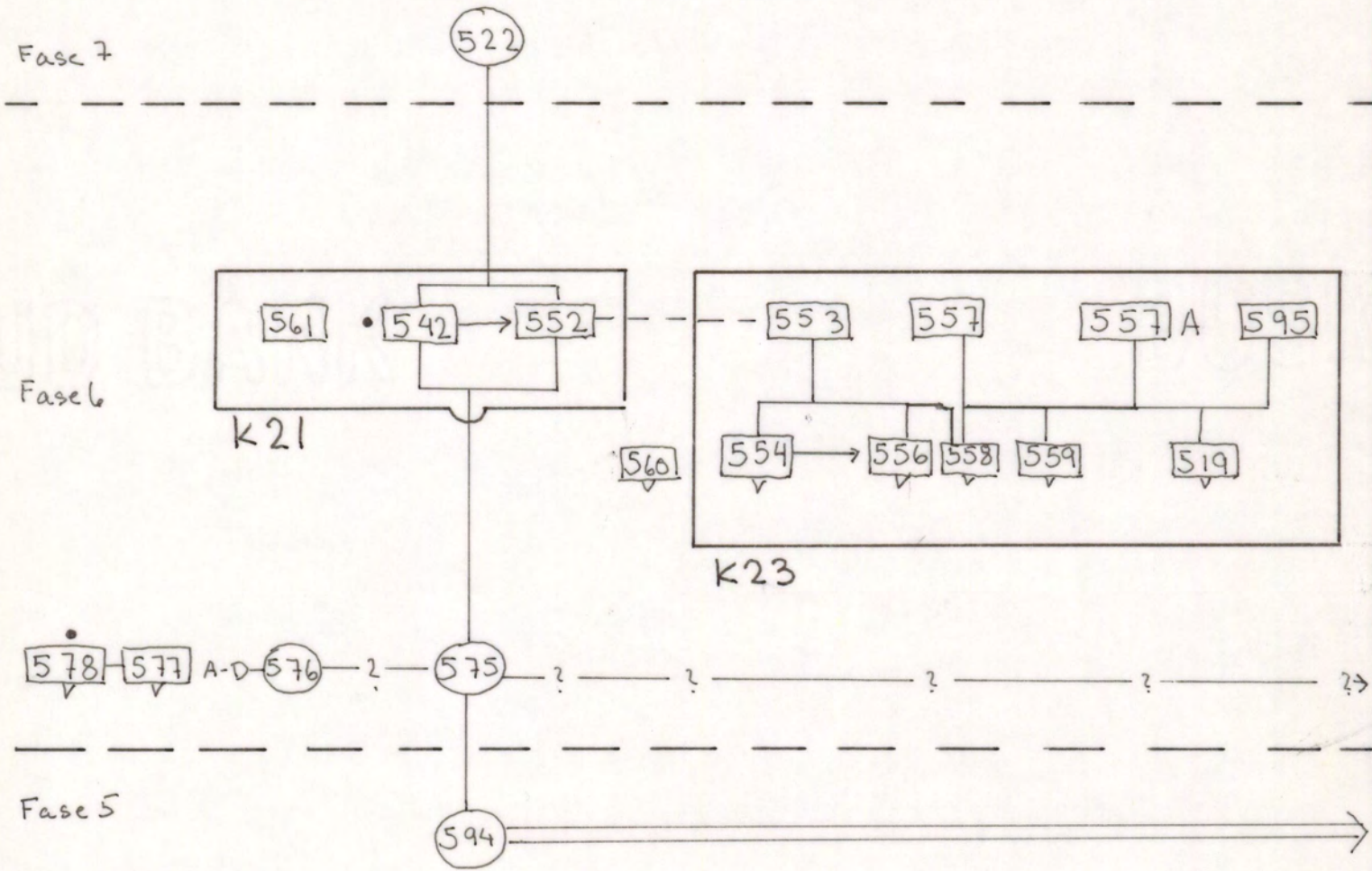

FK Fase 6

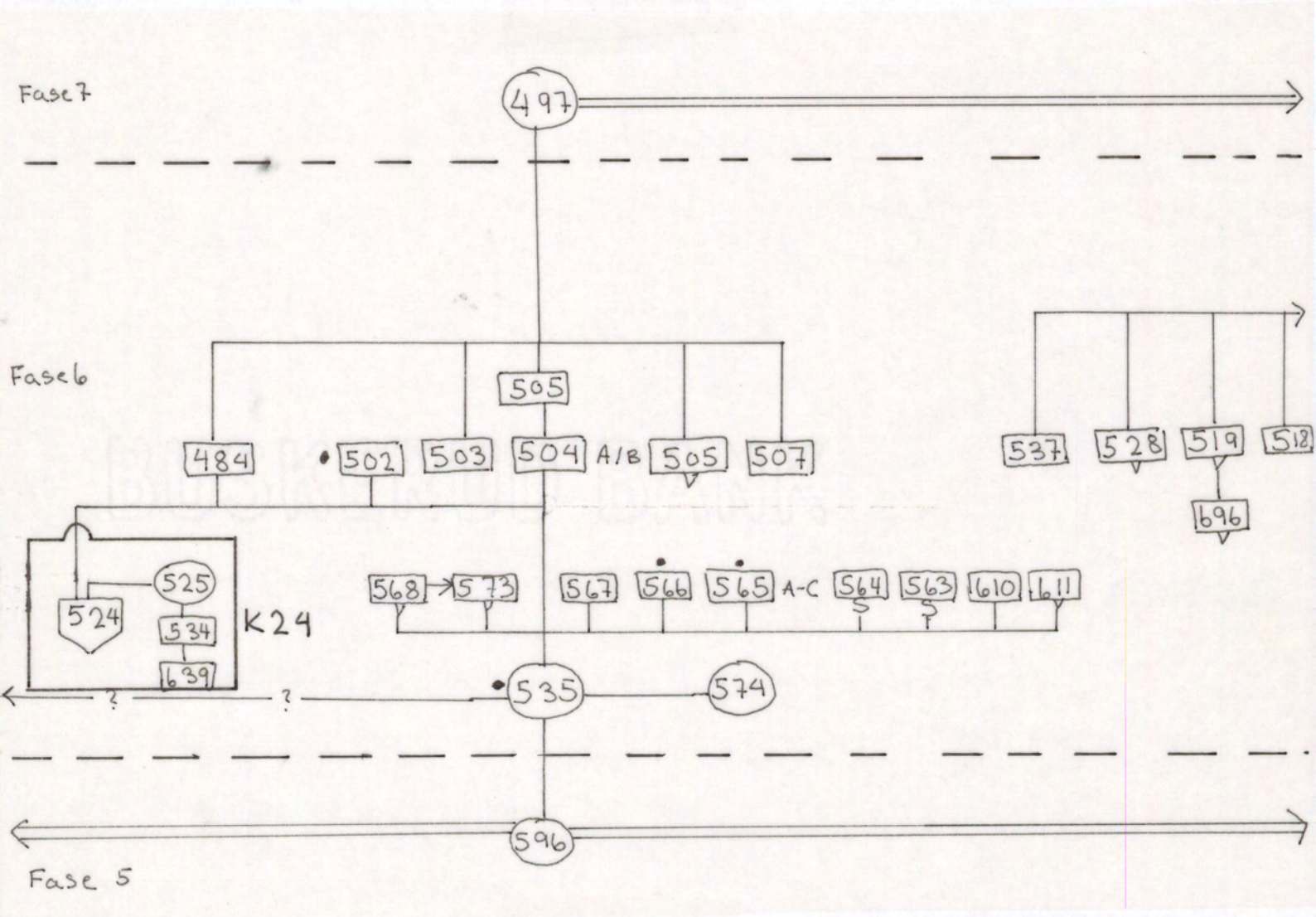
1:100

NB: Tverrbjelken 464 i K 22 er ikke inntegnet for at avslutningsplanken 527 mot K21 skal vises. Se videre plantegning, fase 7.

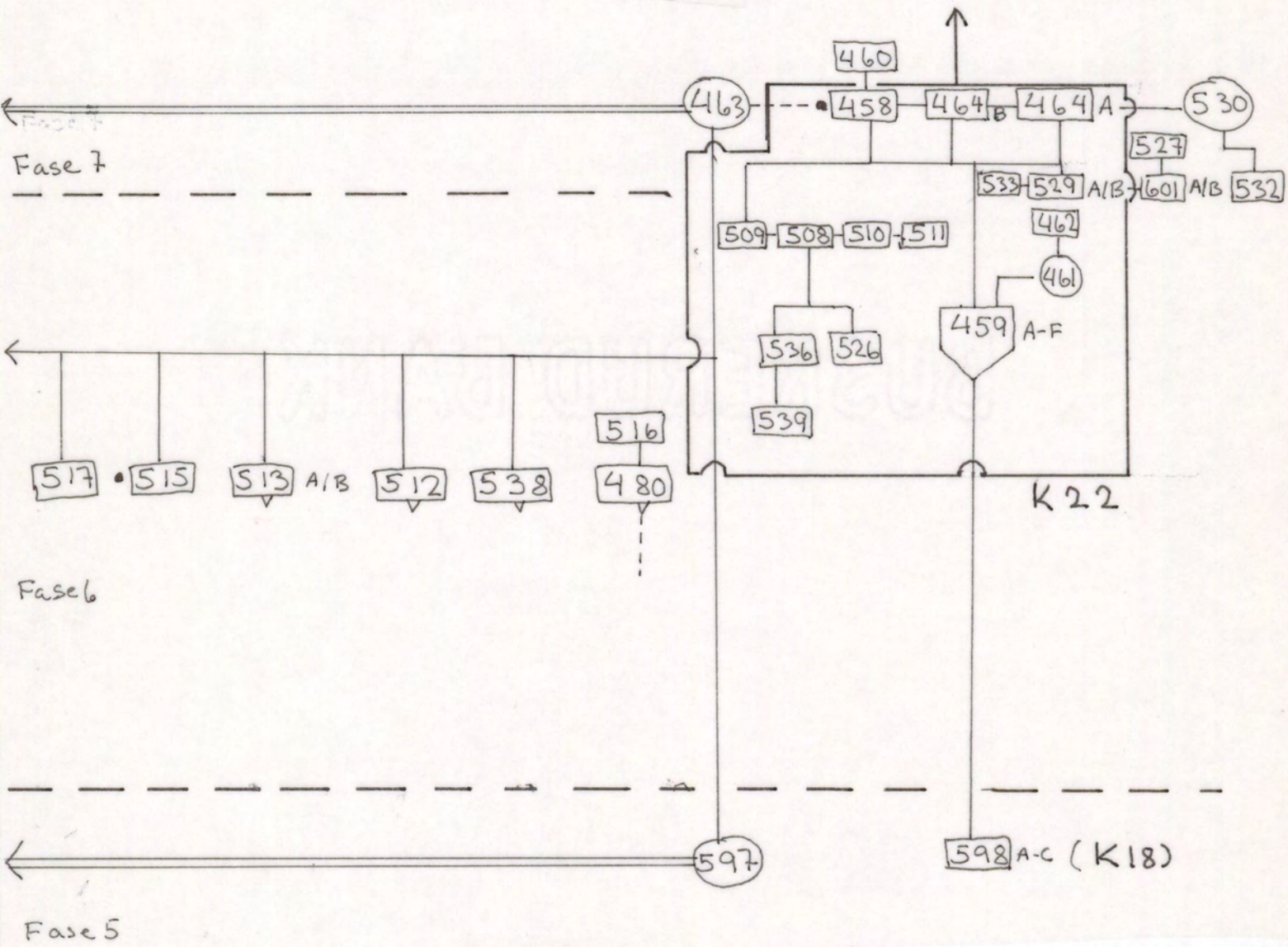
FK

minimatrise fase 6

FK

minimatrise fase 6

FK

minimatrise fase 6

FASE 7.Generell karakteristikk.

Denne fasen skiller seg fra de underliggende fasene ved at det ikke kan påvises noen bygningsrester i området vest for stråtet. Fasen skiller seg også fra de tidligere ved en kraftigere og mer kompleks kulturlagstilvekst, bl.a. i form av mindre ansamlinger horn- og beinavfall. Dette kan antyde at området vest for stråtet ikke har vært bebyggt, men har ligget som et åpent areal. Dette er i så fall avvikende fra det kjente bebyggelsesbildet i området.

Langhuset K23 er revet uten at det umiddelbart er reist et nytt hus. Av trebrolegning i stråtet er det bare rester etter underliggerne i stråtetets vestre halvdel. Stråtetets østre halvdel virker ikke trebrolagt i denne perioden.

Stråtet har kraftige brannspor. Hovedlaget i fasen er et sot og kullag iblandet humus som strekker seg fra tomta og inn i stråteregionen.

I området vest for stråtet ligger spredte brente og ubrente plankebiter.

Passasjen K22 fortsetter å fungere i fase 7.

Stratigrafisk beskrivelse.

Konstruksjonene i foregående fase dekkes av et kraftig treflislag som vest for stråtet er kalt 497. Laget kan være identisk med treflislaget 522, som dekker trevirket i stråtet K21, fase 6, samt syllstokken 553 i K23. Laget 463 i passasjeregionen må delvis være avsatt samtidig med 497.

Over treflisa 497 kom et humusaktig lag 498. Dette kan være identisk med humuslaget 492 i stråtetets østre del. Over 498 ligger et brent lag, 487, vest for stråtet. Brannlaget 487 kan være identisk med brannlaget 489, som ligger over humuslaget 492 i stråtet. Brannlaget 489 er satt i forbindelse med de brente restene av trebrolegningen i stråtet.

Over brannlaget/-ene 487/489 ligger et sandlag, vest for stråtet kalt 486, i stråtet 521. Disse sandlagene danner bunnlagene i neste fase.

Jordlag i fase 7:

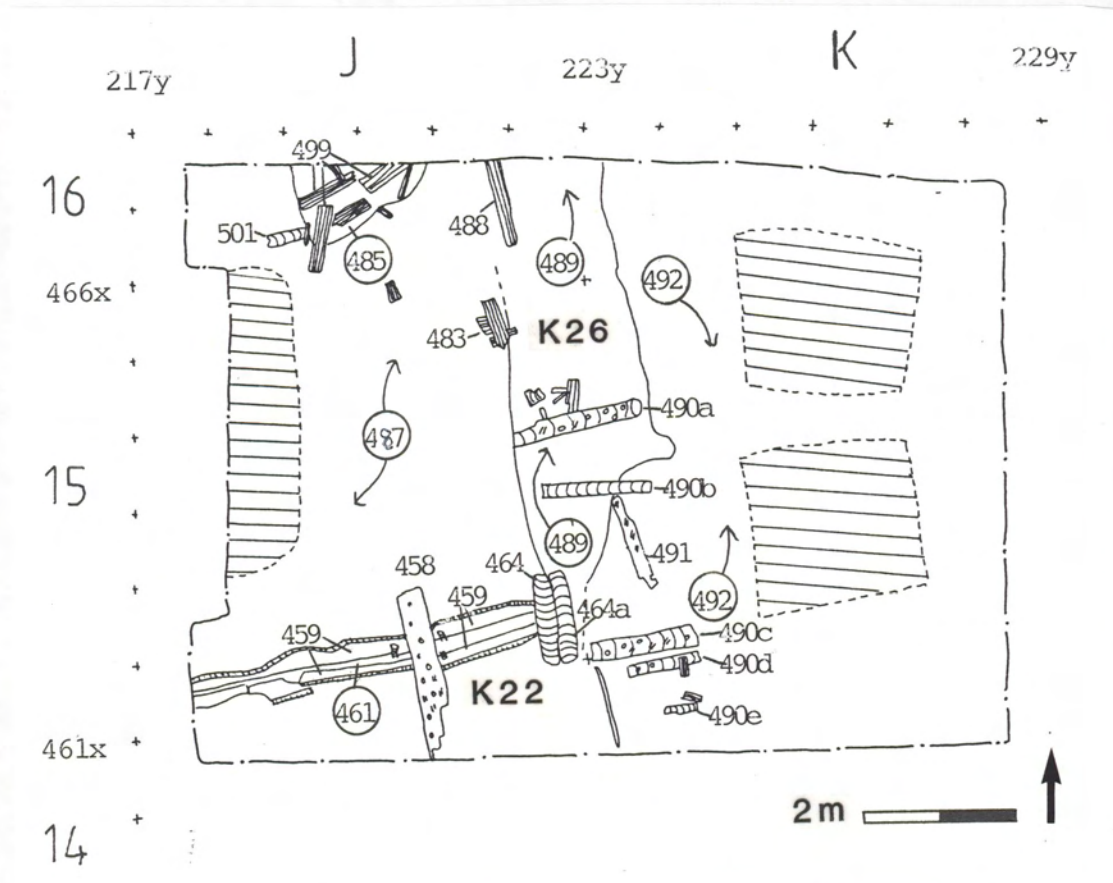
461 se fase 6	492
463	497
466 konsentrasjon av horn-og beinavfall	497A
485	498
487	522
489	523 konsentrasjon av bein-og hornavfall

Konstruksjonsbeskrivelse.

K26 - trebrolegning i stråtet. K26 består hovedsakelig av underliggere i stråtet SV-del. Underliggerne strekker seg fra stråtet vestende og ut til midtlinjen. De har nummer 490A-E, samt 491, som ligger N-S-orientert. Stråtet er utvidet ca 20-25 cm mot vest: Bjelken 488, som markerer stråtet begrensning mot vest, ligger over syllstokken 553 i K23. Også underliggeren 490A ligger over syllstokken.

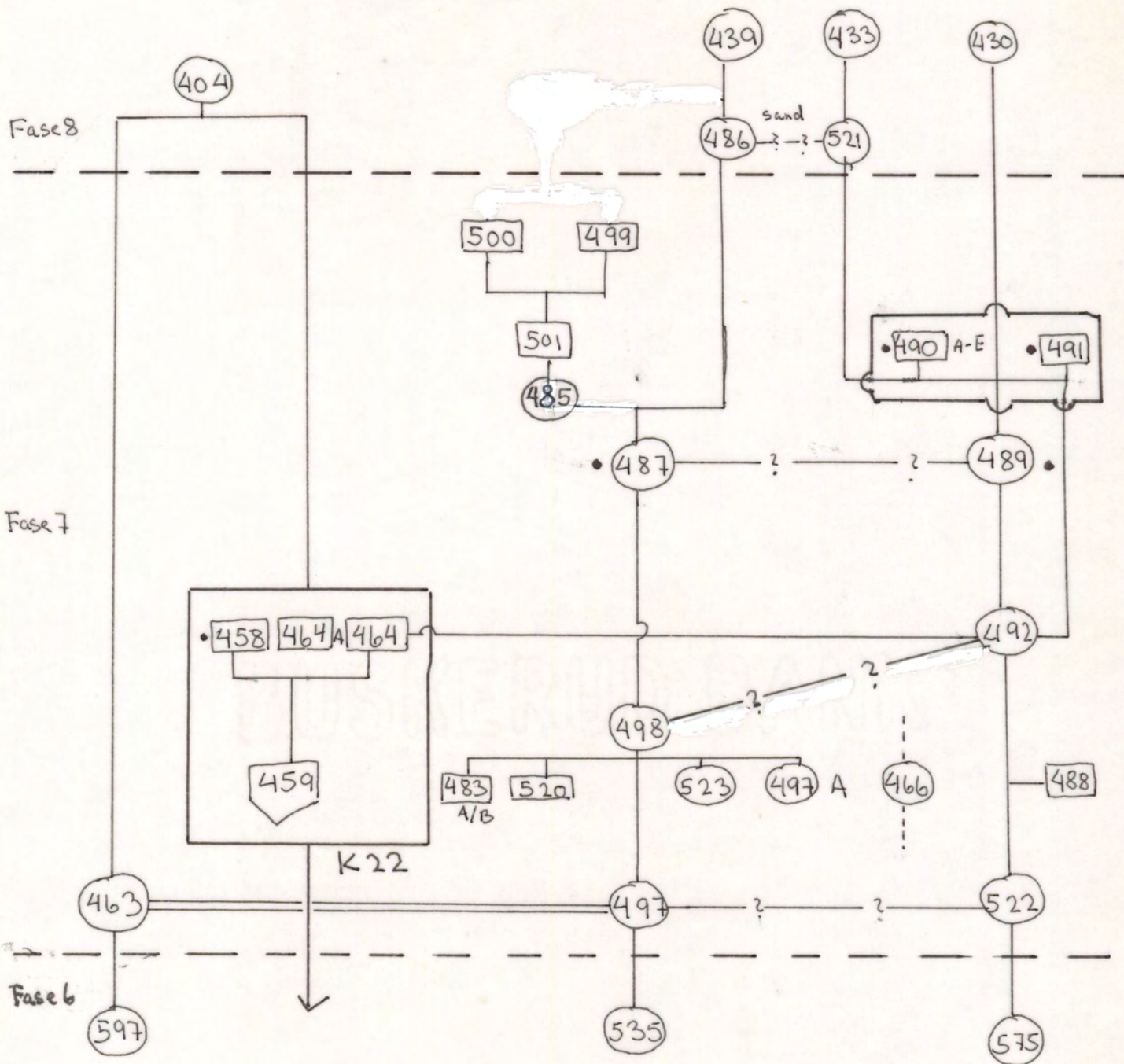
Endel av underliggerne var tydelig brannskadet.

Den østre siden av stråtet bærer ingen spor av å være trebrolagt i det hele tatt, og det er heller ikke brannspor her. En mulighet er at eieren av eiendommen øst for stråtet helt har fjernet restene etter brolegning. Fordelingen av bevart - ikke bevart trevirke i stråtet er under alle omstendigheter en god illustrasjon på de rettsbestemmelser som i middelalderen gjaldt for offentlige stråter.

FK Fase 7

1:100

FK

minimatrise fase 7

Fase 6. Strøtet K21, bygning K23 og renne under passasjen K22 fra vest.

Fase 8-9. Tverrdragere for trebrolegning K31 i strøtet, fase 9, nivå 1, sett fra nord. Lengst i syd ses tverrdragerne i passasjen K28. Vest for strøtet fundamentstolper for bygninger i fase 9-10, fra nord.

FASE 8.Generell karakteristikk.

Hovedstrukturen i feltet endrer seg ikke fra foregående fase. Trebrolegningen i stråtet er skiftet ut, og en dreneringsrenne er lagt inn under stråtet nordvestre del. Vest for stråtet bygges et hus på fundamentstolper, og passasjen K21 byttes ut med en helt ny brolegning. Dreneringsrennen her forsvinner. Syd for passasjen ligger også et hus på fundamentstolper. Tre moderne grøfter 400, 468 og 474 skjærer passasjen K28 i vest og stråtet K27 i øst. (Se fig.2)

I løpet av fase 8 foretas det en omfattende utskiftning av trebrolegningen i stråtetets søndre og østre del. Fase 8, nivå 2, består av denne nye trebrolegningen.

NB! En stor mengde fundamentstolper kan knyttes til denne og neste fase (fase 8 og 9), men det fins få stratigrafiske holdepunkter for å kunne skille ut hvilke fundamentstolper som hører til den ene eller den andre av fasene. Stolpene danner et klart mønster idet de står i to parallelle rekker langs stråtetets vestre side, langs passasjens nordre side samt i en N-S-orientert rekke på hver side av koordinaten 220y, se fig.3.

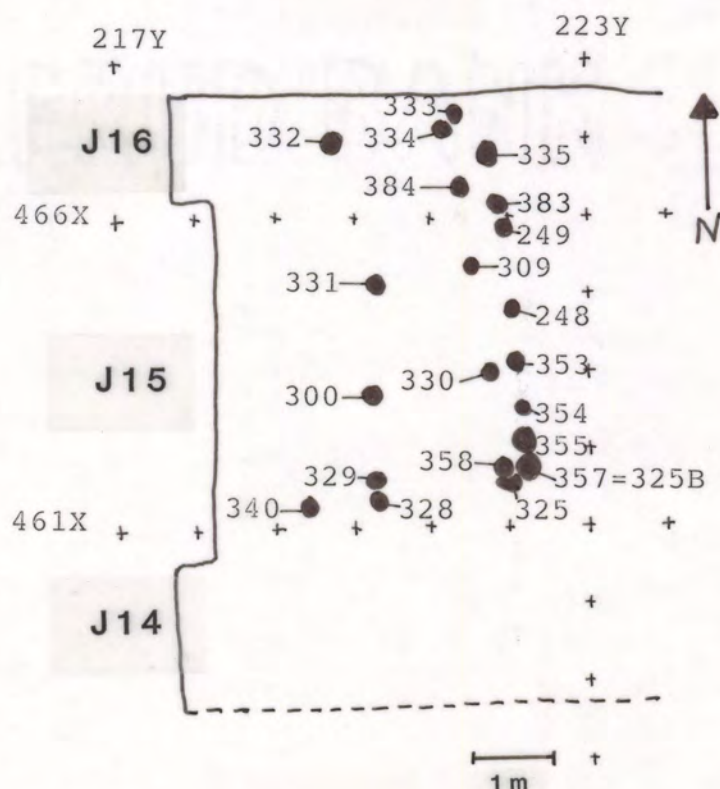

Fig.3. Stolper i fase 8-9.

Stolpenes antall og varierende høyde viser at de må tilhøre flere bygninger anlagt på forskjellig tid. Det klare mønsteret som stolpene danner, tyder imidlertid på at disse bygningene er konstruert på samme måte og har hatt omtrent samme grunnflate og orientering mot strøtet. At stolpene ut mot strøtet ikke kan tilhøre en yngre fase enn fase 9, fremgår av det forhold at strøtet i fase 10 utvides mot vest, og dekker den østre stolperekken.

Stolpene er: 353, 330, 248, 309, 332, 249, 333, 383, 384, 334, 335, 354, 355, 357, 325, 325B (formodentlig øverste del av 357), 358, 331, 300, 329, 328, 340, samt en stolpe som ikke har fått nummer, nemlig en stolpe i rute J 16 umiddelbart vest for stolpe 340.

Bare to av disse stolpene er dokumentert at de er svidde/brente på overflaten (340 og 329). Brannspor er m.a.o. ikke noe brukbart kriterium for å skille stolpene fra hverandre. Som grunnlag for den fordeling av stolpene mellom fase 8 og 9, er brukt stolpenes topp- og/eller bunn-nivellement. Disse varierte betydelig. Høyeste toppnivellement ble tatt på stolpe 248 (+ 8,00 m.o.h.), laveste på stolpe 384 (+ 7,52 m.o.h.). På endel stolper er det ikke tatt toppnivellement. Disse er 353, 334, 335, 355, 354, 331 og 300. Disse stolpene er det knyttet ekstra stor usikkerhet til m.h.t. fasetilhørighet.

Stratigrafisk beskrivelse.

Over brannlaget 487 i forrige fase er det påført et tynt lag sand i området vest for strøtet, 486. Dette sandlaget kan være identisk med et tilsvarende sandlag i strøtet, kalt 521. Disse sandlagene er de eldste i fase 8. Sannsynligvis er de påført for å dekke brannsporene i forrige fase. Hovedlaget vest for strøtet er 439, et tykt treflislag som iflg. dagboken ser ut til å være den nedre delen av et enda tykkere treflislag, 345 (se fase 9). Treflisa 439 dekker hele området vest for strøtet, og må ha tilkommet som følge av omfattende byggeaktivitet (gjenoppbygging etter brannen i forrige fase?).

I strøteregeionen er det to hovedlag, nemlig 430, et treflislag med noe sand i (muligvis identisk med 439) som ligger vest i strøtet og 433, også et treflislag, som ligger øst i strøtet. 433 skiller seg fra 430 ved at det er "feterere" og inneholder bein. Skillet mellom 430 og 433 går omtrent langs strøtets midtlinje, som ytterligere markeres av en kraftig bjelke med plugg hull, 432.

Trevirket i stråtets nivå 1 ligger på treflisa 433. Nivå 1 dekkes av et tykt sandlag, 436. Dette laget danner et klart skille mellom det nedre og øvre nivået i trebrolegningen i stråtet. Sanden 436 er kanskje identisk med sanden 386.

At det legges sand og ny trebrolegning i stråtet kan skyldes at stråtets første trebrolegning i fase 8 utsettes for brann.

Den stratigrafiske sammenhengen mellom stråtet og passasjen, se videre under beskrivelse av K28.

Jordlag i fase 8:

356=360=385	404	439
360=356=385	430	475
366 konsentrasjon av horn- og beinflis (A)	431	486
378	433	521
385=356=360	436	
386	438	

Konstruksjonsbeskrivelse.

K27 (nivå 1) - trebrolegning m/dreneringsrenne. Trebrolegningen består av underliggerne 493A-B, 434A-F, 482, rester etter plankedekket 494-494A, en midtstokk 432 som ligger på grensen mellom lagene 430 og 433, en renne, 437 (fylt med lag 438), samt øvrige trerester 435A-B, 495 og den N-S-gående bjelken (antagelig en sekundært anvendt gulvdrager) 496 som markerer stråtets østre avgrensning. NB! 496 kan også tilhøre fase 7.

Mesteparten av tverrdragerne har klare brannspor, likeså 496, samt rennen 437. Disse brannsporene settes i forbindelse med sotlaget 385.

På nivå 1 er stråtet meget klart delt i midten, med forskjellig konstruksjoner og lagoppbygging øst og vest for midtlinjen. I øst har stråtet bestått av tverrdragere som har understøttet et langsgående plankedekke. I vest derimot har stråtet hatt en dreneringsrenne midt under brolegningen. Intet av trebrolegningen er her bevart, bortsett kanskje fra selve midtstokken, som kan ha støttet et tverrliggende plankedekke som har ligget over rennen. Selve rennen består av to brede planker, støttet opp på innsiden med små påler. Rennen må være gravd ned i 430/433, for det kunne ikke påvises noen ytre støtteanordninger for plankene.

K27A (nivå 2) - trebrolegning. Trevirket i nivå 1 dekkes av sanden 436 og nytt trevirke, som delvis ligger i denne sanden, legges over hele stråtet. Rennene går ut av bruk. Underliggere er 455, 443, 453, 467A-E, 446, 448, 449, 450, 451. Rester av planke-dekket 447. Øvrig trevirke er 452A-B, 442, 473 (avgrensning mot øst?), 472, 470, 471, 445, 444, 469, 454 og 456. Fortsatt er midt-delingen av stråtet tydelig: Sandlaget 436 strekker seg mot vest bare til midten av stråtet, og underliggerne for plankedeckket strekker seg også bare inn til midtlinjen.

Langs vestgrensen lå det en dårlig bevart stokk/tykk planke, 442. Denne lå over bl.a. stolpen 480. Tverrdrageren 443 gikk inn under stokken. Det virker ikke som om 442 ligger in situ. Det er vanskelig å forstå hvilken opprinnelig funksjon den skal ha hatt i den posisjon den er fremgravd. Stokken passer ikke inn i noen eksisterende bygningskonstruksjon, og den er heller ikke understøttet av noen stolper (så nær som 480). Den korte bjelkestubben 456 i stråtetets vestsida kan være en del av 442.

K28 - trebrolagt passasje. Passasjen består av Ø-V-orienterte underliggere 457A-E, 415, 421. NB! Disse korte bjelkestubbene kan ha dannet underlag for tverrgående planker i en eldre passasje. I så fall utgjør underliggerne et eget nivå i passasjen mellom K22 (fase 6-7) og K28. Dette mulige nivå i passasjen må i så fall ha vært i funksjon i ganske kort tid. Kanskje er det brent samtidig med stråtet, nivå 1.

Direkte ovenpå disse ligger i N-S-orientering, 5 kraftige tverrbjelker 372, 341, 342, 408-408A og 422-416. De to vestligste tverrbjelkene er skåret over av den moderne grøften 400. Tverrbjelken 342 er likeledes noe avkortet p.g.a. grøften.

Tverrbjelkene har understøttet et langsgående plankedecke. Av dette er bare planken 411 bevart, samt noen mindre plankestubber: Plankebitene 426 og 427 tilhører samme planke som er brukket over tverrbjelken 372, antagelig p.g.a. den kraftige stokken 442. Også plankestubben 460 er en del av den opprinnelige plankebelegningen i passasjen. Også denne ligger under 442.

Den konstruktive sammenhengen mellom passasjen og stråtetets trebrolegning er forstyrret av en moderne grøft (3 og 6, se fig.2). Sammenhengen må derfor rekonstrueres: De Ø-V-orienterte underliggerne ligger i lag 404, som er et nedre skikt av lag 402. Dette er et

mørkt og fett humuslag blandet med beinavfall, nøtter, treflis osv. Lag 404 er i dagboken relatert til det nederste nivået underliggere (457A-E, 415 og 421), mens 402 er satt i forbindelse med de øvre tverrbjelkene 372, 342 og 341. Disse tverrbjelkene ligger i 402, og dette må forstås slik at laget 402 er avsatt etter at den trebrolegning som tverrbjelkene 372 osv. er en del av, er kommet til. Lag 402 kan relateres til lag 346 (og 367) i fase 9. Dette viser at passasjen K28 også må ha vært i funksjon også under fase 9. Plankebitene 426 og 460 tilhører et plankedekke som ligger direkte på 372. 426 og 460A stikker imidlertid inn under trestokken 442 som klart kan relateres til stråtets fase 8, nivå 2. Passasjen med tverrbjelker og langsgående plankedekke har i alle fall eksistert i den senere del av fase 8.

At det er lagt et ekstra sett underliggere under tverrdragerne kan være gjort for å heve brolegningen i passasjen opp i nivå med stråtets trebrolegning. Som det tidligere er vist har lagtilveksten vært kraftig ute i stråtet, bl.a. som følge av brann og tildekking med sand. Dette har løftet nivået i stråtet fra fase 7 til fase 8, nivå 2, ca 10 cm. Dette kan tyde på at K28 er tilkommet først etter at nivå 2 i stråtets trebrolegning er tilkommet. Da har passasjen K22 vært i bruk i tilsvarende lang tid.

K29 - hus på fundamentstolper. Området vest for K27 og nord for K28 er oppfylt av et stort hus som har hvilt på et system av større og mindre fundamentstolper. Flere av disse er tildannet av sekundært anvendt trevirke som tidligere har inngått i huskonstruksjoner. Det er ikke annet igjen av huset enn fundamentstolpene, som delvis har stått under syllstokkene i huset, delvis under husets gulvdragere. Stolpene er: 334, 384, 383, 353, 331, 300, 358, 325, 354, 329 og 340. Av disse var 340 og 329 tydelig brannskadde. Det kan de ha blitt i samme brann som brannskadet K28, nivå 1.

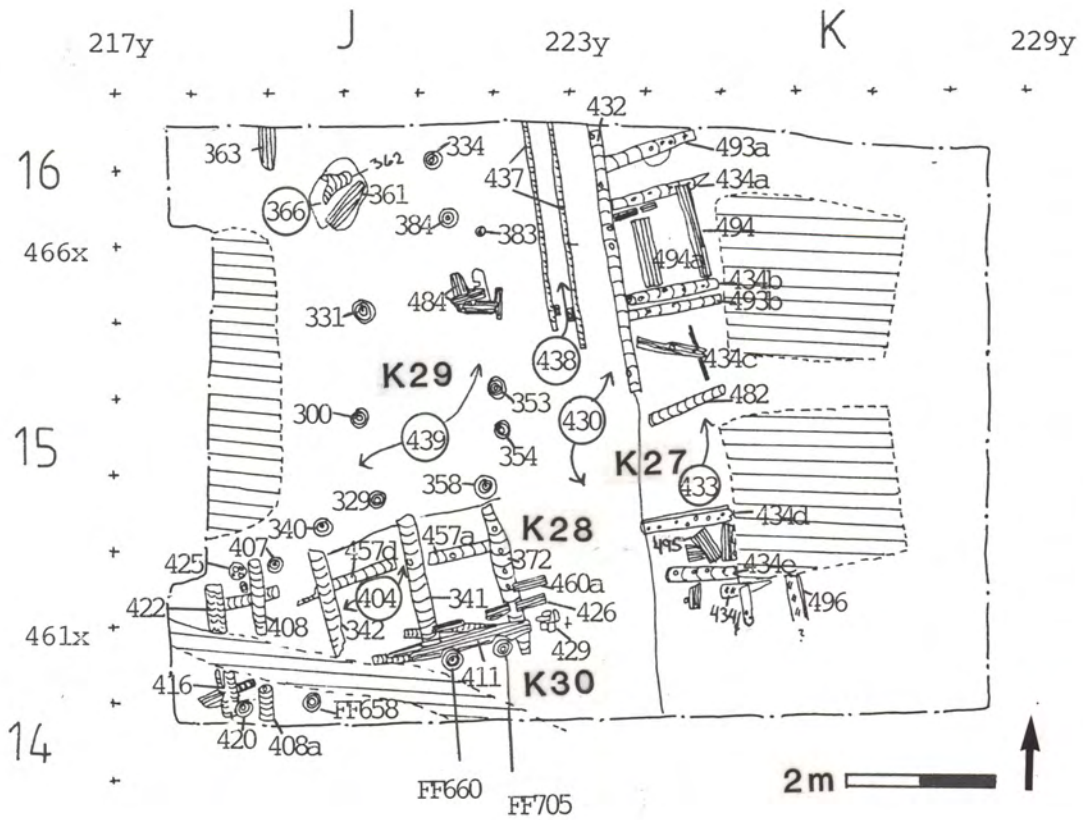
Det er tidligere (under fase 8, generell beskrivelse) redegjort for de stolpene som inngår i K29.

Huset har fortsatt inn på felt FG, der fundamentstolpene for husets nordre gavlvegg fins i fase 7. Huset får da en samlet lengde på ca 7 m. Bredden er usikker, for kjelleren K51 har fjernet alle spor av vestveggen. Det er imidlertid ikke dokumentert stolper lenger vest enn til ca 219y. Det motsvarer en bredde på ca 3 m.

På FG er den vestligste dokumenterte stolpen i den nordre gavlveggen dokumentert ca 3 m fra strætets vestgrense. Dette passer godt overens. Husets dimensjoner skulle da bli ca 7 x 3 m.

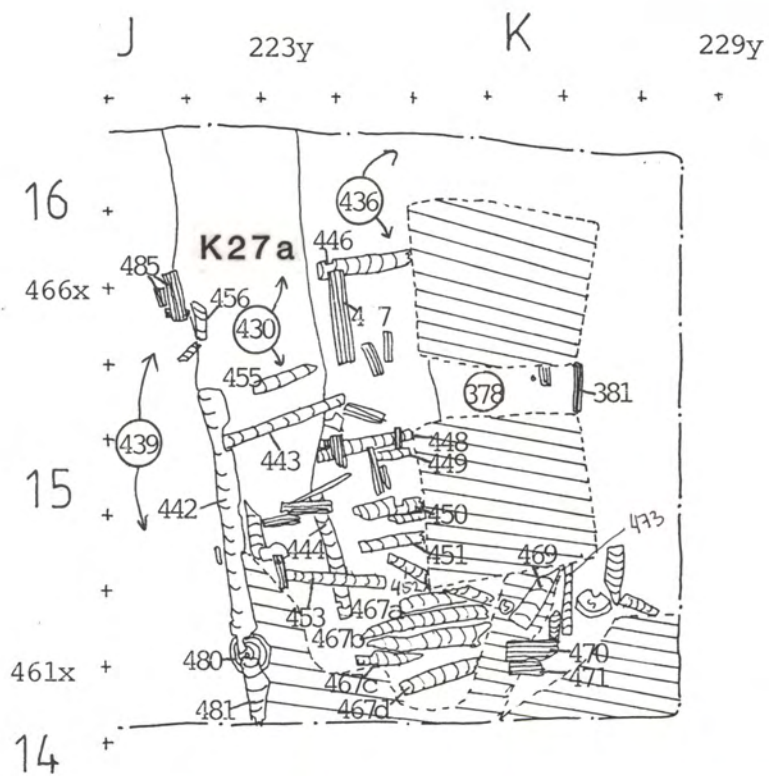
K30 - hus på fundamentstolper. Syd for passasjen K29 står endel stolper parallelt med og tett inntil passasjens sydkant, nemlig FF660, FF658, FF705 og FK420. Disse stolpene kan ha dannet fundamenter for den nordre gavlveggen til et hus som strakk seg sydover og inn på delfelt FF. Lignende fundamentstolper for et hus på delfelt FF er relatert til fase 8.

At dette huset har stått når plankedekket i passasje K29 ble lagt, vitner tildanningen av planken 411: I denne er det uthugd spor slik at den har kunnet blitt lagt delvis omkring stolpene FF660 og FF705.

FK Fase 8 nivå 1

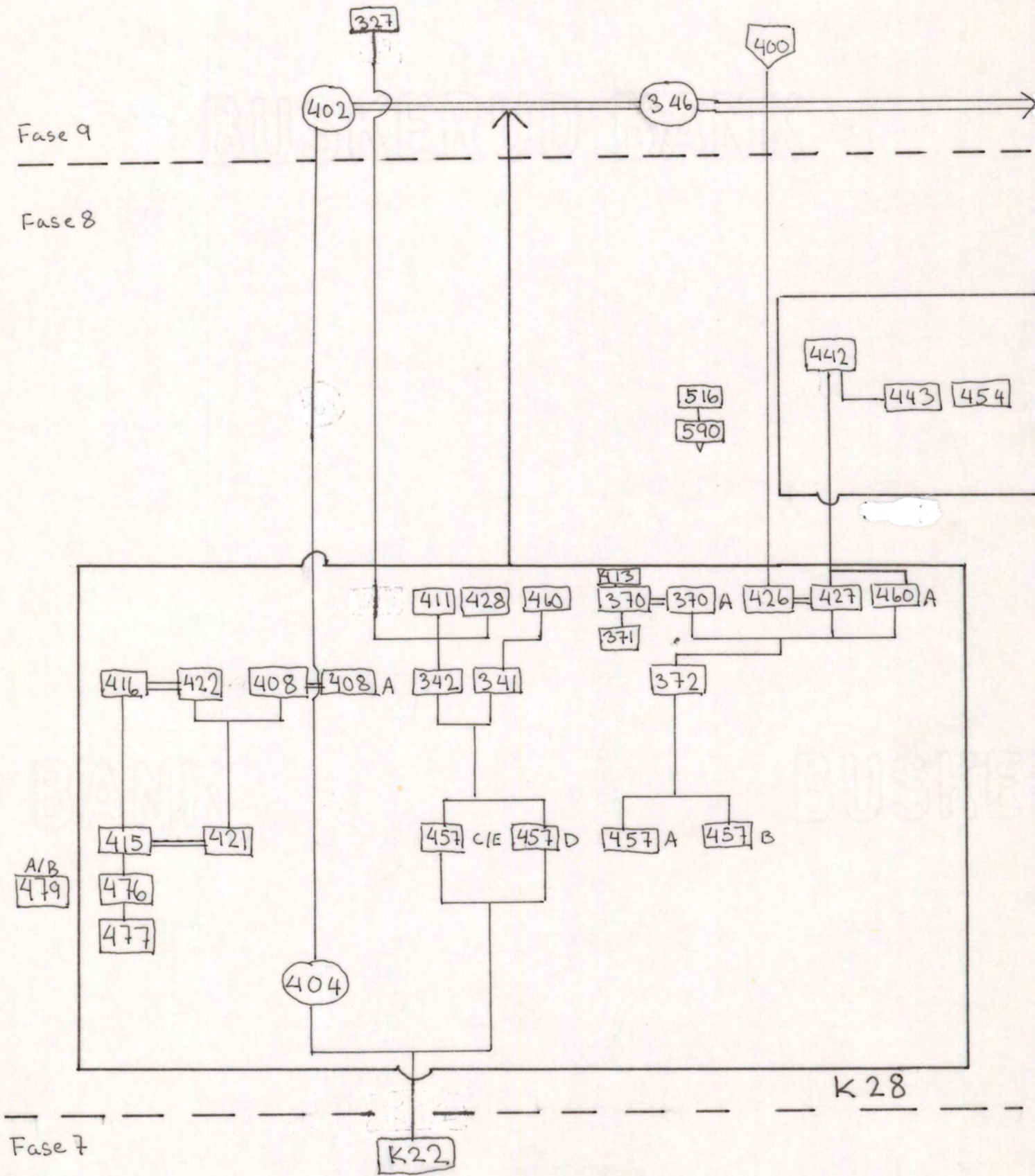
1:100

FK Fase 8 nivå 2

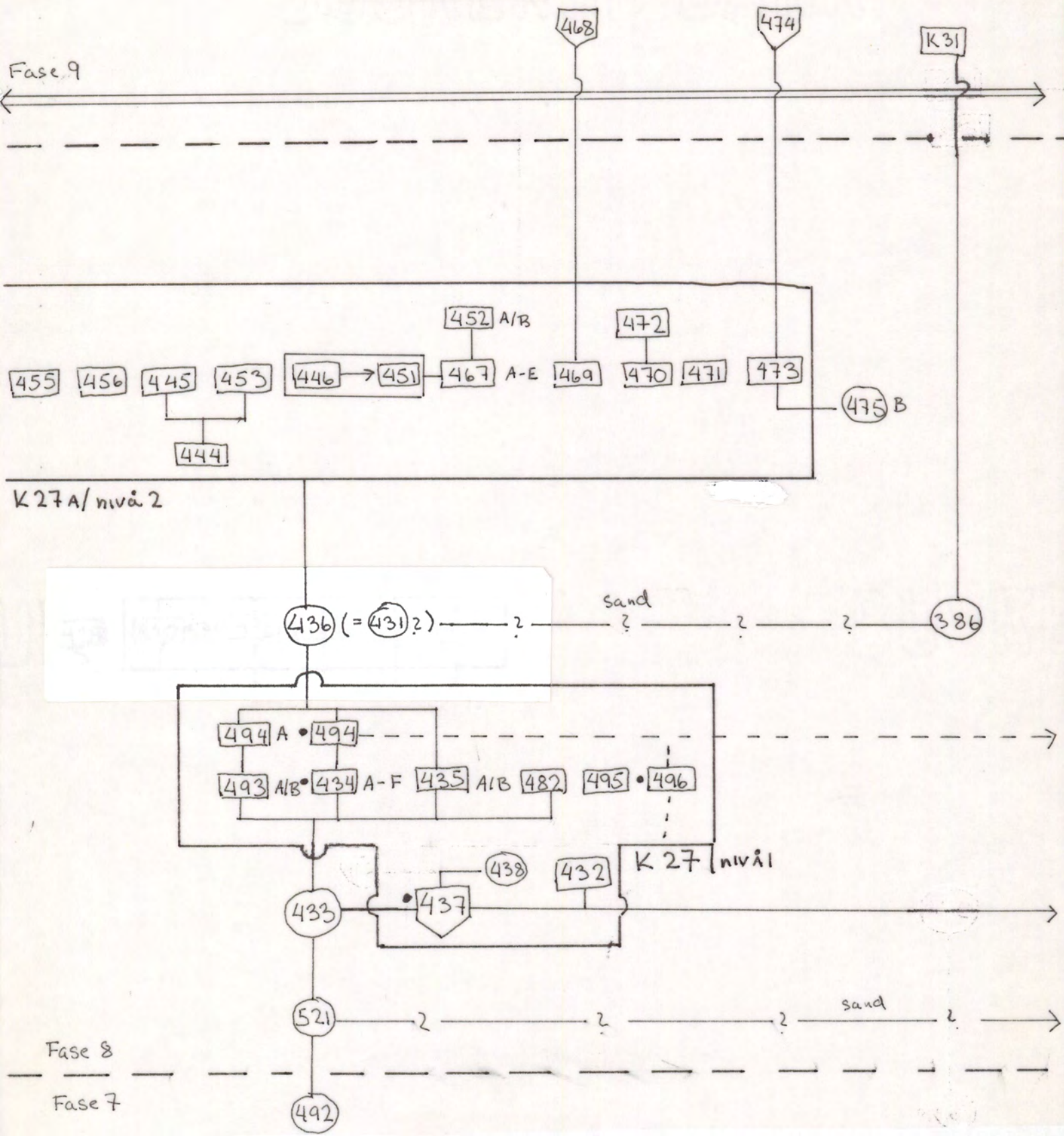
1:100

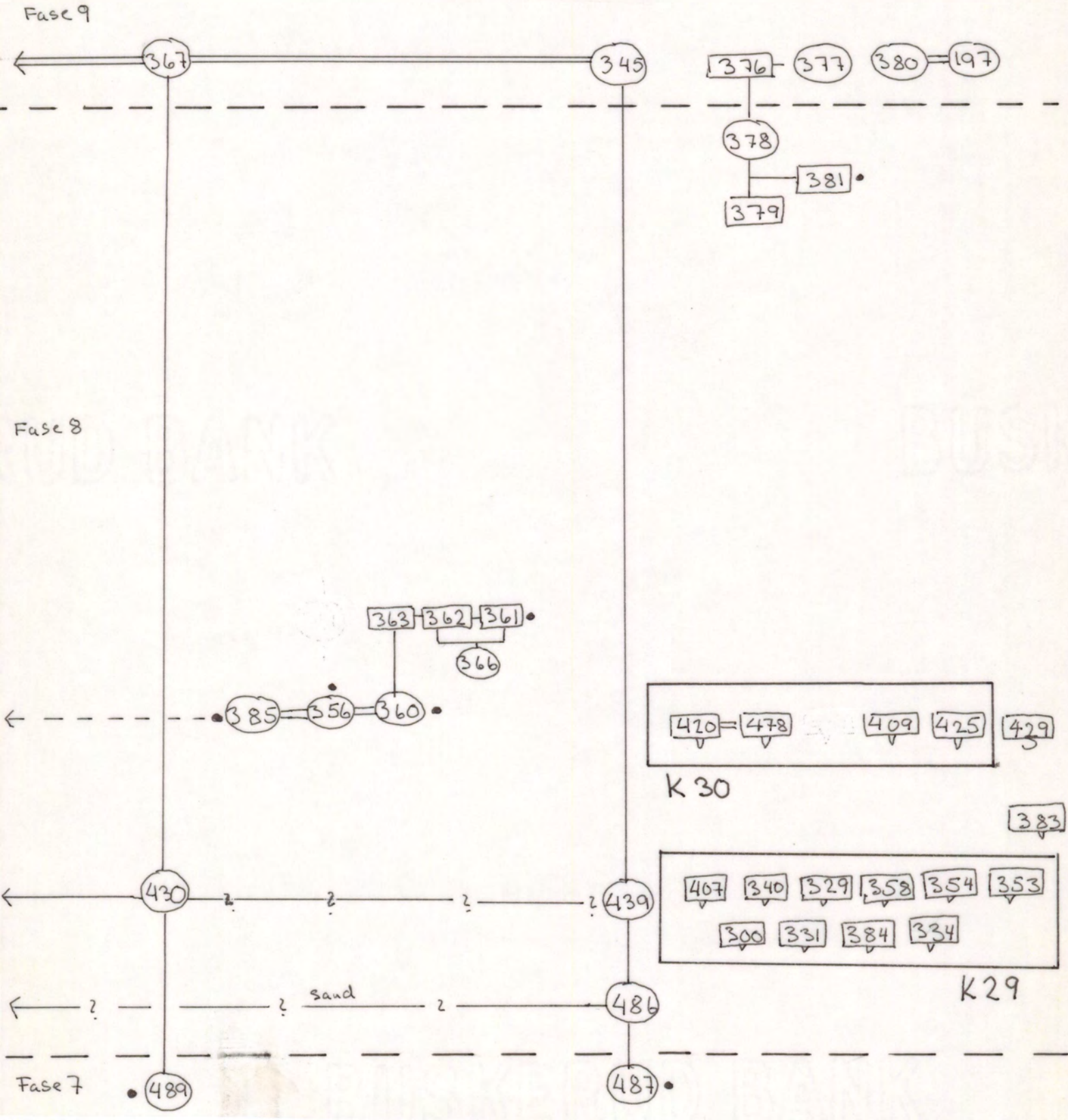
FK

minimatrise fase 8

FK

minimatrise fase 8

FK

minimatrise fase 8

FASE 9.Generell karakteristikk.

I fase 9 skjer det ingen bebyggelsesmessige endringer i forhold til foregående fase. Fase 9 deles i 2 nivåer, da både trebrolegningen i strøtet og i passasjen skiftes ut mens huset vest for strøtet er i bruk.

I perioden 05.07 - 02.08 1974 ble rute L 15 lagt inn under delfelt FK. Brolegningen K35, en passasje, kan troligvis relateres til fase 9: Endel moderne nedgravninger for rør har ødelagt deler av strøtet (K33/K31), samt passasjene K34 og K35.

Stratigrafisk beskrivelse.

Vest for strøtet ligger et treflislag, 345, over 439 (fase 8). Dette laget er identisk/sammenhengende med laget 346, som ligger mellom trevirket i passasjen K28's øvre del. Lag 346 er iflg. dagboken identisk med 402 (=nedre del av 346).

I strøtet dekkes K27 (fase 8) av et brunt, fett og kompakt humuslag 367, blandet med noe treflis. Muligvis er dette laget identisk med 345/346. På 367 ligger underliggerne til den nye brolegningen, K31, i strøtet i nivå 1. Deretter følger den godt bevarte, N-S-orienterte plankelegningen, og umiddelbart oppå denne underliggerne fra et nytt plankedekke som ikke er bevart. Disse underliggerne, K33, utgjør nivå 2 i strøtet i fase 9. K33 dekkes av laget 194 i fase 10.

Vest for strøtet står endel fundamentstolper etter en N-S-orientert bygning (se "generell beskrivelse fase 8").

Trebrolegningen i passasjen K28 er fortsatt i funksjon i fase 9, men skiftes på et tidspunkt ut med en ny trebrolegning, K34. Tverrdragerne i K34 ligger direkte oppå trevirket i passasjen K28. Den stratigrafiske relasjonen mellom strøtet K31 og passasjen K28 formidles av planken 370A, som har sin fortsettelse på andre siden av en nedgravning for rør, i planken 370. Lengst i vest dekkes K34 av et brunt, fett humuslag, 414. Dette kunne følges mot øst til ca 219,5y. P.g.a. stigningen i kulturlagene, var lag 414 sjaktet av øst for denne koordinatlinjen. Om lag 414, og det trevirket som ligger i/over dette laget, helt eller delvis tilhører fase 9, kan ikke avgjøres, da det mangler sikre

opplysninger om lag 414's relasjoner til lagene nord for passasjen.

Øst for stråtet ligger et brunt, kompakt humuslag 377, over treflislaget 378 i fase 8. Dette laget ligger iflg. dagboken "på nivå med" laget 367 i stråtet. En klar grense mellom 367 og 377 er dokumentert langs østsiden av den N-S-orienterte stokken 376 som tilhører underkonstruksjonene i stråtet K31. Denne lag-grensen mellom 367 og 377 sammenfaller med stråtetets østre kant.

Øst for bingen K47 ble i nivå 7,75 m.o.h. avdekket langsgående planker over tverrgående underliggere. Konstruksjonen K35 ligner i utformning på passasjen K34. Det er trolig at det dreier seg om plankedekket for en passasje som strekker seg inn på delfelt FL.

K35 er identisk med FL K61A,B. Den forbinder FK fase 9 med FL fase 10. De stratigrafiske relasjonene mellom K35 og de øvrige konstruksjonene i FK's fase 9 er uklare, ettersom de lag K35 er relatert til, nemlig 108 (som overlager K35), ikke sikkert kan relateres til noen andre lag i rute K15. Men lag 108, bestående av treflis, hasselnøtter og en del sand, kan imidlertid være identisk med lag 194 (fase 10). Dette laget er nemlig beskrevet i dagboken som "et mørkt humuslag, noe sandblandet, med hasselnøttskall og treflis". Ingen andre lag i nærheten av K35, eller på samme nivå, er beskrevet slik at de kan være identiske med lag 108.

Dersom 194=108, må K35 være anlagt engang i løpet av fase 9 og gått ut av funksjon i fase 10. Rent nivåmessig overensstemmer plankene i K35 med plankedekket i stråtet K31. Ytterligere argumenter som taler for at K35 er tilkommet i fase 9, er den konstruktive likheten med passasjen K34: Brede, kraftige planker lagt over ganske tett lagte, tynne tverrdragere.

NB! Øvrige jordlag og konstruksjoner dokumentert i rute L 15 over fase 9, kan ikke nærmere fasebestemmes enn at de tilhører fase 9-12. Se egen matrise.

Jordlag i fase 9:

197 (=380)	348	377
277	349	380 (=197)
337	350	402 (=346)
345 (=351)	351 (=345)	414
346 (=402)		

Jordlag i rute L 15/fase 9-13:

36=60=154

60=36=154

108

109 K35 = FL K42

110 K35 = FL K42

113=159=171=157 muligvis samme lag

114=162=168=172=174 muligvis samme lag

137=138 muligvis samme lag som 139 og 140

138=137 " " " " 139 og 140

139=140 " " " " 137=138

140=139 " " " " 137=138

141=142=?155

142=141=?155

143

144=145=146=147 muligvis samme lag

145=144=146=147 " " "

146=144=145=147 " " "

147=144=145=146 " " "

148

149

150=151

151=150

152

153=165=169 muligvis samme lag

154=36=60

155=?141=?142

156=166=170 muligvis samme lag

157=113=159=171 muligvis samme lag

158

forts.

Jordlag i rute L 15/fase 9-13: (forts.)

159=113=171=157 muligvis samme lag

161=167 muligvis samme lag

162=114=168=172=174 muligvis samme lag

163

164

165=153=169 muligvis samme lag

166=156=170 " " "

167=161 muligvis samme lag

168=114=162=172=174 muligvis samme lag

169=153=165 muligvis samme lag

170=166=156 " " "

171=113=159=157 muligvis samme lag

172=114=162=168=174 muligvis samme lag

173=180=182

174=114=162=168=172 muligvis samme lag

175

176

177

178

179

180=173=182

181

182=173=180

183

184

185

186

187

Konstruksjonsbeskrivelse.

K31 (nivå 1) - trebrolagt stråte. Trebrolegingen i stråtet følger samme retning og har samme bredde som i forrige fase. Brolegningen er sammensatt av en underkonstruksjon, bestående av korte, kraftige tverrdragere som går inn til midten av stråtet. Disse er 387A-F t.o.m. 397, 368, 369A-C, samt 359. Over disse ligger 25-30 cm brede langsgående planker, 321 og 322. Disse har vært festet til tverrdragerne med plugger. Plankedekket 321/322 er reparert en gang ved at noen planker er lagt oppå det opprinnelige plankedekket der dette har vært slitt opp. Disse reparasjonsplankene ligger i stråtet NV-del og har nummer 320A-D. Også i SØ er det foretatt endel reparasjon med korte tverrplanker, nemlig 323 og 324. Lengst i syd ligger en reparasjonsplanke, 320F.

Alt dette trevirket ligger på overflaten av 367. Et tynt humuslag, 350, ligger mellom det opprinnelige plankedekket og reparasjonsplankene 323.

Underkonstruksjonen i K31 er tegnet ut på separat plan (nivå 1). Av reparasjonsplankene er bare 320A-F inntegnet på hovedplanen i nivå 1.

K32 (nivå 1/2) - hus på fundamentstolper. Vest for stråtet har det stått et hus på fundamentstolper. Den stratigrafiske relasjonen mellom disse stolpene og lag i fase 9 kan ikke klarlegges på grunnlag av opplysningene i dagboken. Se under "generell beskrivelse fase 8" hvor det redegjøres særskilt for stolpene i fase 8 og 9.

Følgende stolper er på tidligere anførte grunner relatert til fase 9, nivå 1 og 2: 328, 357, 355, 330, 248, 309, 249, 335, 333 og 332. Stolpene danner en rekke som står tett inntil stråtet vestkant. Stolpene 333, 309 og 330 ligger noe utenfor denne rekken, idet de er forskutt ca 20 cm mot vest. Stolpene må derfor ha hatt en annen funksjon, f.eks. som understøtter for gulvdragere. Stolpene er overlagret av lag 275, så de kan ikke tilhøre huset i fase 10, som er forskutt noe mot vest.

Huset har hatt samme orientering som i forrige fase, nemlig N-S. Vestveggen kan ikke fastlegges. Husets søndre gavlvegg har stått tett opp til passasjen K28.

Når ny brolegning i stråtet K31 og passasje K28 skulle legges, har huset stått, for hverken gate eller passasje endrer bredde.

Det gjør imidlertid strøtet i fase 10, da det utvides noe mot vest. Da har ikke huset K32 stått, og man har ikke måttet ta hensyn til dette.

K33 (nivå 2) - trebrolegning i strøtet. Direkte ovenpå plankedekket i K31 lå tverrdragerne for et nytt plankedekke. Tverrdragerne gikk inn til midten. Disse er: 281A-G til 293, 295 til 298. Spor etter plankedekket fins i plankene 282A-D, 285, 292, 289 og 295. Dette trevirket overlages av laget 194 (fase 10). At disse tverrdragerne utgjør et nivå i fase 9, fremgår av den omstendighet at de markerer den samme bredde på strøtet som i nivå 1. Dette til forskjell fra fase 10, der strøtet i begge nivåer er noe utvidet mot vest (over fundamentstolpene i K32).

K34 (nivå 2) - passasje. Passasjen er til store deler separat undersøkt og dokumentert i forbindelse med en utvidelse av feltet mot syd. Passasjen K34 består av endel tynne tverrdragere 326, 327, 397 og 403. Over disse har det ligget tykke langsgående planker (Ø-V-orientert), av hvilken bare to, tildels meget sterkt brannskadede, er bevart, nemlig 398A og 398. Under denne ligger en tilsvarende planke, nemlig 410. I vest var trevirket meget dårlig bevart, og her er fasetilhørigheten uklar. Dette gjelder for 401, 412-412A, 419, 418, 424, 423 og 399. Lag 414 kan tilhøre enten fase 9 eller 10. (Se videre beskrivelse av K34, fase 10.)

K34 er ødelagt av grøft 400 som skjærer skrått gjennom passasjen. K34 kan fortsatt ha vært i funksjon i fase 10. Det hersker uklarhet m.h.t. når passasjen går ut av bruk, fordi det i dens østre del ikke fins lagrelasjoner som knytter denne eller yngre passasjer til strøtet. Dette er dels årsaket av en moderne grøft som har avskåret passasjen fra strøtet, dels at alle lag over passasjens østre del er sjaktet vekk over det nå beskrevne nivået. Bare lengst i vest er det trerester som viser at det fortsatt har vært en passasje i området. Plankedekket i K34 er brannskadet. Kan denne skaden settes i sammenheng med sot/askelaget 337, er K34 brent i løpet av fase 9?

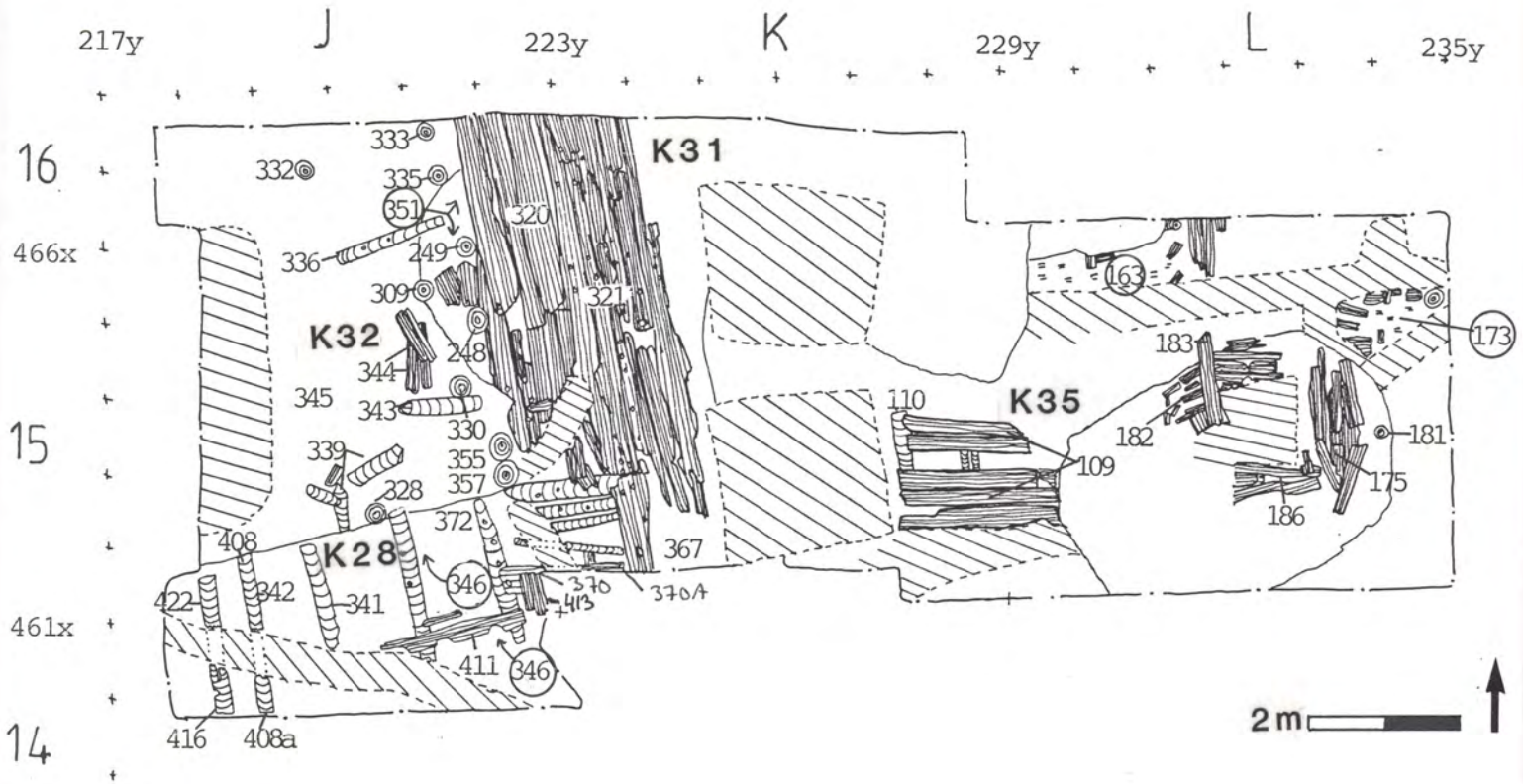
K35 - Trebrolagt passasje øst for strøtet. Brolegningen består av tverrdragerne 110 samt langsgående, Ø-V-orienterte planker, 109. Disse er identiske med FL42.

K35 tolkes som restene etter en passasje øst for strøtet. Den er imidlertid sterkt beskadiget av yngre nedskjæringer: I vest av bingen K47 i øst av en nedskjæring for brønnen FL K72, samt i nord og syd av moderne kabelgrøfter.

Øvrig trevirke i rute L 15:

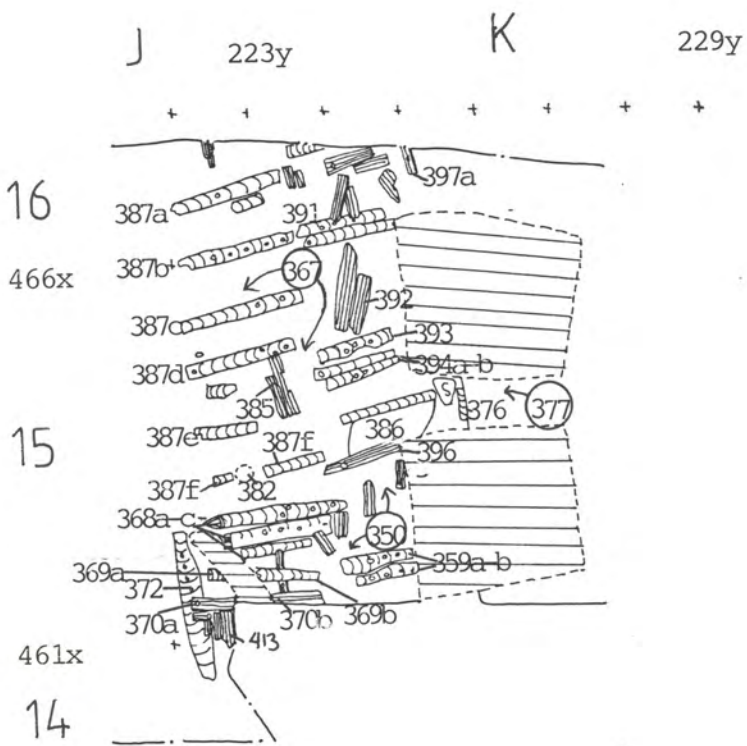
Lagene i rute L 15 fra fase 9 og oppover inneholdt ikke dokumenterte konstruksjoner. Lagene besto vekselvis av sand, sot/ aske og tynne humus-treflislag, men de var ikke sammenhengende over hele ruten. I matrisen er det antydnet med stiplete linjer hvilke sand- og askelag som kan være identiske. En slik rekonstruert "askelagshorisont" utgjøres av lagene 114, 162, 168, 172 og 174. Lag 114 ligger over 108, og dersom 108=194, er askehorisonten dannet i fase 10 eller senere. Det er i så fall ikke utenkelig at askehorisonten kan henge sammen med de klare aske- og brannlagene 276, 278, 312 og 316 i øvre del av fase 10. I så fall kan det brente trevirket 173 og 180, samt det ubrente, høyereliggende trevirket (planker?) 175, 182, 183, 186 og 187 relateres til FK, fase 10.

For ytterligere beskrivelse av rute L 15, se rapport for del-felt FL, fase 9-12.

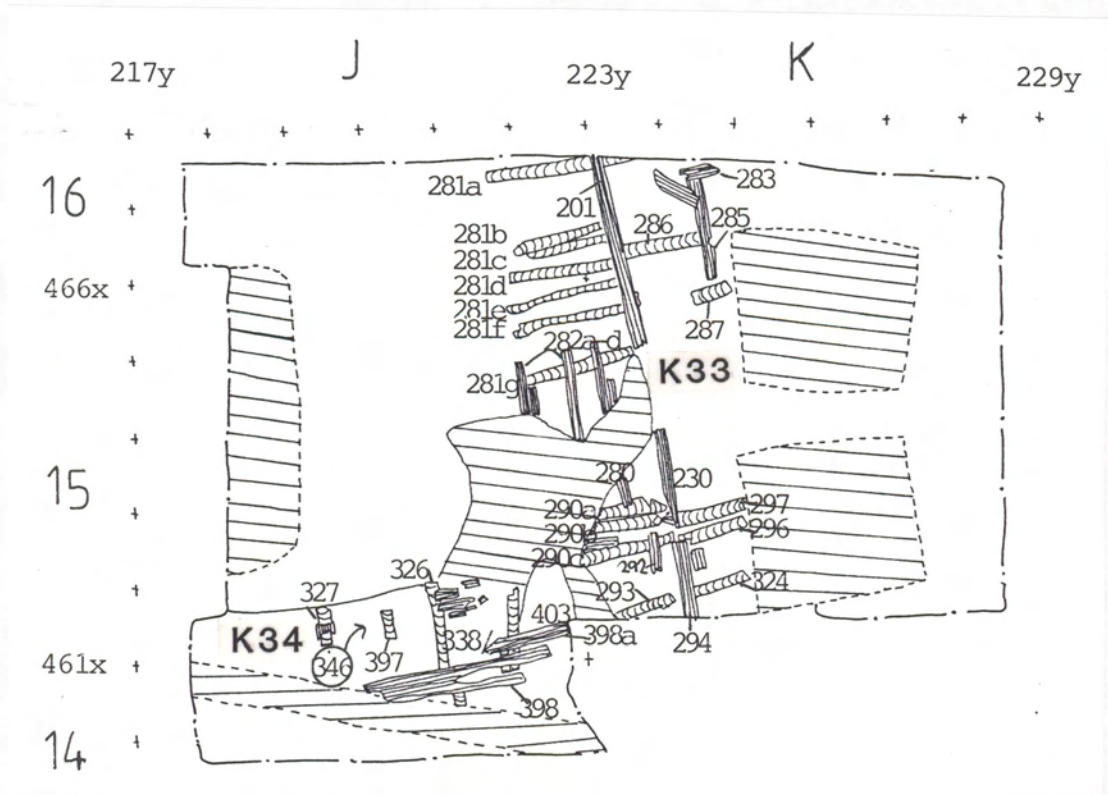

FK Fase 9 nivå 1

1:100

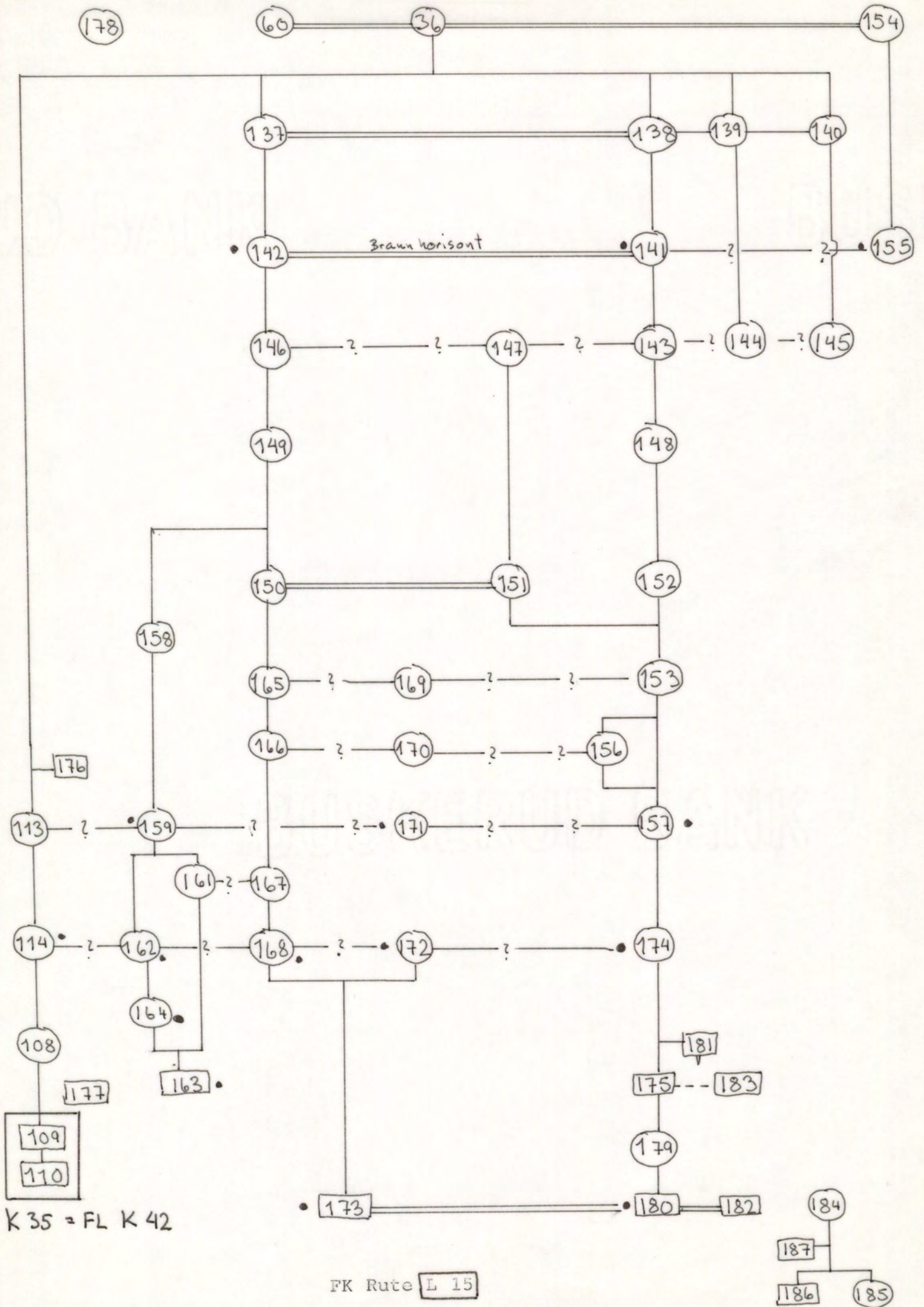

FK Fase 9 nivå 1: Tverrliggere under K 31 1:100

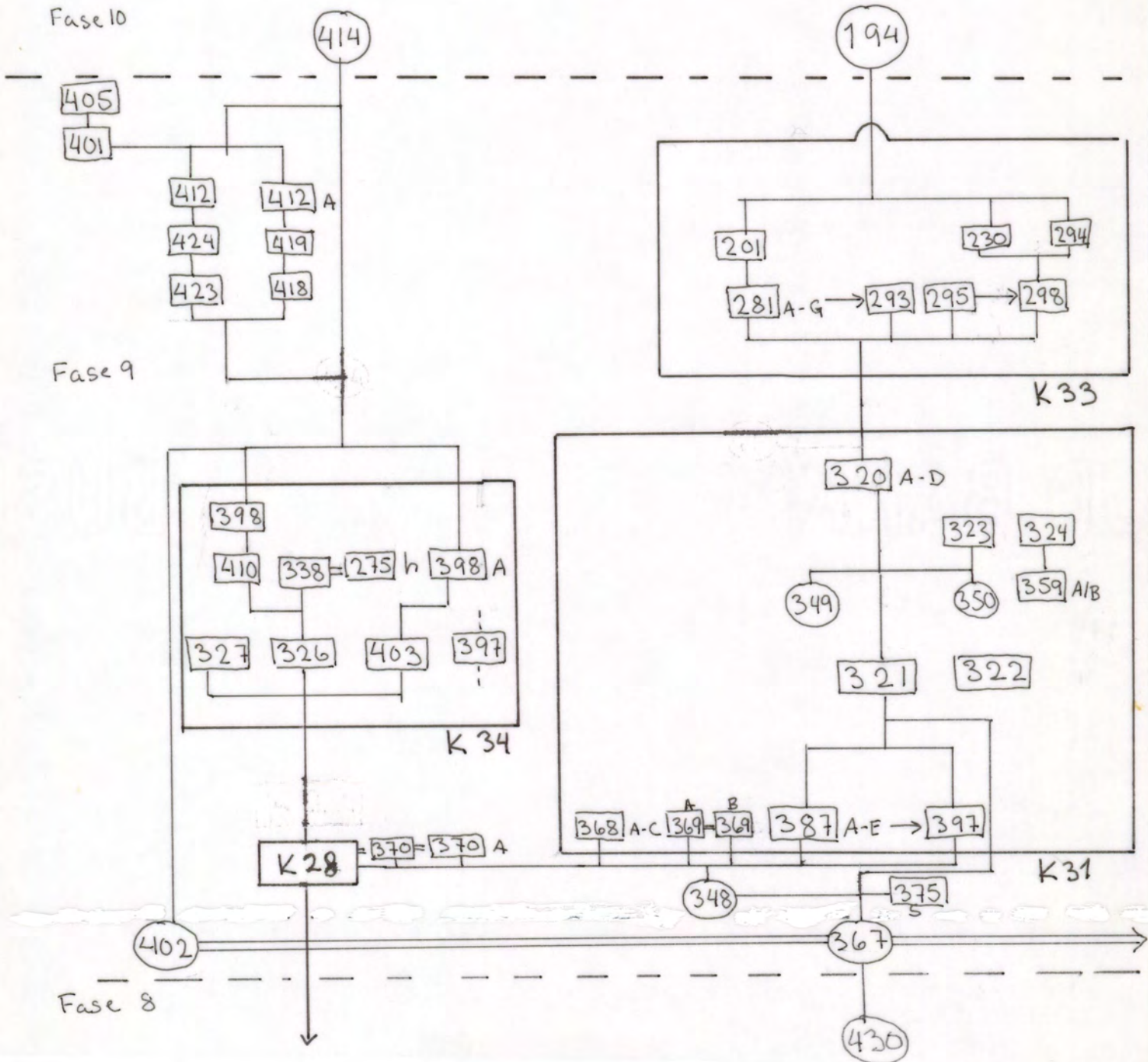
FK Fase 9 nivå 2

1:100

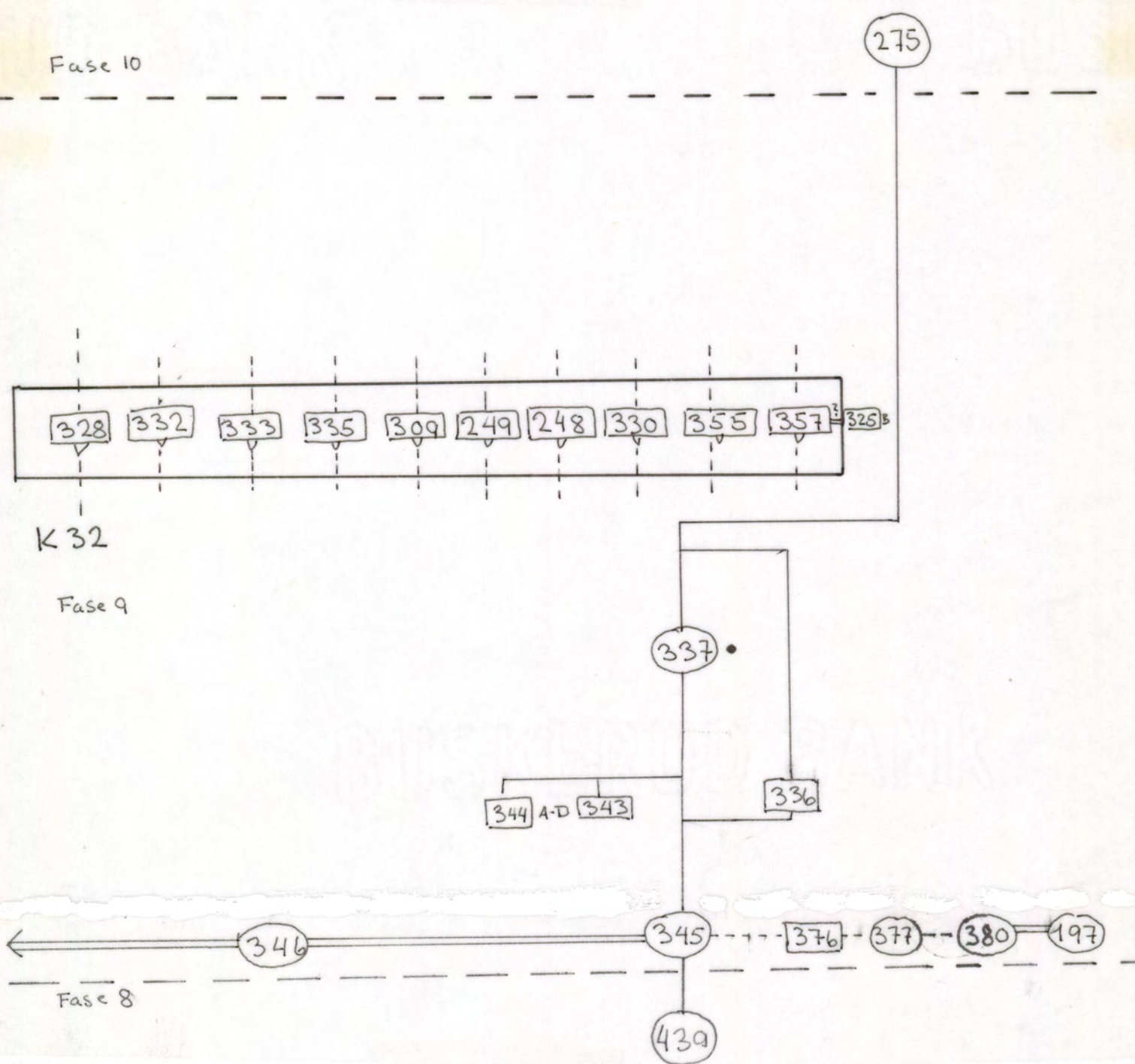
K 35 = FL K 42

FK Rute L 15

FK

minimatrise fase 9

FK

minimatrise fase 9

FASE 10.Generell karakteristikk.

Det skjer ingen bebyggelsesmessige forandringer i fase 10. Fortsatt domineres bildet av det N-S-gående stråtet, som i denne fasen er noe utvidet mot vest. Vest for stråtet bygges et nytt hus på fundamentstolper. Dette huset fyller, som tidligere, ut hele det undersøkte området vest for stråtet og nord for passasjen. Og en ny passasje anlegges vest for stråtet med samme størrelse og orientering som tidligere. Øst for stråtet er det ikke dokumentert rester etter passasje, men det trenger ikke bety at det ikke fortsatt kan ha vært en passasje her, for arealet øst for stråtet er mangelfullt dokumentert i denne fasen.

Fasen er delt i to nivåer: De omfatter to brolegninger i stråtet.

I fasens øvre nivå bærer lag og konstruksjoner spor etter en kraftig brann. Stråtet har imidlertid ingen brannspor. Bebyggelsen, særlig stråtet i nivå 2, er forstyrret av moderne grøfter og nedskjæringer. Dette har allikevel ikke skapt større problemer for tolkningen av bebyggelsesstrukturen.

Stratigrafisk beskrivelse.

Trevirket i stråtet K33 (fase 9) overlages av et sandblandet humuslag med hasselnøtter og treflis, 194. På dette ligger tverrdragerne som utgjør de eneste rester etter det nye, utvidede stråtet, K36. 194 ligger også mellom disse tverrdragerne. Plankedekket i nivå 2 har sine egne tverrdragere som klart ligger over tverrdragerne i nivå 1.

Over trevirket i stråtet i nivå 2 (K37) lå lag 104 (fase 11).

Vest for stråtet lå over lag 345/337 i fase 9 et tykt, funnrøkt humuslag med treflis og hasselnøtter. Dette laget, 275, er muligvis identisk/sammenhengende med lag 194. På overflaten av lag 275 lå et mer eller mindre sammenhengende brannlag som er beskrevet i flere omganger og har derfor fått ulike lagnummer. Brannhorisonten omfatter lagnummer 276, 278, 312 og 316. Oppå disse aske/kull-lagene lå endel forkullet trevirke. Dessuten er en av de fundamentstolpene som tilhører huset, dokumentert brent på toppen (102). Derimot er det ikke dokumentert brannspor i noen av

strætets nivåer. Øst for strætet, i rute L 15, er dokumentert en "askehorisont" som muligvis kan settes i sammenheng med den brannhorisont som danner avslutningen på fase 10 (276, 278, 312 og 316). (Se beskrivelse av rute L 15, samt separat matrise for L 15 under fase 9.)

Brannlagene som danner avslutningen på fase 10 overlages av lagene 100, 104 og 259=257 (fase 11).

Størst stratigrafisk uklarhet knytter seg til relasjonen mellom strætets to nivåer K36/K37 og passasjen K38: Tverrdrageren 317 og trevirket 318A-F (K38) lå iflg. dagboken i laget 275. Dette er her tolket som på 275. Det kan heller ikke sikkert bestemmes når den går ut av funksjon. Av dagboksnotater og planer fremgår det (indirekte) at K38 (317 og 318) ikke var synlig da lag 100 (fase 11) ble gravd. Trevirket er heller ikke dokumentert samtidig med det trevirket som lå i/på lag 100. Lag 100 kan ha overlaget 317-318. Er dette riktig har passasjen K38 gått ut av funksjon før lag 100 avsettes, dvs. før fase 11.

Jordlag i fase 10:

		280
194	275=347	312 (=276)
195	276 (=316) (=312)	316 (=276)
255	278	319

For jordlag i fase 9-13, rute L 15: Se jordlagsbeskrivelse, fase 9.

Konstruksjonsbeskrivelse.

K36 (nivå 1) - trebrolegning i strætet. Brolegningen omfatter hovedsakelig tverrdragerne, mens den overliggende plankebelegningen bare sporadisk er bevart. Tverrdragerne går inn til midten av strætet. Disse er: 202, 203, 206, 207, 210, 211, 212, 213, 231, 239, 214, 215, 218=220, 219=217, 225, 229, 232, 236, 234, 235, 241, 242 og 244. Strætet er utvidet i vest med ca 30-35 cm, og overlager de stolpene i huset K32 som sto langs strætets vestside. Strætet har dermed oppnådd sin hittil største bredde, ca 3,5 m.

K37 (nivå 2) - trebrolegning i stråtet. Den nye trebrolegningen i stråtet er endel skadet av gjennomskjærende moderne grøfter. Lengst i NV og SØ er dessuten plankedekket dårligere bevart enn ellers. Iøvrig er trebrolegningen komplett bevart med underliggende, ganske tynne tverrdragere og langsgående, N-S-orientert plankedekke som er plagget fast til tverrdragerne med treplugger. Tverrdragerne har nummer 199B, 132, 128, 133, 134, 130, 131 og 122. Plankedekket har nummer 105, 107, 119, 118 og 68.

Omtrent midt i stråtet ligger en tykk, rund stokk, 115/126. Dens funksjon ser ikke ut til å være annen enn at den markerer stråtetets midtlinje.

K38 - trebrolegning i passasje. Trebrolegningen i passasjen er fragmentarisk og i vest dessuten meget dårlig bevart. K38 er gravd ut og dokumentert i flere omganger, idet den ytterste nordre delen ble gravd i sammenheng med det øvrige feltet, mens den søndre delen ble utgravd og dokumentert i forbindelse med en utvidelse av feltet mot syd. Det er derfor uklart hva som egentlig hører med til passasjen, særlig i det dårlig bevarte området lengst i vest.

Sikkert er det i alle fall at planken 299A og den paralleltliggende plankebiten 399, har utgjort et langsgående Ø-V-orientert plankedekke i passasjen. Som underliggere har fungert den lille stokkbiten 397, samt 317, og muligvis også noe av trevirket 318A-F, som var så sterkt forråtnet at det ikke lot seg avgjøre hva som var rundt eller flatt. Usikkert er det imidlertid om det øvrige trevirket i 399 samt 401, også kan ha forbindelse med K38. Nivåmessig passer disse trebitene inn, men såvidt det kan avgjøres ligger treet orientert N-S og ikke Ø-V som det burde hvis det hadde vært en del av plankelegningen.

Muligvis skal både 399 og 401 oppfattes som fôringer mellom passasjebelegningene K34 og K39, i et forsøk på å nivellere opp plankedekket, da det både i denne og forrige fase er en tiltagende helning i passasjen fra øst mot vest. Helningen utgjør i fase 10 ca 40 cm. (Se beskrivelse av K34, fase 9.)

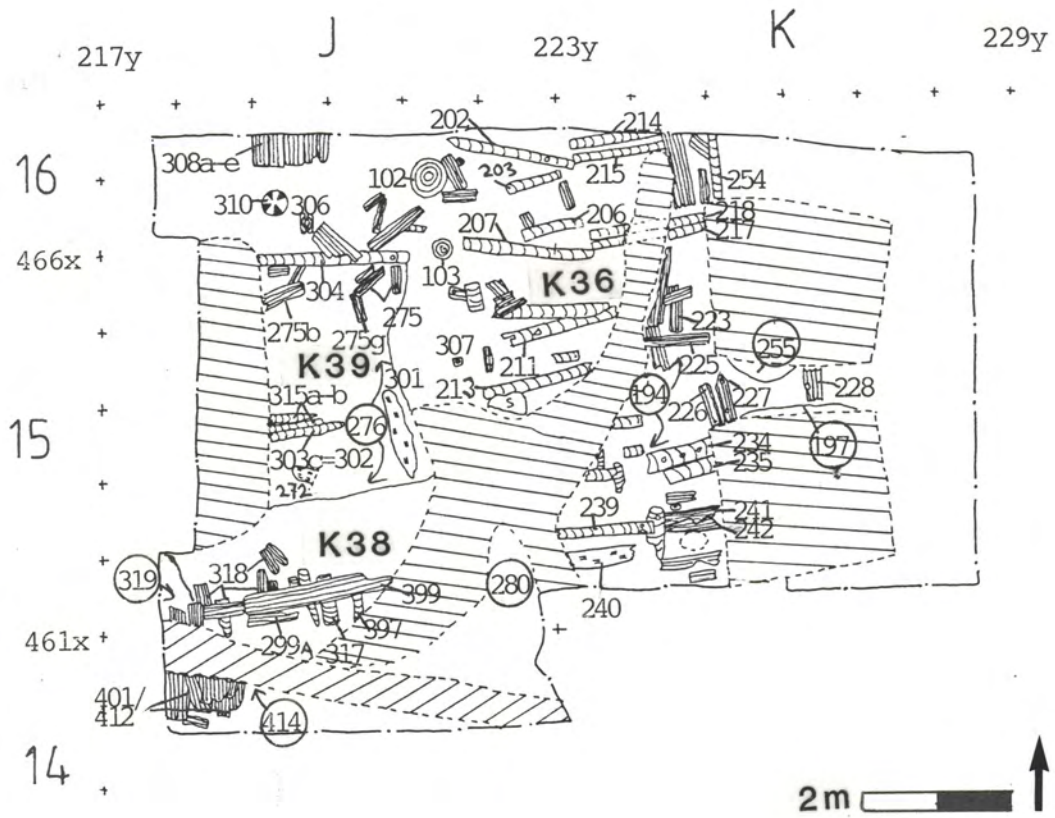
K39 - hus på fundamentstolper. Vest for stråtet anlegges et nytt hus på fundamentstolper: Av disse kan 102, 103, 306 og 307, samt stolpehullet 310, sikkert relateres til fase 10. Det er m.a.o.

bare husets østre langvegg som kan fastlegges på grunnlag av fundamentstolpene idet stolpehullet 310 oppfattes som hull til en stolpe som har støttet en gulvdrager. Stolpen 306 kan ikke plasseres. Husets østre langvegg følger strøtet, men er som følge av utvidelsen noe forskutt mot vest. På overflaten av 275 og i brannhorisonten over 275, ligger endel brent og ubrent trevirke, bl.a. et par større Ø-V-orienterte stokker som kanskje kan ha fungert som gulvdragere i huset. Disse er 304, 303C(=302) og muligvis 315. Vinkelrett på disse stikker det i nordprofilen fram 4-5 sterkt forkullede planker 308A-E. Disse ligger parallelt og tett inntil hverandre. Umiddelbart under lå et lag nye planker, 311A-D, også disse er brent. Disse plankene kan være rester av et brent gulv i huset.

Det øvrige trevirket som ligger i området virker spredt og tilfeldig, som om det er blitt liggende igjen etter en opprydning. Brent og ubrent om hverandre.

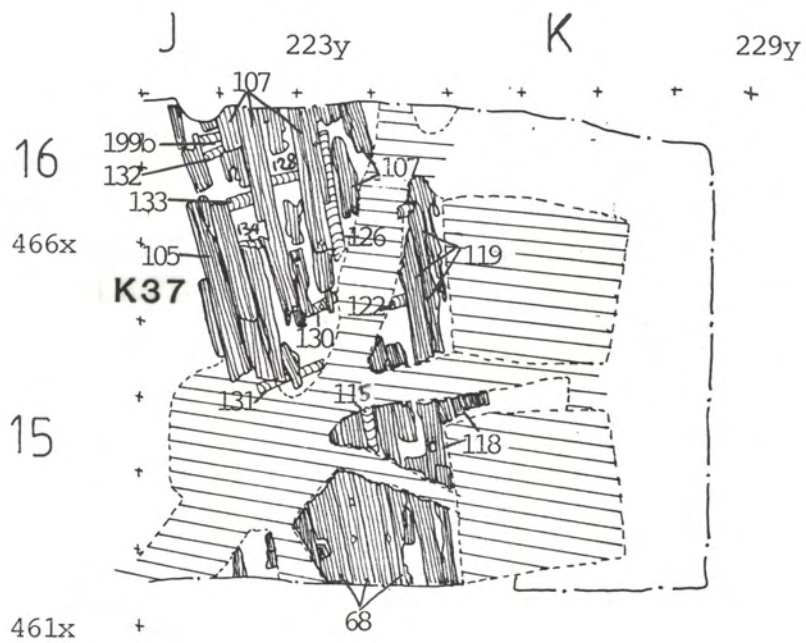
Merknader til plantegningene:

Følgende nummer har ikke kunnet gjenfinnes på planer eller dagbokskisse og er følgelig ikke med på faseplanen: 274, 305A-B og 306.

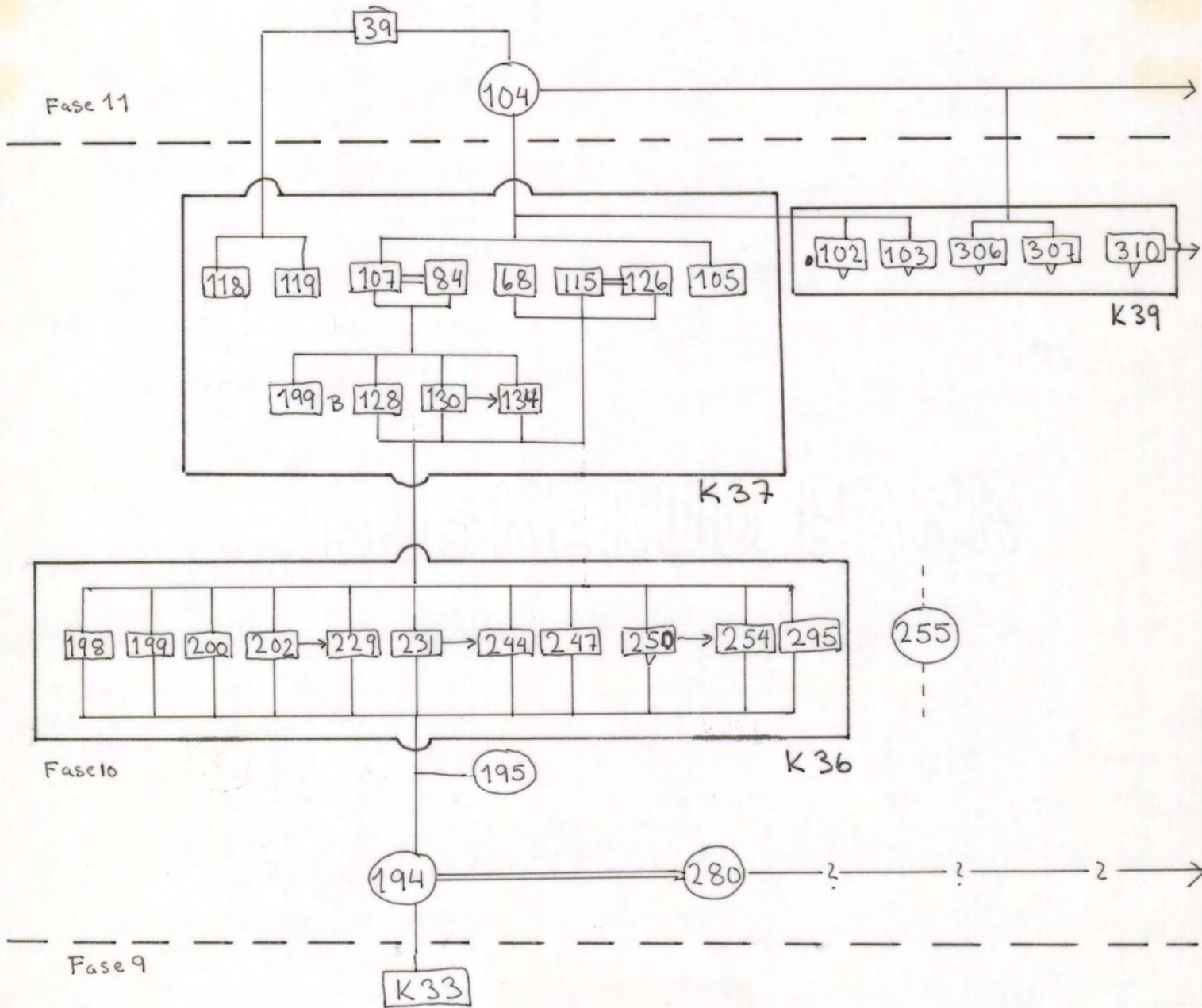
FK Fase 10 nivå 1

1:100

FK Fase 10 nivå 2

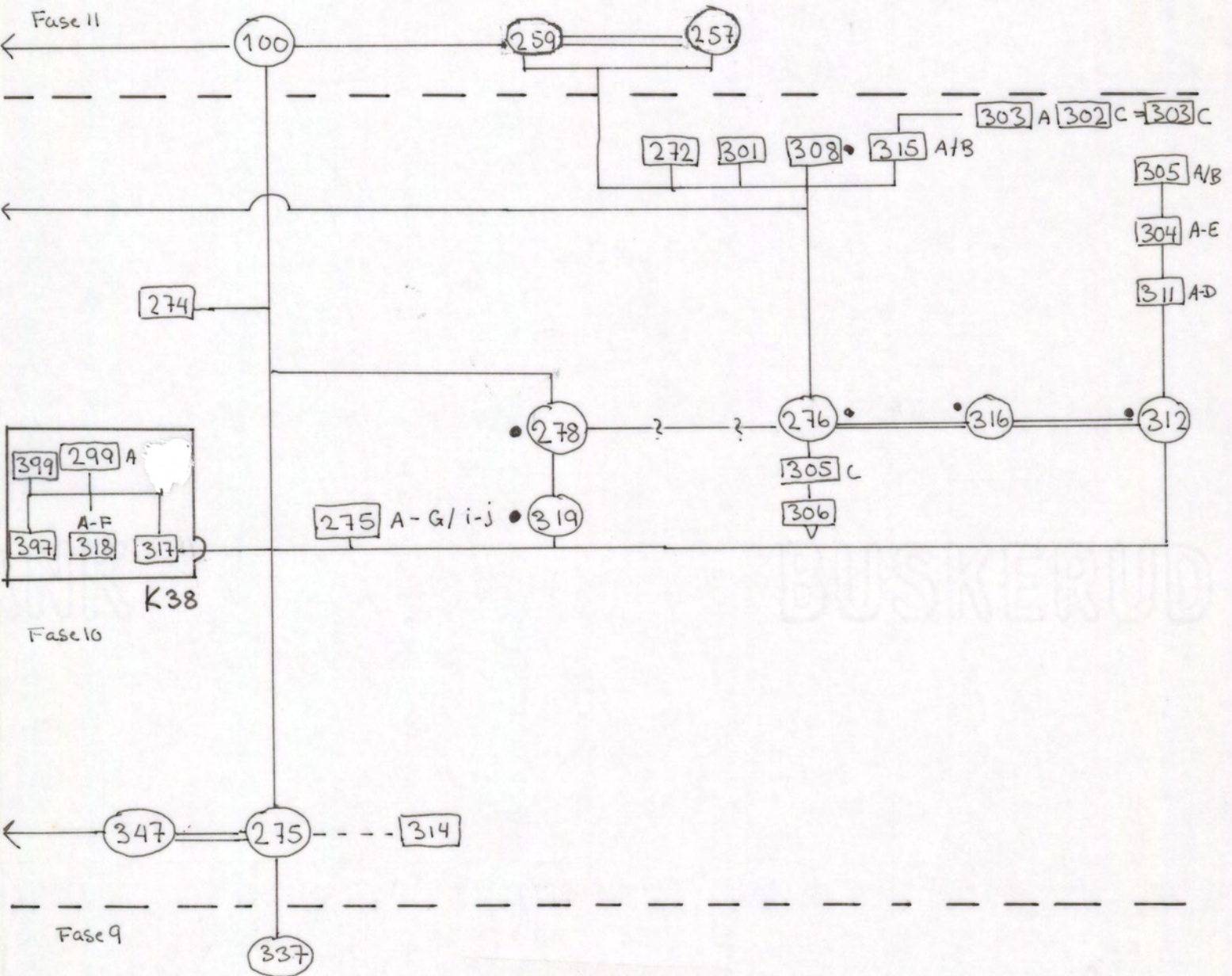
1:100

FK

minimatrise fase 10

BUSKERUD BANK

FK

minimatrise fase 10

FASE 11.Generell karakteristikk.

Trevirket i fase 11 var i svært dårlig konserveringstilstand, og en rekke moderne nedgravninger for koblingsbrønner, grøfter og en steinkjeller har fjernet sammenhengen i kulturlagene i syd- og vestdelen. P.g.a. trevirkets dårlige bevaringsgrad var det presset sammen med trevirket i fasen over. I feltsituasjonen har det tydeligvis vært vanskelig å skille overliggende og underliggende trevirke fra hverandre. Det har også vært problemer med å skille på flatt og rundt trevirke (stokker og planker), på retningen i trevirke, samt på grenser mellom planker som ligger tett sammen. Disse forholdene fremgår av plantegningene som gir et "utolket" bilde av trevirke fra fase 11/12. Uttegningen av fase 11 og 12 har på flere punkter derfor måttet basere seg på skisser og beskrivelser i dagboken.

Disse forholdene har allikevel hatt mindre innvirkning på tolkningsresultatet, for så vidt angår feltets hovedstratigrafi og bebyggelsesstruktur: Bebyggelsen følger det samme kjente mønster som tidligere, dvs. med et bredt N-S-orientert stråte, og vest for denne et areal hvor det er bygd et hus på stolpefundamenter. Usikkert er det imidlertid om det også i denne fasen har vært en passasje syd for huset: Mindre fragment av meget dårlig bevarte planker ligger isolert på en "øy" i rute J 15, mellom koordinatene 222-223y. Disse ligger vest for stråtet. (Se videre under konstruksjonsbeskrivelse K41.)

Stratigrafisk beskrivelse.

Fasens hovedlag består dels av et fett, mørkebrunt humuslag med treflis og sand, lagnummer 100, som ligger vest for stråtet, dels av et tilsvarende beskrevet lag, 104, som trevirket i stråtet ligger i. Lag 100 og 104 dekker trevirket i fase 10. Lengst i vest ligger to lag, 257, identisk med 259, begge humuslag med sandinnblanding, samt litt sot. Av dagboknotatene fremgår det at det var meget liten forskjell på innholdet i disse to lagene og lag 100. Dessuten var grensen mellom dem flytende og usikker, hvorfor det ikke utelukkes at det kan dreie seg om et og samme lag. Denne tolkningen er fulgt i det følgende, og lagene 96, 98 og 99,

kan være identiske med lag 104. Stolpene 74, 76-78 kan ikke sikkert relateres stratigrafisk til fase 11. De er plassert i denne fasen på grunnlag av opplysninger om toppnivelement. Alternativ plassering er i fase 10. De kan derimot ikke tilhøre fase 12, da stråtet i denne fasen utvides betraktelig mot vest og overlager stolpene.

Jordlag i fase 11:

89 = 99	100 Kan være identisk med 257/259.
95	104 Identisk med 98?
96	257(=259) Kan være identisk med 100.
98 Identisk med 104?	259(=257) " " " " 100.
99(=89)	

For jordlag i fase 9-13, rute L 15, se jordlagsbeskrivelse, fase 9.

Konstruksjonsbeskrivelse.

K40 - trebrolegning i stråtet. K40 består av brede, N-S-gående planker 84A-D, 85, 39=42A-D=47, som ligger på Ø-V-orienterte tverrdragere 127, 66, 120, 121, 106, 67, 70, 71 og 73.

Langs stråtetets vestsida ligger en sterkt deformert stakk 91. Det er uvisst om denne tilhører selve stråtet eller om det er en rest av en nedfalt syllstakk. Alt trevirke er meget dårlig bevart og sterkt sammenpresset.

Stråtetets vestsida følger samme linje som i foregående fase. Østsida er derimot svært uklar, så stråtetets totale bredde kan ikke sikkert fastlegges.

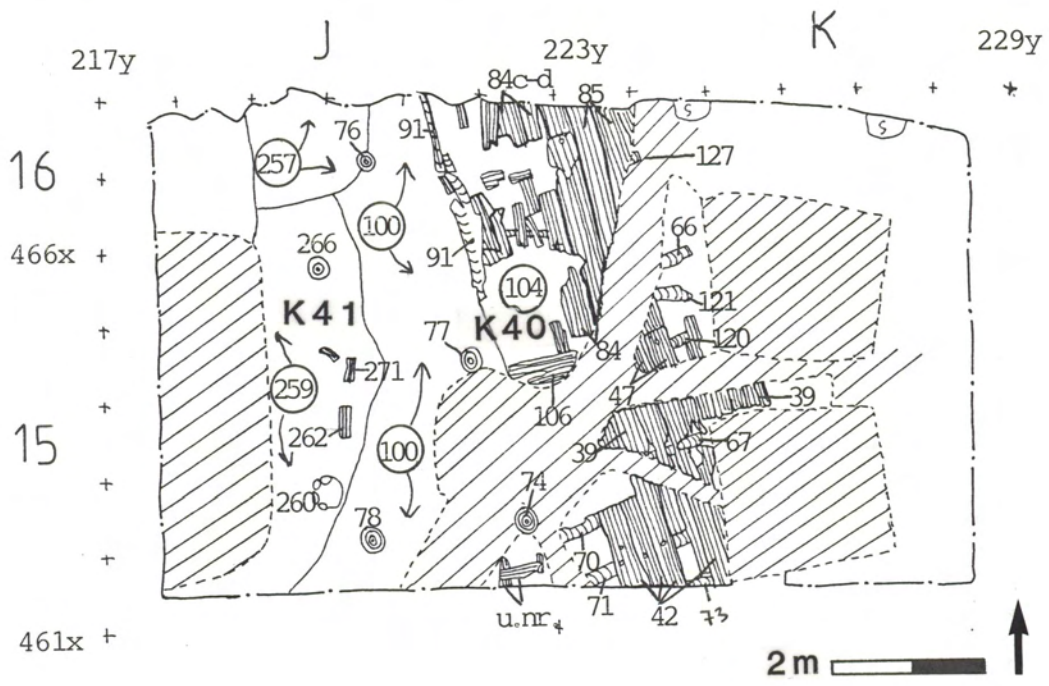
K41 - hus på fundamentstolper. Huset består av stolpene 74, 77, 76, 266 og 78. NB! Stolpene kan ikke stratigrafisk sikkert bestemmes til fase 11, se videre stratigrafisk beskrivelse. Som tidligere bør stolpene kunne tolkes som fundamentstolper for en bygning med langsida vendt mot stråtet. P.g.a. de fragmentariske restene av huset kan hverken husets lengde/bredde eller orientering sikkert fastlegges. Det viktigste usikkerhetsmomentet er knyttet til husets avslutning i syd. Tidligere er husene avsluttet mot syd med en gavlvegg langs passasjen. Nå er det imidlertid ingen sikre

rester etter passasje, og de fundamentstolper som kan relateres til fasen utgjør ikke noe klart mønster som peker på at K41 har hatt samme utbredelse i syd som før. På delfelt FF er det imidlertid sporadiske planker i fase 10 som kan tyde på at det fortsatt har vært en passasje på samme sted som før. De unummererte plankebitene på "øya" i rute J 15 kan i så fall tilhøre en trebrolegning i passasjen.

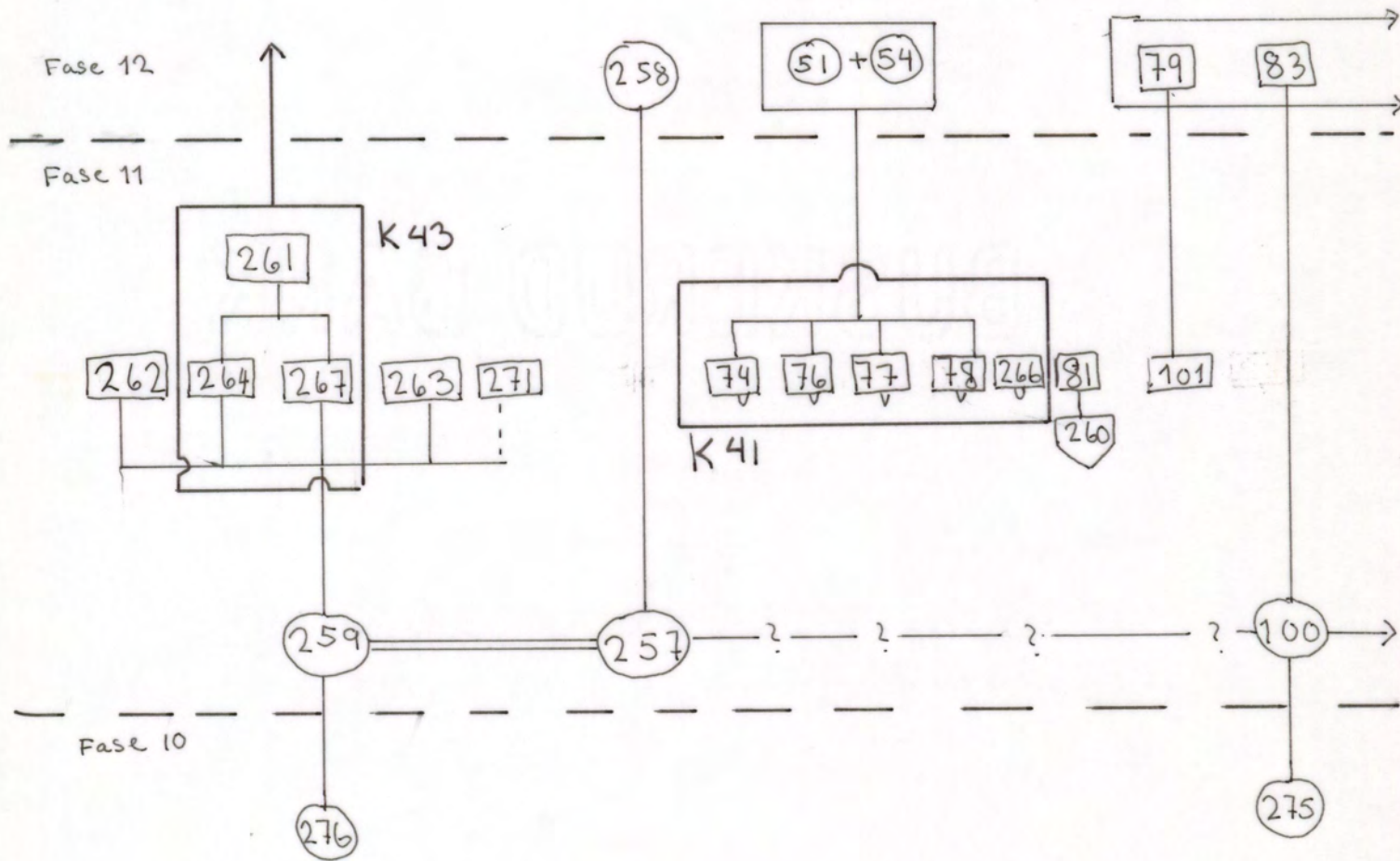
Øvrige merknader til fase 11:

Et stenskodd stolpehull, 260, er plassert i fase 11, men de stratigrafiske opplysningene er så forvirrende at det like gjerne kan tilhøre fase 12.

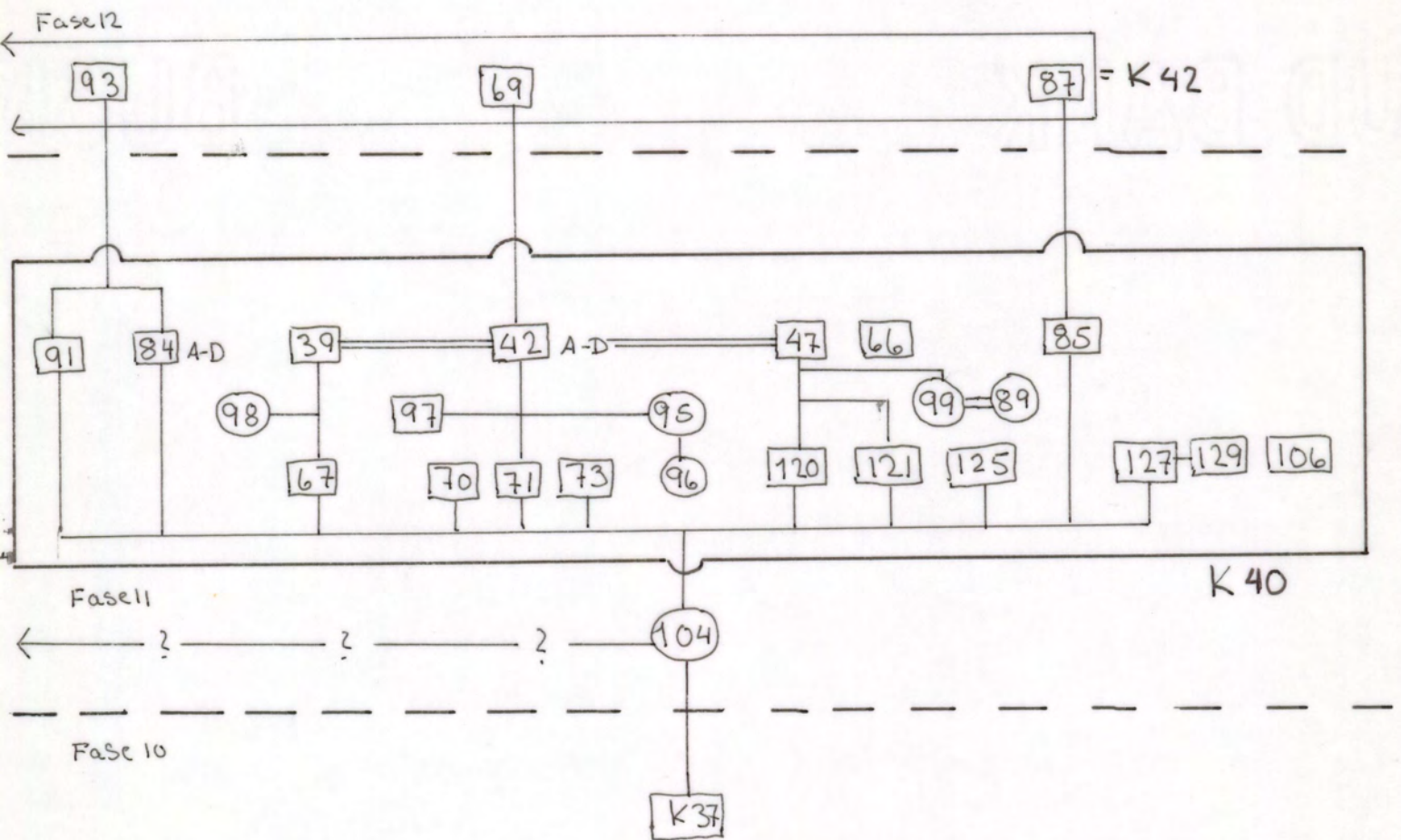
FK Fase 11

1:100

FK

minimatrise fase 11

FK

minimatrise fase 11

FASE 12.Generell karakteristikk.

Trerestene i denne fasen er meget dårlig bevart.

Det er de samme hovedlinjer i bebyggelsestopografien som fortsatt dominerer i fase 12. Stråtet følger samme orientering som før, og vest for dette fins sporadiske rester etter et hus. Det er imidlertid trekk i den bebyggelsestopografiske detaljutformningen som avviker fra de foregående fasene: For det første er stråtet utvidet mot vest med ca 1 m. Siden stråtets østside ikke kan fastlegges nøyaktig, kan ikke total bredde sikkert avgjøres, men minimumsbredden er ca 3,1 m (Beregnet maksimumsbredde ca 4,5 m.)

Det kan ikke påvises noen passasje i syd, hverken øst eller vest for stråtet, men dette kan skyldes de dårlige bevaringsforholdene: I vest har en moderne grøft helt fjernet kulturlagene langs sydprofilen.

Vest for det utvidede stråtet ligger en sterkt deformert trestokk som hviler på korte tverrbjelker. Stokken er tolket som en syllstokk og restene etter et hus med langveggen vendt mot stråtet, de korte bjelkene som fundamenter med samme funksjon som de tidligere fundamentstolpene. Lengst i vest ligger en planke med samme orientering som syllstokken: Også denne ligger på tverrbjelker som ligger på overflaten av lag 100. Selv om det ikke kan avgjøres om denne siste konstruksjonen tilhører fase 11 eller 12, er den tolket som endel av et hus vest for stråtet, hvis syllstokker og gulvdragere hviler på korte tverrkubber, istedenfor som tidligere, på fundamentstolper.

Ytterligere avvikelser fra det tidligere bildet er at det utvidede stråtet ser ut til å ha hatt et plankedekke orientert Ø-V, og ikke som før, i N-S retning. Den relativt godt bevarte N-S-orienterte "midtstokken" 92 kan ha fungert som en slags syll for et tverrgående plankedekke (men slike midtstokker har det ligget i stråtet før, uten at de har hatt en slik funksjon).

Det Ø-V-orienterte plankedekket er best bevart langs syllstokken i vest, ellers fins det ikke spor etter Ø-V-orientert plankedekke ute i stråtet. Det kan tyde på at det ØV-orienterte plankedekket spesielt henger sammen med utvidelsen. At det utvidede stråtet opprinnelig har hatt et N-S-gående plankedekke, kan det imidlertid ikke herske tvil om, da det fins flere bevarte Ø-V-orienterte tverrdragere (93 og 83B) som går fra midten av stråtet

og helt til syllstokken 79.

På grunnlag av den dokumentasjon som foreligger er det imidlertid umulig å komme noe nærmere strætets detaljutformning i fase 12. Men etter fase 12, opphører strætet å være trebrolagt: Muligvis går det over til å bli steinbrolagt (se fase 13).

Stratigrafisk beskrivelse.

Ingen jordlag kan relateres til fase 12, som er utskilt som egen fase p.g.a. at strætet ekspanderer kraftig mot vest inn over et areal som er bebygd i foregående fase. Det hus som da sto der (K41) må ha gått ut av funksjon, mens et nytt hus er bygd opp vest for strætets nye vestgrense. Det er imidlertid ikke dokumentert lag som kan knyttes til huset K41's bruksperiode. De eventuelle brukslag som er dannet mens det utvidede strætet og huset vest for dette var i funksjon, må i hovedsak ligge vest for det undersøkte området, men her er alle originale lag fjernet p.g.a. moderne nedgravninger (kjelleren K51).

Konstruksjonene K42 og K43 i fase 12 dekkes av endel sandblandede jordlag med sot, aske og brent tre i (29, 51/54), dels av noen tynne, humusaktige treflislag (38, 41 og 43). Over disse lagene fins ingen konstruksjonsrester bevart, i alle fall ikke dokumentert. Se videre "oppsamlingsfase 13", generell beskrivelse.

Konstruksjonsbeskrivelse.

K42 - trebrolegning i strætet. Meget sporadiske rester etter trebrolegning i strætet som er utvidet mot vest med ca 1 m. Denne utvidelsen har skjedd ved en samlet omlegning, idet det av dagboknotatene fremgår at tverrdrageren 93 henger sammen med 83D. Det dannes da en sammenhengende tverrdrager som strekker seg fra stokken 79, en syllstokk, og ut til midten av strætet.

Plankebitene 83 er rester etter et Ø-V-orientert plankedekke, mens 83B, 93(=83D), 87, 69 og 72 må tolkes som tverrdragere for et (eldre?) N-S-orientert plankedekke som det ikke fins rester etter. Forbehold for tolkning som tverrdragere må tas for de meget dårlig bevarte trebitene 87.

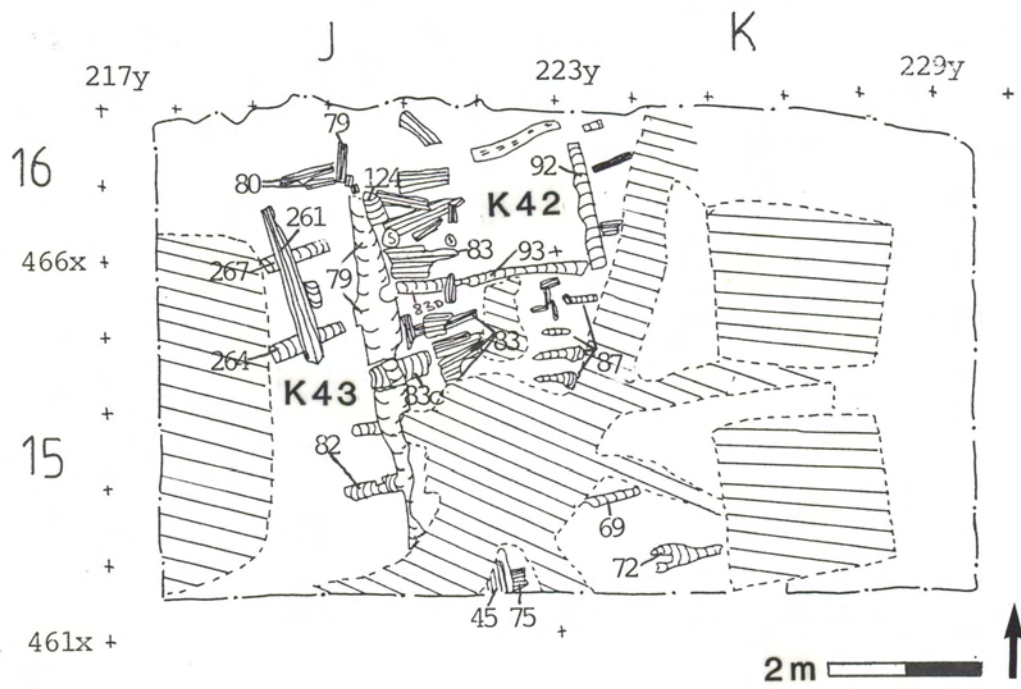
En alternativ tolkning av plankene 83 er at de kan ha utgjort en egen "fortausbrolegning" foran huset K43. Denne brolegningen

av korte planker som ligger på tvers av plankedekket i stråtet, må under alle omstendigheter være tilkommet senere enn utvidelsen av stråtet, for tverrdrageren 93=83D passerer mellom/under plankebitene. Over denne tverrdrageren fins det dessuten fragmentariske spor etter N-S-orienterte planker i form av to små trebiter. Er dette rester etter et opprinnelig N-S-orientert plankedekke i stråtet?

K43 - syllstokk på underliggende kubber. Konstruksjonen består av en svært deformert, ca 5 m lang N-S-orientert stokk, 79. Stokken er avbrutt i syd av en moderne grøft. I nord kan stokken ha fortsatt inn i profilen, men her er det uklart p.g.a. dårlige bevaringsforhold. Stokken ligger på to korte bjelkestubber, 82 og 83C(=123). Bjelkebiten 82 har et "hogg" som viser at den er sekundært anvendt. Disse korte bjelkestubbene er tolket som fundament for stokken 79. I stokkens nordende ligger en veltet stolpe med brannspor i den ene enden, 124. Stolpen ligger delvis under 79. Rett syd for 124 ligger en stor stein unummerert. Det er mulig både stolpen 124 og steinen har fungert som fundament under stokken 79. Denne tolkes som en syllstokk, og hele konstruksjonen som rester etter en østre langvegg i et hus som har ligget langs stråtet.

Til huset kan også høre et kompleks lengst i vest bestående av to korte Ø-V-orienterte bjelkestubber 264 og 267 med en bred overliggende N-S-orientert planke, 261. Bjelkestubbene er kuttet i vest av steinkjelleren K51. En brent, veltet stolpe 265, ligger umiddelbart øst for og på nivå med planken 261.

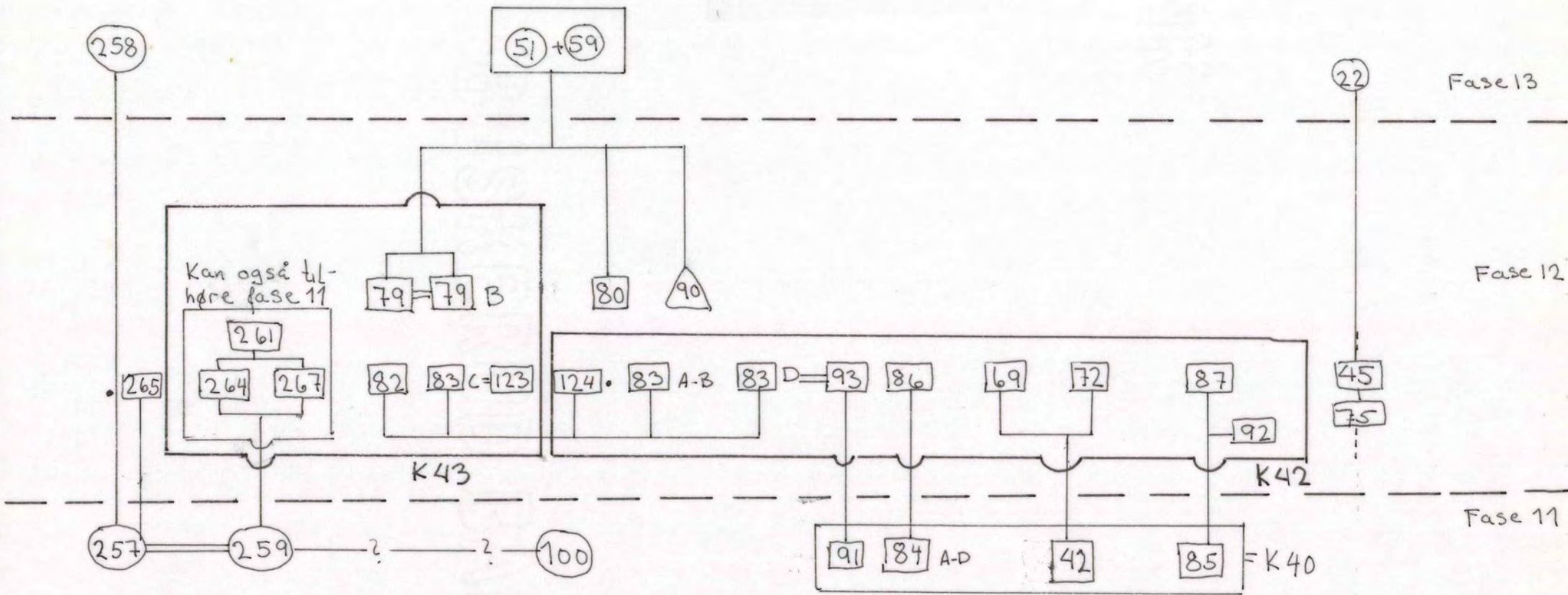
Det er uklart m.h.t. bjelkene og plankens stratigrafiske relasjoner, men bjelkestubbene og planken må oppfattes som tilhørende samme konstruksjon. Da bjelkene ligger i 257=259, kan konstruksjonen enten tilhøre fase 11 eller fase 12. Trerestene oppfattes som en del av et gulv med dragere som har ligget direkte på bakken. Da huset i fase 11 har hatt syllstokker fundamentert på stolper, bør gulvet i dette huset være hevet noe fra bakken. I fase 12 er huset, såvidt det kan avgjøres, lagt direkte på bakken. Komplekset 264/267/261, slik det er tolket her, synes derfor konstruktivt å passe best inn i et hus med direkte "bakkekontakt".

FK Fase 12

1:100

FK

minimatrise fase 12

FASE 13 - OPPSAMLINGSNIVÅ.Generell karakteristikk.

Denne "fasen" består av en oppsamling av ulike konstruksjoner som har eksistert i forskjellige perioder, men som har det til felles at de alle er yngre enn fase 12. Betegnelsen "fase" er derfor ikke formelt riktig brukt i denne sammenheng, idet det fins en klar relativ kronologi mellom anlegg som har eksistert til forskjellig tid. For enkelthets skyld opprettholdes allikevel betegnelsen "fase".

Det er vanskelig å gi noen generell karakteristikk av fasen da den består av en sammenblanding av konstruksjoner. Allikevel fins det trekk i det generelle bildet som fase 13 har til felles med den/de foregående fasene: Det er for det første at konstruksjonene er gruppert på en slik måte at det blir et stort åpent areal der strøtet før har gått. Særlig vekt må legges på de to brente trekkjellerne K44 og K45 som ligger slik at vi må tro de markerer strøtets begrensning i vest og øst. Mens kjelleren K44's vestvegg helt sammenfaller med det eldre trebrolagte strøtets østgrense, så viser kjelleren K45 at strøtet en eller annen gang i løpet av fase 13 er blitt ytterligere utvidet mot vest, slik at den samlede bredde nå er på 6,5-6,6 m. K45's brente østvegg følger strøtets tidligere orientering.

Også fasens øvrige konstruksjoner respekterer øst- og vestgrensen for dette utvidede strøtet. Steinkjelleren K51 er yngre enn K45, men fundamentene slutter mot øst på linje med trekkjellerens østvegg, og markerer på dette vis strøtets avgrensning mot vest gjennom hele feltet. At steinkjelleren slutter i syd omtrent på linje med der den tidligere Ø-V-orienterte passasjen hadde sin avgrensning mot nord, kan bety at det også i fase 13 har eksistert en eller annen form for adkomst til bebyggelsen vest for strøtet.

Øst for det åpne arealet ligger foruten den før omtalte brente trekkjelleren K44, to treførede avfallsbinger K46 og K47. K46 har gjennomskåret K44, som altså må være eldre. Begge avfallsbingene ligger på linje med K44, og bingenes vestvegger sammenfaller omtrent med en tenkt forlengelse av K44's vestvegg. Trekkjelleren og de to bingene avgrenser m.a.o. det åpne arealet mot øst.

Til tross for at det ikke fins rester etter en brolegning fremstår tolkningen av det åpne arealet mellom K45-K51 i vest og K44-K46 og K47 i øst som temmelig klar - det må dreie seg om en yngre, utvidet variant av det trebrolagte strøtet. En bekreftelse

på dette er at Krambungata er kartografisk belagt på Olao Nauciers kart fra 1658: Kartet viser at Krambungata på det tidspunkt har passert skrått gjennom det undersøkte området.

Etter dette kan vi konstatere at bebyggelse i fase 13, i prinsippet ikke avviker fra det eldre, kjente bebyggelsesmønster: En bred N-S-orientert kommunikasjonsåre med hus langs vest- og østsiden. Forbehold må tas for Ø-V-passasjens (vest for stråtet) fortsatte eksistens. Øst for stråtet har det aldri vært mulig å konstatere sikre bebyggelsesrester på FK, men ut fra forholdene på det tilstøtende delfelt FL (se rapport for delfelt FL) fremgår det at det også har vært eldre bebyggelse langs stråtetets østside. Dette har også vært tilfelle i fase 13 (trekjelleren K44 lengst i nord), men de to avfallsbingene K46 og K47 viser vel at det areal som omfattes av FK øst for stråtet på et senere stadium har vært utlagt som et fritt, ubebygget areal.

Ytterligere tre konstruksjoner er dokumentert: Det gjelder en trebrønn med en ombygningsetappe (K49 og K50). Brønnen ligger innenfor steinkjelleren K49.

Øst for, og delvis over avfallsbingen K46 ligger bunnen av en komplekst oppbygget trekasse. Ut fra denne leder to trevannrør. Det dreier seg om en koblingsbrønn for vannledninger. Brønnen - og vannledningene - har ligget på et privat grunnstykke øst for stråtet/Krambungata. Byens eldste vannledningsnett er fra 1777, men først senere ble private vannledninger trukket fra det offentlige nettet.

Vannkoblingsboksen er m.a.o. tidligst fra 1777. Avfallsbingene er eldre enn koblingsboksen, og altså eldre enn 1777. Eldst er trekjelleren K44, som kan ha brent i 1708 eller 1681.

Vest for stråtet/Krambungata er den brente trekjelleren K45 eldst. Den er formodentlig brent samtidig med K44, altså enten i 1681 eller 1708. Yngre er steinkjelleren: I og med at også denne følger den "gamle" Krambungatas skrå orientering, kjent fra Nauciers kart, må denne være fra tiden før 1813/14, da Krambungata ble rettet ut og fikk en mer N-S-orientert retning.

Vanskeligst å plassere i en relativ kronologi er trebrønnen(e) K49 og K50: Planken 700 er beskrevet som "saget" i dagboken, og den er satt i sammenheng med steinkjelleren (som del av gulv). Planken er videre beskrevet å ligge over nedskjæringen for brønnen. Er dette riktig er brønnen(e) K49-K50 eldre enn kjelleren. Det var ikke brannspor i brønnene, som var fylt med stein, grus og røde/gule teglstein.

Stratigrafisk beskrivelse.

En stratigrafisk beskrivelse av fase 13 er vanskelig å gjøre i detalj: Det henvises derfor til minimatrisen for fase 13, som viser de stratigrafiske forholdene: En rekke mindre, påførte sand- og gruslag som blander seg med tynnere treflis- og humuslag. Disse sand/gruslagene kan muligvis settes i samband med en grusbelegning av Krabugata, eventuelt grus og sand brukt i en steinbrolegning av gaten. Rester av en slik steinbrolegning utgjør antagelig steinene 33, som opplyses å ligge i treflislaget 7. Steinene er antagelig presset ned i lag 7. Lag 7 overlager trerestene vest for strøtet samt det vestlige partiet av strøtet iflg. skisse i dagbok 1/1974, s. 8b.

Jordlag i fase 13:

1 forstyrrende lag	50
7=8=9=17	51 (=256)
8=7=9=17	52 fyll i avfallsbingen 19=K46
9=7=8=17	54 (=256)
10=22=35=36	55 fyll innenfor fundamentet 53=steinkjelleren K51
13=190	57 fyll i avfallsbingen 56=K47
14=15	64
15=14	136 fyllmasser omkring K48
17=7=8=9	190=13 avretningslag for K48(?)
18	196=26
20 fyll i avfallsbingen 19=K46	246
22=10=35=36	256 lagnr. som erstatter 51+54 når disse lagene ble slått sammen
23=24	
24=23	258
26=196	269 fyll i trekjeller 365=K45
27	270=256 innenfor steinsirkelen 260
28	364 fyll i trekjeller 365=K45
29	373
31	374 fyllmasser i trekjelleren 245=K44
32	441
35=22=10=36	540 fyll i avfallsbingen 56=K47
36=22=10=35	562 " " trekjelleren 245=K44
37 fylling i K48	579 " " " 245=K44
38	697 " innenfor fundamentet 53=steinkjelleren K51
40	698 " i trebrønnen 897, K49
41	900 " " " 899/K50
43	
46	

For jordlag i fase 9-13, rute L 15, se jordlagsbeskrivelse, fase 9.

Konstruksjonsbeskrivelse.

K44 - trekjeller. Består av opprettstående, sterkt forkullede planker, 245, samt to nivåer med brente gulvplanker, 541A og B, med et lag grå sand, 562, imellom. Det underste plankelaget lå på et sandblandet jordlag med trekull i, 579. Kjelleren er kuttet av avfallsbingen K46. Den har fortsatt mot øst og nord. Kjelleren var fylt med 374, sand, leire, aske, trekull, teglbiter etc.

K45 - trekjeller. Består av sterkt forkullede, opprettstående planker 268/441, samt sterkt forkullede gulvplanker 440. Kjelleren var fylt med 269, sandblandet humus med teglbiter i, og 364, et sot- og askelag over gulvet. Trekjelleren fortsetter mot nord og vest. Den er skåret av steinkjelleren K51.

K46 - avfallsbinge av tre. Avfallsbingen består av en ca 110 x 110 cm vid og en par meter dyp trekasse. Denne var bygd opp av loddrettstående, ca 25 cm brede planker, holdt sammen på innsiden av vannrettliggende planker, 8 cm tykke og 12 cm brede. Bingen ser ut til å være forlenget i høyden, idet et nytt lag loddrettstående planker er stukket ned utenfor de originale plankene. Se skisse i dagbok 1/1974, s. 17b. Også disse plankene var holdt sammen av vannrette planker.

Bingen var fylt med et organisk materiale, 20. På toppen lå et sandlag, 18. Bingen var iøvrig fylt til bunns med ren latrine, 52. I bingen ble gjort store mengder funn av bl.a. etterreformatorisk keramikk, glass etc.

K47 - avfallsbinge av tre. Noe større enn K46, nemlig ca 130 x 130 cm i omkrets. Iøvrig konstruert på samme måte som K46. Se skisse i dagbok 1/1974, s. 18b. Også K47 var forlenget i høyden.

Bingen var overlågt av sandlaget 13(=190), som gikk et stykke ned i bingen. Under denne kom et sandblandet jordlag 57, og under dette igjen kom ren latrine 540.

Bingen ble ikke gravd helt til bunns.

K48 - vannkoblingsboks i tre. Konstruksjonen er en kvadratisk, ca 160 x 160 cm, trekasse som hviler på et avretningslag av sand, 190 (=13). Over dette er lagt et lag leire, 28, som iøvrig omsluttet hele konstruksjonen. På leira var lagt et fundament av 3 x 3 Ø-V respektiv N-S-orienterte bjelker med kvadratisk snitt. Disse lå i to lag. De underste er kalt 189, mens de øverste har følgende nummer: 58, 60, 61 (Ø-V-orientert), 30, 62, 34 (=111) og 112 som er N-S-orientert. Alle de øverste bjelkene fikk siden nr 188 (se skisse i dagbok 1/1974, s. 40b). Til dette fundament av kryssende bjelker var plugget fast med treplugger, 7 (hvorav 6 er bevart) tettliggende treplanker. I hvert hjørne var det reist kvadratiske hjørnestolper. Endeveden på plankene gikk ut over hjørnestolpene, slik at når veggene ble reist, hvilte disse på gulvplankene. Til hjørnestolpene var festet vannrette bord som vegger. Midt på hver vegg ble disse plankene holdt sammen av en loddrettstående planke som ser ut til å være plugget fast til endeveden i gulvplankene. Veggplankene har lagnummer 16 (se skisse i dagbok 1/1974, s. 17b).

K48 var fylt av store steiner, sandblandet jord og endel teglstein, 37.

K48 var gravd ned i bakken. Fyllmassene i denne nedgravningen, 136, var sandblandet humus med leirflekker.

I syd er konstruksjonen beskadiget helt ned til bunn-nivå av en moderne nedgravning for rør. Den søndre vegg, SV-hjørnestolpen, samt den sydligste gulvplanken er borte.

K49 - trebrønn. Sammenlaftet brønnkasse innenfor steinkjelleren. Brønnen måler ca 80 cm i N-S-retning, vestre delen gikk inn i vestprofilen. Selve brønnkassen har nummer 897, mens fyllmassene, sand med tegl og stein, har nummer 898. Omkring brønnen en nedskjæring, hvor fyllmassene har fått nummer 698. I bunnen av brønnen endel hodestore steiner, brukt til å fylle opp brønnen med når den gikk ut av bruk. K49 ser ut til å være en påbygning av K50, som kom under K49. (Se videre K51.)

K50 - trebrønn. Sammenlaftet brønnkasse under K49. Samme format og konstruksjon som denne. Brønnkassen har fått nummer 899, fyllmassene innenfor nummer 900. Det ble ikke gravd til bunns i brønnen, så dybden er ukjent. Brønnen er gjenfylt med store steiner, se ovenfor under beskrivelsen av K49. Se videre under K51.

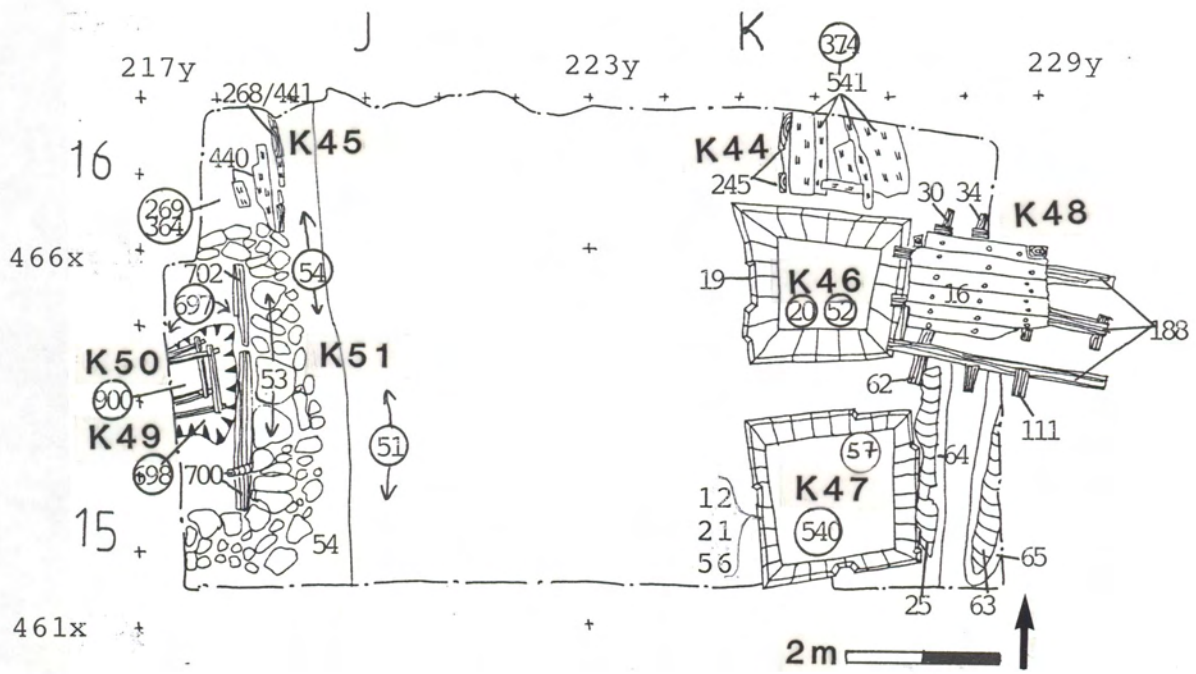
K51 - steinkjeller. Konstruksjonen består av et N-S-orientert steinfundament, 53. Fundamentet er bygd opp av stein i varierende størrelse, men de største steinene (50-60 cm i diameter) ligger nærmest innerveggen. Fundamentet har en gjennomsnittsbredde på 100 cm. Full lengde (N-S) er ca 4,50 m (ytre mål). Det innvendige rommet måler ca 3,8 m i lengden. Innenfor fundamentet ligger fyllmassen 55, gråbrun sandblandet jord med teglbiter og trekull i, men dypere i fyll-/rasmassene ble jorda mer kalkblandet og den inneholdt rød og gul tegl. Den underste horisonten fyllmasser har fått eget nummer, 697, og denne minner meget om fyllmassene i K49, nemlig 698. Det kan tyde på at K49/K50 ble gjenfylt samtidig som kjelleren.

Ved en utvidelse av feltet (13.08.1975) ble vestprofilen trukket ca 1,0-1,5 m mot vest. Fyllmassene ble fjernet innenfor steinfundamentet, og man kom da ned på noe som kunne tolkes som et gulvnivå, idet det lå spredte leirflekker over kulturlaget som fortsatte under fundamentet.

Videre lå det endel trevirke som er satt i forbindelse med kjelleren, nemlig en bjelke 699, som lå vinkelrett på fundamentet. Over og langs sidene på denne lå det leire. Parallelt med 53 lå dessuten endel brede planker, 700-702, mens plankene 701 og 702 var telgjet, var planken 700 saget. Det lå leire også over denne planken. 701 og 702 lå over 700, mens 700 i sin tur lå delvis inn over fyllmassene i nedskjæringene til brønnen(e) K49-K50.

Det nå omtalte trevirke er tolket å tilhøre steinkjelleren. Muligvis er det rester etter et tregulv. Leirflekker over trevirke kan tyde på at det på et tidspunkt er blitt erstattet med et leirgulv. Dersom det er en riktig observasjon at planken 700 ligger inn over nedskjæringen til brønnen K49/K50, og planken er en rest av et tregulv i kjelleren, så er brønnen(e) eldre enn dette tregulvet. Men plankegulvet kan være lagt inn i kjelleren på et senere tidspunkt, etter at brønnen er anlagt. At det troligvis er de samme rasmasser som fyller både brønnen og kjelleren, kan ikke tyde på annet enn at brønnen har stått åpen, og formodentlig har vært i funksjon når kjelleren ble revet.

Over kjelleren lå et sementgulv, 2. Dette har tilhørt Kjøpmannsgate 24, som ble revet rett før utgravningene på FK startet i 1973.

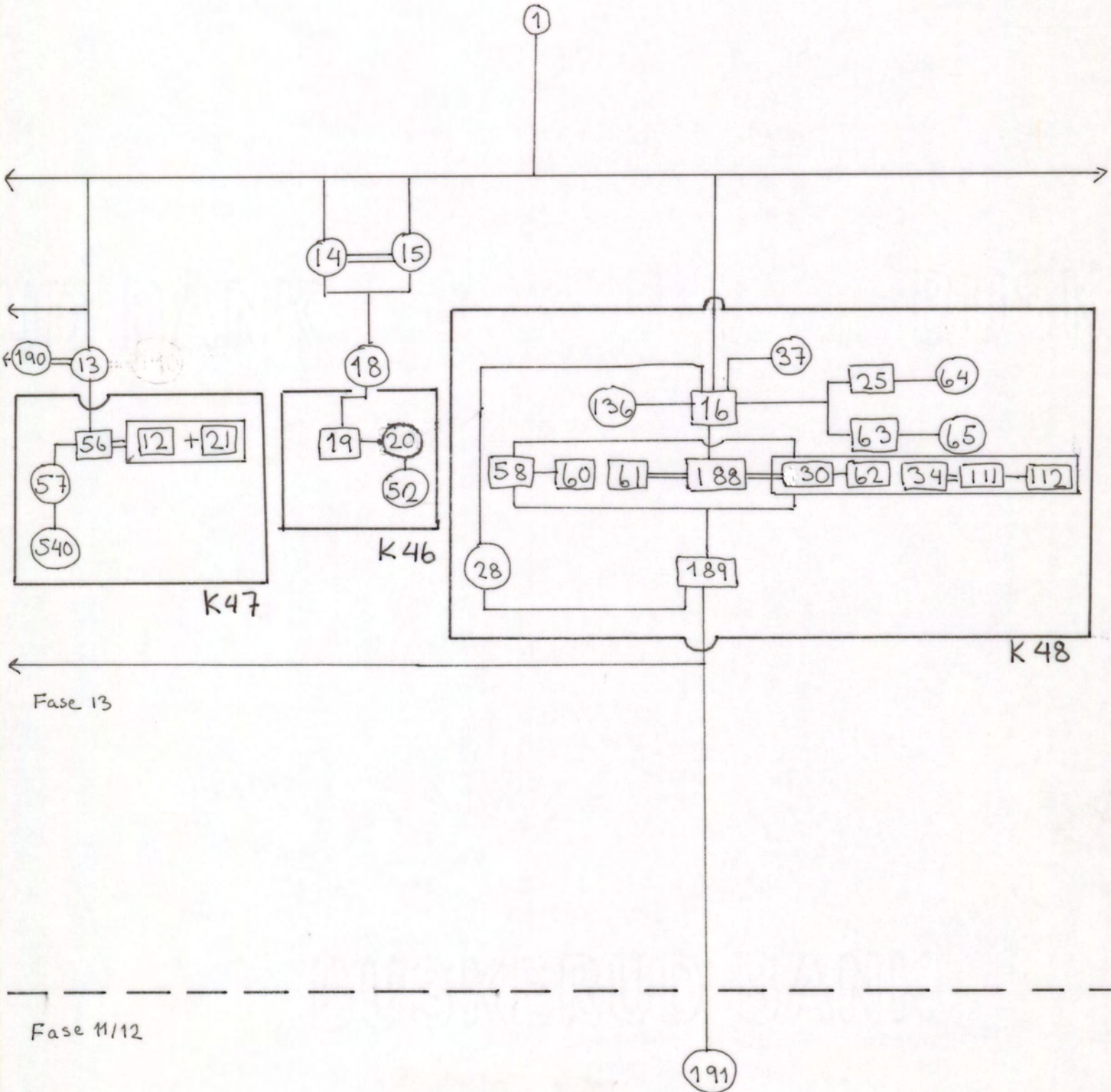
FK Fase 13 "opsamlingsfase"

1:100

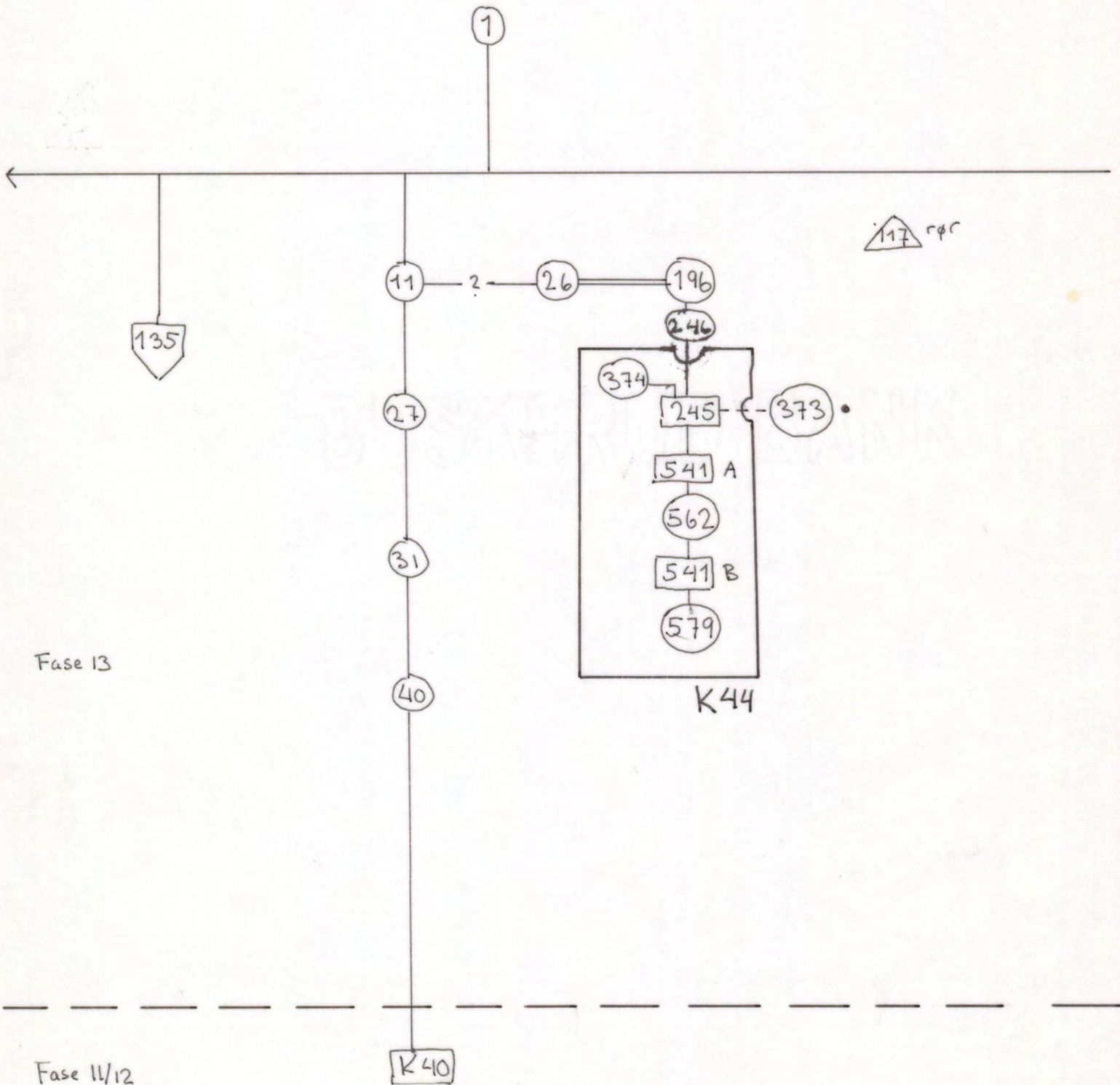

FK

minimatrise fase 13

Fase 13

Fase 11/12

FK

minimatrise fase 13

E.f.=etterreformatork

Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.
1	13	41	13	81	12	121	11
2	13	42A-D=39	11	* 83	12	122	10
3	13	43	13	82	12	123=83C	12
4	13	44=48	utgått	* 83A-B	12		
5	13	45	12	83C=123	12		
6	13	46	13	83D=93	12		
7=8=9=17	13	47	11	84=107	10	124	12
8=7=9=17	13	48=44	utgått	84A-D	11	125	11
9=7=8=17	13	49	utgått	85	11	126=115	10
10=22,35,36	13	50	13	86	12	127	11
11=26,196	13	51=256	13	87	12	128	10
12=21=56	13	52 fyll i K46	13	88=100	utgått	129	11
13=190	13	53=K51	13	89=99	11	130	10
14=15	13	54=256	13	90	12	131	10
15=14	13	55 fyll i K51	13	91	11	132	10
16=K48	13	56=12=21=K47	13	92	12	133	10
17=7=8=9	13	57 fyll i K47	13	93=83D	12	134	10
18	13	58= ⁶⁰⁼⁶¹⁼¹⁸⁸ i K48	13	94	12(?)	135	13
19=K46	13	59	13	95	11	136 omkring K48	13
20 fyll i K46	13	60= ⁵⁸⁼⁶¹⁼¹⁸⁸ i K48	13	96	11	137	9-13
21=12=56=K47	13	61= ⁵⁸⁼⁶⁰⁼¹⁸⁸ i K48	13	97	11	138	9-13
22=10,35,36	13	62 i K48	13	98	11	139	9-13
23	13	63 i K48	13	99=89	11	140	9-13
24	13	64	13	100	11	141	9-13
25=i K48	13	65	13	101	11	142	9-13
26=11=196	13	66	11	102	10	143	9-13
27	13	67	11	103	10	144	9-13
28	13	68	10	104	11	145	9-13
29	13	69	12	105	10	146	9-13
30 i K48	13	70	11	106	11	147	9-13
31	13	71	11	107=84	10	148	9-13
32	13	72	12	108=194?	9-13	149	9-13
33	13	73	11	109	9	150	9-13
34=111,112 i K48	13	74	11	110	9	151	9-13
35=10,22,36	13	75	12	111= ³⁴⁼¹¹¹⁼¹¹² i K48	13	152	9-13
36=10,22,35	13	76	11	112= ³⁴⁼¹¹¹⁼¹¹² i K48	13	153	9-13
37 fyll i K48	13	77	11	113	9-13	154	9-13
38	13	78	11	114	9-13	155	9-13
39=42A-D	11	79=79B	12	115=126	10	156	9-13
40	13	80	12	116	utgått	157	9-13
				117	13	158	9-13
				118	10	159	9-13
				119	10	160	9-13
				120	11		

Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.
161	9-13	201	9	241	10	281 A-G	9
162	9-13	202	10	242	10	282	9
163	9-13	203	10	243	10	283	9
164	9-13	204	10	244	10	284	9
165	9-13	205	10	245 =K44	13	285	9
166	9-13	206	10	246	13	286	9
167	9-13	207	10	247	9	287	9
168	9-13	208	10	248	8-9 (10?)	288	9
169	9-13	209	10	249	8-9	289	9
170	9-13	210	10	250	10	290	9
171	9-13	211	10	251	10	291	9
172	9-13	212	10	252	10	292	9
173	9-13	213	10	253	10	293	9
174	9-13	214	10	254	10	294	9
175	9-13	215	10	255	10	295	10
176	9-13	216	10	256 =51,54	13	296	9
177	10-12	217 =219	10	257	11	297	9
178	9-13	218 =220	10	258	13	298	9
179	9-13	219 =217	10	259	11	299A	10
180	9-13	220 =218	10	260	11/12	300	8-9 (10?)
181	9-13	221	10	261	11/12	301	10
182	9-13	222	10	262	11	302	10
183	9-13	223	10	263	11	303	10
184	9-13	224	10	264	11/12	304 A-E	10
185	9-13	225	10	265	11/12	305	10
186	9-13	226	10	266	11	306	10
187	9-13	227	10	267	11/12	307	10
188 = ⁵⁸⁻⁶⁰⁼⁶¹ _i K48]	13	228	10	268 =441 (iK45)	13	308 A-E	10
189 i K48	13	229	10	269 fyll i K45	13	309	8-9
190 =13	13	230	9	270	13	310	10
191	12-13	231	10	271	11	311 A-D	10
192 oppsamlingslag		232	10	272	10	312	10
193 utgått		233	10	273 utgått		313	13
194 =108?	10	234	10	*275 =347	10		
195	10	235	10	274	10	314	10
196 =26=11	13	236	10	*275A-J	10		
197 =380	9	237	10	275H =338	9	315 A-B	10
198	10	238	10	276	10	316	10
199	10	239	10	277	9	317	10
199B	10			278	10	318 A-F	10
200	10	240	10	279 opprensingslag		319	10
				280	10	320	9
						320B-D	9

Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.	Lagnr.	Fasenr.
321	9	361	8	401	9-10	441=268	13
322	9	362	8	402	9	442	8
323	9	363	8	403	9	443	8
324	9	364 fylliK45	13	404	8	444	8
325	10	365 =K45	13	405	9-10	445	8
325B=357	8-9			406	8-10(?)	446	8
326	9	366	8	407	8	447	8
327	8-9	367	9	408	8-9	448	8
328	8-9	368A-C	9	408A	8-9	449	8
329	8-9	369	9	409	8	450	8
330	8-9	370	8-9	410	9	451	8
331	8-9	370A	8-9	411	8-9	452	8
332	8-9	371	8-9	412	9	453	8
333	8-9	372	10	412A	9	454	8
334	8-9	373	13(?)	413	9	455	8
335	8-9	374 fylliK48	13	414	9-10	456	8
336	8-9	375	9	415	8-9	457 A-E	8-9
337	9	376	9	416	9	458	6-7
338 =275H	9	377	9	417	9	459(i K22)	6-7
339 A-D	9	378	8	418	9	460	6-7
340	8-9	379	8	419	9	460A	8
341	8-9	380=197	9	420=478?	8	461 fyll	6-7
342	8-9	381	8	421	8-9	462	6-7
343	9	382	8	422	8-9	463	7
344 A-D	9	383	8-9	423	9	464	6-7
345	9	384	8-9	424	9	464A	6-7
346	9	385=356=360	8	425	8	465	sammenblandet
347 =275	10	386	8	426	8-9	466	7
348	9	387A-F ₂	9	427	8-9	467	8
349	9	388A-B	9	428	8-9	468	mod.grøft
350	9	389A-B	9	429	8	469	8
351	9	390	9	430	8	470	8
352	9	391	9	431	8	471	8
353	9	392A-B	9	432	8	472	8
354	8-9	393	9	433	8	473	8
355	8-9	394A-B	9	434A-F	8	474	mod.grøft
356 =360=385	8	395	9	435A-B	8	475	8
357 =325B	8-9	396	9	436	8	475B	8
358	8-9	397	10	437	8	476	8
359 A-B	9	397A	9	438 fylli437 ⁸		477	8
360 =356=385	8	398	9	439	8	478=420?	8
		398A	9	440 i 365	13	479 A-B	8
		399	9-10	480			6-8
		400	mod.grøft				

<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasenr.</u>
481	8	521	8	561	6	601A-B	6
482	8	522	7	562 lagik44	13	602	6
483	7	523	7	563	6	603A-B	4-5
484	6	524	6	564	6	604	4
485	7	525	6	565A-C	6	605	4-5
486	8	526	6	566	6	606 A-C	5
487	7	527	6	567	6	607	5
488	7	528	6	568	6	608	5
489	7	529	6	569	6	609	5
490 A-E	7	530	6-7	570	4-6	610	6
491	7	531	6-7	571	6	611	6
492	7	532A-B	6-7	572	6	612	4
493	8	533	6-7	573	6	612A	4
493A	8					613	5
494	8	534	6	574	6	614	4
494A	8						
495	8	535	6	575	6	615	4
496	7-8	536	6	576	6	616	4
497	7	537	6	577 A-D	5-6	617	4
497A	7						
498	7	538	6	578	5-6	618	4
499	7	539	6	579	13	619	4
500	7	540 fyllik47	13	580 A-D	5	620	4
501	7	541 i 245	13	581 A-D	5	621	4
502	6	541B i 245	13	582 A-D	5	622	4
503	6	542	6				
503	6	543	6	583	5	623	4
504 A-B	6	544	6	584	5	624	4
505	6	545	6	585	5	625	4
506	6	546	6	586	5	626	4
507	6	547	6	587	5	627	4
508	6	548	6	588	5	628	4
509	6-7	549	6	589 A-B	5	629	4
510	6	550	6	590	8	630 C	4
511	6	551	6	591	5	631	4
512	6	552	6	592	5	632 A	4-5
513	6	553	6	593	5	633 A-C	4
513A-B	6						
514	4-5	554	6	594	5	634	4-5
515	6	555	6	595	6	635	4
516	8	556	6	596	5	636	4
517	6	557	6	597	5	637	4
518	6	557A	6				
518	6	558	6	598 A-C	4-5	638	4
519	6	559	6	599 A-C	4-5	639 A-B	6
520	7	560	6	600	6	640	4
						640A-B	4

<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>
641 A-E	4	681	4	721	1-3	761	3
642 A-B	4	682	4	721A	1-3	762	3
643	4	683	4	722(i K3)	2-3	763	3
644	4	684	4	723	4	764	3
645	4	685	4	724	4	765	3
646 A-B	4	686	4	725	4	766	3
647 A-Q	4	687	4	726	4	767	3
648 A-F	4	688	4	727	4	768	3
649	4	689	4	728	4	769	3
650	4	690	4	729	4	770	3
651	4	691	4	730 A-B	4	771	3
652	4	692	4	731	4	772	3
653	4	693	4	732	3	773	3
654	4	694	4	733	3	774	3
655	4	695	4	734	3	775	3
656	4	696 pakning for 519]	6	735	3	776	3
657	4	697 fyll i K51	13	736	3	777	3
658	4	698 fyll i 897 (K49)]	13	737	3	778A-C	3
659	4	699 i K51	13	738	3	779A-B	3
660	4	700 i K51?	13	738A	3	780	3
661	4	701 i K51?	13	739	3	781A-B	3
662	4	702 i K51?	13	740	3	782	3
663	4	703	4-5	740A-B	3	783A-B	3-4
664	4	704	4-5	741A-G	3	784	3-4
665	4	705	4	742	3	785	3-4
666	4	706	4	743	3	786	3
667	4	707 A-B	4	744	3	787	3
668	4	708	4	745A-B	3	788	3
669	4	709	4	746	3	789	3
670	4	710	4	747	3	790	3
671	4	711	4	748	3	791	3
672	4	712 A-B	4	749A-H	3	792	3
673	4	713	4	750	3	793	3
674	4	714	4	751	3	794 fyll i 793 (K13)]	3
675	4	715	4	752	3	795 A-B	3
676	4	716	4	753A-B	3	796	3
677	4	717	4	754	3	797	3
678	4	718	4	755	3	798	3
679 A-B	4	719	4	756	3	799	3
680	4	720	4	757	3	800	3
				758	3		
				759	3		
				760	3		

<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>	<u>Lagnr.</u>	<u>Fasnr.</u>
801	3	841	3	881	1	921	
802	3	842 A-C	1-2	882	1	922	
803	3	843	2	883	1	923	
804	3	844	2	884	1	924	
805	3	845	2	885	2	925	
806	3	846	3	886	2	926	
807 A-B	3	847	3	887	1	927	
808	3	848	3	888	1-2	928	
809	3	849	3	889	2	929	
810	3	850	3	890	1-2	930	
811	3	851	3	891	1-2	931	
812	3	852	2	892	2	932	
813	3	853	2	893	1	933	
814	3	854	1	894	2	934	
815	3	855	1	895	3	935	
816	3	856	2	896	3	936	
817	3	857 A-C	1	897=K49	13	937	
818	3	858	2	898 fylli K49	13	938	
819	3	859	2	899=K50	13	939	
820	1-3	860 A-B	1-2	900 fylli K50	13	940	
821	3	861 fylli 860	1-2	901		941	
822	3	862 A-C	1-2	902		942	
823	3	863	2	903		943	
824	3	864	1-2	904		944	
825	3	865 A-B	2	905		945	
826	2-3	866	1	906		946	
826A	2			907		947	
827 A-C	2-3	867 A-B	2	908		948	
828 A-I	2-3	868	2	909		949	
829=845	2	869	1	910		950	
830	3	870	1-2	911		951	
831	steril	871	1-2	912		952	
832 A-B	3	872	3	913		953	
833	3	873	2	914		954	
834	3	874	2	915		955	
835	3	875 A-C	1	916		956	
836	3	876	1	917		957	
837 A-B	3	877 A-C	1	918		958	
837 C-D	1-2	878	1	919		959	
838	3	879	1	920		960	
839	2	880	1				
840	3						

HITTIL UTKOMMET:

- Meddelelser nr 1 1985   Prosjektprogram (utsolgt).
Meddelelser nr 2 1986   Olavskirkens kirkegård. Human-
osteologisk analyse og faseinndeling,
n.kr 40,-.
Meddelelser nr 3 1986   Stratigrafisk analyse. Delfelt FE
og FF, n.kr 50,-.
Meddelelser nr 4 1986   Stratigrafisk analyse. Delfelt FA
FT og FU, n.kr 70,-.